Michel Zevaco

Michel Zevaco

Crimele Familiei Borgia

CUPRINS:

Capitolul I Primevčre – 1 -
Capitolul II Ragastens – 4 -
Capitolul III Palatul Riant – 9 -
Capitolul IV Nopţile Romei – 12 -
Capitolul V Capriciile Lucreţiei – 15 -
Capitolul VI Idilă după orgie – 21 -
Capitolul VII Alexandru Borgia – 24 -
Capitolul VIII Călugărul – 31 -
Capitolul IX Maga – 34 -
Capitolul X Fecioara în jilţ – 37 -
Capitolul XI Crucifixul Papei – 41 -
Capitolul XII Raphael Sanzio – 46 -
Capitolul XIII Calea Appia – 50 -
Capitolul XIV Suflet deznădăjduit – 53 -
Capitolul XV Întâlnirea – 54 -
Capitolul XVI Papesa – 56 -
Capitolul XVII Papa are o idee bună – 58 -
Capitolul XVIII Al cincilea cerc – 61 -
Capitolul XIX Rosa – 63 -
Capitolul XX Duhuri nebune – 68 -
Capitolul XXI Cezar Borgia – 70 -
Capitolul XXII Noaptea condamnatului – 71 -
Capitolul XXIII O tigroaică îndrăgostită – 73 -
Capitolul XXIV Vânzarea lui Căpitan – 76 -
Capitolul XXV Otrava – 77 -
Capitolul XXVII Spadacappa – 78 -
Capitolul XXVII Hanul Furcii – 82 -
Capitolul XXVIII Trecea o litieră – 85 -
Capitolul XXIX Bătrâneţea lui Borgia – 88 -
Capitolul XXX Nedumerirea unui grădinar – 92 -

Capitolul XXXI Peştera – 94 -
Capitolul XXXII Sună clopotele – 96 -
Capitolul XXXIII Filtru de dragoste – 99 -
Capitolul XXXIV Tatăl – 102 -
Capitolul XXXV Moartă – 105 -
Capitolul XXXVI Onoruri funerare – 109 -
Capitolul XXXVII Singurătatea lui Ragastens – 113 -
Capitolul XXXVIII Umbrarul de lângă fereastră – 116 -
Capitolul XXXIX Căsătoria lui Primevčre – 117 -
Capitolul XL Întâlnirea – 120 -
Capitolul XLI Prinţesa Manfredi – 124 -
Capitolul XLII Ducesa Bisaglia – 128 -
Capitolul XLIII Gloria familiei Borgia – 130 -
Capitolul XLIV Noaptea nunţii – 132 -
Capitolul XLV Defileul Capului de Piatră – 136 -
Capitolul XLVI Tabăra lui Cezar – 141 -
Capitolul XLVII Duelul – 142 -
Capitolul XLVIII Salcia plângătoare – 143 -
Capitolul XLIX După luptă – 145 -
Capitolul L Răzbunarea Lucreţiei – 148 -
Capitolul LI Fii curajos, devotat, cinstit – 151 -
Capitolul LII Caprera – 154 -
Capitolul LIII Căderea casei Alma – 158 -
Capitolul LIV Fiul Papei – 163 -
Capitolul LV Abatele Angelo – 166 -
Capitolul LVI Întâlnirea – 167 -
Capitolul LVII Tatăl şi fiica – 169 -
Capitolul LVIII La noroc – 171 -
Capitolul LIX Giacomo – 172 -
Capitolul LX Portul Ostia – 174 -
Capitolul LXI Vasul „Stella” – 175 -
Capitolul LXII Aripa morţii – 177 -
Capitolul LXIII Un lector bun – 178 -
Capitolul LXIV Ghicitoarea – 180 -
Capitolul LXV Borgia se liniştеşte – 181 -
Capitolul LXVI Viaţă pentru viaţă – 182 -

Capitolul LXVII Deznădejde – 183 -
Capitolul LXVIII Discuţie în familie – 185 -
Capitolul LXIX Hotărâri decisive – 187 -
Capitolul LXX Navă la orizont – 188 -
Capitolul LXXI Cupa de aur şi cupa de argint – 189 -
Capitolul LXXII Îngerul bun al Papei Alexandru al VI-lea – 190 -
Capitolul LXXIII O statuie vie pe o statuie de bronz – 192 -
Capitolul LXXIV Speranţa! – 193 -
Capitolul LXXV Ultimile cuvinte ale Rosei Vanozzo – 195 -

Capitolul I Primevčre.

Roma! Capitala antică a lumii civilizate dormea, cufundată într-o tristeţe apăsătoare.

Un fel de teroare misterioasă şi profundă aprinsese cetatea până la străfundurile sale. Roma tăcea, se ruga, Roma se sufoca.

Acolo unde odinioară vocea puternică a lui Cicero făcuse să răsune tribuna unul forum tumultuos, acum psalmodiau voci sinistre. Acolo unde altădată Grachus luptase pentru libertate, acum apăsa greutatea, despotismul sumbru şi sălbatic al lui Rodrigo Borgia.

Şi Rodrigo Borgia nu era decât una dintre cele trei persoana ameninţătoare, care domneau peste cetatea cetăţilor. Rodrigo avea un fiu care, mai mult decât el, reprezenta Violenţa şi o fată care, mai bine decât el, simboliza Viclenia!

Fiul se numea Cezar. Fata se numea Lucreţia…

Suntem în luna mai a anului 1501, în zorii secolului şaisprezece. În ziua aceea, soarele se ridicase prin cerul senin. Dimineaţa era strălucitoare. O bucurie imensă plutea la aer.

Dar Roma rămâne îngheţată, rece, căci preoţii domnesc pe pământ Totuşi, în faţa porţii mări a castelului Saint-Ange,

fortăreaţa care în apropierea Vaticanului, înălţa odioasele sale turnuri, oamenii din popor s-au adunat curioşi.

Desculţi, în zdrenţe, cu bonete frigiene soioase pe cap, ei contemplă cu o admiraţie plină de respect, un grup de tineri seniori care, strânşi în piaţă, fac paradă, discută gălăgioşi, râd în hohote şi aruncă câte o privire dispreţuitoare mulţimii, care de departe, îi invidiază.

Aceşti cavaleri, îmbrăcaţi în catifea şi mătase peste zalele fine întrezărite abia printr-o mişcare a mantiilor strălucitoare, brodate cu fir de aur, călări pe cai superbi sunt grupaţi în apropierea castelului… Deodată acea poartă se deschise larg.

Se lasă tăcerea. Capetele se descoperă. Un bărbat cu faţa arsă de soare, îmbrăcat în catifea neagră, apare pe un magnific cal negru şi înaintează către tinerii seniori care, înşiraţi în linie dreaptă se pregătesc să-l salute.

El îşi plimbă privirea asupra oraşului care după înfăţişare, pare tăcut, de parcă ar fi cuprins de îngrijorare.

Apoi privirea îi lunecă pe piept. Murmură câteva cuvinte, pe care nimeni nu le desluşeşte.

— Dragostea asta mă arde… Primevčre! Primevčre! De ce te-am întâlnit…?

Atunci, le face cavalerilor un semn eu mâna şi mica trupă, râzând şi şoşotind porneşte către una din porţile Romei, în timp ce printre sărmanii aplecaţi, străbate un freamăt ce poartă eu el cuvinte repetate de guri duşmănoase şi înspăimântate!

— Fiul Papei!… Monseniorul Cezar Borgia…!

În aceeaşi dimineaţă de mai, la aproximativ şapte leghe de Roma, pe drumul dinspre Florenţa, călătorea, singuratic, călărind la pas, un tânăr cavaler, care, fără grabă, fără griji se îndrepta către Cetatea Cetăţilor. Să fi avut vreo douăzeci şi patru de ani.

Costumul său era jerpelit, zdrenţuros. Avea mai multe cusături pe vestă, iar cizmele din piele erau şi ele peticite din loc în loc.

Avea însă un aer mândru, cu părul lui lung ce-i cădea pe umeri în bucle naturale, cu mustaţa fină, răsucită, cu talia zveltă, îndrăzneţ clădită, cu ochii săi vii şi pătrunzători şi mai ales cu aerul său nevinovat şi vesel care-i lumina întreaga fată.

— La naiba! zise el, iată că locurile acestea nu seamănă deloc cu priveliştile minunate ale dragului meu Paris, cu pădurile sale umbroase, cu hanurile vesele în care se bea un vin atât de bun, unde fetele te întâmpină vesele… Hai, Căpitane, încă un pic prietenei… Şi-om vedea dacă nu cumva întâlnim vreun han cinstit unde doi creştini cumsecade ca noi, ar putea să-şi astâmpere setea…

Căpitan, acesta era numele calului, îşi ciuli urechile şi-o porni în galop.

Nu trecuseră zece minute când, ridicându-se în scări cavalerul zări în depărtare un mic nor de praf alb, care, se apropia rapid. Câteva clipe mai târziu, văzu doi cai galopând.

Pe unul din ei flutura o robă neagră: un preot! Pe celălalt o rochie aibă şi o femeie!

Aproape imediat, aceştia se apropiară de el.

Tânărul francez se pregătea s-o salute pe doamna în alb, cu toată gratia pe care natura i-o dăruise, când spre marea lui uimire, ea-şi opri brusc calul şi se întoarse spre el.

— Domnule, îi zise ea cu o voce tremurată, oricine-aţi fi, salvaţi-mă…!

— Doamnă, răspunse el cu căldură, sunt cu totul al dumneavoastră şi, dacă-mi veţi face onoarea să-mi spuneţi cu ce vă pot fi de folos…

— Scăpaţi-mă de acest om…!

Cu degetul, arătă spre călugărul care se oprise şi care ridica umerii, dispreţuitor.

— Un om al Bisericii! exclamă francezul…

— Un demon!… Vă rog, ajutaţi-mă să-mi continui singură drumul.

— Hei domnule călugăr, aţi auzit…?

Omul în negru nu-i aruncă nici măcar o privire celui ce-i vorbea astfel, ci se adresă tinerei femei:

— O să vă căiţi amarnic… dar va fi prea târziu.

— Linişte, călugăre! izbucni tânărul cavaler. Linişte, sau cerul mi-e martor, o să faci cunoştinţă cu sabia mea!

— Îndrăzneşti să ameninţi o faţă bisericească? zise călugărul, plin de venin.

— Dumneavoastră îndrăzniţi totuşi să ameninţaţi o femeie! Înapoi! Întoarceţi calul imediat sau nu veţi mai avea niciodată ocazia să ameninţaţi pe cineva.

În acelaşi timp, francezul îşi trase spada şi se îndreaptă spre călugăr.

Acesta îl privi pe tânăr cu o ură neputincioasă, apoi întoarse calul şi porni în galop în direcţia Romei.

Un minut se mai zări mantaua neagră, fluturând în vânt ca aripile unei păsări ce aduce nenorocirea. Apoi dispăru.

Tânărul cavaler se întoarse către doamna în alb. Rămase ţintuit de admiraţie.

Era o tânără fată de vreo optsprezece ani, de o frumuseţe desăvârşită. Un minunat păr, blond-cenuşiu, cadra armonios o faţă străluminată de ochi mari, negri. O anume graţie maiestuoasă se degaja din toartă fiinţa ei.

În acest moment, o roşeaţă de indignare împurpura faţa şi-o făcea şi mai frumoasă. Cu privirea ea-l urmărea pe înspăimântătorul călugăr, care zbura asemenea unei bufniţe.

— Vă datorez – spuse fata cu o voce pură şi cântătoare, – vă datorez toată recunoştinţa mea domnule…?

— Cavalerul de Regastens, răspunse cavalerul înclinându-se până la pământ.

— Un francez!

— Parizian, doamnă…

— Ei, bine… domnule cavaler de Ragastens, fiţi de o mie de ori binecuvântat pentru imensul serviciu…

— Un serviciu neînsemnat, doamnă şi aş fi fost fericit să-mi trag spada împotriva unui duşman serios, în onoarea unei

doamne atât de încântătoare… Dar, aş putea afla de ce acest călugăr…

— Oh! E foarte simplu, domnule, zise tânăra fată care nu-şi putu împiedica o tresărire de spaimă. Am făcut imprudenţa de a mă îndepărta singură, mai mult decât trebuia… Acest om s-a apropiat brusc de mine. Mi-a adresat câteva cuvinte jignitoare… am vrut să fug… m-a urmărit…

Era clar că nu spunea tot adevărul.

— Şi dumneavoastră nu-i cunoaşteţi? reluă tânărul.

Ea ezită un moment. Apoi, hotărându-se:

— Îl cunosc, din nefericire!… Este unealta unui om rău şi puternic… Oh! Domnule, spuneţi că nu este un duşman serios… Dimpotrivă, acest călugăr, pentru dumneavoastră va fi de azi înainte un duşman de temut. Dacă-l veţi reîntâlni, fugiţi… Dacă soarta dumneavoastră vă va aduce vreodată în preajma lui, nu acceptaţi nimic din ce vă va oferi…

Temeţi-vă de paharul de apă pe care vi l-ar oferi, de fructul din care va muşca jumătate şi vă va oferi cealaltă jumătate, de arma pe care v-ar oferi-o, rugându-vă s-o acceptaţi…

Şi, mai ales, temeţi-vă de a nu fi aruncat în cine ştie ce chilie uitată a castelului Saint-Ange… Călugărul pe care l-aţi văzut se numeşte don Garconio…

— Doamnă, zise cavalerul de Ragastens, vă mulţumesc pentru grijă ce mi-o purtaţi… Dar nu mă tem de nimic, adăugă el îndepărtându-se.

— Trebuie să vă mai cer o favoare…

— Vorbiţi, doamna mea!

— Vă rog să nu vă uitaţi în ce direcţie am să plec… să nu încercaţi să aflaţi cine sunt…

— Cum, doamnă Şi să nu am nici o amintire despre această întâlnire, pe care o binecuvintez? Nu voi şti nici numele pe care să-l pun acestei minunate feţe, care mă va urmări, din acest moment şi îmi va înfrumuseţa visele…?

Cavalerul – vorbea cu o voce emoţionată şi caldă. Ea îl privi cu o atenţie nedisimulată. Un surâs îi apăru pe buze,

jucăuş.

— Nu pot să vă dezvălui numele meu. Interese prea mari mă obligă să-l tăinuiesc. Dar aş putea să vă destăinui cum îmi spun cei apropiaţi.

— Şi cum vi se spune? întrebă francezul.

— Uneori,… mi se spune… Primevčre!

Şi făcând un semn de adio, fata în alb porni în galop şl se îndreptă către Florenţa…

Cavalerul rămăsese pe loc uimit de această tulburătoare şi fragilă apariţie. Privirile lui rămăseseră ţintuite la rochia albă care flutura într-un nor de pulbere.

O văzu luând-o brusc la dreapta, tăind câmpia. Apoi dispăru.

Mult timp, el rămase în acelaşi loc… În sfârşit, scoase un suspin.

— Primevčre! zise el. Frumos nume! Primevčre… primavera… primăvară! E atât de frumoasă ca primăvara în floare…

Dar la ce bun să mă gândesc la asta! Fără-ndoială că în mai puţin de-o oră mă va uita… Ei şi ce-ai putea spera sărmane aventurier?

Cu această reflecţie melancolică cavalerul de Ragastens îşi continuă drumul către Roma.

Capitolul II Ragastens.

Strălucita escortă a tinerilor seniori care-l însoţeau pe Cezar Borgia, călărea de aproape două ore pe drumul spre Florenţa. Fiul Papei scrută cu ardoare câmpia şi din timp în timp mai scăpa câte-o înjurătură.

— În sfârşit! exclamă deodată.

Şi se îndreptă grăbit spre un cavaler ce-i venea în întâmpinare.

— Don Garconio?… Ce veşti? întrebă Cezar nerăbdător.

— Şi bune şi rele…

— Ce vrei să spui? Explică mai repede, pe toţi sfinţii!

— Răbdare, monseniore! Prietenul meu Machiavel îmi spunea, chiar ieri, că răbdarea este virtutea nepreţuită a

prinţilor.
— Caraghiosule! Fii atent la cravaşa mea!
— Ei bine… am văzut-o pe tânăra fată…
Borgia păli.
— Ai văzut-o! zise el fremătând.
— I-am vorbit…
— Garconio!… Am să aranjez ca tatăl meu să-ţi dea mănăstirea Sainte-Marie-Mineure.
— Monseniore, sunteţi un stăpân generos…
— Nu plătesc eu! mormăi Cezar în mustaţă. Dar continuă!… Deci… i-ai vorbit?… Ce ţi-a spus…?
— Acum veştile se-nrăutăţesc…
— Refuză!
— Nu vrea să stea de vorbă… Dar îi vom veni noi de hac…
— I-ai aflat numele, adevăratul nume?
— Nu am aflat nimic… doar că se arată de neîmblânzit, pentru moment.
— Dar ai urmărit-o? Ştii în ce loc se ascunde?… Vorbeşte, mă înnebuneşti…
— Monseniore, am urmărit-o pe tânăra fată conform instrucţiunilor dumneavoastră şi o să vedeţi că, dacă nu i-am descoperit încă ascunzătoarea, nu este vina mea…
— Iadule! Îmi scapă…
— Am întâlnit-o în apropierea pădurii de măslini şi, a fost un adevărat miracol… A vrut să fugă… Am încolţit-o… Înnebunită, asemenea unei căprioare urmărite, era cât pe ce să aflu adevărul, când…
— Ţi-a scăpat, fără îndoială, călugăr mizerabil.
— Ne-am întâlnit cu un tânăr bandit care s-a năpustit asupra mea, cu spada în mână… În acest timp, frumoasa pasăre şi-a luat zborul.
— Nenorocire şi acel om… mizerabilul ăla unde este?… Ce s-a întâmplat cu el? L-ai pierdut din vedere, laşule…?
— Nu! L-am urmărit de departe… şi, chiar în acest moment îşi ia dejunul la hanul de la Fourche, la douăzeci de minute de aici…

— La drum! strigă fiul Papei.

Pornind într-un galop drăcesc, trupa ajunse repede la hanul indicat de călugăr, Era un han nenorocit, un fel de crâşmă, în care călătorul obosit nu-şi putea oferi decât un vin prost sau apă călduţă.

O grădină împrejmuia această căsuţă, de-a lungul drumului, de care nu o despărţea nici un şanţ, nici altă împrejmuire. În această grădină se înălţa ceva ce avea pretenţia unui pavilion.

Sub acest pavilion acoperit cu tablă, în lipsa verdeţei, se afla cavalerul Ragastens care lua dejunul.

— Iată omul nostru! zise călugărul.

Cezar îl examină cu un aer sumbru pe tânărul care, la venirea numeroşilor cavaleri, salutase, reluându-şi a poi liniştit locul la masă.

Ragastens îl recunoscuse pe călugăr şi, imediat, îşi strânse centura de piele care-i ţinea sabia. Apoi ochiul său pătrunzător, scrutând grupul, recunoscuse un alt bărbat, iar acesta nu era altul decât Cezar Borgia…!

— La naiba! murmură cavalerul printre dinţi, întâlnirea este nemaipomenită; sau mă înşel eu, sau steaua mea cea bună mi-a pregătit o surpriză plăcută…

În acest timp, Borgia se întorsese spre seniorii săi şi adresându-se unuia dintre ei:

— Ce părere ai, zise cu un ton glumeţ, de acest senior ilustru care ia masa în acest palat? Spune franc, Astorre.

Cavalerul nu pierdu nici-o silabă din această întrebare şi sesiză tonul dispreţuitor.

— Oh! Oh! gândi el, cu siguranţă că surpriza nu are nimic plăcut şi că steaua mea cea bună nu are nici un amestec…

Seniorul pe care Borgia îl interpelase se apropie câţiva paşi. Era un bărbat de vreo 30 de ani, bine făcut, cu un gât de taur, cu ochi sângeroşi… La Roma avea reputaţia unui spadasin teribil. Cinsprezece dueluri cunoscute se terminaseră cu cincisprezece morţi. Colosul se uită o clipă la cavaler şi izbucni într-un râs puternic.

— Cred, zise el, că va trebui să-i dau acestui magnific necunoscut adresa cizmarului care repară încălţămintea servitorilor mei.

Un hohot de râs general îi cuprinse. Singur Borgia rămase serios dar îi făcu un semn imperceptibil lui Astorre. Cum imaginaţia acestuia era la capătul puterilor, se mulţumi să repete aceeaşi glumă:

— Am să-i dau şi adresa croitorului pentru a-i coase veşmintele… dar mă gândesc… şi mai făcu câţiva paşi.

— Hei domnule… aş vrea să-ţi fac un serviciu fiindcă îmi place mutra dumitale.

Cavalerul de Ragastens se ridică la rândul său:

— Ce serviciu, domnule? Nu cumva vreţi, din întâmplare, să-mi împrumutaţi din spiritul scânteietor al vorbelor dumneavoastră de duh?

— Nu, răspunse Astorre fără să înţeleagă, dar dacă vreţi, treceţi pe la mine, valetul meu ar putea, să vă ofere un consum… Am să ordon să vi-l facă cadou căci al dumneavoastră nu prea arată bine.

— Faceţi aluzie fără îndoială domnule, la numeroasele cusături care împodobesc vesta mea…?

— Aţi ghicit din prima.

— Ei bine, daţi-mi voie să vă spun… aceste cusături sunt ultima modă pe care aş vrea s-o aduc şi în Italia… Dealtfel, îmi displace că haina dumneavoastră este intactă şi o să-i fac tot atâtea găuri câte are şi a mea.

— Şi în ce fel, mă rog?

— Uite aşa! răspunse cavalerul.

În acelaşi timp îşi trase spada.

— Domnule, eu sunt baronul Astorre, foarte bine cunoscut la Roma.

— Mie, domnule de la Bastilia până la Luvru mi se spune cavalerul Spadei… Vă ajunge numele meu…?

— Un francez! murmură Cezar Borgia uimit.

— La luptă! ripostă Astorre, îmi voi permite să-ţi dau o dublă lovitură… căci te voi zdrobi şi te voi spinteca în

acelaşi timp…

Cei doi bărbaţi se puseră în gardă şi începură duelul.

— Domnule baron Astorre, dumneavoastră care aveţi un ochi atât de bun, aţi observat cumva câte cusături are vestonul meu?

— Domnule spintecător, văd trei, răspunse Astorre, luptând în continuare.

— Greşiţi… sunt şase… veţi avea dreptul la şase tăieturi şi iată prima!

Astorre ţâşni înapoi, cu un ţipăt! Fusese atins din plin şi o picătură de sânge înroşi mătasea albă a cămăşii sale. Spectatorii acestei scene se priviră surprinşi.

— Fii atent! Astorre, zise Borgia.

— Pe tot infernul! Am să-l ţintuiesc la pământ…

Şi colosul, cu spada deasupra capului, încercă o lovitură.

— Două! ripostă Ragastens.

Izbucnind în râs, lovitură după lovitură cavalerul fandă încă de trei ori şi de fiecare dată, câte o picătură de sânge apărea pe mătase. Sărmanul „Hercule” se înroşise, se îngălbenise, lua toate culorile curcubeului şi sărea într-una în jurul adversarului său, ţopăind caraghios.

Ragastens îl privea liniştit.

— Domnule, zise el, ai deja cinci tăieturi. Fii atent la a şasea.

Astorre, strângând din dinţi îi pregătea o lovitură de graţie, aceea pe care o păstra la urmă, întotdeauna în faţa unor adversari de temut. Dar, în momentul în care fandă, scoase un urlet de durere şi de ură, lăsând spada să-i cadă la pământ Ragastens reuşise să-i străpungă şi braţul drept.

— Şase! zise liniştit cavalerul. Şi întorcându-se către grupul de privitori!

— Dacă mai doreşte cineva să fie la modă…

Doi din trei tinerii seniori săriră din şa.

— La moarte! strigară ei.

— Hei! Linişte şi pace!

Vorbise Borgia. În inima acestui bandit nu era loc decât pentru dragostea de forţă şi îndemânare. Admirase agilitatea cavalerului, sângele rece al acestuia, îndrăzneala lui. Şi-şi spusese că acesta ar putea fi numai bun pentru a-l primi în slujba sa.

— Domnule, – zise el apropiindu-se, în timp ce tovarăşii săi de arme îl împresurau pe Astorre, cum vă numiţi?

— Monseniore, sunt cavalerul de Ragastens…

Borgia tresări.

— De ce-mi spui „monseniore”?

— Pentru că vă cunosc… şi, chiar dacă nu v-aş fi cunoscut, tot mi-aş fi dat seama, după înfăţişarea dumneavoastră războinică, prestanţa pe care o aveţi, că Franţa admira în ilustrul războinic un mare diplomat – sub numele de duce de Valentinois, iar Italia îl salută ca pe un nou Cezar, sub numele de Borgia…!

— Cerule! exclamă Cezar Borgia, francezii ăştia sunt mai iscusiţi în arta cuvântului decât în cea a spadei… Tinere, îmi placi… Răspunde-mi cinstit… Pentru ce ai venit în Italia…?

— Am venit cu speranţa de a vă sluji pe dumneavoastră, monseniore! Sărac lipit, dar plin de speranţe, m-am gândit că cel mai mare căpitan al timpurilor noastre ar putea să aprecieze spada mea…

— Fireşte!… Ei bine, n-am să-ţi înşel speranţele… Dar cum se face că vorbeşti atât de bine Italiana?

— Am stat mult timp la Milano, la Pisa, la Florenţa de unde vin acum… şi apoi am citit şi recitit Dante Aligheri… Divina Comedie mi-a fost cartea de căpătâi şi maestrul.

În acest moment, don Garconio se apropia de Borgia.

— Monseniore, zise el, dumneavoastră nu ştiţi că acest om a încercat să ridice mâna împotriva Bisericii… Gândiţi-vă, că fără el, Primevčre ar fi acum în mâinile dumneavoastră…

Ragastens nu auzi aceste cuvinte, dar le ghici înţelesul. Pricepu după expresia întunecată care punea stăpânire pe faţa lui Borgia că lucrurile puteau lua o întorsătură neplăcută.

— Monseniore, spuse el, nu m-aţi întrebat unde şi când v-am cunoscut… Dacă doriţi, am să vă spun…

Cavalerul îşi scoase mănuşa dreaptă. La degetul cel mic strălucea, un diamant prins într-un inel de aur.

— Recunoaşteţi acest diamant, monseniore?

Borgia dădu din cap.

— Este talismanul meu şi nu l-am vândut nici măcar pentru a-mi procura o ţinută demnă de a mă prezenta în faţa dumneavoastră… iată povestea acestui diamant… Într-o seară, acum patru ani, mă aflam la Chinon…

— Chinon! exclamă Borgia…

— Da monseniore… şi am ajuns chiar în seara în care dumneavoastră vă făceaţi o intrare, despre care şi azi Franţa, îşi mai aduce aminte… Niciodată nu s-a mai văzut şi cu siguranţă nu se va mai vedea ceva atât de magnific… Caii dumneavoastră erau potcoviţi cu aur, măgarii cu argint – şi de atâta drum, cuiele se desprindeau, potcoavele fiind semănate în drum – aur şi argint, iar oamenii se înghesuiau să adune aceste rămăşiţe din fastul dumneavoastră. Seara către miezul nopţii, aţi făcut o mare greşeală… Aţi ieşit din castel… singur!… V-aţi îndreptat, părăsind poarta oraşului, către o locuinţă bogată, când deodată…

— Când am fost atacat de trei sau patru bandiţi care doreau să mă jefuiască, fără doar şi poate…

— Exact monseniore… Vă mai amintiţi ce s-a mai întâmplat mai departe?

— Cerule! Cum aş fi putut să uit?… Era să dau duhul. Deodată, a apărut un necunoscut, care s-a bătut aşa de bine cu ei, încât i-a pus pe fugă…

— Atunci monseniore, mi-aţi dat acest diamant…

— Dumneavoastră eraţi.

—. spunându-mi că numai văzându-l mă veţi recunoaşte oriunde vă veţi găsi şi mă veţi putea ajuta, scoate din impas, prin protecţia dumneavoastră…

— Tinere! Ajutorul şi protecţia mea îţi stau la dispoziţie… începând din acest moment vel fi în slujba mea şi vai de cel

care va îndrăzni numai să-ţi dorească răul…!

O privire în jurul său şi, întreaga escortă se înclină cu respect în faţa francezului, chiar şi dori Garconio

— La drum, domnilor, comandă Borgia. Ne întoarcem la Roma. Iar pe dumneata tinere, te voi aştepta la miezul nopţii… La miezul nopţii – mai spuse o dată cu un surâs straniu, căci atunci este ora mea…!

— Unde să vă găsesc, monseniore?

— La palatul sorei mele, Lucreţia… La Palatul-Riant… Oricine la Roma îţi va arăta drumul.

— La Palatul Riant!… La miezul nopţii!… Voi fi acolo…!

Cavalerul de Ragastens se înclină.

Când se ridică, trupa se pierdea-ntr-un nor de colb. Dar, oricât de repede se îndepărtau. Ragastens putu să prindă privirile pline de ură şi răzbunare cel le aruncau don Garconio şi Astorre.

Ragastens ridică din umeri. Îşi termină liniştit masa, şi, după ce plăti, porni la drum.

Capitolul III Palatul Riant.

Pe la patru după amiază, cavalerul de Ragastens intră în Oraşul Etern. Mersese la pas, ultima parte a drumului, pentru a-i da un pic de răgaz lui Căpitan – pe care-l iubea din tot sufletul ca pe un tovarăş de încredere —, dar şi pentru a medita în pace la cele întâmplate…

Copil crescut pe străzile Parisului, cavalerul de Ragastens trăise până în acel moment, la voia întâmplării. Nu-şi cunoscuse părinţii. Nici tatăl, nici mama. Mama murise la venirea lui pe lume. Cât despre tatăl său, sărman gentilom gascon, venit la Paris pentru a se căpătui, murise în sărăcie, pe vremea când micul Ragastens sugea încă la sânul doicii.

Această doică, vânzătoare de haine vechi într-un loc ferit din apropierea Bastiliei, îl îndrăgeşte pe micul orfan. Îşi pusese în gând să facă din el un urmaş demn al negoţului ei de cârpe.

Ori, după ce rămăsese văduvă, îşi găsi un iubit care să-l înlocuiască pe cel pe care-l dusese la groapă. Micuţul

cavaler, avea pe atunci şapte ani.

Bărbatul acesta al doicii era din lumea clerului. Un adevărat savant care citea, scria şi chiar avea cunoştinţe de calcul. Toată învăţătura acestuia o primi şi copilul. La paisprezece ani, acesta ştia aproape tot atât cât un abate. Mândra doică visa pentru el un destin strălucit, când o epidemie de variolă îi curmă viaţa.

Tânărul cavaler conduse pe ultimul drum, plângând, pe aceea care-i ţinuse loc de mamă. Apoi la întoarcerea de la cimitir îşi şterse lacrimile, se linişti şi din dugheana defunctei îşi alese o spadă imensă, care se târa pe pavaj atunci când nu o strângea bine la brâu.

Pe la optsprezece ani, era un spadasin bun, temut prin cabarete şi taverne, mare fustangiu, iubitor de vin bun, puţin cam deşenţat, tot timpul pus pe harţă, cu spada gata de duel; era numai bun de spânzurat.

Cavalerul avea o înclinaţie spre aventură. Generos – împărţea tot ce avea – atunci când avea ceva, cu cei care erau mai săraci decât el. Cu spada lui îi apăra pe cei neajutoraţi şi slabi de înger. Nu era în stare să facă vreun rău cuiva. Dar fără nici un fel de avere, neavând drept călăuză decât setea lui nepotolită de aventuri, prins într-un mediu în care şi morala avea o anume elasticitate, trăia cum putea, îşi ducea zilele la voia întâmplării, trăind de azi pe mâine…

Dar, într-o bună zi cel care era numit cavalerul Spadei şi care, între Bastilia şi Luvru ajunsese „Teroare” dispăru fără urme.

Noi îl întâlnim cuminţit. Calităţile lui erau mai numeroase decât defectele. Cavalerul de Ragastens se hotărâse să fie un adevărat gentilom, renunţând la toate nebuniile.

În momentul în care păşea pragul porţii de la Roma dând din cap îşi spuse:

— Iată-mă cu doi duşmani pe cap: călugărul Garconio şi baronul Astorre. L-am ameninţat pe primul şi i-am dat o lecţie celuilalt. Da, dar acum am un protector puternic…

Cavalerul privi în jurul semeţ. Totuşi din culorile roşii şi aurii în care-şi vedea viitorul, un punct întunecat îi apărea la orizont. Cu toate că încerca să uite mereu necunoscută misterioasă cu un nume atât de drag şi de plăcut, cu o faţă atât de frumoasă îi apărea în gât. Cu un suspin lung, îşi repetă:

— Primevčre!… O voi revedea oare?… Cine este? De ce acest oribil călugăr o urmărea…?

— Ce pod e ăsta? întrebă un puşti, după ce-i aruncă o monedă mică.

— Excelenţă, acesta este podul celor Patru-Capete…

— Şi palatul Riant. Îl ştii?

— Palatul doamnei Lucreţia! exclamă copilul, cu o spaimă vizibilă.

— Da. Ştiu unde se află!

— Acolo! Arătă copilul întinzând braţul. Apoi o rupse la fugă de parcă ar fi fost urmat de o armată de draci. Cavalerul porni în direcţia pe care i-o arătase copilul gândindu-se la spaimă ciudată ce-l cuprindea pe copil.

Mai întrebă o dată. de data asta pe un bărbat. Şi acesta la numele palatului Riant, se încruntă, apoi se îndepărtă mormăind nişte blesteme.

— Ciudat! îşi zise cavalerul.

Ajunse în sfârşit într-o piaţă pustie. În spatele acesteia se înălţă o clădire somptuoasă. Un şir dublu de coloane din marmură roz. Strălucind în razele soarelui ce-o învăluiau forma o galerie lungă ce ducea către palat. La capătul acestei alei. se zărea o scară monumentală numai din marmură… în ce priveşte faţada castelului, aceasta era aurită de ornamente, sculpturi de mare preţ neîndoios aparţinând vechilor comori ale bătrânei Roma.

Cavalerul îşi spuse că acesta trebuie să fie palatul, care fără îndoială îşi merită numele, datorită mulţimii de plante rare şi flori minunate, care formau, sub galerie, o grădină de neasemuit. În faţa acestei grădini, doi cavaleri împietriţi

asemenea unor statui ecvestre, făceau de gardă. Ragaslens i se adresă unuia din ei:

— Aici este palatul Riant? întrebă el.

— Da… în spate! răspunse omul cu un ton ameninţător.

— Drace! murmură cavalerul, continuându-şi drumul, iată un palat bine păzit.

Piaţa era pustie: nici un trecător… nici o dugheană deschisă. Parcă era un loc blestemat! Ragastens îşi îndeamnă calul şi porniră mai departe; la numai cincizeci de metri, luând-o pe stradă care se deschidea dinspre piaţă, ajunse în faţa unui han. Aici, locul era însufleţit însă se simţea o undă de temere, de ezitare.

Ragastens coborî din şa, intră în hanul, care printr-un capriciu al proprietarului sau, dintr-un exces de latinitate bizară, se numea „Hanul frumosului Janus”.

Cavalerul ceru un loc grăjdarului pentru Căpitan şi o cameră pentru el. Un servitor îi luă calul, iar hangiul îl conduse pe Raganstens într-o cămăruţă de la parter.

— Este umezeală, observă el.

— Nu avem alta liberă.

— O iau, totuşi, pentru că este foarte aproape de palatul Riant.

— Atunci, totul e în ordine, pentru că de la fereastra dumneavoastră puteţi vedea palatul.

Gazda deschise fereastra şi Ragastens simţi o briză rece care-i învăluia faţa.

— Ce e asta? zise el.

— A, e Tibrul!

Într-adevăr, fluviul curgea liniştit, mărginit pe ambele părţi de case, fără cheiuri. În dreptul fiecărei case, câte o scară cobora până la luciul apei. În faţa ferestrei sale, o astfel de scară îşi cobora patru trepte înverzite de muşchi până la nivelul apei.

— Vedeţi, reluă hangiul, acolo, mai jos, unde fluviul face cot, este o scară mare, mai largă decât celeilalte… este cea de la Palatul Riant.

— Bine! zise Ragastens închizând uşa îmi place camera asta, cu toată umezeala ei…

— Se plăteşte în avans, domnule; spuse hangiul.

Cavalerul plăti.

Apoi, după ce ceru aţă şi ac, se cufundă într-o operaţie meticuloasă de reparare a vestmintelor sale, pe care le perie, le scutură şi le curăţă cât putu mai bine. După care, mâncă cu mare poftă.

Toate aceste îndeletniciri avură loc până spre ora nouă. O oră mai târziu, Ragastens, strălucind de curăţenie, cu spada în brâu, aştepta cu nerăbdare întâlnirea de la palatul Lucreţiei Borgia.

Oraşul, adormit de mai multă vreme se cufundase într-o linişte adâncă. Se auzea numai murmurul Tibrului, ale cărui ape cenuşii, se rostogoleau într-un murmur continuu purtând cu ele zvonuri de tristeţe şi amărăciune. Cavalerul asculta plin de nelinişte zgomote ciudate ce răzbăteau prin susurul apelor… parcă ar fi fost vaierul, geamătul unei fiinţe sfâşiate… În curând va suna clopotul miezul nopţii…

Cavalerul stinse lumânarea şi, înfăşurat în mantaua sa, se pregătea să iasă. În acel moment, vaietul sfâşietor străpunse liniştea, dinspre fluviu, Ragastens tresări.

— De data asta nu mi se mai pare… este o voce omenească.

Un nou ţipăt de deznădejde sfâşie liniştea. Ragastens se-nfioră. Pe tâmple, perle de sudoare mijau. Pentru a treia oară, un geamăt pătrunzător se înălţă, stins în zgomote ciudate, agonizante.

— Dinspre Tibru se aude! îşi zise Ragastens.

Şi deschizând fereastra privi în întunericul nopţii. Tibrul, între cele două flancuri de case îşi purta apele negre, în valuri întunecate. Deasupra lui, o bucăţică de cer înstelat. Pe bâjbâite, cavalerul coborî cele patru trepte; se aplecă… întinse mâinile.

Mâinile sale atinseră o stofă mătăsoasă, ce acoperea corpul unui om. Omul sufla greu. Horcăia. Ragastens îl

prinse de umeri.
— Cine sunteţi? întrebă necunoscutul.
— Nu vă fie teamă… sunt un străin… un prieten…
— Nu există prieteni… Oh! O să mor… Ascultaţi…!
Omul îşi încleştă mâinile pe dalele scării… Ragastens vru să-l scoată din apă…
— Nu! zise omul. Inutil… eu o să… mor… dar vreau… să mă răzbun… Ascultaţi…
— Ascultat! zise Ragastens înspăimântat.
— Contele Alma… preveniţi-l… fiica sa… vor s-o răpească… nu trebuie…
— Cine e contele Alma? Cine e fiica sa…
— Fiica lui!… Beatrix… Primevčre!…
— Spuneţi, începu Ragastens cu o voce hotărâtă de teamă, spuneţi că o vor răpi… Cine?
— Cei trei care m-au ucis… fra…
În acest moment omul fu scuturat de un spasm puternic… se încleştă… mâinile îi lunecară de pe piatră corpul se rostogoli în ape… dispărând în vârtejul valurilor întunecate.
Ragastens se ridică. Ochii lui scrutau întunericul. În zadar!
Atunci, se-ntoarse în camera sa, îşi şterse faţa acoperită de o sudoare de ghiaţă.
— Oh! şopti el, ce secret groaznic mi s-a dezvăluit!… O cheamă Beatrix… e fiica contelui Alma… şi cineva doreşte s-o răpească… Dar cine?… Cine?
În acest moment, la Saint-Pierre, clopotele sunară miezul nopţii.
— Miezul nopţii! îşi zise cavalerul, consternat.
Şi o zbughi afară fugind către palatul Riant unde îl aştepta ilustrul său protector, Cezar Borgia.
Capitolul IV Nopţile Romei.
În timp ce cavalerul nostru se transformase în croitor şi-şi coase vestmintele, împodobindu-l cu pasmanterii – pentru a ascunde despicăturile şi tăieturile, Cezar Borgia, escortat de patru tineri intrau în palatul Riant.

Cezar şi însoţitorii săi traversară grăbiţi saloanele minunate în care sălăşluiau comori de artă Italiană.

În dreptul unei uşi sculptate în bronz, aurită, pe care o străjeau doi nubieni, negri ca noaptea şi tăcuţi ca peştii, Cezar făcu un semn. Unul din nubieni apăsă pe un buton şi uşa masivă se deschise.

De aici, începea partea ascunsă a palatului. Cum trecură pragul uşii, aceasta se închise la loc, fără zgomot. Ajunseră într-un vestibul, cu pereţi din jad. În faţa uşii de bronz, acum se vedea o uşă de lemn de trandafir, cu incrustaţii delicate şi intarsii din aur şi argint, emailuri…

De data aceasta, două femei străjuiau uşa! Două femei goale, de o frumuseţe statuară, aşezate sau mai degrabă tolănite pe nişte perne moi de puf…

Şi de data asta uşa se deschise la fel de misterios, la un semn făcut de Cezar. Urmat de escorta sa, pătrunse într-o încăpere de dimensiuni mai mici, dar de un rafinament sporit, un lux exorbitant, dar subtil.

O muzică suavă, de flaut, chitară şi violă era murmurată abia perceptibil. Şi această muzică plăcută armoniza cu vocile şoptite ale unor femei ce cântau dragostea şi gloria.

În afara unui bufet şi a unei mese lungi, alte mobile nu mai erau în această încăpere; dar, din loc în loc, covoare scumpe persane, perne moi brodate, aşezate ca într-un decor oriental invitau la odihnă.

Masa aranjată cu platouri de o bogăţie neasemuită, opere de artă ale meşterilor argintari şi aurari francezi şi orientali, pline de fructe exotice, dulceţuri rafinate, prăjituri şi dulciuri a căror reţetă aparţinea stăpânei, Lucreţiei, oferea o privelişte îmbietoare.

În jurul acestei mese, mai mulţi bărbaţi luaseră loc. Ei stăteau tolăniţi pe un soi de banchete foarte apreciate de vechii romani.

Printre ei, o singură femeie: stăpâna palatului, prodigioasa vrăjitoare ce domnea peste inimile bărbaţilor, sora lui Cezar, fiica Papei, Lucreţia Borgia.

— Ce târziu vii, frate!

— Iartă-mă, draga mea Lucreţia, răspunse Cezar, dar ne-am întors târziu, după o plimbare lungă pe drumurile spre Florenţa…

— Te iert… dar nu-i spui nimic fratelui nostru?

Cezar se-ntoarse spre bărbatul ce stătea lângă Lucreţia, care avusese o tresărire de teamă la vederea lui Cezar. Era Francois Borgia, duce de Gandie, al doilea fiu al papei, fratele Lucreţiei şi al lui Cezar.

Cei doi fraţi îşi strânseră mâinile, cu un surâs. Dar fiecare îşi supraveghea din priviri fiecare gest, fiecare mişcare. Lucreţia, se apropie de Francois, îi prinse capul în mâini şi-l sărută pe gură, lung.

— Iată dragostea frăţească, zise Cezar, sau nu mă pricep! Şi totuşi sunt expert în asta…

— E adevărat, zise Lucreţia, îl iubesc pe Francois… este cel mai bun dintre noi.

— Mă copleşeşti soră, zise cu nelinişte ducele de Gandie… uiţi că dacă gloria este a casei noastre şi tronul pontifical al tatălui nostru este de nezdruncinat, asta e numai datorită săbiei scumpului nostru Cezar…

— E adevărat! reluă Cezar. M-am descurcat destul de bine cu spadă… Armele albe sunt domeniul meu.

Şi cu aceste cuvinte, îşi scoase pumnalul şi cu o viteză înspăimântătoare îl înfipse pe masă. Un freamăt de îngrijorare străbătu mesenii.

Francois păli, deveni livid. Lucreţia, însă, izbucni în hohote de râs.

— La masă, zise ea cu veselie.

Lucreţia aruncă o privire fugară spre perdeaua din catifea şi brocart care se mişca imperceptibil.

De îndată, apărură femeile care făceau oficiul de a servi la masă.

Lucreţia Borgia, era îmbrăcată atât cât să pară şi mai atrăgător comesenilor săi. Un voal uşor străveziu îi

acoperea goliciunea frumuseţea împlinită în forme care păreau dăltuite în marmura cea mai fină.

Din când în când, arunca câte o privire furişe spre cortina de brocart, care fremăta uşor, abia vizibil. Dar, oricât de firava era unduirea brocartului, pentru Lucreţia era clar cu după faldurile bogate cineva o asculta şi privea.

— Ce se mai aude prin oraş? întreabă ea.

— La naiba, doamnă, se povesteşte ceva incredibil, nemaiauzit, de nebănuit, ceva fabulos…

— Şi ce anume se povesteşte, duce de Rienzi.

— Duce! întrerupse Francois Borgia, cu un ton rugător.

— E o poveste de dragoste! continuă ducele.

— Să auzim povestea… zise Lucreţia… Dragostea, singurul adevăr demn de a trăi şi muri pentru ea…

În acelaşi timp, îi înlănţuia gâtul lui Francois.

— Povesteşte, duce! porunci ea, cu o voce hotărâtă.

— Oh! Da, strigară şi ceilalţi meseni. Despre dragoste! Să nu vorbim decât despre dragoste!

— Ei, continuă ducele de Rienzi, este o dragoste curată şi feciorelnică. Aproape mi-e ruşine să vorbesc aici despre ea.

— Vorbeşte, zise Cesar scurt.

— Pentru că mi-o porunciţi dumneavoastră monseniore… Se spune că acest celebru căpitan, cei mai nobil dintre nobili, este îndrăgostit…

Toate privirile se îndreaptă spre Cezar.

— Dar, reluă ducele, îndrăgostit cum nu a mai fost nicicând. El, cel care, aşa cum se ştie are o inimă de bronz, acum are o inimă de porumbel, suspină, geme. Şi, ce e mai curios, este că o necunoscută i-a tulburat inima şi sufletul o necunoscută de care nimeni nu se poate apropia… În sfârşit, deşi pare necrezut este adevărat că necunoscută respinge şi dispreţuieşte toate ofertele marelui căpitan…!

— Şi numele acestui frumos individ? întreabă Lucreţia.

— Ghiciţi! bâigui ducele de Rienzi aproape beat… se află printre noi…

— N-are rost! mormăi Cezar Borgia. Îndrăgostitul sunt eu! Şi vai de cel ce ar avea ceva de comentat…

— Monseniore!… Credeţi…

— În ce o priveşte pe ea, vă jur că în cel mai scurt timp va înceta să mă dispreţuiască.

Lucreţia izbucni în râs.

— Aşa, deci, dragul meu Cezar, zise ea, mă trădezi?… Mă părăseşti.

— Deloc! răspunse Cezar care simţea că minţile-i sunt învăluite şi cuprinse de tulburarea vinului, a beţiei simţirilor, a beţiei orgoliului său nemăsurat.

Şi continuă, bâiguind:

— Nu, Lucreţia, eu nu te trădez. Tu eşti a mea! Aşa cum va fi şi ea!… Aşa cum iubita ta Rienzi a fost a mea! Aşa cum totul trebuie să fie al meu! Al meu! Numai al meu! Auziţi voi…?

Respira greu. Privirile lui căpătaseră sclipiri diabolice… Chiar în această clipă, Lucreţia, îl cuprinse pe Francois, duce de Gandie, cu braţele sale. Îl înlănţui şi-l sărută cu patimă, lung pe gură.

Francois, păli sub acest sărut. Încearcă în van să se desprindă…

— Iadule! rosti Borgia care, ţâşni furios şi răsturnă masa.

În acelaşi timp smulse cuţitul şi cu privirile rătăcite, răvăşită, se năpusti asupra lui Francois… Dintr-un salt ajunse la el. Ridică braţul, coborându-l cu o mişcare fulgerătoare. Arma străpunse în profunzime pieptul ducelui de Gandie. Acesta căzu pe spate. Din gură-i ţâşnea sângele.

Cei ce asistaseră la această scenă, înspăimântaţi rămaseră încremeniţi. Lucreţia se îndepărtase uşor şi un surâs straniu îi flutura pe buze.

— Ajutor, horcăia nefericitul duce de Gandie… ajutaţi-mă… Oh… mă arde… Apă!… fie-vă milă!… Un strop de apă…!

— Ah, vrei apă ţipă Cezar, într-un hohot înspăimântător. Aşteaptă, frate, o să-ţi dau să te saturi…!

Atunci se petrecu ceva monstruos. Cezar Borgia se aplecă. Îl apucă pe fratele său de picioare târându-i capul însângerat ce se izbea de dalele înroşite de sânge, îl duse urlând.

— Apă pentru fratele meu Francois! Apă pentru amantul Lucreţiei. Toată apa Tibrului pentru ducele de Gandi…

Cezar parcurse astfel mai multe săli şi încăperi, una după alta, până ajunse în faţa unei uşi. O deschise singur… Tibrul susura în noapte. Cezar, ridică trupul fratelui său şi cu o puternică lovitură îl îmbrânci în ape.

Martorii acestei scene cumplite se furişaseră, albi ca varul, înspăimântaţi şi plini de dezgust…

Atunci, Lucreţia Borgia se îndreaptă către cortina de brocart, o ridică şi pătrunse într-un cabinet slab luminat.

Acolo, un bătrân cu trăsături aspre şi pline de răutate şi viclenie, era cufundat într-un fotoliu. Bătrânul auzise şi văzuse tot… Era tatăl lui Francois, duce de Gandi, tatăl lui Cezar, duce de Valentinois, tatăl Lucreţiei, ducesă de Bisaglia, era Rodrigo Borgia… Era Papa Alexandru al VI-lea.

— Eşti mulţumit, tată? întreabă Lucreţia.

— Pe toţi sfinţii, fata mea, ai mers cam prea departe!… Bietul Francois!… În sfârşit, eu însumi voi oficia o slujbă pentru odihna sufletului său!… Este păcat, peccato! Era un drac gol Francois… dar… dar ducele de Gandie stătea în calea planurilor mele… Ei adio, fata mea… Îţi dau binecuvântarea papală, încât acest păcat din urmă să-ţi fie iertat…

Lucreţia se înclină. Papa se ridică, întinse dreapta. Când Lucreţia se ridică, tatăl său dispăruse.

Capitolul V Capriciile Lucreţiei.

Lucreţia Borgia se-ntoarse în sala ospăţului şi văzu că nu mai era nimeni.

— Laşii, murmură ea, au fugit… beţia spaimei a înlocuit beţia simţurilor care pusese stăpânire pe ei… Ah! Nu sunt bărbaţi…

Tatăl meu a fost unul… dar acum e bătrân… De ce natura m-a făcut femeie, pe mine… pe mine… care sunt în stare să devorez un imperiu…

Se aşează pe un pat din perne. O umbră apăru deodată lângă ea. Îşi întoarse cu voluptate capul.

— Tu eşti, frate? zise ea întinzându-i mâna lui Cezar. Acesta tocmai se întorsese şi cine l-ar fi văzut acum nu şi-ar fi putut imagina că era ucigaşul fratelui său.

Cu o faţă bucuroasă, liniştită se apropie de sora sa care-l privea zâmbind. Era totuşi ceva diabolic în privirile acestui cuplu monstruos.

— Răule! zise Lucreţia, de ce i-ai făcut rău bietului Francois? Nu cumva ai fost gelos…?

— Pe cuvântul meu, da, Lucreţia… Nu suport ca faţă de prietenii mei, indiferent de locul său situaţia în care mă aflu să nu fiu cel dintâi.

Lucreţia dădu din cap gânditoare.

— În sfârşit Cezar, dar tu eşti moştenitorul, scumpul meu… Această moarte te îmbogăţeşte, deşi eşti şi aşa bogat… iar „accidentul” va face din tine şi duce de Gandie…

— E adevărat, surioară… dar vei avea şi tu partea ta. Îţi pun de-o parte un milion de ducaţi în aur din moştenire, eşti mulţumită?

— Fireşte, răspunse Lucreţia căscând, chiar am chef să clădesc un templu…

— Un templu? întreabă mirat Cezar.

— Da… un templu închinat lui Venus… Vreau să restabilesc cultul pentru ea la Roma… şi mai vreau ca acest templu să fie înălţat între Sfântul-Petru şi Vatican… şi, în timp ce tatăl nostru îşi va ţine slujbele de Paşti, în templul său creştin, vreau ca eu să oficiez în templul meu păgân şi să vedem unde vor veni mai mulţi credincioşi.

— Lucreţia, eşti cu adevărat o femeie minunată. Ideea ta este înălţătoare.

— Mai puţin decât cea de a cuceri Italia şi de a face un regat, în care tu să fii rege, stăpân absolut, dragul meu

Cezar…

— Noi doi, Lucreţia, atunci când îmi voi vedea visele împlinite, noi doi vom stăpâni lumea o vom schimba…

Un zgomot de arme le atrase atenţia. Ascultară cu atenţie. Sunetele veneau din apartamentele palatului.

Lucreţia îşi puse un mantou de mătase pe umeri şi, urmată de Cezar, se îndreaptă către vestibulul cu statui. Deschise uşa de bronz. Amândoi se opriră în prag.

Vreo treizeci de slujitori urlau, vociferau, se împingeau, se înghionteau încercând să încercuiască pe cineva care ţinea piept acestei mulţimi străine.

— Cine este neobrăzatul?… întrebă Lucreţia. Era gata să meargă mai departe, dar Cezar o prinse de mână oprind-o.

— Ei, zise el, ăsta-i francezul meu… i-am dat întâlnire aici, la miezul nopţii… La dracu! Ce zdrahon! Ce lovituri iscusite! Poc! La dreapta! Poc! La stânga! Iată şi pe jos vreo doi… şi-ncă doi îşi scuipă dinţii!

Cezar entuziasmat, bătea din palme, cu frenezie.

Bărbatul, care se duela cu toată şleahta de valeţi în marea admiraţie a lui Cezar şi pentru satisfacţia Lucreţiei, era într-adevăr cavalerul de Ragastens.

Cum miezul nopţii trecuse, venise în grabă de la han.

— Oh! Ce privelişte îngrozitoare! gândea în timp ce mergea spre palat. Bietul om, aruncat în Tibru! Bietul necunoscut, l-au ucis… Oh! Mâinile crispate pe dale… corpul cufundându-se în întunericul apei… Şi cuvintele acelea misterioase… Cine vrea s-o răpească pe Primevčre? Iar cel ce vrea s-o răpească e chiar ucigaşul… Cum să-l găsesc?… Cum să-l previn pe contele Alma… Va trebui să-i povestesc aceste întâmplări ciudate ilustrului căpitan ce mă aşteaptă. Numai el poate să descopere adevărul şi chiar să oprească alte nenorociri…!

Gândind astfel, cavalerul nostru ajunse la palatul Lucreţiei. Încercă să pătrundă prin uşa de bronz. Dar, cele două namile se năpustiră asupra lui.

— În apă cu el!

— Ei, prieteni, uşurel, ce dracu. Sunt aşteptat la palatul ăsta.

— Înapoi! zise garda.

— Eşti cam încăpăţânat, dragule!… Îţi spun că sunt aşteptat… de monseniorul Cezar Borgia, dacă nu vă e cu supărare… Aşa că faceţi loc…!

Numai că, în loc să poată intra în palat, avu de înfruntat vreo 12 valeţi, atraşi de zgomot, ce se năpustiră asupra lui.

— Ei! S-ar zice că neamul valeţilor e turbat în această frumoasă ţară… Drace!… Să îndrăznească să ridice mâna asupra mea! Înapoi, valeţi!

Şi văzându-l atât de hotărât, într-adevăr valeţii se retraseră, speriaţi. Dar corpul de pază se năpusti asupra lui. Ragastens îşi dădu seama că nu are prea mulţi soldaţi de izbândă, având în vedere numărul lor, dar se hotărî să-şi vândă scump pielea.

Atunci, se-ntoarse către una din gărzi, îi prinse piciorul şi încercând să-l dezechilibreze, îi smulse cizma din picior.

Ragastens, făcu câţiva paşi înapoi, gata să cadă… Atunci se produse o învălmăşeală printre valeţi, care nu dură mult. Asediatorii îşi recăpătaseră forţele. Se strânseseră vreo treizeci, înarmaţi cu bastoane.

Ragastens văzu că este înconjurat.

— Ah, lingăilor – le strigă, adunătură de lepădături! Cu lovituri de cizmă o să vă împrăştii…

Şi chiar aşa se întâmpla… Prinzând cizma de vârf, făcu o piruetă plesnindu-i peste feţe. În acelaşi timp se hotărî să se retragă spre scări.

Stăpânind câmpul de luptă, fără să fi căpătat măcar o zgârietură, Ragastens izbucni într-un hohot de râs puternic şi zise:

— Hai, valeţi! Anunţaţi-l pe stăpânul vostru că îi stă la dispoziţie cavalerul de Ragastens…

— Am şi aflat, zise o voce, v-aţi anunţat singur, domnule…!

Ragastens, întorcându-se îi văzu pe Cezar şi Lucreţia. Un moment, rămase surprins, fascinat de frumuseţea fiicei

papei. Lucreţia văzu efectul pe care prezenţa ei îl produsese tânărului şi surâse. Dar cavalerul îşi revenise şi înclinându-se într-o plecăciune adâncă, răspunse:

— Monsenioare şi doamnă, vă rog să mă iertaţi pentru neînţelegerile cu valeţii dvs. Nu pot să-mi justific obrăznicia decât prin dorinţa de a fi punctual la întâlnirea ce mi-aţi dat-o… Or, pentru a ajunge la timp, aş fi înfruntat şi o legiune de demoni…

— Veniţi domnule, zise Cezar, eu sunt vinovat de a nu fi avertizat pe aceşti imbecili.

Lângă nubienii, postaţi la uşa de bronz, Lucreţia se opri o clipă. Cei doi nici nu clipiră. Datoria lor era de a păzi o uşă şi o păzeau.

— Şi voi, ce-aţi fi făcut în momentul în care uşa ar fi fost în pericol?

Negrii zâmbiră, arătându-şi dinţii albi, strălucitori. Cu vârful degetelor atinseră ascuţişul iataganelor, apoi arătară spre gâtul cavalerului.

— E clar! spuse acesta rizând s mi-ar fi tăiat gâtul. Dar pentru a vă zări doamnă, jur că aş fi înfruntat şi acest pericol.

Lucreţia zâmbi din nou. Apoi, mângâindu-i pe cei doi negri pe obraji, lucru ce-i încânta pe nubieni, porni urmată de Cezar şi de cavaler.

Îi conduse în budoarul său, unde Ragastens putu să admire luxul şi rafinamentul acestuia, fără însă a-şi arăta încântarea.

— Soră, spuse atunci Cezar, domnul este cavalerul de Ragastens, francez, copil al acelei ţări pe care o iubim atât… Numai faptul că e francez şi tot ar fi de ajuns pentru a-i da o bună recomandare pe lângă tine, iubita mea soră… dar nu e totul: când am fost la Chinon, cel ce mi-a salvat viaţa a fost cavalerul…

— Oh, monsenioare, sunteţi prea bun, numai că nu ar trebui să vorbiţi de acest incident zise cavalerul? Nu v-am

amintit această aventură decât pentru a vă aminti că ne-am cunoscut…

— Îmi plac francezii, zise Lucreţia la rândul ei şi o să-l iubesc şi pe cavaler pentru că ţi-a salvat viaţa, iubitul meu frate… Noi vă vom susţine, cavalere…

— Ah, doamnă, sunt uimit de favoarea pe care mi-o faceţi.

— O meritaţi, zise Lucreţia cu drăgălăşenie. Dar mă gândesc mai adăugă ea – cred că aveţi nevoie de puţină odihnă, după această bătălie… Haideţi, haideţi, cavalere!

Îl luă de mână şi-l duse după ea. Cavalerul simţi un fior ce-i străbătea corpul. Mina asta călduţă, languroasă, parfumată îi strângea mâna. Pentru o clipă aventurierul închise ochii simţind un nod în gât şi o voluptate dureroasă.

— Vai mie! se gândi el. Risc cam mult, dar merită toată osteneala.

Şi mâna lui strânse călduros, aproape brutal, cu pasiune şi ardoare mâna Lucreţiei. O clipă mai târziu, se aflau în sala cea mare a ospăţului…

Cuprins de valuri de căldură, Ragastens avu impresia că a ajuns într-un paradis mahomedan… Lucreţia însăşi îl servea, cu mâna ei, cu fructe glasate, apoi îi turnă în cupă un vin spumos, acidulat.

— Beţi – îi zise – cu o privire care-l tulbură şi mai mult pe cavaler… Este un vin din Franţa… dar eu îl îmbunătăţesc printr-o metodă a mea…

Cavalerul goli cupa dintr-o sorbitură. Simţi cum o căldură plăcută trece prin venele sale, cuprinzându-i tot trupul.

Gustă şi din dulciurile pe care i le oferă Lucreţia. Şi tâmplele sale începură să zvâcnească, în timp ce imaginaţia lui începu să delireze…

— Doamnă, spuse el, beau, mănânc, aud, văd… şi mă întreb dacă nu visez cumva şi mi-e teamă că trezindu-mă, realitatea mi-ar apărea prea crudă! Unde mă aflu?… În ce palat încântător!… În palatul unei zâne bune şi frumoase…!

— Hei! Sunteţi numai cu o muritoare de rând… la biata Lucreţia Borgia, care încearcă să vă distreze şi reuşeşte

atât de puţin.
— Cum doamnă, sunteţi nefericită? Ah, spuneţi ce dorinţe aveţi… care este neîmplinită… Oh, Drace! De-ar fi să cutreier lumea… ca Titan odinioară, voi escalada Olimpul pentru a cere secretul fericirii…
— Bravo cavalere! exclamă Cezar. Şi dacă nu vom reuşi cu OIimpul, vom merge mai departe spre înaltul cerului, până la părintele veşnic, pentru a lua reţeta prăjiturilor ideale ce o vor satisface pe Lucreţia!
— Nu sunt decât un gentilom fără avere, răspunse Ragastens, revenindu-şi. Dar am o inimă care bate, un braţ ce nu tremură şi o spadă; toate acestea vor fi la dispoziţia dumneavoastră, doamnă şi voi fi fericit dacă veţi accepta acest omagiu.
— Accept omagiul dumneavoastră, zise Lucreţia, cu o gravitate ce-l surprinse pe cavaler.
— Şi acum, iată-mă omul de încredere al ducesei de Bisaglia, urmă Cezar, să încercăm să găsim şi o slujbă oficială pentru a ne bucura de talentele dumneavoastră… Aş putea obţine chiar numirea într-un post de pază.
— Monseniore, zise cavalerul, readus la realitate de aceste cuvinte, vă mărturisesc că mi-aş dori altceva.
— Diavol! Eşti cam greu de mulţumit, dragul meu! Află că paza de corp trebuie să-şi dovedească originea nobilă până la a şasea generaţie în urmă… şi, de fapt, adăugă el cu bruscheţe voită, habar n-am de fapt, cine eşti…
Ragastens se ridică şi luă o poziţie demnă.
— Monseniore, spuse cu o voce aspră, nu mi-aţi cerut actele de nobleţe la Chinon.
— Ah! Atins, spuse Cezar.
— În ce priveşte titlurile mele de nobleţă acestea sunt înscrise pe faţa mea: la noi gentilomii se recunosc dintr-o ochire… şi aceste titluri sunt gata să le autentific printr-o lovitură de spadă…
— Bravo! Ripostezi bine…!

— Dacă vă imaginaţi că am venit până în Italia pentru a face pe paznicul vreunui bătrân ce se roagă în biserică, adio, monseniore…!

— Ei! Ce naiba de diavol eşti? Ştiu, fireşte că meriţi mai mult! Şi nu ţi-am făcut propunerea decât pentru a te încerca… Şi află că-mi placi, aşa cum eşti… Felul în care mi l-ai aranjat pe teribilul meu Astorre, supranumit invincibilul, replicile şi chiar felul de a fi, demn, adăugind şi această lovitură maiestuoasă de spadă de adineaori… ah asta mai ales… m-a distrat copios…

Cezar se întoarse, râzând cu poftă. Cavalerul se aşează din nou, surâzând.

— Deci, vrei să intri în serviciul meu?

— V-am spus-o monseniore!

— Ei bine, s-a făcut, domnule… În cel mai scurt timp îmi voi relua campaniile împotriva unor prinţişori care-şi permit cam multe… În acel moment, voi conta pe tine, cavalere. Oamenii curajoşi şi spirituali sunt rari… te cunosc numai de câteva ore, dar puţinul pe care l-am văzut mi-e suficient…

— Cavalere de Ragastens, veţi lupta alături de mine, la ordinele mele, în fruntea unei companii.

— Ah, monseniore, exclamă Ragastens, ce spuneţi?… vă bateţi joc de mine, fără îndoială…

— Poimâine la castelul Saint-Ange, veţi primi numirea…

Beat de fericire, văzându-şi visele cele mai frumoase depăşite de realitate, cavalerul se înclină, îi luă mâna lui Cezar şi o duse la buze…

— Acum, te poţi retrage, domnule… Un singur cuvânt totuşi. Azi dimineaţă, când l-ai speriat pe sărmanul Garconio, ai întâlnit o tânără doamnă, îmbrăcată în alb, pe un cal alb…?

Era gata să vorbească. Căuta cuvintele prin care s-o prezinte pe Primevčre într-o lumină favorabilă – pentru a-i câştiga graţiile seniorului Cezar… Deodată, o paloare puternică se aşează pe faţa sa. Cuvintele-i rămaseră în

gât… Făcând plecăciunea, Ragastens, din întâmplare observase pe mozaicul din marmură o baltă de sânge…!

La vederea sângelui, cuvintele pe care era gata să le rostească rămaseră nespuse… Tremurând, tăcu…

— Ei bine, zise Cezar, spuneţi că…

— Spuneam, monseniore, că într-adevăr am întâlnit-o pe doamna despre care-mi vorbeaţi adineaori şi-mi pare rău că am întrerupt-o dintr-o conversaţie cu acel călugăr demn, mai ales că era omul dumneavoastră!

— Deci, n-o cunoşti…?

— De unde s-o cunosc, monseniore? Nu-i ştiu nici măcar numele; n-am putut vedea nici încotro a apucat-o…

— Bine, domnule… Poţi să te retragi. Poimâine la castelul Saint-Ange… nu uita…!

— La naiba, monseniore, pentru a uita ar trebui să-mi pierd capul.

Şi Ragastens, în chipul cel mai firesc îi făcu o plecăciune adâncă şi graţioasă Lucreţiei, care-i întinse mâna pentru ai-o săruta. Apoi ieşi, gândindu-se la cele văzute. Bănuielile sale trezite, acum se întreba cum va evolua această ciudată aventură. Începută sub cele mai bune auspicii, dar care se putea sfârşi pe fundul Tibrului. Îşi reaminti cuvintele de avertisment ale lui Primevčre. În momentul acela, o mână plăcută îl prinse de mână şi o voce îi şopti la ureche:

— Veniţi cu mine, nu faceţi zgomot…

Ragastens era curajos. Vocea nu avea nimic neplăcut dimpotrivă… Şi totuşi nu se simţea în apele sale. Norocoase şi porni în urma ghidului său feminin.

Deodată ajunseră la sala ospăţului. Întreaga piesă nu era luminată decât de o făclie. Inima lui Ragastens bătea să-i spargă pieptul.

— Nu vă mişcaţi… Îi spuse însoţitoarea şi aşteptaţi aici… până va veni cineva să vă cheme.

Apoi, femeia care-l condusese dispăru.

Ochii lui Ragastens căutară din nou pata de sânge… Era tot acolo. Se apropie în vârful picioarelor, se apieră. atinse

sângele… era încă proaspăt.

— N-a trecut mai mult de-o oră de când a fost vărsat acest sânge – murmură el – oh, ce e asta?

O altă urmă de sânge se zărea mai departe… apoi altele… O dâră însângerată din loc în loc. Respirând greu, aplecat deasupra dalelor urmări firul însângerat apoi picăturile, pas cu pas…

Ajunse în faţa unei uşi, atinse zăvorul… Uşa se deschise… urmele continuau…

Luându-se după picăturile de sânge, Ragastens parcurse mai multe săli şi ajunse în sfârşit la cea din urmă uşa. O deschise. Îşi înăbuşi o exclamaţie în momentul în care văzu în faţa sa Tibrul!

O clipă fu tentat să se arunce în apă, să fugă, cât mai departe… Dar ideea de a fugi ca un laş – de a fugi ca o femeie! – îl revolta.

Îşi prinse mai bine spada, închise uşa şi se întoarse repede, cu un pas uşor, prin aceleaşi întunecate şi tăcute, până ajunse iar în sala festinului. Se scurseră câteva minute într-o atmosferă de gheaţă.

În sfârşit, reapăru femeia ce-l conduse de data asta până în dreptul unei uşi, spunându-i cu simplitate:

— Puteţi intra.

Ragastens avu un moment de ezitare, apoi, prinzând curaj, intră…

Se trezi într-o încăpere, ciudat luminată, care semăna cu o capelă în care se fac noaptea rugăciuni.

În faţa sa, pe o grămadă de piei de panteră, o femeie!… o femeie goală care zâmbea, cu braţele întinse… Era Lucreţia.

Capitolul VI Idilă după orgie.

Spre trei dimineaţa, Ragastens, epuizat de oboseală, întors la hanul „Frumosului Janus”, se aruncă în pat şi imediat se cufundă-ntr-un somn de plumb.

Demnul stăpân al hanului, pe la ora opt, îl trezi, cerându-i banii pentru ziua care începea: se plătea dinainte.

Cavalerul îşi scutură buzunarele fără să găsească un bănuţ. Suspinând, aruncă o privire diamantului de la degetul mic şi-l rugă pe hangiu să-i caute un cumpărător. Hangiul înţelese.

— Ghetoul este la doi paşi, domnule, în cinci minute vă aduc un evreu, prieten de-al meu care cumpără pietre preţioase.

— Adu-mi şi unul care vinde haine.

— Păi, va fi acelaşi, răspunde hangiul, care plecă în fugă.

Câteva minute mai târziu se întoarse însoţit de un bărbos, murdar şi soios, care nu mai termină cu plecăciunile şi aduse cu el mai multe costume.

Ragastens îi întinse diamantul, Evreul scoase din buzunar un cântar mic, cântări diamantul şi-l examina cu lupa.

Apoi urmă o târguială. Evreul oferi pentru început un sfert din valoarea diamantului. Văzând însă că nu-l poate păcăli uşor pe clientul său, după multe lamentări trebui să se resemneze şi să plătească trei sferturi din preţul real.

Ragastens îşi alese haine noi şi pe măsură ce le proba îşi completa ţinuta, târguiala cu evreul continua.

În final, cavalerul era echipat din cap până-n picioare cu lucruri noi, frumoase, strălucitoare. Dar după ce plăti totul şi hangiul pe trei zile, se trezi cu câţiva scuzi.

Tocmai se pregătea să plece când, hangiul, îl anunţă că are un vizitator. Un personaj ciudat intră în cameră.

Bătrânul intră făcând o mulţime de temeneli.

Hangiul îl introduse afişând un respect straniu, prin care răzbătea şi spaimă. Şi, cum acesta rămăsese în uşa pentru a-şi satisface curiozitatea, Ragastens îi făcu un semn pentru a-l concedia.

Hangiul se retrase. Dar nu pierdu nimic din această întrevedere pe care o urmări de la început şi până la sfârşit, prin gaura cheii. Cum rămăseseră singuri, Ragastens îşi scrută vizitatorul cu privirea.

— Seniorul Giacomo – servitorul dumneavoastră.

— Domnul Giacomo, am onoarea!

— Am fost însărcinat să vă dau asta.

Vorbind astfel seniorul Giacomo scoase din pelerina sa o pungă pe care o puse pe masă. Punga făcu un zgomot metalic…

— Sunt aici o sută de pistoli, continuă Giacomo înmulţindu-şi plecăciunile… dacă vreţi să număraţi…

— Poftim? – zise Ragastens. Spuneţi că sunt aici o sută de pistoli? Şi sunt ai mei?

— Dumneavoastră sunteţi cavalerul de Ragastens?

— Eu, în carne şi oase.

— În cazul acesta, banii vă aparţin.

— Dar de unde sunt?… Să fiu spânzurat, dacă pricep ceva…

— Sst!… număraţi domnul meu…

Aiurit, Ragastens desfăcu pungă în timp ce un surâs sardonic se întindea pe fata tăbăcită a lui Giacomo.

Cei o sută de pistoli erau acolo.

Şi, cu toată uimirea pe care o resimţea, Ragastens îi strecură totuşi în centura sa de piele.

Acum se pregătea să afle mai multe. Dar acesta plecase…!

Îl chemă pe hangiu.

— Unde s-a dus senior Giacomo?

— A plecat, monseniore, răspunse hangiul făcând o plecăciune până la pământ.

Această veneraţie subită îl surprinse pe Ragastens.

— Hei, hei, zise el luându-l de ureche, ai văzut tot, nu-i aşa?

— Monseniore, scuzaţi-mă… şi vă rog să iertaţi pe bătrânul hangiu care are marea onoare să vă găzduie…

— Ah, aşa! întrerupse Ragastens, năucit, o să aflu şi eu ce înseamnă asta…?

— Asta înseamnă că acum ştiu ceva ce nu ştiam până acum o oră… că sub ultimul meu acoperiş a binevoit să-şi caute adăpostul un aliat… un prieten… O rudă poate, a celui mai ilustru şi temut senior din Roma… Şi ştiu asta, fiindcă

seniorul Giacomo care a ieşit de aici este omul de încredere al Lucreţiei Borgia… Intendentul palatului Riant.

Şi, zicând aceste cuvinte, hangiul se retrase, cu plecăciuni până la pământ.

Ragastens rămase pe gânduri, câteva clipe. Apoi, se hotărî să iese şi îndemnându-l pe Căpitan porni la pas pe drumul Florenţei, ieşind prin poarta Florentină, pe care intrase cu o seară în urmă.

Îşi spunea că este de datoria lui s-o anunţe pe Primevčre de uneltirile ce se pregăteau, fără să-şi mărturisească că dorinţa de-a o revedea era mai puternică.

Şi porni în galop spre locul unde o întâlnise.

Căpitan, fără să fie îmboldit din pinteni, înţelesese dorinţa stăpânului şi galopa ca vântul.

Aşa ajunseră în locul în care, urmărită de Giacomo, fata îi ceruse ajutorul.

Merse mai departe, apoi coti la dreapta, spre locul în care dispăruse fata. Ajunse repede la liziera unei păduri de măslini şi lăsă calul la pas, pământul fiind presărat cu crengi şi crăpat pe alocuri de rădăcinile solide ale măslinilor.

Pădurea era deasă. Fu nevoit să coboare de pe cal şi să-şi urmeze drumul pe jos. Tot mergând prin pădure ajunse la un râu. Se opri, îl dehămă pe Căpitan şi-l adăpă. Apoi, îşi scoase din traistă o bucată de carne şi un codru de pâine, un ulcior de vin pe care-l puse în apă să-l răcească.

— Ei, drăcie! zise el cu voce tare, ce pădure minunată! Şi ce râu zglobiu! Lipseşte numai o nimfă sau o naiadă!

— Ba nu o vezi tu! Pentru că ea te priveşte cum mănânci, îi răspunse o voce dulce; apoi urmă un hohot de râs.

Cavalerul se ridică dintr-un salt, speriat… Şi rămase înmărmurit, când de partea cealaltă a fluviului o zări pe frumoasa Primevčre, fata în rochie albă pe care o căuta în acest cadru, părea într-adevăr o floare de primăvară.

— Ei, bine! Am impresia că nimfa râului te-a speriat, cavalere?

— Doamnă, răspunse Ragastens, nu mi-e teamă decât de un singur lucru… nu cumva această apariţie să se evapore…

— Ce faceţi în aceste locuri îndepărtate?

— Vă căutam! Dar dumneavoastră?

— Eu vă aşteptam, răspunse ea.

Ragastens scoase un chiot de bucurie. Trecu din câteva salturi peste râu şi se aşează la picioarele fetei.

— Vă aşteptam cavalere, continuă ea, cu o voce nesigură, plină de emoţie, pentru că în dumneavoastră am găsit un apărător, un om demn de încredere… M-am înşelat…?

— Oh, nu, doamnă, zise cavalerul, nu v-aţi înşelat deloc, în ce mă priveşte, de când v-am văzut nu mai am linişte şi singura mea dorinţă este de-a vă apăra…

— Chiar trebuie să fiu apărată…!

— Ştiu, doamnă!

— Ştiţi?

— Cuvintele dumneavoastră ar fi de ajuns pentru a mă convinge… dar am aflat mai multe şi pentru asta vă căutam…

— Ce aţi aflat? întrebă fata cu o teamă nestăpânită.

— Am aflat adevăratul dumneavoastră nume!… Ştiu că vă numiţi Beatrix, că sunteţi fiica contelui Alma…

La aceste cuvinte fata se îngălbeni şi făcu un pas înapoi, uitându-se speriată în jurul ei.

— Oh, nu vă fie teamă. Niciodată nu voi mai rosti aceste nume.

Fata se apropie tremurând toată şi-i întinse mâna pe care acesta o duse la buze.

— Iertaţi-mă, domnule!… mi-e teamă pentru că sunt înconjurată de tot felul de duşmani… numele meu nu trebuie să-l afle nimeni…

— Printr-o întâmplare am aflat numele dumneavoastră… şi mărturisesc că această întâmplare este într-adevăr înfricoşătoare…

— Ce vreţi să spuneţi?

Ragastens îi povesti atunci fetei scena teribilă la care asistase pe malul Tibrului, cu toate amănuntele repetându-i cuvintele muribundului.

— Sunt pierdută!… zise fata, abia şoptind.

— Pe soarele din cer, vă jur că zilele nemernicului care va făcut să plângeţi sunt numărate, numai să-mi spuneţi numele lui…

Primevčre dădu din cap, în timp ce o scuturau frigurile. Apoi, uitându-se spre cavaler, ea zise:

— Ei bine, da. Veţi afla tot!… Dar nu acum… nici aici!… Vineri, la ora unu noaptea ne vom întâlni pe calea Appia… Veţi număra de la stânga douăzeci şi două de morminte… la al douăzeci şi treilea vă veţi opri şi vă veţi apropia de cel ce vă va spune: Roma! Veţi răspunde: AMOR! Atunci, cavalere veţi şti cine sunt duşmanii mei.

Cavalerul îşi duse mâna la inima care sta să-i sară din piept şi vru să spună ceva. Dar frageda şi graţioasa Primevčre se pierduse în desişul pădurii…

Gânditor, hărţuit de tot felul de gânduri, cavalerul îl înhăma pe Căpitan, ieşi din pădure şi încălecă, pornind înapoi spre Roma. Dar, din prudenţă, făcu un mare ocol şi ajunse spre seară pe alt drum la han.

Capitolul VII Alexandru Borgia.

A doua zi, de dimineaţă, Ragastens strălucitor în frumosul său costum se pregătea să meargă la castelul Saint-Ange. Era gata să plece când văzu o mulţime de oameni, râzând şi discutând între ei, mergând toţi în aceeaşi direcţie.

— Unde merg oamenii ăştia? îl întreabă pe hangiul care-i ţine calul de frâu.

— La Sfântul Petru, domnule.

— La Sfântul Petru? Este azi vreo sărbătoare? Nu e nici Paştele, nici Crăciunul…

— Nu, dar este o ceremonie. Şi încă una frumoasă! Se spune că va fi nemaipomenit. Ca să mă înţelegeţi bine e vorba de funerariile monseniorului Francois Borgia. Duce de Gandie, ucis mişeleşte.

— Ucis?
— Ei da! Au găsit cadavrul, străpuns de un cuţit, în piept!
— Şi unde au găsit cadavrul?… întreabă Ragastens cu o curiozitate nedisimulată.
— În Tibru!… La trei sute de paşi de aici!
— În Tibru…!
— Bandiţii, nu s-au mulţumit să-i omoare, l-au aruncat şi în fluviu, sperând poate că nu i se va mai găsi trupul purtat de ape, în mare…
— Va să zică. Cadavrul a fos găsit în Tibru!
— Aşa cum vă spun. la trei sute de paşi de aici! L-au descoperit ieri dimineaţă, pe la ora unu, la aproape o oră după ce a-ţi părăsit hanul…
— Şi cine e asasinul? Nu e nici o bănuială?
— Au fost arestaţi vreo doisprezece oameni cu o reputaţie proastă… Cu siguranţă vor afla criminalul pentru că însuşi monseniorul Cezar conduce ancheta…
— Mulţumesc pentru informaţie – dragă Bartolomeo.
— Ştiţi, domnule cavaler, ce spun unii…?
— Ce spun? întreabă Ragastens, plecându-se peste şa.
Dar Bartolomeo tăcu. Îşi adusese aminte că Ragastens primise cu o seară în urmă vizita intendentului de la palatul Riant şi că, după toate aparenţele era prieten al familiei Borgia… Aruncă o privire înspăimântată spre Ragastens.
— Nimic, bâigui el? Nu se spune nimic…
— Ei bine, am să vă zic eu ce se spune! Se spune că palatul Riant este foarte aproape de Tibru – unde a fost găsit cadavrul ducelui de Gandie… nu-i aşa?
Bartolomeo se îngălbeni apoi se făcu livid de frică.
— Eu nu ştiu nimic Excelenţă… Nimic, vă jur! Nu ştiu nimic, nu spun nimic nu bănuiesc nimic.
Cavalerul porni la pas către castelul Saint-Ange şi trecu prin dreptul bisericii Sfântul Petru.
În piaţa cea mare, placată cu marmură, se strânsese un puhoi de oameni. Vestea morţi lui Francois Borgia făcuse vâlvă.

Ragastens privea mulţimea strecurându-se spre piaţă… Şoapte înăbuşite răzbăteau până la el, iar fiori de groază înfrigurau asistenţa. În unele grupuri se cerea răzbunarea morţii lui Francois. De câte ori era pronunţat cuvântul „răzbunare” ochii tuturor se îndreptau către castelul Saint-Ange, nu era nici o îndoială că aceste priviri ameninţătoare îi erau adresate lui Cezar.

Preocupat de cele auzite şi văzute, Ragastens nu observă pe călugărul care trecea de la un grup la altul, spunând câteva cuvinte şoptite la urechile unora, făcând semne misterioase altora. Călugărul nu era altul decât Dom Garconio.

Ce punea la cale, oare?

Întrebarea asta şi-ar fi pus-o cavalerul dacă l-ar fi zărit pe călugăr. Dar, aşa cum am spus, el mergea încercând să afle ce gândea mulţimea, în acelaşi timp amintindu-şi de întâlnirea cu Beatrix. Imaginea fetei era mereu prezentă în faţa ochilor lui şi-l absorbea în întregime.

Când ajunse în faţa porţii castelului Saint-Ange, în mulţime se simţea o nelinişte crescândă, o tulburare ciudată. Liniştit pătrunse în curtea castelului, presărată de lachei, soldaţi, ofiţeri şi nobili.

Ragastens, descălecase şi privind în jurul lui se gândea cui s-ar putea adresa, când o voce joasă, hârâită lângă el.

— Hei, „Facchini…”! nu vedeţi că domnul cavaler de Ragastens vă întinde hamurile calului?

Lacheii vizaţi de această voce se năpustiră spre cavaler şi cu mare respect, îl luară pe Căpitan pentru a-l duce într-unul din marile grajduri ale castelului.

Ragastens, privi în jurul său să vadă cine-i venise în ajutor.

— Baronul Astorre! zise surprins.

— Chiar eu, răspunse namila, încântat să vă pot sluji şi să vă conduc prin acest labirint care e castelul Saint-Ange!

— Pe cuvântul meu, dragă baroane, vă rămân îndatorat… Dar, daţi-mi voie să mă interesez de sănătatea dumneavoastră… Cu toate că aveţi braţul bandajat, sincer

că nu am fost atât de neîndemânatic încât să vă fi produs vreo rană serioasă…

— După cum vezi cavalere, nu arăt a muribund şi pe toţi dracii, sabia care trebuie să mă trimită în ceruri nu s-a turnat încă… Dar, haideţi… am să vă conduc până la apartamentele monseniorului Cezar, care, în acest moment stă de vorbă cu Ilustrul Părinte…

Baronul îl conduse până la o scară din marmură roz, de la înălţimea căreia se deschideau o mulţime de săli decorate luxos. Ajunseră într-un salon mare plin de lume – nobili, gărzi, curtezani, care pălăvrăgeau fără reţinere.

— Domnilor, îi întrerupse Astorre, dominând conversaţia, daţi-mi voie să vi-l prezint pe cavalerul de Ragastens, gentilom francez, sosit în Italia pentru a ne da lecţii de scrimă, eu fiind primul său elev, eu invincibilul Astorre şi vă pot spune că am primit o lecţie pe care n-o voi rata multă vreme…!

Toate privirile se îndreptară spre Ragastens. Acesta tresări, pentru că surprinsese în discursul lui Astorre un ton de batjocură, iar acum priviri ironice îl cântăreau…

Cezar Borgia se afla într-adevăr la Papă aşa cum baronul Astorre îi spusese lui Ragastens.

Alexandru al VI-lea era, în acel timp, un bătrân de şaptezeci de ani. Fizionomia lui mobilă şi subtilă purta masca unei remarcabile diplomaţii. Alexandru era un bărbat de înălţime mijlocie ce se ţinea drept, cu toate că uneori capul i se aplecă sub greutatea gândurilor. Era un bătrân bine conservat. Originea lui spaniolă se regăsea în ochii aspri şi mândri, în linia gurii fină şi strânsă, în sprâncenele stufoase şi negre.

În momentul în care noi intrăm la Papă, acesta se afla într-un oratoriu sever mobilat, aşezat într-un fotoliu cu spătarul sculptat.

Un tânăr, abia trecut de douăzeci de ani, se afla în faţa sa, în picioare, într-o atitudine plină de respect şi demnitate, care aştepta sfârşitul întrevederii ce dura o jumătate de

oră. Ochii săi strălucitori se fixau pe un tablou care fusese prins în perete. Tânărul urmărea îngrijorat privirile papei.

— Frumos! zise Papa. Minunat! Rafael, copile drag, vei fi un mare pictor…

— Deci… Sfinţia Sa nu este nemulţumita de această madonă…?

— Splendid, Sanzio! Nu găsesc alt cuvânt,. Este atât de simplă şi de curată…

Tânărul cu ochi visători asculta aceste laude cu o nobilă modestie. Voia să se retragă când fu reţinut printr-un gest.

— Şi această „Transfigurare”, întrebă el cum merge.

Rafael Sanzio deveni neliniştit şi suspină lung.

— Opera asta mă înnebuneşte.

— Lasă, lasă! Curaj! Bine copilul meu eşti liber… Ah un singur cuvânt. De unde iei modelele? Unde ai găsit această frumuseţe senină pe care ai pictat-o?… Vreo nobilă doamnă, fără îndoială.

— Sanctitatea Sa să mă ierte, răspunse Rafael. Nu printre nobilele doamne am găsit această suavitate a trăsăturilor, această armonie a contururilor, aceste reflexe profunde de nobleţe care sunt ale unui suflat curat…

— Şi, unde deci…?

— În popor, printre oamenii de rând care ştiu să iubească. Să sufere,.

— Deci, madona ta…?

— Este o fată simplă din popor, o umilă „formamarina”.[1]

Papa rămase pe gânduri şi pentru câteva clipe închise ochii.

Apoi adăugă:

— Ei, bine Rafael, vreau s-o cunosc!… Du-te, acum…!

Tânărul se retrase, îngrijorat, uimit.

În ce-l priveşte pe Papă cu ochii pe „Fecioara în jilţ”, murmură:

— Da… vreau s-o cunosc pe copiliţa asta!… Poate inima mea va renaşte din propria ei cenuşă! Să mai iubesc odată! Să trăiesc… Oh! Măcar o oră!

Alexandre al Vl-lea se întoarse spre uşă şi spuse: „Intră”.

Uşa se deschise şi apăru Cezar.

Fizionomia papei se transformă curios. Capul plecat în piept, mâinile împreunate arătau o mare suferinţă. Dar nimeni n-ar fi putut spune dacă suferea sufletul său trupul său. Îi făcu un gest lui Cezar de-a lua loc.

Ducele de Valentinois, în zale, cizme cu faţa aspră, pumnul apăsat pe mânerul săbiei, cu ochiul la pândă şi cu gura strânsă într-un zâmbet cinic, forma un contrast mare cu înfăţişarea tatălui său.

Preotul contra diplomatului…

— Ei bine, fiul meu, zise Papa, ne-a fost dată şi această mare durere?… Mi-a fost hărăzit, la sfârşitul vieţii să văd pe unul din fii mei ucis de pumnalul unui bandit? Cel mai ascultător din copii mei… cel mai bun, poate!… Ah! Ce tată nenorocit sunt! Cerul mi-a pedepsit astfel păcatele, fără îndoială!

Cezar nu mai scoase o vorbă. Papa îşi ştergea ochii din care nu curgea nici o lacrimă.

— Dar, zise el, răzbunarea mea va fi zdrobitoare. Ştii ce pedeapsă merită ucigaşul, Cezar? Ştii?

Cezar tresări şi o undă de nelinişte trecu pe faţa lui. Continuă să tacă. Alexandru îi luă mâna.

— Vreau să fie cumplită. Ucigaşul, oricine ar fi, din popor sau din nobilime, chiar de-ar fi un mare senior, chiar rudă de-a noastră, asasinul va îndura supliciul pe care l-am hotărât, adineauri! I se vor smulge unghiile, i se va tăia limba, i se vor scoate ochii vă fi pus la stâlpul infamiei până ce va muri. Atunci i se va smulge inima şi ficatul pentru a fi aruncat 1a câini, apoi corpul său va fi ars, iar cenuşa spulberată în Tibru… Crezi că e suficient, Cezar? Vorbeşte!

Cezar nu răspunse. Se îngălbenise. Papa zise:

— Ah, bietul meu Francois! Când mă gândesc că numai alaltăieri seară, plin de viaţă şi veselie, a venit să mă vadă… Şi eu l-am sfătuit să meargă s-o vadă şi pe Lucreţia… Ah, blestemat sfat… Pentru că, ieşind din palatul Lucreţiei a fost

ucis… Sărmanul Francois! Atât de bun! Atât de tandru!… inima-mi sângerează… Dar tu nu plângi, Cezar…?

— Tată, aştept să termini comedia asta pentru a-ţi vorbi de lucruri serioase…

— Cerule! Ce înseamnă asta…!

— Asta înseamnă că moartea lui Francois îţi convine foarte bine.

— Copil nefericit! Cum poţi rosti asemenea blasfemie! Îmi jigneşti durerea.

— Francois îţi stătea în cale, tată, zise Cezar ridicând tonul. Speriat, laş, nedemn de numele de Borgia pe care-l purta, duşman ascuns al gloriei şi măreţiei tale, conspirator neputincios, incapabil de dragoste sau de ură, ne dezonora, tată! Moartea lui este binevenită!

— Conspirator?… Spui că el conspira…?

— Ştii la fel de bine ca şi mine, tată!

— N-are importanţă! Crima este atroce şi trebuie pedepsită! Auzi, Cezar?… Orice ar fi făcut împotriva noastră, nimeni nu are dreptul să ridice mâna asupra unui Borgia! O pedeapsă exemplară trebuie să arate lumii că Borgia sunt inviolabili!

— Sunt de aceeaşi părere, tată, zise cu răceală Cezar şi vă jur că ucigaşul va fi găsit? Chiar eu mă voi ocupa de aceasta.

— Atunci încep să mă liniştesc, Cezar… După ce am potolit nobilimea şi am pus botniţă poporului, după ce am îmblânzit Italia şi am pus Roma-n colivie, noi ne lăsăm omorâţi, înseamnă că tot ce am făcut nu are nici o valoare!… Numai un Borgia poate atenta la un Borgia!

— Tată, înţelepciunea ta este uimitoare şi mă închin cu umilinţă în faţa geniului tău. Francois ne trăda…

— Providenţa l-a pedepsit cu o linişte care-mi tulbură inima mea de părinte…

— Şi acum, că am reuşit să luăm o hotărâre privind răzbunarea…

— O să-l găseşti pe ucigaş, nu-i aşa, Cezar? Promite-mi ca să mă liniştesc.

— Ţi-o jur, tată… şi ştii ce înseamnă jurământul unui Borgia… când acesta-şi apără interesele?… Acum aş vrea să aflu un detaliu care îmi scapă…

— Vorbeşte, Cezar!

— Spuneai că Francois conspira şi că moartea lui ne scoate din primejdiei.

— Cerule! Tu ai spus asta!

— Dar tu ai gândit-o… Să spunem că ai rostit-o prin cuvintele mele…

— Bine, şi?

— Ei bine, tată, luminează-mă, cu cine conspira Francois? E important să ştii…

— Papa se gândi câteva clipe.

— Fiule, zise el, este adevărat că Francois se aliase cu duşmanii noştri cei mai puternici…

— Cine sunt?

— Cine sunt! Dacă aş şti să-ţi spun, treabă ar fi foarte simplă.

— Deci nu ştii numele conspiratorilor?

— Ştiu numai că se complotează, asta-i tot!… Ştiu că vor să mă omoare – şi pe tine, Cezar!… Ştiu că trădătorii-şi puseseră speranţele în Francois… divina Providenţă odihnească-i sufletul…

— Gândeşte-te la noi, tată!

— Adevărat!… Şi ŕ propos de asta, am o idee. Ideile papei erau întotdeauna funeste. Cezar ştia!

— Aş vrea să te însori! spuse repede bătrânul Borgia.

Cezar izbucni în râs, liniştit.

— Ce rău am făcut, tată? întreabă el.

— Nu glumesc, Cezar… Îţi ştiu gusturile, ştiu că sfânta căsătorie nu intră în vederile tale libertine, pe care de altfel nu le condamn… Deci, dacă-ţi vorbesc de o posibilă căsătorie este pentru a consolida pentru totdeauna puterea noastră…

— Te ascult, tată, zise Cezar, care devenise atent, serios.

— Ascultă Cezar, de multe ori privesc înapoi, la viaţa mea şi-mi vin în minte toate necazurile ce a trebuit să le înfrunt pentru a cuceri gloria şi averea casei noastre…

Vocea bătrânului căpătă asperităţi… faţa i se întunecă.

— Atunci Cezar, am impresia că fantomele dau târcoale în jurul meu!… Prinţi… conţi, episcopi şi cardinali… O horă infernală de capete livide mă împresoară ameninţător… toţi cei ce au murit în preajma noastră, de sabie sau de otravă… Malatesta, Manfredi, Vitelli, Sforza… toţi ies din morminte şi-mi spun: „Rodrigue Borgia, cine ucide va fi ucis! Borgia vei sfârşi otrăvit…!”

— Tată! Alungă aceste gânduri…

— Cezar! Cezar! murmură Papa luând mâna fiului său, am o presimţire teribilă: voi muri curând… şi voi muri otrăvit… Taci! Lasă-mă să sfârşesc! Eu dacă mor, nu-i nimic! Dar tu!

— Sunt ameninţat şi eu?

Papa îl privi pe Cezar scrutător şi văzu pe chipul acestuia cum se aşterne, încet, încet, groaza.

— Băiete! Tu crezi că împotriva mea complotează? Haida, de! De n-aş fi decât eu, m-ar lăsa să mor de bătrâneţe… fiindcă sunt terminat… Dar tu! Tu! Tu! Tu moştenitorul demn al puterii mele! Tu care ai cucerit romanii! Tu care visezi să refaci imperiul lui Nero şi Caligula! Tu, Cezar, fiul meu, tu eşti în primejdia mare. Pe tine vor să te omoare şi pentru a le fi mai uşor, eu trebuie să dispar înainte…

— La dracu! Înainte de a atinge cineva un singur fir de păr de-al tău voi incendia Italia, de la capul Spartivento până în Alpi…!

— E ceva mai bun de făcut, Cezar! spuse Papa ai cărui ochi negri se luminau de satisfacţie.

— Vorbeşte… sunt gata să aud orice!

— Ei, bine Cezar… această căsătorie… ar aranja totul!

— Măcar pot să aflu… Numele celei care va aduce ca zestre pacea în Italia şi certitudinea că puterea noastră este consolidată?

— Am să ţi-l spun: Este faţa contelui Alma… Beatrix!
— Fiica contelui Alma!… zise Cezar uimit.
— O cunoşti?
— Nici nu ştiam că are o fată contele! Dar, tată, cum îţi imaginezi că ar fi posibilă o alianţă între Borgia şi Alma? Spuneai că am cucerit Romgna… Este adevărat, dar citadela Monteforte nu a capitulat paisprezece luni de asediu şi şase asalturi au fost inutile! Contele Alma, seniorul de Monteforte rămâne neclintit, insolent, superb o permanentă ameninţare.
— Ei! Ai pus degetul pe rană… Monteforte a devenit locul de întâlnire al tuturor nemulţumiţilor… Al tuturor despuiaţilor şi dezmoşteniţilor noştri. Intrigant, activ, curajos, contele Alma a strâns în jurul său într-un mănunchi toată ura şi duşmănia răspândite în Italia. Înţelegi de ce Beatrix trebuie să devină soţia ta?
— Niciodată contele nu va consimţi…
— Îl vei constrânge…
— Cum?
— O vei răpi pe fiică-sa, mai întâi.
Cezar neîncrezător, căuta argumente puternice pentru a desfiinţa aceste planuri ce nu-i surâdeau deloc. Dragostea puternică ce-i prinsese inima şi-i creştea din oră-n oră mistuitoare, nu-i lăsa loc pentru o astfel de propunere.
— Vei ataca Monteforte cu forţe suficiente, vei cuceri şi această ultimă fortăreaţă. Îl vei ţine pe conte la respect şi atunci îi vei propune căsătoria cu fiică-sa? Este o lovitură de maestru, magnifică, superbă… Va fi sfârşitul răscoalelor, va fi împăcarea şi liniştea totală… Duşmanii noştri nu vor mai îndrăzni să ne atace, vor fi descurajaţi… Fata e frumoasă, ştii?… Această Beatrix e frumoasă foc…!
Cezar ridică din umeri. Papa se ridică.
— Văd că propunerea mea nu-ţi surâde…
Cezar rămase tăcut, încăpăţânat.
— Fie! zise Borgia privindu-l cu mare viclenie. Renunţ… Voi găsi eu mijlocul de a mă apăra şi a te apăra şi singur

fără a te obliga să te însori cu Primevčre…

Cezar tresări. Se făcuse galben.

— Ce-ai spus, tată? întrebă cu o voce stinsă.

— Am spus: Primevčre… Aşa i se spune lui Beatrix…

— Vrei să spui că Primevčre este fata contelui Alma?

— Chiar aşa! Ce naiba te emoţionează într-atât?

Cezar respiră zgomotos, îşi strânse centura şi întorcându-se spre Papă:

— Tată când trebuie să pornesc spre Monteforte?

— Am să-ţi spun asta peste patru zile… Deci, accepţi?

— Da, zise Cezar cu dinţii strânşi.

— Bine!… Mergi acum şi ocupă-te de funeraliile bietului Francois. Mi s-a spus că poporul este cam agitat din cauza asta…

Cezar ieşi dând din umeri, dispreţuitor. Papa ascultă câteva clipe zgomotul făcut de pinteni pe dale apoi simplu murmură.

— Imbecilul…!

Cât despre Cezar, acesta după ce trecu prin mai multe săli coborî câteva scări şi altele, până în pivniţele Vaticanului. Nimeni nu-l însoţea. Din pivniţă, printr-o treaptă, coborî mai adânc în subsoluri, ajunse la un cavou circular. Apăsă cu amândouă mâinile o piatră ce nu se deosebea cu nimic de celelalte şi în faţa sa peretele se întredeschisese lăsând loc să pătrundă silueta unui om. Un tunel, umed întunecat pornea de aici. Cezar porni fără să-i pese că nu avea lumină.

Acest tunel era faimosul drum subteran ce unea Vaticanul cu castelul Saint-Ange. Pe vremea aceea numai trei oameni cunoşteau existenţa lui: Papa, Cezar şi Lucreţia.

Capitolul VIII Călugărul.

După prezentarea pompoasă şi ironică făcută de baronul Astorre mulţimea de curtezani se întoarse spre noul venit! Cavalerul salută cu o graţie impertinentă – aşa cum numai el ştia s-o facă.

— Domnilor, se adresă el cu o modestie ce friza insolenţa, domnul baron Astorre este prea bun când îmi face onoarea de a-şi aminti de cele şase lovituri primite.

Astorre păli şi cu o privire rugătoare aştepta salvarea de la prietenii săi. Era clar că pe terenul aluziilor şi ironiei nu se putea lupta cu cavalerul.

Un tânăr se apropie şi, salutând pe Ragastens.

— Deci domnul cavaler a venit… cum ai spus, Astorre? Să ne dea lecţii de scrimă?

— La dispoziţia dumneavoastră, domnule, zise Ragastens cu politeţea sa impecabilă.

— Fii atent, dragă Rinaldo, zise Astorre râzând. Domnul are o poreclă teribilă! I se spune „Cavalerul spadei”.

Hohote de râs izbucniră în apropierea lui Ragastens.

— Pe cuvântul meu! Vreau să mă conving dacă acest nume se justifică…

— Nu veţi reuşi, domnule, răspunse Ragastens.

— Şi de ce, mă rog?

— Fiindcă n-am chef să mă bat…

— Spuneţi mai bine că nu vreţi să vă bateţi…

— N-aţi înţeles… spuneam că nu sunt dispus decât să vă dau o mică lecţie, de care se pare că aveţi atâta nevoie…

Se făcu linişte deplină şi fiecare aştepta urmarea provocării. Cavalerul continuă:

— Din nefericire, ieri am făcut un legământ…

— Acela de a nu vă expune…?

— Văzând ce pradă uşoară sunteţi voi italienii m-am hotărât să nu mă mai duelez decât cu doi adversari deodată.

Un murmur ameninţător străbătu mulţimea.

— Pentru spada mea, e nevoie de două săbii – cel puţin!

Trei săbii scânteiară, printre care şi cea a lui Rinaldo.

— Am cerut două, mi se oferă trei… Accept, dacă mi se oferă!

Îşi scoase de îndată sabia şi luă poziţia de luptă.

Strălucea de curaj şi îndrăzneală.

— Domnilor, pentru azi, numai o lecţie… Veţi vedea cum trei spade descriu curbe elegante în spaţiu. Atenţie… Una!

Unul din cei trei spadasini scoase o exclamaţie furioasă spada să îi fusese smulsă din mână.

— Două! continuă cavalerul.

Spada lui Rinaldo zbură. Fandând spre cercul de spectatori, acesta încercă să-i prindă arma. Dar spada era ruptă…

În momentul în care se aplecă pentru a o ridica de la pământ, un călugăr se apropie de el. El scoase de sub pelerină o sabie strălucitoare, întinzându-i-o lui Rinaldo:

— Iată una care nu se frânge. Pentru onoarea Romei, pentru salvarea noastră, atingeţi-l pe acest insolent.

Rinaldo nu mai asculta. Luase arma şi lăsându-se către cavalerul de Ragastens, luă poziţia de duel, chiar în momentul în care acesta număra:

— Trei!

Al treilea adversar fusese şi el dezarmat.

— Ah! făcu Ragastens, întorcându-se spre Rinaldo, se pare că o lecţie nu vă ajunge… Îmi place încăpăţânarea dumneavoastră… Iată uită, aveţi o spadă nouă. Credeam că s-a frânt…

Rinaldo nu spunea nimic şi scrima rece, hotărât să-i atingă măcar o dată pe cavalerul Ragastens.

— Văd că nu aţi înţeles… Priviţi cu atenţie… Mai întâi vă obosesc pumnul, cu aceste lovituri repetate. Bun!… Acum cu această serie de dubleuri vă smulg sabia… O ultimă lovitură… şi patru!

Sabia zburase… Descrise o curbă şi era gata să cadă în mijlocul privitorilor…

Un strigăt uşor se auzi. În cădere atinsese mâna unui valet zgâriindu-l.

— Nu-i nimic! zise călugărul venind spre lacheu. Taci şi vino după mine. Te voi vindeca pe loc.

Valetul îl urmă pe călugăr, uimit, căci zgârietura nu părea deloc îngrijorătoare.

În acest timp, adunarea fu străbătută de un murmur. Toate capetele se descoperiră. Cezar Borgia îşi făcuse apariţia.

— Pe cai, domnilor… Azi ne aşteaptă o ceremonie funebră… Dar peste câteva zile, vom porni la luptă.

Din toate piepturile răsună, puternic: Vivat!

Şi mulţimea îl înconjură pe Cezar.

— Da, domnilor, continuă el, nu peste multă vreme pornim… Fiecare să fie pregătit pentru lupta cea mare… Nu va fi uşor. Până atunci însă, să mergem să-l îngropăm pe prea iubitul meu frate Francois… Domnule cavaler de Ragastens, veţi merge lângă mine. Aţi înţeles?… Domnilor, vi-l prezint pe domnul cavaler de Ragastens, prietenul meu… Unul dintre cei mai buni!

O clipă mai târziu Cezar se îndrepta către scara de onoare dădea în curtea castelului. Mulţimea de curtezani îl urmă cu zgomot de arme şi de pinteni.

Numeroase mâini îi fură întinse lui Ragastens. Unii se grăbeau să salute un favorit al stăpânului, alţii erau fericiţi să-şi exprime admiraţia pentru vitejia sa.

Dom Garconio – Călugărul ce-i împrumutase o sabie nouă lui Rinaldo. Îl luase cu el pe valetul atins de sabie. Nu făcuseră nici douăzeci de paşi, când, cel din urmă, cuprins de ameţeală se opri deodată. Se făcu livid. În colţul buzelor îi apăru o spumă. Vru să spună ceva. Dar gâtul său nu putea scoate decât nişte sunete guturale. Apoi genunchii i se înmuiară şi căzu la pământ.

Garconio, plecat asupra lui, urmărea atent fazele agoniei. Agonia fu scurtă.

— Bine, îşi zise Dom Garconio… Aşa cum prevăzusem, otrava paralizează limba, imediat ce-şi face efectul… Deci, fără vorbărie în momentul agoniei… Pe de altă parte această agonie vine cam prea repede… calculasem producerea ei în două ore după rănire. Va trebui să modific dozarea.

Apoi, Garconio, aruncând o ultimă privire cadavrului, se îndepărtă încet, cu capul plecat, absorbit de calculele sale

savante.

Funerariile ducelui de Gandie, Francois Borgia au avut loc cu mare pompă. După slujba solemnă celebrată la Sfântul Petru, o procesiune plimbase corpul prin oraş.

Pe la ora cinci, după ce turul oraşului era făcut, în bătaia clopotelor tuturor bisericilor, sicriul fu readus la Sfântul Petru. Aici se închise sicriul şi fu depus într-unul din cavourile criptei.

Pe tot parcursul procesiunei, răsunară ţipete sfâşietoare şi ameninţătoare. Cezar privea cu uimire lumea aceasta dezlănţuită şi-şi dădu seama că nu lui i se adresau ameninţările mulţimii.

— Pe sfânta cruce, împotriva cui strigă mulţimea?

Lângă el, în dreapta sa, aşa cum îi spusese, mergea cavalerul de Ragastens. Ceva mai în spate, venea Astorre, favoritul detronat, apoi Rinaldo, ducele de Rienzi şi vreo sută de alţi nobili.

Cezar aruncă o privire în urma sa. Lucru ciudat, curtezanii, care în astfel de împrejurări ar fi înălţat săbiile şi s-ar fi grupat în jurul lui, acum nu se clinteau. Şi chiar, se părea că se făceau tot felul de semne în mulţime.

Cezar păli. Fusese trădat…?

Aproape imediat însă, îşi reveni. Nu! Nu pe el îl fluierau… Ţipetele, strigătele erau acum brutale!

— Moarte asasinului lui Francois…!

— În Tibru, francezul afurisit…!

— Dreptate! Ucigaşul să fie dus la călău…!

Şi toţi pumnii se întindeau spre Ragsatens. Borgia avu un râs răutăcios.

— Drace! zise el, auzi cavalere?

— Aud, monseniore, dar nu pricep.

— Şi totuşi este italiana corectă…

— Pfu! Este italiana vulgară!

— Dar, ce le-aţi făcut?

— Şi dracu şi-ar pierde latineasca lui, monseniore. Hei… sunt turbaţi… Atenţie, Căpitan…!

Situaţia devenea primejdioasă. Mulţimea care se mişca într-un flux şi reflux îl îndepărtă pe Ragastens de Borgia, purtându-l într-un vârtej.

Cavalerul prinse bine hăţurile calului şi, printr-o presiune a genunchilor, îl făcu atent.

Borgia vru să se întoarcă şi să dea ordin de a fi alungată mulţimea. Dar se văzu înconjurat de curtezani. Rinaldo prinse hăţurile calului şi spuse:

— La castel, monseniore! Vom reveni cu forţe pentru a potoli această rebeliune… Astfel, vom fi striviţi.

Ragastens rămas singur şi se întreba de ce mulţimea îl acuza de asasinatul ducelui de Gandie. Nu-l văzuse pe Garconio, care deghizat în ţăran, alerga de la un grup la altul. Dar observă că este încercuit din toate părţile. Şi se gândi iarăşi că nu-ţi va vinde ieftin pielea. Imaginea Primcverei flutură o clipă prin faţa ochilor săi. Avu un suspin de regret.

— Bah! şopteşte el, puţin prea devreme, puţin prea târziu… puţin îmi pasă! Să le arăt acestor smintiţi cum este sabia şi curajul său.

În acelaşi timp se cambră, înfipse pinteni în pântecul lui Căpitan, care neobişnuit cu un asemenea tratament se cambră, sări şi trecu apoi rapid prin mulţimea furioasă.

Într-o clipă, în jurul lor, se formase un cerc gol. Urlete de mânie se auziră, gemete furioase. Căpitan pocnise cu copitele cete de maxilare.

Ragastens răspunse strigătelor cu un hohot de râs.

Căpitan ţinut bine de mâna de fier a cavalerului, se lăsă de pe un picior pe altul, furios spumegă, pufnea pe nări, necheza puternic. Nările sale larg deschise dădeau impresia că vrea să aspire bătălia. Deodată, Ragastens îi dădu frâu liber… Calul ţâşni, se întoarse în cerc, bătu aerul cu copitele.

— Faceţi loc, bandiţilor! Faceţi loc mişeilor! tună Ragastens.

— Moarte asasinului! Moarte francezului! răspunse mulţimea într-un cor delirant.

Se auziră pocnituri de armă. Dar nici un glonţ nu-l atinse pe cavaler, care într-un vârtej vertiginos, câştiga teren spre piaţa castelului, atât de aproape acum.

Dar, între piaţă şi cavaler, un şir de oameni ridicau o barieră vie şi de netrecut.

Ragastens, totuşi se apropie… Deodată, văzu un bărbat că se apropie încercând să-i taie frâul lui Căpitan, cu un cuţit ce-l mânuia cu dibăcie.

Ragastens se crezu pierdut. De acum viaţa lui atârna de un fir de păr. Numai o minune cerească îl mai putea salva. Simţi că forţele i se însutesc. În momentul în care omul cu hangerul se năpusti asupra lui Căpitan, se aplecă fulgerător şi prinzând omul de centură, îl ridică şi-l aşează de-a curmezişul calului… Omul nu era altul decât Garconio! Dar Ragastens nu-l recunoscu, fiindcă n-avusese timp să se uite la el… Porni drept spre bariera vie, care-şi înmulţise şi injuriile.

Atunci, Ragastens, dând frâu liber lui Căpitan, îl apucă cu amândouă mâinile pe nenorocitul care se înroşise şi turba de furie… Îl ridică deasupra capului şi cu braţele întinse, se ridică în scări şi cu un efort supraomenesc îl catapultă în violenţă deasupra asediatorilor.

Apoi, prinse frâul şi-l porni pe Căpitan cu o viteză mărită. Calul înnebunit de groază, execută un salt minunat şi sărind peste câteva rânduri de oameni, trecu de partea cealaltă a barierei, galopând către poarta cea mare a castelului.

Capitolul IX Maga.

Era la Roma, ca mai în toate oraşele mari, era la Roma un cartier special numit Ghetto. Era o aglomerare de străduţe întunecate, în mijlocul cărora, printre pietre de pavaj desprinse, băltea apa unor pârâiaşe sau lăturile şi murdăriile aruncate pentru a putrezi.

Aici răsunau toate limbile pământului, în acest ciudat caparnaum ca şi cum toate seminţiile şi-ar fi trimis

reprezentante după căderea turnului lui Babel.

Cartierul acesta – ai cărui locuitori de abia aveau dreptul să iasă – şi numai la anumite ore – este Ghetto de care creştinii se-ndreptau cu oroare şi dezgust, era rezervat necredincioşilor, barbarilor.

Aici biruiau egipteni – negustori de leacuri vrăjite: ţigani, ghicitori în ghioc ai norocului, evrei traficanţi de pietre preţioase şi stofe: mauri – fabricanţi de arme, zale şi scuturi de oţel.

În seara în care Francois fusese înmormântat pe la orele 11, un bărbat străbătu una din aceste uliţe infecte.

Era însoţit de patru servitori. Unul mergea înainte luminând calea cu un felinar, ceilalţi trei veneau în urma sa. Înarmaţi cu pistoale şi pumnale.

Omul acesta trecu peste lanţul ce bara strada şi pe care purtătorul felinarului îl desprinse. Apoi pătrunse în Ghetto şi se opri în sfârşit în faţa unei magherniţe joase, crăpată plină de şopârle, cu un aspect sinistru şi respingător.

Cu un gest ordonă să-l aştepte în stradă. Apoi, fără nici o ezitare, urcă câteva trepte de lemn uscat şi putrezit şi ajunse în faţa unei uşi, pe care o deschise.

Intră şi închise uşa după el. Se afla într-o încăpere luminată slab de o torţă de răşini. În fundul camerei stătea lungită pe o saltea, ghemuită mai degrabă, cu bărbia în genunchi, o bătrână a cărei faţă era brăzdată de riduri mari, adânci, dar căreia un observator atent, văzându-i sclipirea din ochi, nu i-ar fi dat mai mult de şaizeci de ani.

La intrarea vizitatorului, femeia nu făcu nici un gest, nu scoase nici un sunet. O imperceptibilă tresărire, numai, ca şi cum vederea acestui om i-ar fi invitat o durere ascunsă.

— Mă aşteptai, Maga, zise omul, bine…

— Am fost prevenită de vizita dumneavoastră pe seară şi m-am pregătit să vă răspund. Acum sunt gata…

Bărbatul îşi desprinse pelerina, îşi scoase căpşorul care-i acoperea faţa în întregime. Dar faţa lui rămânea ascunsă de

o mască. Mâinile îi erau înmănuşate, iar părul era ascuns sub o bonetă care îi acoperea ceafa.

Vrăjitoarea ce locuia această coşmelie era îmbrăcată în zdrenţe. Nimeni nu ştia de unde venise şi cine era. Nimeni nu-i cunoştea numele.

Era aici de multă vreme, de ani şi ani, oamenii veneau să-i ceară sfaturi în tot felul de împrejurări! Se temeau de puterile ei malifice şi-i spunea Maga[2]. Asta era toată povestea ei.

— Ştii cine sunt? întrebă vizitatorul.

Bătrâna nu răspunse nimic.

— Sunt Lorenzo Vicini burghez bogat şi n-am să mă uit la preţul consultaţiei, numai să-mi satisfaci…

Vrăjitoarea dădu din cap.

— Mi s-a vorbit despre ştiinţa ta… cu toate că sufletul meu de creştin respinge vrăjitoriile, am vrut să vin la tine… Să dea Domnul să nu-mi pară rău că am venit până aici… pentru prima oară şi sper, că ultima dată în viaţa mea…

Maga surâse discret, dezvelind cei câţiva dinţi ce-i mai rămăseseră.

— De ce râzi?… Nu mă crezi…?

În acel moment, un cocoş negru se agită mişcând zgomotos aripile.

— Potoleşte-te, Altair! ordonă bătrâna.

Apoi continuă liniştită.

— A treia oară vii aici, stăpâne!

Omul tresări, înspăimântat.

— Prima oară… Oh! E mult de atunci!… aţi venit şi mi-aţi cerut să vă spun cum să ucideţi fără ca cineva să vă bănuiască… Şi v-am pregătit o otravă puternică de care v-aţi folosit prodigios…

Vizitatorul rămase în fotoliu fără grai, aproape de leşin.

— A doua oară, stăpâne, aţi venit să vă salvez de o moleşeală care încet şi sigur vă băga în mormânt… O lună mai târziu, eraţi la fel de puternic ca în tinereţe… Asta a fost acum zece ani, stăpâne!

— Dar eşti cu adevărat o vrăjitoare! spuse vizitatorul, cuprins de un tremurat.

— Prima dată, stăpâne, vă numeaţi Ştéfano a doua oară, Giulio de Faënza, azi, Lorenzo Vicini… Ei bine, am să vă spun numele de temut pe care-l purtaţi…

Ea se aplecă mai mult şi-i şopti numele la ureche.

— Pe tot cerul! Vrăjitoare bătrână, ştii prea multe… O să mori.

— N-am să mor, spuse ea cu o stranie solemnitate… n-ai să mă ucizi… Ora mea n-a sunat încă… şi, apoi, încă mai ai nevoie de mine… destinul tău şi al meu încă nu şi-au făcut datoria… şi n-ai să mă ucizi fiindcă eu nu te-am trădat.

— Ai dreptate, vrăjitoareo! Ai fi putut să mă trădezi! Nu ai făcut-o… am încredere-n tine. Dar acest nume…

— Stăpâne, îl întrerupse Maga, acest nume, este mai ferit în inima mea decât chiar în gândul dumneavoastră. Ei, bine, stăpâne. La prima vizită mi-ai cerut moarte! În a doua, viaţă! Ce-mi cereţi acum?

— Dragoste!… răspunse încet omul.

Bătrâna fu scuturată de un frison. Faţa ei palidă se albi şi mai mult.

— Vreau să iubesc… chiar de-ar fi numai o noapte, chiar pentru o oră, chiar dacă ar trebui pentru această oră să plătesc cu viaţa ce mi-a rămas… O noapte de dragoste, Maga şi o comoară îţi voi aşterne la picioare…

Maga dădu din cap. Bărbatul lăsă braţele întinse să cadă.

— Refuzi? zise el eu duritate.

— Comorile voastre le refuz! Cât despre filtru de care vorbiţi, pentru mine este un joc de copil… Mâine, licoarea ce vă va întineri pentru câteva ore, va fi gata…

— Dar gândeşte-te, trebuie ca filtrul tău s-o facă pe cea care am ales-o să uite că sunt bătrân… s-o facă să mă iubească!

— Trebuie să ştiu cine e! zise bătrâna.

— Cine e! Nici eu nu prea ştiu. Am văzut-o o singură dată, azi prima dată! Azi dimineaţă habar n-aveam că există…

Dar portretul său mi-a trezit dorinţa de-a o vedea… Portretul unui înger, Maga! Am văzut-o în după amiaza asta… Pitit în loja mea de la Sfântul Petru, am putut să observ, s-o contemplu, să-i admir frumuseţea suverană… Niciodată, niciodată în lunga mea viaţă nu am trăit o astfel de emoţie.

— Niciodată? îl întrerupse vrăjitoarea cu un ton lugubru.

— Nu, niciodată.

— Şi cum se numeşte?

— Este o fată simplă, din popor, o fontarina… Nu ştie nimeni numele de familie, nu are familie…

— Şi portretul? întrebă ea cu o voce, ce vroia să pară indiferentă, cine l-a făcut…?

— Un pictor tânăr… Rafael Sanzio… dar n-are importanţă!… Vei face ce te-am rugat?

— Da!

— Cât timp îţi trebuie?

— O lună.

— O lună? Nu pot aştepta aşa mult.

— Trebuie!

— Dar, cel puţin vei reuşi?

— Voi reuşi.

— Ei bine, fie! Într-o lună ai să mă revezi.

— Voi fi gata…

Atunci, vizitatorul se ridică şi se îndreptă către uşă, înainte de a pleca, schiţă un gest de rugă şi de ameninţare în acelaşi timp. Apoi coborî scara, îşi reluă excorta şi porni pe uliţele întunecate spre castelul Saint-Ange.

Ajuns în piaţă, dărui celor patru care-l însoţiseră câte un argint. Oamenii se îndepărtară mulţumindu-i.

Câteva minute mai târziu, dacă cineva l-ar fi urmărit, ar fi văzut intrând prin tunelul pe care Cezar Borgia, în aceeaşi zi îl parcursese invers. Misteriosul plimbăreţ, plecând din pivniţele castelului Saint-Ange, sosi în sfârşit într-un dormitor din Vatican, în care pătrunse printr-o uşă secretă. Aici îşi lăsă masca… şi, după ce se dezbrăcă, se lungi pe un

pat imens ce purta deasupra o tiară şi două chei drept blazon. Apoi, lovi cu un ciocănel într-un taler de argint.

Un valet veni în fugă.

— Ceaiul meu! ceru el.

Servitorul se grăbi să execute ordinul.

— Şi acum. Trimite-mi lectorul…

Valetul dispăru ca o umbră şi în locul lui veni un abate.

— Angelo, copilul meu, de două ore mă tot răsucesc în pat şi nu-mi pot găsi somnul… Citeşte-mi ceva… Uite ia volumul patru din „Eneida…”!

— Imediat, Sfinte Părinte, răspunse abatele.

Capitolul X Fecioara în jilţ.

După plecarea musafirului său, Maga rămase ghemuită într-un colţ, în apropiere de şerpii săi. O reverie profundă o ţinea cu ochii deschişi şi derula imagini insolite.

— Iată, a venit ziua! zise, la cântatul cocoşului se salută venirea zorilor.

Ea se ridică, merse bâjbâind până la un dulap vechi pe care-l deschise. Apăsă pe un buton şi se deschise un sertar. În fundul sertarului se găsea un şipot din lemn de santa, minunat sculptat, cu încrustaţii de aur… În şipot se aflau numai două obiecte.

Un pumnal cu lama foarte ascuţită, de fabricaţie maură. Pumnalul era foarte simplu şi avea un toc de catifea de culoare deschisă.

Celălalt obiect era o miniatură prinsă într-o ramă de aur lucrat, ornată de diamante şi rubine. Numai rama valora o avere… dacă Maga ar fi vândut-o. Miniatura reprezenta un tânăr îmbrăcat după moda studenţilor spanioli din secolul XV. Capul avea trăsături expresive, purtând amprenta unui caracter hotărât, mândru, cu ochi negri şi reci, un aer de îndrăzneală şi de încăpăţânare violentă.

Dar duritatea, cruzimea se îndulceau, se estompau din cauza strălucirii tinereţii. Maga privea miniatura cu o expresie de nesfârşită durere, de sfâşietoare melancolie.

— O dragostea mea, tinereţea mea! şopti ea. Unde eşti tu?… Aici, în acest sipet pe care n-am îndrăznit să-l mai deschid de zece ani! De când mi-a făcut ultima vizită…

Brusc, îngenunche şi izbucni în hohote de plâns… gura sa săruta buzele reci ale miniaturii…

— Mamă!… Plângi?

O voce suavă, plină de tandreţe, îi adresase aceste cuvinte. Maga se ridică repede, închise grăbită sipetul, apoi sertarul, dulapul şi se întoarse spre uşa ce dădea spre camera alăturată.

— Unde eşti, mamă! Ţi-am auzit vocea…

Maga aprinse o lumânare şi, în pragul uşii apăru o fată de vreo şaisprezece ani.

Nu era chiar o fecioară. Era chiar virginitatea, însăşi.

Când lumânarea fu aprinsă, fata, îmbrăcată sumar, cu picioarele goale, veni spre bătrâna şi-i înconjură gâtul cu braţele sale marmoreene, punându-şi pieptul uscat al bătrânei.

— Rosita!… singura mea mângâiere! zise Maga.

— Ce repede bate inima ta, mamă! Biata mamă Rosa…

Cea pe care bătrâna Maga o chemase Rosita, ridică ochii spre vrăjitoare şi era numai dragoste în ochii ei.

— Plângi, mamă Rosa, reluă ea… Tu eşti tare supărată şi nu vrei să-mi spui nimic… mie, fiica ta?

Vrăjitoarea simţi fiori reci.

— Fata mea!… Oh, fetiţa mea… singura mea copilă!… Şi apoi, abia şoptit, adăugă!

— Şi „celălalt” să fie blestemat că mi-a sfâşiat inima de mamă cum „el” mi-a sfâşiat inima de iubită…!

Şi continuă!

— E adevărat Rosita! Am o mare tristeţe… O supărare şi o amărăciune ce mă mistuie încet. Dar această durere nu ţi-o pot împărtăşi, copila mea, pentru că ar trebui să-ţi povestesc toată viaţa mea!… Şi dacă ţi-aş povesti viaţa mea ar însemna să te mâhnesc şi pe tine, să-ţi murdăresc inocentă şi candoarea, înţelegi?

— Eu nu ştiu decât un singur lucru, mamă! Că te iubesc din tot sufletul şi că atunci când te văd suferind sufăr şi eu şi aş vrea să ştiu care sunt durerile tale pentru a le împărtăşi… pentru a putea să te consolez…

— Ah, Rosita, prezenţa ta este cea mai mare consolare. O singură mângâiere de-a ta şi toate durerile dispar şi uit răul teribil ce-mi sfârteca inima… Vezi, nu mai plâng… şi fiindcă te-am trezit, să stăm puţin de vorbă. Trebuie să-ţi spun ceva… Mai demult trebuia… acum a sosit momentul…

Zorii zilei invadau cămăruţa… Rosita se aşezase. Maga stinse lumânarea.

— Ce vrei să-mi spui, mamă?

— Oh! Că nu sunt eu cu adevărat mama ta!

O umbră de tristeţe trecu pe faţa fetei.

— Ba da! Tu eşti mama mea… singura mea mamă… pentru că cea adevărată m-a părăsit…

— Da! Te-a abandonat. Despre asta vreau să vorbim.

— La ce bun, mamă Rosa! De ce să înviem morţii?

— Trebuie, fata mea… Dar, spune-mi, trebuie să mergi azi la atelierul lui Rafael…?

La auzul numelui, Rosita avu o exclamaţie de bucurie. Faţa ei se lumină.

— Îl iubeşti, deci?

— Da, mamă Rosa! Din tot sufletul, aşa cum şi el mă iubeşte… E atât de frumos… de bun… Am hotărât ziua nunţii, mamă!… Numai cu consimţământul tău, bineînţeles! Rafael va veni mâine să-ţi vorbească.

— Fata mea, ce importanţă au datele Fii fericită, atât îmi doresc. Dar nu mi-ai răspuns… Trebuie să-l vezi astăzi?

— Nu, mamă; alaltăieri a terminat tabloul cu Fecioară. E atât de frumos. Mi-a spus că va veni aici mâine… A trebui să-i ducă tabloul Sfântului Nostru Părinte…

— Papei? exclamă Maga.

— Da, mamă! Şi pictura dragului meu Rafael este demnă de a se număra printre capodoperele Vaticanului…

Câteva minute rămaseră tăcute.

Apoi, cea pe care misterioasa Maga o numea Rosita şi pe care vecinii o chemau „fornarina” neştiindu-i numele zâmbi visătoare, extaziată.

— Când mă gândesc la fericirea mea, zise ea blând, mă gândesc să nu mi se întâmple vreo nenorocire…

Maga tresări.

— Ce vrei să spui, copile?… întreabă ea speriată.

— Oh, nimic… Idei prosteşti, mamă… Dar, vezi şi tu cât sunt de fericită… prea fericită… de şase ani de când sunt cu tine… Adu-ţi aminte ce mult am suferit înainte de a te întâlni…

— Din cauza mea! şopti atât de încet, încât fata n-o auzi.

— Aveam 10 ani, urmă Rosita, cu ochii privind în gol. Eram bătută, dispreţuită, maltratată. Unii îmi spuneau mica bastardă… alţii jurau că nici nu sunt botezată… Dar asta nu era nimic… Femeia care mă ţinea la ea… mă bătea eu cruzime. La cea mai mică greşeală, mă bătea cu un baston…

Imobilă, ca sudoarea perlându-i fruntea, bătrâna asculta cu mare atenţie această poveste, pe care totuşi o auzise şi până atunci.

— Femeia aceea era atât de rea încât i se spunea Stryga[3]. Nu ştiu s-o fi chemat astfel… De aceea oamenii mi-au spus Fornarina şi acest nume mi-a rămas şi chiar Rafael îmi spunea aşa… Oh! Mamă, ce trişti eu fost anii aceea!… Eram slabă moartă… Stryga abia-mi dădea să mănânc… Câte o dată luăm resturile de la câine… Într-o zi am crezut că mor… Am văzut în cuptorul ei pâini care-mi făceau o poftă!… Şi eram nemâncată de atâta vreme… Mi-era foame… am aşteptat să vină noaptea, m-am strecurat spre cuptor… am furat o pâiniţă, una mică de tot… când să mă îndrept spre colţul în care dormeam, pe neaşteptate, Stryga mi-apărea în faţă! Mă pândise… mă văzuse! M-a aruncat la pământ cu prima lovitură… eram tare slabă… apoi m-a jucat în picioare… şi în sfârşit s-a aplecat deasupra mea şi m-a muşcat până a ţâşnit sângele…!

Moartă de slabă şi de oroare, am leşinat. Când m-am trezit, eram aici, în braţele tale, mama Rosa… şi tu plângeai… aşa cum plângi şi acum… De ce plângi?… Au trecut toate astea…

— Dar amintirea asta mă arde ca un fier înroşit.

— Buna mea mamă Rosa! Ce proastă sunt: îţi sporesc durerea cu lucruri pe care nu le-ai fi ştiut dacă nu ţi le-aş povesti. Alungă amintirile astea… s-a sfârşit…

— Remuşcările au rămas, spuse bătrâna.

— Remuşcările? întreabă Fornarina.

— Aş putea să te îngrozesc! Ar fi o dreaptă pedeapsă!

— Mamă, ce ameţeli ai? Revino-ţi! Vorbele tale mă sperie…

— Şi totuşi, trebuie să ştii, zise Maga frângându-şi mâinile şi aşezându-se. Blestemată Rosita!… Eu am fost călăul tău…

— Să te blestem că m-ai salvat că mi-ai arătat o dragoste de mamă…

— Ascultă… eu te-am dat pe mâna lui Stryga…!

— E un vis urât, bâigui Fornarine.

— Nu numai că te-am dat acestui monstru, dar am plătit-o bine ca să te bată, să te facă să suferi, să te urască…

— Oh, mamă Rosa! Nu mai eşti în toate minţile… Revino-ţi… te implor…

— Nu înainte de a afla tot! Durerile tale le pândeam şi mă bucurau. Lacrimile tale îmi puneau balsam pe inima rănită şi asta până în noaptea în care ai leşinat, sub muşcăturile lui Stryga. Atunci, ceva de neînţeles s-a petrecut în mine… O schimbare totală… Te-am luat… te-am dus… Dar tu nu puteai să uiţi… Oh ce clipe nefericite am trăit, când cu vocea ta dulce îmi povesteai ororile suferite. Remuşcările mă strângeau de gât… Acum că ştii, urăşte-mă!

Farnarina scoase un ţipat. Se aplecă, o ridică pe bătrână şi o cuprinse în braţe.

— Mamă! zise ea cu o voce tremurătoare, mamă, te iubesc… şi tu, tu mă mai iubeşti…?

— Doamne! Doamne! strigă bătrâna. Mă iartă… Nu mă respinge… Îmi spune încă mamă!

Bătrâna Rosa îşi înăbuşi suspinele, îşi stăpâni emoţia care o sufoca şi continuă:

— Acum, fata mea. Trebuie să afli tot…

— Mamă, zise Fornarina, trebuie să mă duc la brutăria lui Nancio…

— Azi n-o să te duci fata mea.

— Totuşi voi pierde banii…

— Rosita! Ţi-am spus că trebuie să afli totul. Salariul tău copilă! Uite, priveşte!

O duse pe fată în faţa bufetului deschise un sertar. Sertarul era plin cu bani de aur şi de argint. Fornarina o privi pe bătrână cu stupefacţie.

— Nu pricepi? întreabă vrăjitoarea. Dacă te-am lăsat să munceşti a fost pentru ca nimeni să nu bănuiască!… Azi, fata mea n-o să te mai duci la cuptor, nici mâine, nici poimâine, niciodată…

Bătrâna se opri.

— Oh, zise ea… A venit!… Era aici… aici în fotoliul ăsta…

Apoi, revenind la Fonarina, tremurând toată, adăugă!

— Ascultă Rosita! Vei afla de ce eşti o fată fără nume şi fără familie…

Capitolul XI Crucifixul Papei.

Era pe la ora zece dimineaţa. O trăsură de poştă, se opri în faţa porţii Florentine, În apropiere de un pâlc de stejari şi trase la umbra lor. O femeie îmbrăcată în negru coborî şi intră pe jos în Roma, îndreptându-se grăbită spre Vatican. Dar nu se duse la intrarea din faţă ci prin spate, unde o grădină mare, închisă de ziduri, ascundea o portiţă, neştiută de lume, care de multă vreme nu mai era folosită.

Femeia în negru, cu faţa acoperită de un voal des, merse de-a lungul zidului până la o portiţă, Introduse cu mâna tremurândă o cheie În broască şi cu un scârţâit puternic, portiţa se deschise.

Acum femeia se afla în grădină. Se opri câteva clipe, apoi, cu paşi grăbiţi se îndreptă spre un pavilion elegant care era aproape ascuns de trandafiri.

La intrarea în pavilion, un bătrân servitor îmbrăcat într-o livrea neagră, se plimba melancolic. Deodată, o zări pe necunoscută şi o opri mânios.

— Doamna cum a pătruns aici? Afară… repede!

Fără să-i răspundă, femeia scoase din sân un crucifix de aur şi-l întinse servitorului care făcu o plecăciune adâncă.

— Vreţi să trimiteţi acest crucifix… la cine ştiţi?… întrebă femeia eu o voce plină de emoţie.

El luă crucifixul, îi făcu loc femeii să intre în pavilion şi porni spre palat.

Femeia intră într-o încăpere retrasă. Şi aşezându-se, aşteptă cu urechea la pândă şi cu inima bătând puternic.

Trecu mai mult de o oră. În sfârşit, paşi se auzeau pe nisipul aleii. Un bărbat se ivi în pragul uşii, aruncând o privire curioasă asupra femeii, dispreţuitoare şi îngrijorată în acelaşi timp.

Femeia se ridicase repede. Cu un gest lent îşi descoperi faţa…

— Contesa Alma, exclamă bărbatul.

— Altădată Rodrigue, îmi spunea-i Honorata! răspunse femeia.

— Doamnă, zise bărbatul, aici nu este nici un Rodrigue şi nici o Honorata… eu n-o văd decât pe contesa Alma… O duşmancă a Bisericii noastre… şi nici eu nu sunt decât un păcătos care-şi petrece ultimele zile ale vieţii implorând Domnului iertare… Dar, luaţi loc, doamnă…

Se aşeză, ochii i se umplură de lacrimi. Bărbatul o scrută cu ochii săi duri.

— Şaptesprezece ani! spuse femeia uitându-se în jurul ei. Iată că au trecut şaptesprezece ani de când am intrat ultima oară aici… Vorbiţi de păcatele dumneavoas… Dar cine le va ierta pe ale mele…!

— Domnul e mare, doamnă…

Şi, cu capul plecat, cu mâinile împreunate, bărbatul aşteptă, fără să-i pună o singură întrebare măcar…

— Da! De atunci eu sufăr şi plâng femeie mincinoasă, infidelă, mi-am trădat îndatoririle… un minut de orgoliu şi de ambiţie m-a aruncat în braţele voastre… Oh! Ce crud am fost pedepsită! Copilul… acest copil pe care din laşitate l-am părăsit pe scările unei biserici – de câte ori m-am gândit la copila părăsită, de câte ori nu mi-am zis că nenorocirile ce s-au abătut asupra casei noastre au fost pedepse pentru păcatele mele…!

— Domnul e drept, doamnă…

— Dumneata-mi vorbeşti astfel! se înfurie contesa de Alma… Dumneata, Rodrigue care m-ai sfătuit să-mi abandonez copilul!

— Papa nu răspunde de greşelile amantului.

— Da, răspunse cu amărăciune contesa, da, Sfinte Părinte… În sfârşit, nu mai eşti Rodrigue şi eu nu mai sunt Honorata… Deci cu Sfântul Părinte vorbesc… suveranul pontif ascultă ruga mea umilă…

— Vorbeşte, fiica mea şi dacă-mi sta-n putere să-ţi aduc liniştea sufletului.

— Sfinte Părinte, reluă contesa, dacă ar fi fost vorba despre mine, cu uşurinţă aş fi coborât în mormânt şi m-aş fi închis într-o tăcere deplină.

— Este bună hotărârea, fiica mea.

— Dar nu am dreptul s-o execut!… Dacă ar fi vorba numai de contele Alma…

— Contele Alma, o întrerupse Papa cu vioicine poate fi sigur că va găsi la Roma, la Vatican, o situaţie splendidă, când va dori să-şi părăsească cuibul de vultur… vă autorizez să-i spuneţi…

— Nu-i nevoie să-i spun eu. Contele ştie tot ce ar câştiga de s-ar spune. Şi de multe ori e gata s-o facă. Eu îl voi primi cu braţele deschise!

— Cine-l împiedică să predea Monteforte? Cine mă împiedică pe mine să mă-nchid de vie într-un mormânt? Fata noastră… Beatrix…

— O copilă! Am să-i dau o zestre magnifică. Am s-o fac prinţesă. Voi face şi mai mult pentru ea… Îi voi căuta o partidă strălucită… Şi s-ar putea ca bărbatul la care mă gândesc să urce pe tron. Şi ea va fi regină! Regină, auzi tu, Honorata…!

— Sfinţia voastră m-a numit „Honorata”!

— Mi-a scăpat!

— Şi cine este cel la care vă gândiţi?

— Se numeşte Cezar Borgia, duce de Valentinois şi poate…

— Fiul dumneavoastră…?

— Chiar el! Ah, contesă, credeţi-mă că asta este cea mai mare dovadă de afecţiune ce v-o pot da.

— Nu o cunoaşteţi pe Beatrix!… Are sânge de Sforza. Dumneata crezi părinte că Monteforte a fost invincibil pentru că a fost apărat de contele Alma. Te înşeli. Beatrix a fost cea care a însufleţit toată garnizoană, cea care-a pregătit eşecul fiului vostru… şi azi este gata să lupte.

— Deci, nu eşti de acord cu această căsătorie?

Contesa surprinsă, ridică privirea:

— Eu sunt de acord… dar Beatrix vă urăşte cu o ură moştenită de la familia Sforza, familia mea…

— Să se facă voia Domnului.

— Sfinte părinte, aştept hotărârea voastră. Ce răspuns să duc la Monteforte?

— Lasă, fiica mea… Eu nu pot să fac nimic pentru Cezar. De mult mi-a scăpat din mâini. Războaiele sale le-a făcut împotriva voinţei mele. Cred că nici o putere din lume nu-l va împiedica să pornească spre Monteforte.

Contesa se ridică încet. Aruncă o ultimă privire disperată către Papă.

— Adio, Rodrigue! zise ea.

— Dumnezeu să te aibă în pază, fiica mea! răspunse Papa.

Honorata, contesă de Alma ieşi împleticindu-se. De abia se îndepărtase că Papa exclamă:

— Cerule! Ce spectru! Iată o vizită la care nu mă aşteptam deloc!

Bărbatul surâse ironic. Apoi deschise o uşă şi intră în camera vecină. Aici, în penumbră, un bărbat sta aşezat.

Era Cezar Borgia pe care Papa-l adusese cu el în momentul în care primise crucifixul de aur de la contesa Alma.

— Ei, ai auzit? întreabă bătrânul Borgia.

— Totul!… Voi rade Monteforte de pe faţa pământului.

— Numai dacă războinica Beatrix…

— Primevčre! zise Cezar, pălind.

— Ai auzit ce mult te iubeşte!

— O să mă iubească! zise Cezar cu un ton sumbru.

— Până una alta, ne-am mai făcut un duşman… Contesa Alma… credeam că-mi vă fi de folos… Doream să meditez căsătoria ta… Ah, Sforza ăştia au fost întotdeauna greu de mânuit… Du-te Cezar. Vreau să mă rog… Şi cerul să nu le dea voie, mamei şi fiicei să se întâlnească!

— Mă ocup eu de asta! mormăi Cezar.

— Ah, dar contesa a uitat această mică bijuterie… late uită un crucifix de aur… Cred că aş putea s-o ajung şi să-i înapoiez acest sfânt odor, la care nu mă îndoiesc că ţine aşa de mult…

Cezar îl privi pe tatăl său cu atenţie.

— Şi, dacă nu este aceiaşi, seamănă foarte tare cu cel uitat… O mică diferenţă… Uite Cezar, Cristos nu are spini pe frunte pe crucifixul contesei… În timp ce al nostru are unul foarte ascuţit, înţeapă bine…

Cezar luă crucifixul de aur din mâinile papei şi plecă grăbit.

Contesa Alma, ajunsese deja în poştalionul care o aştepta la umbra stejarilor, nu departe de poarta Florentină. Trăsura porni la drum. Nu făcuse încă cinei sute de paşi că un cavaler o ajunse şi făcu semn vizitiului să oprească. Acesta ascultă.

Cavalerul se plecă şi salută cu gravitate. Contesa îi recunoscu.

— Cezar Borgia! exclamă uimită.

— Chiar eu, doamnă… Deşi familiile noastre se duşmănesc, am vrut să vă prezint omagiile mele şi tot respectul… Când venerabilul meu tată a vrut să trimită un servitor pentru a vă înapoia crucifixul uitat, am alergat eu însumi…!

— Am uitat ceva?

— Acest crucifix… Tata mi-a spus că ţineţi foarte mult la el… Am vrut să vi-l aduc imediat.

Contesa avu un zâmbet trist.

— Mulţumesc, mult domnule, zise ea roşind.

Întinse mâna să ia crucifixul, dar o înţepătură mică o făcu să scoată un strigăt. O asperitate a crucifixului îi zgâriase palma, dar o zgârietură abia vizibilă…

— Oh, ce neîndemânatic sunt! V-am făcut rău, doamnă?… N-am să mi-o iert niciodată.

— Nu-i nimic…

— Adio, deci, doamnă… Iată că misiunea mea s-a încheiat… Un singur cuvânt! Orice s-ar întâmpla, voi păstra pentru dumneavoastră o mare stimă şi o adâncă preţuire…

Spunând aceste cuvinte, Cezar porni spre Roma. Înainte de a intra în oraş, se opri, privi trăsura care se îndepărta pierzându-se în zare:

— Peste trei zile, când acest poştalion va ajunge la Monteforte, în el se va afla un cadavru!

Numai că poştalionul nu mergea la Monteforte. Se opri în faţa Hanul Furcii, Contesa Alma se duse în camera pe care o reţinuse şi nu ieşi decât noaptea. Atunci, încalecă pe cal şi singură îşi continuă drumul. Curând părăsind drumul mare, ajunse la o potecuţă tăiată printre stânci. La capătul acesteia se vedea o vilă.

În clipa în care contesa ajunse în faţa acestei case, o umbră albă, ţâşnind dintre stâncile acoperite cu mirt apăru deodată pe cărare.

— Beatrix! exclamă contesa cu mare bucurie.

— Mamă! Ce neliniştită am fost!… Ai întârziat mult!… răspunse Primevčre strângând-o pe contesă în braţe.

Cele două femei se grăbiră să intre în casă. Un servitor înarmat închise în urma lor uşa.

— Ei, mamă… ai reuşit? Întreba Beatrix după ce se instalară la parter, în camera de zi. Ai putut să întâlneşti persoanele pe care doreai să le vezi…?

— Aceste persoane, nu sunt la Roma! răspunse contesa cu o voce stinsă.

— Ah, mamă… sunt atât de bucuroasă… Când mi-ai spus ieri că intenţionezi o împăcare între familia noastră şi Borgia, n-am putut să nu mă simt îngrijorată. Am avut o strângere de inimă… Nu poate fi pace în Italia atâta timp cât aceşti monştri sunt în viaţă…

— Linişteşte-te Beatrix, zise cu amărăciune contesa… Mi-e teamă însă că războiul este inevitabil…

— Curaj, mamă!… Sunt hotărâtă să lupt până la capăt… Dar spune-mi mamă, nu cumva ai fost urmărită?

— Nu, cu siguranţă! Dealtfel am respectat planul tău. M-am oprit la Hanul Furcii.

— Bine mamă! Exilul nostru se va sfârşi curând, oricum… Mâine seară, la Roma, va fi ultima reuniune… şi poimâine, în zori, vom părăsi acest loc unde ne-am ascuns atâtea zile şi vom pleca spre Monteforte…

— Ah, ce suflet războinic ai Beatrix…

— Trebuie mamă, fiindcă bărbaţii au inimi de femeie.

Contesa tresări.

— Faci aluzie la tatăl tău?

— Da, La tată care n-a avut curajul să vină aici… Dar ce ai mamă?… Eşti palidă.

— Nu-i nimic… Am vrut să iau paharul ăsta cu apă şi… mâna mea… nu poate să-l cuprindă…

Încearcă să ia paharul dar degetele înţepenite îl scăpară şi acesta se făcu ţăndări.

— Nu ştiu… ce am… Îmi simt mâinile paralizate…

— Dumnezeule, mamă, strigă Primevčre, mâinile tale sunt albe ca varul… degetele-ţi se crispează… Mamă! Ce ai?

— Simt că braţul mi se îngreunează… mi-e frig… până la cot… Îmi vâjâie capul… Oh! Am ghicit!

Această ultimă exclamaţie o făcu pe contesă să scoată un ţipăt sfâşietor, de spaimă şi îngrijorare. Primevčre o prinse în braţe încercând s-o liniştească.

— Ce să fac, întreabă ea pierdută.

— Nimic, fata mea… răspunse contesa. Nimic. Orice încercare este zadarnică, căci otrava care curge în venele mele este necruţătoare…

— Otravă?

— Otrava familiei Borgia…!

Fata rămase năucă, speriată, contrariată, întrebându-se dacă nu cumva maică-sa îşi pierdea minţile… Dar contesa continuă cu o voce care devenise greoaie:

— Caută în corsetul meu, căci mâinile mele sunt paralizate.

Primevčre se grăbi să-i îndeplinească dorinţa.

— Crucifixul!… ia-l.

— Uite-l mamă…

— Arată-mi-l… Ah, înţeleg! Nu este crucifixul meu… L-a schimbat… Otrava este acolo… În coroana de spini… Beatrix… fii atentă la crucea asta…

— Oh! Nu se poate! bâigui fata, e un vis urât.

— E o realitate îngrozitoare, Beatrix… Ascultă-mă, fata mea… Eu o să mor. Într-o oră, n-am să mai fiu… Ascultă-mă fără să mă întrerupi. Ceea ce îţi voi spune este grav…

Beatrix îngenunche lângă mama sa, îi cuprinse mijlocul cu braţele, puse capul în poala mamei şi începu să plângă încet.

— Beatrix – continuă contesa, eşti tânără… dar ai un suflet întreprinzător şi puternic. Tu poţi să auzi orice… Îmi trebuie, pentru a-ţi spune anumite lucruri, un curaj pe care numai moartea mi-l dă… şi certitudinea că n-am să te mai văd… că n-o să-mi fie ruşine de tine…

— Să-ţi fie ruşine… ţie… mamă?

— Beatrix sunt o femeie vinovată! Ascultă-mă. Un bărbat a venit… Tatăl tău se îndepărtase de Monteforte. Cerul să-mi ierte gândul cumplit ce-mi trece prin minte. În acest moment!… Orice ar fi, tatăl tău deci a lipsit opt zile… Într-o seară, am simţit o ciudată dragoste… bărbatul… am cedat…

Un hohot de râs o înăbuşă pe Primevčre. Dar nu scoase nici un sunet.

— Pe bărbatul acesta l-am văzut la Roma… În palatul său… Dacă-ţi fac aceste mărturii care mă înnebunesc Beatrix este numai pentru a şti că această legătură a avut şi o urmare… Am fost mamă… Am născut o fetiţă…

Spunând aceste cuvinte, contesa privi cu spaimă spre fată. Dar avea capul cufundat în poala ei.

— Dacă am fost o soţie necredincioasă, continuă contesa am devenit şi o mamă criminală… Acest copil, la sfaturile amantului meu, l-am părăsit! Am lăsat fetiţa pe scările bisericii, de la intrarea în Ghetto, Biserica îngerului… De atunci, înnebunită de remuşcări am căutat-o zadarnic. Asta este adevărata mea crimă Beatrix… Mă asculţi?

Primevčre dădu din cap încuvinţător.

— Această crimă a fost pedepsită azi… nu prin moarte cum ai putea crede… ci prin părerile de rău ce-mi sfâşie inima. Acest copil Beatrix… sora ta… trăieşte… simt asta… Ceea ce nu am reuşit eu să fac. Beatrix… Acum, pe pragul morţii te rog pe tine s-o faci… Caut-o! Găseşte-o… Ai grijă ca sora ta să nu fie nefericită pe lumea asta.

— Îţi promit, mamă… şopti Beatrix. Am s-o găsesc şi am s-o iubesc, mamă…!

Şi Primevčre ridicându-se, cuprinse în mâinile ei capul mâniei şi o sărută cu dragoste, pe frunte.

— Nu te mai gândi la trecut, o rugă ea.

Muribuna dădu din cap.

— Trebuie să-ţi mărturisesc… numele…!

— Numele?

— Da… Trebuie să-i cunoşti pe tatăl copilului… al sorei tale este cel ce însângerează ţara… cel care m-a otrăvit prin fiul

său. Este Borgia… Papa…!

Un strigăt de groază ieşi din pieptul fetei. Îi luă mâna mamei şi o scutură cu brutalitate.

— Oh! repetă… Cum e posibil?

Dar contesa Alma rămase nemişcată şi tăcută. Era zguduită de frisoane… Primevčre căzu în genunchi, disperată, pradă unei dureri îngrozitoare.

Capitolul XII Raphael Sanzio.

Îl vom aduce acum pe cititorul nostru într-o casă mare şi frumoasă, aflată pe flancurile lui Pincio – una din colinele Romei. La primul etaj era o sală mare, unde pătrundea lumină dinspre balcon, în valuri. Era atelierul lui Raphael Sanzio.

Ajutat de un tânăr, apropiat de vârsta lui, scotea tablourile de pe pereţii atelierului. Pe măsură ce pânzele erau desprinse, tinerii le treceau pe o frânghie şi le coborau pe fereastră, într-o şaretă ce era oprită în faţa casei şi în care un om aranja lucrările în ordine. Toate astea-ţi dădeau impresia unei mutări grăbite, sau unei fugi.

Tinerii, în timp ce-şi făceau treaba, vorbeau!

— Deci, spunea prietenul lui Raphael, la Florenţa trebuie să ajungă tablourile?

— Da dragul meu Machiavelli… la Florenţa… Acolo sper să aflu ajutor şi protecţie, graţie iubitului meu maestru Perugino…

— În cinsprezece zile, cel mult, toate comorile astea vor fi în Florenţa, eu răspund de asta, Sanzio.

— Îţi mulţumesc, Machiavelli. Ştiu că pot conta pe prietenia ta. Dar n-ar fi mai bine să le aduci chiar tu, în loc să mi le trimiţi? Vino şi tu, Machiavelli… Roma este un oraş mort… Florenţa, dimpotrivă, este creierul Italiei…

Machiavelli clătină din cap.

— Da, zise el, îmi place Florenţa, aşa cum îţi place şi ţie… şi într-o bună zi, acolo-mi voi scrie cartea care umple gândurile şi visele… Dar aici găsesc materiale pe care nu le pot găsi nicăieri, în altă parte.

— Ce vrei să spui?

— Că pentru a-mi scrie cartea, nu pot avea modele mai bune decât Borgia… Ce criminal grozav! Se poate imagina un amestec mai perfect de cruzime, viclenie şi violenţă? Ce tip admirabil de despot, pentru a-i insufla poporului oroarea faţă de despotism!… Ah! Ce bucuros sunt că nu mi-am pus în aplicare planul de a-l înjunghia pe Borgia…!

Machiavelli tăcu subit. Apoi, îşi trecu mâna peste fruntea fierbinte şi întorcându-se spre Raphael, care-l contempla zise:

— Iartă-mă, prietene, pentru rătăcirea mea, acum când tu eşti pândit de atâtea primejdii… Dar la ce te gândeşti?

— Rosita! murmură cu teamă în glas.

— Fornarina ta! continuă Machiavelli. Ar trebui să-mi spui de ce trebuie să pleci aşa de grabnic… de ce fugi.

— Machiavelli… fiecare minut este foarte preţios… într-o bună zi, când vei veni să mă vezi la Florenţa, sau la Urbino, îţi voi spune tot… Azi, nu pot să-ţi spun decât că Rosita este în primejdie de moarte… Ceea ce mi-a povestit ieri, Maga, la Ghetou, m-a înspăimântat… Mâine în zori eu şi Fornarina vom fi departe de Roma pe drumul ce duce la Florenţa… Dar înainte de a pleca, ne vom căsători…

— Bine… Şi unde va avea loc?

— Noaptea asta, în bisericuţa îngerului, care se află la intrarea în Ghetou… Aici a fost găsită odinioară sărmana mea Fornarina de Maga…

— La ce oră…?

— După slujba de seară… pe la două dimineaţa… Vom pleca imediat după ceremonie şi vom lua trăsura din locul pe care mi-l vei spune tu.

— Fii liniştit, totul va fi gata… O trăsură solidă, cai repezi… Mă ocup eu de tot… Dar spune-mi am vreo cincizeci de ducaţi… ai nevoie de ei?

— Nu, sunt bogat. Vistiernicul papei mi-a plătit bine „Fecioara în jilţ”.

Tablourile fuseseră încărcate. Cei doi prieteni coborâră şi-şi luară rămas bun până la ceremonia ce urma să se ţină la biserică. Machiavelli urma să fie martorul Fonarinei. Raphael ajunse la biserică şi intră înăuntru. Pictorul căuta din priviri un preot şi, nevăzând pe nimeni, se îndreptă spre sacristie, când observă un călugăr care ieşea, cu capişonul tras pe ochi, traversând naosul. Raphael îl opri.

— Părinte îi zise el, aţi putea să-mi spuneţi dacă preotul acestei biserici este aici, acum?

Călugărul îi aruncă o privire fugară şi avu un gest de surpriză nedisimulat.

— Acest venerabil preot este bolnav, răspunse el, iar eu îi pot ţine locul… Aveţi nevoie de ajutorul sfintei noastre religii?

— Părinte, reluă tânărul după o scurtă ezitare, e vorba de o căsătorie…

— Bine, fiule… şi atunci…?

— O căsătorie., fără fast… fără lume multă… Logodnica… dintr-un capriciu… doreşte ca această căsătorie să se facă noaptea.

— Sunteţi logodnicul?

— Da, părinte.

— Şi logodnica, cine e?

— Veţi afla numele la timpul potrivit.

— Bine, bine, fiule. Şi vreţi să tăceţi căsătoria noaptea? Poate vreţi să rămână secretă? Poţi să mi te destăinui, fiule.

— Ei bine, da, părinte… Trebuie ca această căsătorie să rămână necunoscută…

— Ultima slujbă este la ora unu noaptea, a doua la ora două…

— La ora două…

— E foarte bine… Şi, când?

— În noaptea asta, părinte! Vedeţi vreun inconvenient?

— Niciunul, niciunul! Să fiţi aici la noapte, la ora două cu logodnica dumneavoastră şi martorii… şi-am să vă unesc.

Raphael mulţumi călugărului şi ieşi din biserică. În ceea ce-l priveşte pe reverend, acesta aşteptă până ce tânărul se îndepărtă, apoi se îndreaptă grăbit spre sacristie. Acolo, un preot bătrân aranja odăjdiile într-un dulap vechi.

— Frate Dominico, zise călugărul, puteţi să mergeţi acasă. Preotul ridică o privire întrebătoare spre reverend… Pentru că sunteţi bolnav continuă el.

— Eu sunt bolnav, Dom Garconio…?

— Da! Până mâine! M-auziţi? reluă călugărul pe un ton poruncitor.

Preotul se înclină umil.

— Dorinţa dumneavoastră este lege, Dom Garconio!

— În zori vei putea să te întorci în biserică. Până atunci, crede-mă, stai în pat…

Preotul suspină, îi dădu cheia bisericii şi plecă. La rândul lui, călugărul ieşi, închise uşa cu cheia şi, în mare grabă plecă spre Vatican…

— Este ora unu… Locuitori ai oraşului, dormiţi în pace!… Paznicul de noapte anunţa spre Ghetou… ora fără să intre.

În locuinţa întunecată a lui Maga, Raphael Sanzio şi Rosita, mica Fornarina, logodnica sa, îşi luau rămas bun de la bătrâna magiciană. Calmă şi aparent indiferentă, Maga o mângâia pe Fornarina care plângea în braţele ei…

— Mamă, implora fata, vino cu noi…

— Trebuie să rămân! răspunse ca cu un ton hotărât. Mai târziu, am să vin la voi… poate! Dar acum mai am ceva de îndeplinit aici.

— Faceţi cum credeţi, Maga, zise Raphael emoţionat.

— Mamă! Cum să trăiesc departe de tine? întrebă Fornarina.

— Hai, copii duceţi-vă! zise ea. E timpul…!

— Un ultim cuvânt, Maga, zise Raphael. Nu uitaţi că mi-aţi promis numele celor ce o pun pe Rosita… În primejdie… şi cine sunt ei!

— Da, veţi afla… Dar la timpul potrivit… Acum fugiţi de la Roma, mai repede…

— Poştalionul nu aşteaptă… În câteva zile, vom fi la Florenţa…

— Numai atunci voi fi liniştită… Hai… E timpul…

Maga o îmbrăţişa pe Rosita. Apoi, grăbită se retrase în cealaltă încăpere lăcrimând.

Rămasă singură, Maga se ghemui după obiceiul ei cu capul în genunchi; o durere sfâşietoare o cuprinse.

Raphael şi Rosita ajunseseră repede la biserică. Era aproape ora două când ajunseră la capelă.

În interiorul bisericii o lumină palidă pâlpâia de la cele două luminări. Martorii, tineri prieteni ai lui Raphael şi Machiavelli, aşteptau… Un preot însoţit de un copil din cor, ieşiră din sacristie.

Slujba se termină. Se schimbară verighetele. Când se termină, Machiavelli se apropie de Raphael:

— Poştalionul vă aşteaptă lângă poarta Florentină, în afara zidurilor. O iau înainte să deschid poarta. Grăbeşte-te.

Tânărul dispăru. Sanzio şi Rosita ieşiră din biserică. Martorii se apropiară, felicitară mireasa şi apoi plecară la casele lor.

Raphael şi Fornarina rămaseră singuri. Porniră la drum, cu paşi grăbiţi, către poarta Florentină şi intrară pe o străduţă strâmtată şi întunecată.

Deodată, în jurul lor, apărură cinsprezece umbre tăcute care-i înconjurară. Sanzio scoase sabia. Rosita ţipă înspăimântată.

Fără să scoală un cuvânt, păstrându-şi toate forţele pentru luptă, Raphael îşi luă soţia în braţe şi, cu pumnalul ridicat năvăli asupra grupului ce-i stătea în cale. Dar nu apucă să facă doi paşi că se clătină şi se rostogoli pe pavaj; o lovitură puternică îi zdruncinase capul…

Tânărul auzi un ţipăt de deznădejde… apoi leşină.

Când îşi reveni, noaptea încă nu se sfârşise.

— Rosita! strigă cu o voce îngrozită.

Mâinile lui pipăiau întunericul. În jurul lui nu era nimeni. Sentimentul de spaimă îi biciui forţele. Reuşi să se ridice în

genunchi… Privea rătăcit.

— Rosita, strigă încă o dată.

Dar nimeni nu-i răspunse.

Atunci, cumplita realitate puse stăpânire pe mintea sa. Rosita dispăruse! O răpiseră!

Sanzio nu scoase nici un sunet, nici-o lacrimă… îi rămăsese o speranţă: Maga.

Zăpăcit de lovitura ce-o primise în cap Raphael împleticindu-se spre Ghetto. Ajunse gâfâind. Intră în locuinţa lui Maga. O lumânare pâlpâia într-un ungher… La lumina ei, Raphael văzu dulapul răvăşit, sertarele trase.

— Maga! Maga, strigă el înnebunit.

Se năpusteşte în încăperea unde bănuia că o va găsi pe Maga. O exclamaţie de durere, un ţipăt de deznădejde urcară spre buzele lui. Camera era goală. Maga dispăruse.

Capitolul XIII Calea Appia.

În aceeaşi noapte în care se oficiase ceremonia căsătoriei în taină a lui Raphael Sanzio şi Fornarina, cavalerul de Ragastens părăsise Hanul „La Frumosul Janus” unde locuia încă.

După greaua încercare prin care trecuse, când mulţimea vrusese să-l linşeze, crezându-l asasinul lui Francois Borgia, Duce de Gandie, Cezar Borgia îi oferise găzduire în castelul Saint-Ange. Dar, fie din bravadă, fie pentru a se bucura de toată libertatea, Ragastens refuzase.

— Monseniore, spuse el, m-aş sufoca în colivia superbă pe care mi-o oferiţi.

Cezar Borgia nu mai insistase, mulţumit de nonşalanta cavalerului său pe care-l admira pentru curajul de care dăduse dovadă în ultima lui confruntare cu mulţimea.

Cavalerul rătăcea pe străzile pustii. Întunecate, pline de umbre şi tăcute. Ajunse în sfârşit pe Calea Appia.

— Mi s-a spus să număr până la al douăzeci şi treilea mormânt, la stânga. În ce priveşte parola ea este anagrama cuvântului ROMA – AMOR – numai de mi-ar purta noroc!

Ragastens se gândea că o va vedea pe Primevčre pentru a treia oară. Inima îi bătea puternic la gândul acestei întâlniri.

Ajunse la mormântul indicat dar nu văzu pe nimeni.

— Am ajuns prea devreme sau prea târziu? se întrebă el.

În acest moment, lângă el în desişul unor tufe o voce murmură:

— Roma!

— Amor răspunse Cavalerul.

Apăru un bărbat, sărind dintr-un boschet de arbuşti sălbatici. Fără un cuvânt împins portiţa de bronz ce închidea intrarea într-un cavou şi-i făcu loc lui Ragastens.

Cavalerul intră şi se trezi într-o încăpere strâmtă luminată slab de o făclie. Planşeul era din dale. Una din dale smulsă din alveola ei şi ridicată lângă perete lăsa să se vadă un tunel întunecat.

Aplecându-se asupra acestei intrări în tunel văzu o scară de piatră care cobora mult în pământ. Coborî fără nici o reţinere.

La căpătui scării începea o galerie, iar la capătul acesteia licărea o lumină… Se îndreptă spre lumină.

Galeria dădea într-o sală spaţioasă din care porneau mai multe tuneluri în toate direcţiile.

— Catacombele! îşi zise el.

Atunci, privi în jurul său. Sala în care se afla era circulară. De jur împrejur de-a lungul pereţilor erau puse scaune şi banchete comode şi confortabile: erau vreo douăzeci. Pe fiecare stătea câte un bărbat. Cu un gest unul din bărbaţi îi arătă cavalerului un loc liberi Ragastens se aşează şi aşteptă.

Majoritatea bărbaţilor erau tineri. Pe feţele lor era zugrăvită frumuseţea tipic italienească cu tot ce are ea mai sever şi mai suav. O anume gravitate conferea tuturor fizionomiilor un caracter comun de hotărâre de voinţă nestrămutată.

— Ei drăcie! Iată adevăraţi bărbaţi!… Şi dacă ei conspiră voi da de cel pe care-l duşmănesc… Dar împotriva cui

conspiră ei oare? Şi ea?… Unde este ea? Ce rol joacă în această conspiraţie, ce rol îmi rezervă mie?

În acest moment un foşnet de rochie, sunetul unor paşi uşori se auzi în galeria în care se afla Ragastens. Toate privirile se îndreptară în aceeaşi direcţie, aproape toate feţele exprimau nerăbdare. Dar vreo patru dintre ele arătau un sentiment ce nu se putea confunda: Dragostea…!

În cadrul de la intrarea din sală, apăruse o femeie. Ragastens ghici: era Primevdre! Faţa ei era acoperită de un văl negru şi era îmbrăcată toată în negru…

Un murmur de uimire străbătu întreaga asistenţă. Semnele unui doliu recent erau neîndoielnice! Toţi bărbaţii se ridicară şi o înconjurară pe tânăra fată care, în picioare, sprijinindu-se de un perete, cuprinsă de o durere ce nu şi-o putea stăpâni, izbucni într-un hohot de plâns. Unul dintre cei de faţă, prinţul Manfredi, bătrân cu barbă albă se apropie de ea şi-i luă mâna.

— Beatrix, întreabă el? Ce e cu veştmintele astea de doliu? Vorbeşte… Ce nenorocire…

Primevčre, atunci, ridică vălul.

— Mama mea a murit!

— A murit? Contesa Alma?

— Asasinată!… Otrăvită!… E destul? Seniori, nobili dezmoşteniţi, părinţi, baroni şi conţi deposedaţi, mai e nevoie de alte crime?… şi, este mereu aceeaşi mână ucigaşă, care loveşte neobosită, nesătulă de moarte. Este acelaşi om, mereu acelaşi… acelaşi tiran care concepe asasinatul! Papa!… şi e mereu acelaşi bărbat… aceiaşi tigru care se năpusteşte asupra victimelor ce-i sunt arătate cu degetul… fiul său… Cezar Borgia…!

— Cezar Borgia – îşi spuse Ragastens cu o voce stinsă, făcându-se alb ca varul. Cezar! Protectorul meu!

La numele Borgia, un freamăt străbătu asistenţa. Nici un ţipăt nu le scăpă. Dar un sentiment de ură neclintită se putea citi pe toate feţele.

— Beatrix! zise prinţul Manfredi… fata mea. Lasă-mă să-ţi spun astfel, pentru că tatăl tău, care ar fi trebuit să fie aici, nu este la locul ce ar trebui să-l ocupe… caut cuvintele în zadar, copila mea… degeaba încerc să găsesc cuvinte pentru a-ţi alina durerea. Este o nenorocire mare, copilul meu… Dar dacă te poate consola ceva pe lumea asta este certitudinea într-o viitoare răzbunare… Prietenii noştri, toţi de faţă aici, la ultima întâlnire pe care ne-ai dat-o, ţi-au adus nişte veşti bune… Roma se agită… Florenţa e îngrijorată de puterea lui Borgia… Blognia şi Plombino se vor răscula… Forli, Pesaro, Imola, Rinini pregătesc războinici… O scânteie este de ajuns pentru a porni incendiul care vine…

Beatrix îşi şterse ochii. Pe faţa ei apăruse o hotărâre puternică…

— Seniori, spuse ea, durerea mea nu mi-a scăzut dorinţa de luptă. Monteforte i-a rezistat prima oară lui Cezar… De data asta, Monteforte va da semnalul de luptă şi de eliberare… Ştiu că Cezar pregăteşte o incursiune asupra domeniului Alma, ultimul bastion al libertăţii noastre… Seniori, toată forţa de rezistenţă va trebui s-o concentram la Monteforte… şi acolo vă dau întâlnire.

— La Monteforte!

Fu un ţipăt ce ţâşni din toate piepturile, în acelaşi timp.

— Acum ne vom despărţi, zise Beatrix, dar aş vrea mai întâi să-mi fac o datorie de onoare ce-o am faţă de toţi: aceea de a vă prezenta pe noul nostru tovarăş.

Privirile, pline de simpatie, se îndreptară către Ragastens.

Primevčre luă mâna cavalerului.

— Domnilor, Cavalerul Ragastens – o inimă nobilă, un spadasin încercat… Veţi înţelege mai bine încrederea mea când veţi afla că el m-a salvat din mâinile lui Borgia, fără să aibă măcar un moment de reţinere!

Se auziră şoapte pline de simpatie. Prinţul Manfredi îi întinse mâna lui Ragastens.

— Cavalere, fiţi binevenit printre noi!

Dar spre stupefacţia adunării, Ragastens nu întinse mâna prinţului. Capul lui plecat trăda o tristeţe fără margini, iar pe faţa lui, de obicei atât de senină, acum apăruseră semnele unei mari nelinişti şi tulburări.

O linişte ameninţătoare plutea în criptă. Primevčre făcu doi paşi înapoi. Ochii ei întrebători erau ţintuiţi spre cavaler, iar paloarea îi cuprindea faţa.

Cavalerul, ridicându-şi privirea cuprinse întreaga adunare, apoi, oprindu-se asupra lui Primevčre spuse?

— Doamnă şi dumneavoastră domnilor, o neînţelegere cumplită s-a produs între noi… Nu vreau să ascund adevărul. Oricare ar fi urmările francheţei mele, trebuie să vă spun că sunt omul monseniorului Cezar Borgia, de la sosirea mea la Roma…

— Trădare exclamă prinţul Manfredi, în timp ce mai multe pumnale luciră în palida lumină.

— Nu, nu este vorba de trădare! răspunse Ragastens cu o linişte superioară. E o neînţelegere de care nu sunt vinovat În alte împrejurări domnule, aţi plăti cu viaţa cuvântul pe care l-ai rostit. Dar pentru nelinişţea dumneavoastră, pentru părul dumneavoastră alb, pentru gândurile ce nu vi le pot împărtăşi… vă iert!

— Mă iertaţi! răcni bătrânul. Doamne sfinte! Nimeni n-a îndrăznit să-i vorbească astfel prinţului Manfredi – Da. Domnule… şi am tot dreptul să vă vorbesc pentru că m-aţi acuzat pe nedrept. Rege dacă aţi fi, împărat, ponţii suveran, eu, aşa umil cum sunt, sunt mai presus de dumneavoastră fiindcă nu vreau să mă răzbun…

— Ragastens pronunţă aceste cuvinte cu multă căldură, în purtarea lui era o mare nobleţe, iar tristeţea care răzbătea prin cuvinte era tot atât de sinceră, încât cei de faţă nu-şi putură stăpâni admiraţia pe care o re simţeau.

Primevčre asista la această scenă neplăcută, ţinându-se de-o parte şi nimeni nu putea ghici sentimentele care puseseră stăpânire pe inima ei.

— Explicaţi-vă, reluă Manfredi.

Cavalerul se întoarse spre Primevčre.

— Doamnă, când am avut fericirea să vă întâlnesc şi să-l alung pe acel călugăr, nu ştiam care vă sunt prietenii şi care duşmani! Dacă, am îndeplinit datoria, ca orice om de onoare, de a vă apăra, în ciuda răzbunării la care m~am expus, fără să ştiu… şi, chiar de-aş fi ştiut, doamnă, oricum pentru mine tot o mare onoare era să vă slujesc.

— Ei bine, domnule, zise prinţul Manfredi dacă nu sunteţi angajat…

— Ba da, sunt! întrerupse Ragastens. L-am întâlnit pe prinţul Borgia. Primirea pe care mi-a făcut-o a întrecut toate speranţele mele…

— Aşa încât, venind aici…

— Venind aici, jur că habar n-aveam că voi întâlni duşmani ai lui Borgia…

Primevčre se apropie:

— Domnilor, domnul Cavaler de Ragastens are dreptate, se află aici printr-o neînţelegere, de care numai eu mă fac vinovată… Domnule, sunteţi liber să vă retrageţi. Cuvântul dumneavoastră că nu veţi dezvălui nimic din cele văzute şi auzite, este de ajuns…

Ragastens păli. Avea senzaţia îngrozitoare că între el şi cea care-i vorbea apăruse o prăpastie. Cu o voce tremurândă spuse:

— Şi pe dumneavoastră, doamnă, vă iert… Îmi cereţi cuvântul că nu voi da în vileag vreunul din secretele ce întâmplarea m-a făcut să le aflu… şi asta înseamnă că mă credeţi în stare de trădare… Dar aveţi cuvântul meu.

Conjuraţii, uimiţi de simplitatea, de siguranţa şi nobleţea care răzbăteau din aceste cuvinte şi din purtarea cavalerului, se înclinară.

Ragastens, cuprins de o tristeţe apăsătoare, dureroasă, primi omagiul acestor oameni îndrăzneţi. Salută cu un gest larg şi, cu pasul sigur porni prin galeria ce ducea spre ieşirea din Cavou.

Primevčre înfriguratã, îl văzu îndepărtându-se încet. I se părea că durerea pricinuită de moartea mamei sale îi sfâşia şi mai adânc inima.

Capitolul XIV Suflet deznădăjduit.

Ragastens când ajunse afară, era livid, încât părea un mort ieşit din mormânt. Ceva nou şi pătrunzător se petrecuse cu el. Avea o senzaţie de deznădejde şi un sentiment ciudat de bucurie orgolioasă.

Mergea cu paşi mărunţi, printre cele două şiruri de morminte, încercând să înţeleagă ce se petrece cu el. Şi gândurile lui se învălmăşeau: „Altădată când inima-mi bătea puternic la vederea unei femei, îmi spuneam că sunt îndrăgostit… că iubesc… apoi, după un duel sau vreo încăierare prin vreun cabaret, mă făcea să uit cu totul femeia iubită. Eram un om liber! Liber să cutreier pământul, cu bucuria de a mi simţi pretutindeni acasă…!”

Se opri, îşi şterse fruntea cu mâneca. Apoi murmură!

— Liber!… şi singur!… Primevčre!

Îşi duse mâna la ochii ce-l ardeau şl simţi… lacrimi… Da! Ragastens plângea…!

Capitolul XV Întâlnirea.

Ragastens ajunse în oraş. Se îndreptă către hanul „La frumosul Janos”. Pe când mergea de-a lungul unei străzi ce-l ducea drept la han, piciorul său se lovi de ceva întins pe pavaj.

— Ce-i asta? Un om!… Probabil un beţiv? Sau un rănit?… Ei, trezeşte-te omule! Ce dracu!

Cavalerul se plecă asupra lui şi începu să-l mişte.

— Sărmanul, în ce stare e, gândea el. Totuşi nu este rănit… dar… sânge…

La lumina slabă a zorilor ce abia mijeau printre acoperişurile caselor, Ragastens văzu că era un tânăr, cu păr castaniu buclat, cu o frunte înaltă şi bombată, cu o faţă expresivă tânărul era leşinat, căci bătăile inimii se simţeau prin haină.

Ragastens privi în jur şi văzu că mai erau vreo douăzeci de paşi până la hanul său. Îl ridică pe tânăr, îl puse pe umeri şi-l duse cu el.

Trezit de loviturile puternice, date cu piciorul în uşă, hangiul, se grăbi să deschidă şi tot văicărindu-se, îl ajută pe cavaler să-l care pe necunoscut până la camera lui Ragastens.

Îl puseră apoi în pat. Ragastens şi hangiul îi frecară mâinile şi-i răcoriră tâmplele cu apă rece.

— Să fie mort? întrebă Bartolomeo… Dar, îl cunosc! Venea adesea, aici să bea un pahar de vin alb cu un prieten al său. Este pictor. Îl cheamă Raphael Sanzio…

— În sfârşit!

Tânărul deschise ochii. Îşi revenea.

— Vă simţiţi mai bine, domnule? întreabă Ragastens.

— Mulţumesc cerului, da… mult mai bine. Spuneţi-mi vă rog cine sunteţi?

— Cavalerul de Ragastens.

— Sunt Raphael Sanzio, pictor. Nu ştiu cum să vă mulţumesc, domnule… Dumneavoastră m-aţi adus aici?

— Chiar eu v-am găsit în stradă, la vreo douăzeci de paşi de aici – aproape mort.

Raphael îşi trecu mâinile peste faţă.

— Oh, Doamne ce vis urât!

Ragastens, privindu-l înţelese că disperarea îl adusese pe tânăr în această stare şi-l rugă să-i spună ce nenorocire, ce deznădejde-i apasă sufletul şi-i tulbură inima.

Raphael, îi mulţumi încă o dată, din toată inima şi-i întinse mâna, ca unui vechi prieten, în care avea toată încrederea.

— Domnule, pentru că poţi să mă consideri prieten, spune-mi ce pot face pentru dumneata!

— Cavalere, sunt cel mai nefericit om din toată Roma…

— Iubiţi şi nu sunteţi iubit, asta e, nu?

Raphael dădu din cap.

— Iubesc şi sunt iubit. Asta e nefericirea mea. Dar simt că şi dumneavoastră, domnule, aveţi o suferinţă…

Ragastens îşi opri o lacrimă.

— Să nu vorbim despre mine. Eu, în cinsprezece zile nu voi mai fi aici şi toată tulburarea mea va lua sfârşit.

— Plecaţi? Părăsiţi Roma?

— Cât mai curând. Numai dacă nu aveţi nevoie de mine.

Raganstens era convins de cele ce spunea.

Raphael, reluă conversaţia.

— Cred domnule că ajutorul dumneavoastră mi-ar fi preţios… Pentru a lupta împotriva unor duşmani necunoscuţi, dar puternici, sunt prea singur…

— Vorbiţi, spuneţi-mi tot!

Raphael se reculese. Apoi îi povesti lui Ragastens tot ce i se întâmplase. Fruntea lui era acoperită de sudoare, o sudoare rece, de groază.

— Curaj!

— Jur că am nevoie de mult curaj, acum.

După ce-i povesti întâmplările din ultimele zile, Raphael continuă:

— Rosita a fost răpită… cred că asta era primejdia despre care-mi vorbea Maga… Poate şi Maga a fost răpită… Dar de cine? Cine sunt Duşmanii?… Ce vor? Nu pot să-nţeleg… Când am plecat de la Maga am vrut să mă întâlnesc cu Machiavelli… Dar n-am reuşit să mă mai ţin pe picioare. Suferinţa mi-a întunecat mintea. Nu mai ştiu…

Ragastens îl ascultase cu multă atenţie.

— Curaj, îi repetă el. Povestea este tristă, dar nu văd motivul de disperare… Chiar nu bănuieşti pe nimeni?

— Nu. Nu pot să-mi dau seama.

— Poate aveţi un rival…?

Raphael se cutremură de fiori.

— Gândul ăsta mă-nebuneşte. Îmi arde pieptul şi-mi face capul să-mi plesnească. Ah? Dumnezeule! Nu poate fi adevărat! Maga ştia… Ea ne-a prevenit… prea târziu…!

— Deci să presupunem că Rosita a fost răpită de un rival… Ea vă iubeşte, nu?

— O de asta nu mă îndoiesc nici o clipă.

— O femeie care iubeşte este puternică! Îţi dai seama că Rosita nu va accepta liniştită această situaţie… Va fi supravegheată… dar va încerca să scape, să vă dea un semn de viaţă…

— Oh, mă faceţi să prind curaj!… La asta nu m-am gândit…!

— Pe de altă parte spuneaţi că aveţi o anume trecere la Roma… Un mare senior, care vă consimte să facă cercetări…

Raphael se ridică şi-l îmbrăţişa pe Ragastens.

— Mă salvaţi! Mă salvaţi de două ori… Sunteţi prietenul meu cel mai bun, deşi acum o oră nici nu bănuiam existenta.

Ragastens surâse. Bucuria năvalnică a lui Raphael era opera lui.

— Hai liniştiţi-vă şi ne vom revedea.

— Când?

— Mâine la ora două, cel mai târziu. Unde vă pot întâlni?

— La prietenul despre care v-am vorbit. La Machiavelli, în strada celor Patru Fântâni, chiar în faţa fântânii.

— Bine voi fi acolo… şi nu dispera…

Cei doi prieteni îşi luară rămas bun şi se despărţiră.

Rămas singur, Ragastens, îşi spuse că Raphael trebuie fie liniştit, fiindcă e iubit, în timp ce el…

Capitolul XVI Papesa.

Ragastens petrecu o noapte albă. Nu-i era somn. Surescitat de evenimentele din ultimele ore, nu putu să-nchidă ochii toată noaptea.

Dimineaţa lăsându-l pe Căpitan în grija hangiului plecă la castelul Saint-Ange.

Ajuns la castel află că Cezar Borgia era la Vatican, într-o audienţă personală la Sanctitatea Sa, dar că-i lăsase vorbă că-l aşteaptă în sala de audienţe pontificale…

Ragastens porni imediat şi în câteva minute intră la Vatican, în saloanele oficiale.

O mulţime de lume, aştepta cu emoţie, intrarea la Sanctitatea Sa. Ragastens privi în jurul său şi aşteptă câteva minute. La un moment dat, un lacheu, îl pofti să-l urmeze.

Înţelese că se bucura de o favoare după privirile celorlalţi, priviri nemulţumite şi pline de invidie.

Fu introdus într-o sală mare, luxoasă mobilată cu mult gust şi rafinament, împodobită de pânze de valoare, capodopere ale Renaşterii italiene.

La o masă, o femeie deschidea scrisori. La câţiva paşi de ea, un bărbat stătea confortabil într-un fotoliu. Erau Cezar şi Lucreţia Borgia.

— Ah! exclamă Cezar, iată-l pe cavaler, bravul nostru Ragastens căruia i-am putea acorda titlul de „Cavaler neînfricat şi nepătat”.

— Monseniore…

— Soră, nu l-ai văzut pe cavaler duelând, luptându-se cu mulţimea, aruncând oameni de la înălţimea capului său…

— Mi-ai povestit toate astea, frate. Luaţi loc teribile cavaler… trebuie să stăm de vorbă.

Ragastens se înclină cu respect şi amintirea unor clipe petrecute la castelul Riant îi reveni în gând.

— Bine! Cavalere, ajută-mă!… desfă-mi pachetul ăsta.

Ragastens se supuse.

Lucreţia vorbea, se foia, comanda, ca şi cum ar fi fost Papa! Nu mai era cea de la palatul Riant. Acum era o regină, cu ochi vii şi răi, cu gesturi scurte şi hotărâte. Era ministru… diplomat… şi lucra pentru stat.

— Ha, ha! râse Cezar, este uimit cavalerul… copleşit… Lucreţia noastră este „creierul”, vezi bine.

— Monseniore! Admir fără uimire activitatea şi puterea de muncă a doamnei ducese.

— O scrisoare de la trimisul nostru la Pesaro! Ne previne ca locuitorii oraşului se agită… două mii de bărbaţi s-au înarmat… Pentru tine, Cezar…!

— Bine! Asta o vom rezolva pe loc!

— Scrie-i ambasadorului Spaniei că ceea ce ne cere este cu neputinţa… Papa nu poate tolera o astfel de uzurpare de drepturi… Regele Spaniei este prea catolic pentru a nu înţelege… şi, dacă e nevoie, îl vom ajuta noi să înţeleagă…

— Drace! Te-ai supărat, Lucreţia? Ce este?

— Nimic! O mizerie.

Ragastens asista cu mare uimire la această scenă care-i prezenta o Lucreţie necunoscută. Ea era papesă…!

— Scrie, dictă Lucreţia unui secretar, scrie-i cardinalului Orsini că Sanctitatea Sa îl invită la masă, la vila sa de la Belvedere, mâine la prânz…

— Cardinalul Orsini va dejuna cu noi, mâine?

— Da şi va trebui să facă anchete asupra morţii lui Francois. Iubitul nostru frate…

Ragastens care auzise, se cutremură.

— A propos, întrebă ea, asasinul fratelui nostru a fost descoperit?

— Am arestat vreo douăzeci de şnapani. Doisprezece au fost torturaţi, dar niciunul nu a mărturisit… Îl vom afla noi pe scelerat… O astfel de crimă nu poate rămâne nepedepsită.

— Bineînţeles, spuse cu răceală Lucreţia.

Ragastens nu pierdea nici un cuvânt Acum avea certitudinea că Francois a fost ucis la Palatul Riant. Râsul ironic al lui Cezar îl făcu să înţeleagă cinismul şi nebunia acestui personaj. Se gândi să-l anunţe că pleacă, dar îi spuse că Raphael trebuie ajutat. În timp ce se gândea la cele auzite, pe o uşă laterală intră un călugăr. Nu era altul decât don Garconio. Acesta se apropie de Lucreţia şi fără să-l observe pe Ragastens o anunţă că treaba a fost făcută. Pictorul şi-a luat porţia, dar este în viaţă şi va putea termina „Transfigurarea” în ce priveşte fata, aceasta fusese dusă la Tivoli unde este bine păzită.

Lucreţia mulţumită îi făcu semn lui Garconio că se poate retrage. Apoi anunţă că audienţa s-a încheiat.

În tot acest timp Ragastens asculta cu sufletul la gură cele relatate de călugăr. Palid se temea să nu fie văzut de acesta din urmă.

Capitolul XVII Papa are o idee bună.

Ragastens aflase că Rosita fusese răpită de Garconio, la ordinul papei… A fost dusă la Tivoli…

Se întreba ce fel de bandiţi compun familia Borgia, În slujba căreia se pusese!

Dar în ce scop au răpit-o pe Rosita? Cuvântul „Tivoli” îi reaminti ce se spunea despre locuinţa papei… se spuneau poveşti despre orgii şi dezmăţ…

Gândindu-se la Raphael, care-i inspirase o mare prietenie, fu zguduit de cele ce aflase. Trebuia să-l prevină pe prietenul lui imediat.

În timp ce căuta o cale de a părăsi palatul, fără ca să i se observe lipsa, o mână caldă şi fină îi prinse mâna.

— La ce te gândeşti, iubite cavaler?

Lucreţia era în faţa lui.

Ragastens făcu un efort pentru a-şi înăbuşi un fior de spaimă şi dezgust. Încercă să zâmbească.

— Ce puneţi la cale? întrebă Cezar.

— Astă seară, ora zece, la palatul Riant, îi şopti Lucreţia. Îţi las cavalerul, frate, spuse ea cu voce tare. Pe curând domnule. Cavalerul o salută cu multă curtoazie, încercând să-şi ascundă tulburarea.

— Sora mea este o femeie de spirit, nu-i aşa? zise Cezar, care se apropiase de el şi cu familiaritate îi luă braţul.

— Este un ministru admirabil, un diplomat.

— Da. Ea se ocupă de afacerile străine, primeşte miniştri şi ambasadori. Tatăl meu a început să dea semne de oboseală… a muncit mult… Dar vino cavalere, vreau să te prezint Sanctităţii Sale, Papa… De-asta te-am chemat aici.

— Monseniore – mai târziu… vă rog! Nu sunt pregătit pentru a mă prezenta în faţă…

— Lasă! îl întrerupse Cezar, i-am vorbit despre tine şi vrea să te vadă… Hai…

Ragastens îl urmă. Fierbea de nerăbdare, dar se stăpâni.

O clipă mai târziu se afla într-un cabinet care era despărţit de sala de audienţe numai printr-o perdea de brocat. De aici, după obiceiul său, Alexandru al Vl-lea auzea şi vedea tot.

Cezar traversă cabinetul şi intră în oratoriu. Papa aşezat într-un jilţ mare, cu un surâs binevoitor pe buze, îl cercetă pe Ragastens. Cavalerul făcu o plecăciune aşa cum se cerea. Papa îi luă mâna.

— Ia loc fiule, spuse ei cu o blândeţe ce-l uimi pe Ragastens. Nu Suveranul Pontif vă primeşte, ci tatăl Lucreţiei şi al lui Cezar. Copiii mei mi-au vorbit mult despre dumneata şi numai de bine. Am dorit să te cunosc…

— Sfinte Părinte, bâgui Ragastens, sunt copleşit de înalta cinste pe caro mi-o faceţi şi de bunăvoinţa pe care Sanctitatea Voastră mi-o arată…

Alexandru al VI-lea văzu efectul ce-l făcuse asupra tânărului şi un zâmbet batjocoritor flutură pe faţa sa.

— Revino-ţi fiule, spuse el punând mai multă dulceaţă în glas şi te rog lasă de o parte eticheta. Dacă vrei să-mi faci o plăcere, vorbeşte-mi aşa cum i-ai vorbi unui tată.

— Voi încerca să mă supun, Sfinte Părinte, zisa cavalerul, aşezându-se pe fotoliul ce-i fusese indicat de Papă.

— Deci ai venit în Italia pentru a intra în slujba fiului meu?

— Într-adevăr, Sfinte Părinte, aceasta este dorinţa mea.

— Poţi să mai ai şi altele, fiul meu… Totul dovedeşte că faci parte dintre acei oameni, care bine călăuziţi pe calea cea bună; pot săvârşi fapte mari…

— Ah, să-l fi văzut în ziua înmormântării lui Francois!

— Bietul Francois! şopti Papa ştergându-şi ochii. Dar nu am dreptul să mă las pradă durerii!… Grija statului trebuie să fie mai presus chiar de doliul meu… Ah, cavalere, nu ştii câtă tristeţe se adună în jurul puterii, pe această lume!

În timp ce-l asculta pe Papa, Ragastens simţea cum îi creşte inima… Poate că Papa, ar înţelege dragostea lui

pentru Primevčre, poate va fi tulburat de necazurile fetei!… O speranţă deşartă i se strecură încet în suflet.

— Sfinte părinte, spuse el cu mare emoţie, durerile dumneavoastră sfinte îmi ajung drept la inimă. Vă rog să credeţi să vă sunt cu totul devotat…

— Ştiu, cavalere… Eşti o inimă nobilă şi, dacă braţul nu-ţi tremură în luptă, sufletul dumitale adăposteşte comori de devotament. Pot să am încredere şi să mă folosesc…

— Tată, eu sunt gata să garantez pentru cavaler… este demn de toată încrederea şi poţi să-i încredinţezi misiunea.

Ragastens tresări. Era deci vorba de o misiune ce i se încredinţa! se gândea că zeiţa Fortuna-i surâde. Îşi imagina cum, servindu-l pe Papă cu loialitate, acest bătrân cumsecade ar salva-o, la rândul său, pe iubita lui.

Alexandru al VI-lea urmărise pe faţa lui sentimentele de devotament sincer şi dragostea, ce-i luminau faţa, făcându-i ochii scânteietori, plini de recunoştinţă.

— Cavalere, am duşmani… şi este o mare durere pentru mine… Toată viaţa nu am încercat să lupt împotriva celor mari şi să mi-i apropii pe cei necăjiţi… lar faptul acesta mi-a creat mulţi duşmani. Dumnezeu, fiule m-a ajutat să-i înving pe cei răi… Dar sunt încă puternici… şi sfârşitul meu este aproape…!

— Tată, vom muri pentru tine, dacă trebuie…

— Monseniore, dacă va fi nevoie, îmi voi da viaţa…

— Cavalere, ceea ce îţi cer nu este mai uşor! Printre duşmanii mei mai este unui pe care nu-l pot învinge, care nu a dezarmat. Este orgolios şi vanitos… Dacă acest om ar dispare, Italia ar fi în siguranţă… Un război ar putea fi evitat… O nefericită copilă pe care o iubesc ca pe fiica mea, ar cunoaşte pacea şi fericirea…

— Da, reluă Papa firul, dacă acest duşman ar dispare, totul ar intra pe făgaşul liniştit al păcii…

„Oare îmi propune un asasinat! se întrebă Ragastens. Orice, dar asta, nu!”

Şi, ca şi cum ar fi ghicit gândurile lui, Papa continuă:

— Nu doresc moartea păcătosului… Nu vreau să fie vărsat sânge… Numai o răpire… să fie adus aici…

— Să-l răpesc?

— De fapt nu ar fi o răpire. El nu este împotriva mea decât prin voinţa prietenilor săi. Dacă ar scăpa din mâinile lor, dacă ar veni aici…

— Înţeleg, Sfinte Părinte. Este duşmanul vostru dar doreşte să fie prietenul vostru.

— Ai înţeles perfect cavalere!… Ei, bine, ce zici?

— Mi se pare Sfinte Părinte că această expediţie nu este prea primejdioasă şi nu-mi vă oferi prilejul de a fi în pericol…

— Oh nu! Expediţia nu va fi uşoară şi va şi destul de primejdioasă. Trebuie păstrată taina asupra ei. Va trebui să faci totul singur.

— Când trebuie să plec?

— Imediat!… Iar în acest răstimp Cezar cu oamenii săi va ataca citadela Monteforte, care se va preda, nemaiavând şef…

— Monteforte, Ragastens se îngălbeni.

— Da! Omul pe care trebuie să-l răpeşti este contele de Alma!

— Tatăl lui Beatrix! şopti cavalerul.

Visele sale se spulberară. Coşmarul punea stăpânire pe el. Dacă ar fi fost înjunghiat şi tot n-ar fi fost atât de palid.

— Ce s-a întâmplat? îl întreabă Cezar…

— Contele Alma! Monteforte! bâiguia tânărul.

— Da zise Cezar. Ce te surprinde?

— Niciodată!… Niciodată…!

— Ce spui?

— Spun că nu voi face asta…

— Motivul? întreabă Cezar cu ochi ameninţători.

— Sfinte părinte, monseniore, ascultaţi-mă. Cereţi-mi viaţa! Puneţi-mă să lupt contra tuturor duşmanilor voştri, singur… Sunt gata pentru orice!… Dar împotriva cidadelei Monteforte… niciodată… Este imposibil…!

— Motivul? întreba Cezar furios, în timp ce Papa, ridicându-se deschise o uşă şi făcu un semn misterios.

— Motivul! Sunt îndrăgostit înnebuneşte… iubesc de moarte… mai bine o moarte cumplită decât să fiu dispreţuit de ea… sau duşmănit…

— Iubeşti?… Pe cine?… spune odată!

— Pe faţa contelui Alma!… Beatrix… Primevčre.

Cezar scoase un urlet de fiară, smulse pumnalul şi se năpusti asupra cavalerului, care dintr-un salt se puse în gardă.

Dar Alexandru al VI-lea se aruncă asupra fiului său. Bătrânul prinse mâna lui Cezar şi-o ţinu strâns…

— Este nebun, Cezar! pronunţa el în spaniolă. Lasă-mă pe mine s-o fac…

— Cavalere. Iartă-l pe fiul meu. E violent aşa cum v-a spus chiar el. Dar sunt sigur că regretă deja acest gest…

— Monseniore, Cezar este liber să facă ce vrea.

— Şi dumneata, cavalere eşti stăpân pe sentimentele dumitale… Iar dacă misiunea pe care v-o propuneam nu vă place, nu-i nimic… Numai că nu ne putem permite să vă păstrăm pentru noi, dacă sunteţi aşa de devotat duşmanului nostru… Te sfătuiesc să părăseşti Roma cât mai grabnic cu putinţă… Oh, nu vă grăbesc… vă dau o lună… poate veţi trece de partea noastră…

— Îi mulţumesc Sanctităţii Sale, răspunse Ragastens. Am să profit de autorizaţia pe care mi-o daţi.

„Chiar astă seară am să părăsesc Roma” gândi el

— Deci nu vă spun adio, continuă Papa cu cea mai mare blândeţe… Sper din toată inima să ne revedem. Hai fiule… Mergi în pace…

Cavalerul salută şi trecu pragul unei uşi spre care Papa îl condusese.

— Ce-ai făcut tată? Omul ăsta din acest moment este cei mai mare duşman ai meu…

— Călăul este mai bun decât pumnalul!

— Călăul?

— Da! Tu nu l-ai găsit încă pe asasinul ducelui de Gândi… Ei, bine, eu l-am găsit… De mâine v-a începe procesul… În opt zile capul său va cădea.

Din încăperea vecină răzbătea zgomot de arme… Un om apăru în uşă: Don Garconio.

— Ei?

— Gata. Sfinte Părinte. Omul este în carceră cu lanţuri la mâini şi la picioare… Dar a fost cam greu. Sunt cinci morţi şi trei răniţi.

— Ia morţii şi celor vii dă-le câte cinci zeci de ducaţi.

— Tată. I-am promis lui don Garconio biserica Sfânta Maria mică.

— O are! zise Papa.

Garconio făcu o plecăciune şi se retrase.

— Tată, te admir. Înţelepciunea ta este mare…

— Ştiu… dar ne trebuie cineva care să-i vină de hac lui Alma.

— Astore tată.

— Bine fiule! Şi acum lasă-mă să vorbesc cu sora ta.

Capitolul XVIII Al cincilea cerc.

Ragastens, legat la mâini şi la picioare cu lanţuri şi având capătul acoperit de un capişon fu dus într-o carceră. După ce coborâse şi iar coborâse scări, străbătuse mai multe culoare.

La castelul Sanit-Ange, erau şase rânduri de celule de închisoare, aranjate în ordine descrescătoare de sus În jos, pe cele şase nivele ale castelului.

Astfel la primul etaj erau douăsprezece celule, la parter zece, la, subsol, primul nivel zece, apoi şase, patru, două şi în adâncurile castelului o celulă, încât aceste închisori suprapuse formau o piramidă cu vârful în jos.

Cezar Borgia numea aceste diferite etaje, cele şase cercuri ale infernului. Celula de la primul etaj era rezervată ofiţerilor castelului ce trebuiau să facă arest sau seniorilor romani care comiteau cine ştie ce fapte nelegiuite. Acesta era primul cerc.

Al doilea cerc, era parterul, aici erau închise ori obişnuite pentru soldaţii garnizoanei.

De aici, înfundau în subsol: mai întâi era un rând de celule suficient luminate şi aerisite prin ochiuri de zid zăbrelite cu bare de fier, era al treilea cerc destinat hoţilor şi criminalilor. Un etaj mai sus era al patrulea cerc: cinci sau şase celule în care era o bancă pentru somn sau paie… Aici erau aduşi condamnaţii la moarte. Încă un etaj şi se ajungea în cel de-al cincelea cerc: trei celule asemănătoare celor descrise mai înainte. Aici erau închişi acuzaţii consideraţi primejdioşi şi care trebuiau judecaţi.

În sfârşit cel de-al şaselea cerc şi ultimul, nu avea decât o singură celulă. Situată la patru nivele sub pământ, forma un fel de puţ negru, având a circumferinţa mică.

Nenorocitul care era coborât în această hrubă, cu ajutorul unei frânghii nu se putea aşeza, nici dormi, locul nu era suficient de încăpător. Şi, de altfel, chiar de-ar fi avut suficient loc, tot ar fi fost cu neputinţă, în acest puţ era apă, care-i ajungea prizonierului la genunchi, o apă infectă, murdară prin care mişunau reptile, şobolani enormi…

Când un condamnat era coborât în acest puţ, reptilele, dar mai ales şobolanii înfometaţi, se aruncau asupra nefericitului, fie pentru a-şi potoli foamea, fie pentru a-şi găsi un adăpost deasupra apei.

Ragastens fusese închis într-una din cele trei celule ale celui de-al cincelea cerc şi pus în lanţuri. Când i se ridică capişonul de pe cap, rotindu-şi privirile în jurul său, îl văzu pe Garconio care îl privea cu o mare ură, dar şi cu plăcerea neascunsă de a-l şti acolo; retrăgându-se după oamenii săi.

— Duşmanul fuge! îşi spuse Ragastens, când rămase singur. De data asta sunt pierdut… Dar n-am să le fac pe plac să mor gemând,.

Era tânăr, plin de exuberanţă. I se părea cu neputinţă de a scăpa de răzbunarea celor din familia Borgia. Un fenomen ciudat se petrecea mintea lui sănătoasă Reuşise să se elibereze de Borgia.

Liber, n-ar fi putut ajunge duşmanul acestui om, care, nu-i dăduse decât prilejul de mulţumire. Recunoştinţa l-ar fi înlănţuit.

Dar arestându-l fără motiv, Cezar îl eliberă.

Închisoarea era o eliberare. Îşi spunea că dacă vreodată ar mai ieşi viu din această închisoare ar putea să-şi pună viaţă în slujba lui Primevčre.

Orele se scurgeau încet. Ragastens încearcă mai întâi să-şi desfacă lanţul cei prinsese picioarele şi care-i provocă dureri. Îşi dădu seama că numai cu o unealtă puternică ar reuşi, dar i-ar trebui mai multe zile pentru asta.

Încearcă să-şi elibereze mâinile de cătuşele prinse de lanţuri, lovindu-le una de alta. Totul fu zadarnic. Se trezi lângă perete şi încet, încet oboseala puse stăpânire pe el şi adormi. Se trezi deodată, când zăvorul făcu un zgomot puternic iar uşa se deschise.

Doi gardieni purtând torţe intrară. În spatele lor veneau patru archebuzieri Apoi, trei bărbaţi cu capetele acoperite se aşezară înaintea lui. Pe culoar văzu halebarde, suliţe, vreo douăzeci de soldaţi gata să să năpustească asupra lut, la cel mai mic semn.

Unul din cei trei se apropie de el, în timp ce altul se pregătea să scrie.

— Sunteţi cavalerul de Ragastens?

— Da, domnule… dar dumneavoastră…

— Sunt judecătorul tribunalului suprem. Acuzat ai venit în Italia pentru a unelti împotriva Sfântului Părinte şi a augustei sale familii.

— Am venit în Italia pentru a intra în serviciul prinţului Borgia, răspunse Ragastens.

— Martorii susţin că intenţiile dumneavoastră erau altele… Dar nu vreau să vă citim gândurile… Nu reţinem împotriva dumneavoastră decât acuzaţia de asasinat…

— Asasinat? întreabă mirat Ragastens.

— L-aţi ucis mişeleşte pe monseniorul Francois Borgia, duce de Gandie. De ce tăceţi? Răspunde-ţi…

— Acuzaţia este absurdă. Pe asasin îl cunoaşte-ţi şi dumneavoastră la fel de bine ca şi mine…

— Puteţi dovedi că nu l-aţi înjunghiat pe Francois, duce de Gandie.

Ragastens începu să fluiere un cântec de vânătoare.

— Scrie că mărturiseşte! zise judecătorul.

— Scrie că judecătorul minte, răspunse Ragastens.

Fără să-i răspundă ceva, judecătorul luă hârtia o citi, apoi zise:

— Condamnat!… Sentinţa va avea loc peste trei zile. Aveţi trei zile pentru a cere iertarea divină…

— Dumneavoastră, veţi avea toată viaţa, pentru a încerca să vă spălaţi conştiinţa pentru fărădelegea pe care o comiteţi.

Câteva clipe mai târziu Ragastens era singur.

Această parodie de judecată se terminase atât de repede că nu-şi dădea seama dacă este adevărat, sau visează. Apoi toată discuţia îi revin în minte. Chiar termenii sentinţei, răsunau acum în urechile lui: „Condamnat de a fi aruncat în ultima celulă unde va rămâne de două ori câte douăsprezece ore pentru a se putea căi în sufletul său… Apoi, de aici, viu sau mort, va fi dus la călău. Îi vor fi tăiate mâinile, apoi capul, iar după execuţie va fi pus la stâlpul infamiei timp de două zile, după execuţie…”

Care o fi această ultimă celulă despre care se vorbea? Ragastnes nu ştia. Dar înţelegea că va fi dus la călău şi i se va tăia capul. Gândurile lui se întoarseră la Cezar.

— Îmi găsisem un stăpân bun! Venisem să dau lecţii de vitejie, dar m-am ales cu lecţii de asasinat. Ce frumos am reuşit…!

Capitolul XIX Rosa.

Raphael Sanzio, după răpirea tinerei sale soţii alergase la Ghetto s-o prevină pe Maga, mama adoptivă a lui Rosita. Dar aceasta dispăruse. Când Raphael şi Fornarina plecaseră, bătrâna Rosa, avu o criză de disperare.

— Singură, iată-mă singură acum!… Singură pe lume! Singură… cu răzbunarea mea…

Plânse mult. Dar inima lui Maga care cunoscuse toate durerile acestei lumi se întări şi-şi regăsi încet, liniştea.

Intră în cămăruţa în care o vizitase Papa. Apoi luă din dulapul cel vechi o mulţime de pietre preţioase pe care şi le puse într-o pungă ce-o avea la centură.

Când termină aruncă o privire în jur, apoi ieşi.

Maga, trecând printre stejarii ce formau o alee în dreptul Ghettoului, se îndreptă către palatul Riant.

Ajunse în spatele palatului, în apropierea apelor Tibrului şi cu o cheie deschise portiţa ce ducea la palat.

Nu era prima dată când Rosa folosea această cheie, de mai multe ori ea se strecurase în palatul Lucreţiei.

Fără nici o reţinere parcurse grădinile palatului, apoi intră în palat, printr-un culoar strâmt şi secret, urcă câteva scări, străbătu un labirint de culoare şi ajunse la etajul doi, în faţa unei uşi.

Zgârie uşor uşa, apoi aşteaptă câteva momente. O voce se auzi!

— Dumneavoastră sunteţi doamnă? Sfânta Fecioară! Ce mână îngheţată aveţi… Luaţi loc… aici… o clipă şi voi aprinde o lumânare.

Maga se lăsă condusă de mână, până la un fotoliu şi se aşează fără un cuvânt.

Bărbatul se grăbi să aprindă o lumânare, la lumina căreia apăra faţa mefistofelică a bătrânului intendent al palatului, pe care l-am întâlnit la hanul lui Ragastens – senior Giacomo.

— Puneţi şalul ăsta pe umeri signora şi perinuţa asta sub picioare… Staţi bine?

Intendentul avea o atitudine plină de respect şi veneraţie.

— Giacomo vreau s-o văd.

— Ce spuneţi, singnora?

— Spun că vreau s-o văd pe Lucreţia…

— Signora? Ce naiba-mi cereţi?

— Un lucru simplu şi natural…

— Dar cum s-o scoli?… Nu pot s-o trezeşti… pentru a-i anunţa o astfel de vizită…

— Cine te pune s-o scoli? Nu vreau s-o trezeşti… vreau să intru ca s-o văd… asta-i tot…

— În timp ce doarme?

— Da!

Bătrânul îşi frângea mâinile.

— Se va trezi… are să vă ucidă este ca o tigroaică…

— Giacomo, vorbeşti când ar trebui să te supui… Nu mal pot conta pe tine…?

Giacomo căzu în genunchi. Expresia sardonică din surâsul său dispăruse. O tristeţe sfâşietoare se răspândise pe faţa ei albă, ridată.

— Stăpâna, nobila mea stăpână, sunt gata să mor pentru dumneavoastră,.

— Dar nu mă laşi să intru la camera Lucreţiei, nu-i aşa? Ascultă Giacomo, într-o zi, când tu ai venit din Spania… urmărind pe cel care jurase-i că-l vei ucide…

— Oh! La Jaliva aveam o nevastă care mă iubea şi pe care o divinizam… Omul acesta i-a întins o cursă… Timp de opt zile, nebun de disperare, după ce o căutasem prin tot oraşul, ea s-a întors acasă, seara… dar atât de palidă, încât n-am avut puterea s-o întreb nimic… Atunci, cu o voce fermă… ea mi-a spus teribilul adevăr… Când a sfârşit de povestit, şi-a implântat pumnalul în inimă… până ca eu să fac un gest pentru a o împiedica… Pentru că, dacă n-ar fi făcut-o ea aş fi făcut eu crima… Am jurat pe trupul ei răzbunare… l-am pândit, l-am urmărit, aşteptând ceasul… A venit la Roma… Cardinal… apoi… Papă… Era aşa de puternic încât nu puteam nici să mă apropii… Atunci v-am întâlnit pe dumneavoastră signora… Sub veşmintele dumneavoastră ponosite am recunoscut-o pe cea care la Jaliva stătea alături de el, în caleaşca de aur.

— Adevărat Giacomo… tu erai trist… eu te-am consolat. Erai sărman, ţi-am dat bani. Erai slab, ţi-am promis că te voi

ajuta şi m-am ţinut de cuvânt.

— Ah, signora, aşa e!… Mi-aţi salvat şi comoara pe care o mai aveam… Când am venit de la Jaliva, am adus-o cu mine şi pe fata mea, Nina… frumoasă… atât de frumoasă încât văzând-o, aveam impresia că mama ei nu e moartă…

— Termină, Giacomo. Îmi displace să-ţi aduci aminte…

— Bine!… Dar nu numai asta signora… Venisem de câţiva ani la Roma… Cu sfaturile dumneavoastră şi cu influenţa ocultă, m-aţi plasat aici în această slujbă importantă… Într-o seară – Nina avea paisprezece ani pe atunci, aţi venit la mine… Cineva o văzuse pe Nina… Era Cezar Borgia, fiul papei! şi, aşa cum tatăl o violase pe mamă, fiul o dorea pe fiică! Dar eraţi aici… am mers împreună până în preajma casei unde o dusesem pe Nina să locuiască… Ascunşi În tufişuri, pândeam… Eu nu prea înţelegeam.

Deodată au sosit doisprezece cavaleri, au intrat în casă… Nebun de furie şi disperare, am vrut să mă duc după ei…

— Nina, sărmana mea Nina!” strigam.

— Fii liniştit! Nina este în siguranţă… taci!”

Acesta era adevărul… ştiaţi ce se va întâmpla… şi fără să-mi spuneţi o duseseţi pe Nina în altă parte… Oamenii au trecut pe lângă noi înjurând de mama focului. În fruntea lor era Cezar… De atunci signora, v-am jurat recunoştinţă nemărginită… nemărginită…

— Recunoştinţă pe care mi-o arăţi acum…

— Nimic signora, nimic n-am să vă refuz! Cereţi-mi viaţa şi este a dumneavoastră…

— Aşa! Vrei să te răzbuni Giacomo, spune, vrei?

— Dacă vreau…!

Giacomo se ridicase. Faţa lui era transfigurată de ură. Maga îl privea cu o satisfacţie sumbră.

— Ei bine, Giacomo. A venit ceasul! Nu pricepi că şi eu trebuie să mă răzbun? Nu pricepi că urâm acelaşi om?

Vrăjitoarea pronunţase aceste cuviinţe însufleţită de o stranie hotărâre. Trăsăturile ei se destinseseră, faţa i se însufleţise…

— Oh! se sperie Giacomo, mi se pare că o revăd pe cea de odinioară

— Ura mă întinereşte!

— Da, acum… Doamne sfinte… aşa v-am văzut la Jaliva în Spania!

— Fericită!… Da! Am fost! Bogată, plină de onoruri. Orgolioasă, din nobilă familie de Venezza, iubită de cei mai strălucitori seniori frumoasă şi tânăra… aveam optsprezece ani… nu mă gândeam decât la bucuria de a trăi… Teta şi mama mă divizau… Toate capriciile. Mofturile mele erau lege în palatul somptuos de Venezza. Tineri, frumoşi, îşi disputau favoarea surâsurilor mele… Dar nu iubeam pe nimeni. Într-o zi, veni el. Trecu pe la castel ca un meteor… Familia Venezza, onorată de a avea oaspete pe Rodrigo Borgia descendentul regilor din Aragon, nepotul papei Calixte al treilea îi făcură o primire, cum numai Granzii de seamă pot face prinţilor…

Cum l-am văzut, am simţit că-l voi iubi… Era frumos, frumos cum numai un zeu sau un domn poate fi… Ochii lui negri mă ardeau, cuvintele lui cântătoare îmi mângâiau sufletul şi-mi aprindeau inima… Nu credeam în fericire mai mare decât a-i aparţine lui… de a fi a lui… cu sufletul şi trupul… pentru totdeauna… Când a plecat, n-a trebuit decât să-mi facă un semn… L-am urmat, părăsindu-mi mama, tatăl… casă, familia… l-am urmat fericită de a fi sclava lui… şi numai fiindcă îmi spusese: „Vino”!

Maga, evoca amintiri vechi, dureroase acum…

— Din acea zi, continuă ea, a început chinul meu, când îi spuneam lui Rodrigo că mi-a jurat că ne vom căsători, izbucnea în hohote de râs, sfâşiindu-mi inima… şi în curând, prea curând… mi-am dat seama că totul era o minciună… dragostea lui, cuvintele lui, sufletul lui, totul, da totul, era minciună…

S-au scurs ani… grei… monotoni… Tata şi mama muriseră de supărare… Au venit copii… Încercam să mă refugiez în maternitate, în dragostea pentru ei…

Într-o zi Rodrigo îmi spune că-l deranjăm… m-am aruncat în genunchi, la picioarele lui… l-am rugat cu lacrimi în ochi. Să nu mă părăsească… am plâns mult… A doua zi Rodrigo dispăruse, lăsându-mi un bilet: „Pentru că tu nu vrei să pleci, plec eu”.

Înnebunită am intrat în camera copiilor… nu mai erau dispăruseră… „Cum de n-am înnebunit?… Cum de n-am murit?”.

După şase luni de febră, când mi-am revenit, mi-am dat seama cu o groază fără margini, că încă îl iubeam… şi mulţi ani, încă l-am iubit… Dragostea şi ura… multă vreme a fost dragoste şi ură. Îl spionam. Ştiam totul… până la urmă ura a fost mai puternică…

— Copiii mei!… Când s-au făcut mari, am vrut să-i văd, să le spun adevărul… Cezar a vrut să mă omoare… Francois să mă închidă… că sunt nebună… Lucreţia m-a aruncat în stradă…

— Signora, aceste amintiri vă fac rău, vă tulbură prea tare…

— Lasă, Giacomo. Îmi fac mult bine… Şi, printre femeile iubite de Rodrigo, a fost una pe care am urât-o cel mai mult: Contesa Alma… Pe asta, mi se părea că Rodrigo o iubea cu adevărat…

Am aflat că era însărcinată… Copilul s-a născut… o nebună care o tortură… până într-o zi când în sufletul ce bucurie mă cuprins când am aflat că şi-a aruncat copilul, laşa…

— Mă speriaţi, signora!

— Copilul a fost lăsat la biserica îngerului pe trepte… Ştiam… Eu am luat copilul… Toată ura mea se concentrase asupra copilului. Am dus-o pe copilă la o nebună care o tortură… până-ntr-o zi când în sufletul meu revolta torturilor fetei m-a făcut s-o iau la mine. De atunci am iubit-o mai mult decât pe proprii mei copii. I-am spus Rosita… A crescut frumoasă, de o frumuseţe desăvârşită… Aproape că-l uitasem pe Rodrigo… Dar un bătrân s-a îndrăgostit de Rosita mea… Şi acest bătrân care vrea s-o violeze, pe draga

mea Rosita ştii cine e, Giacomo? Papa!… Rodrigo Borgia – tatăl ei şi tatăl copiilor mei, amantul contesei Alma…

— Ucigaşul femeii mele…

Maga avu un zâmbet malific.

— Aşa cum am salvat-o pe Nina ta, trebuie s-o salvez şi pe Rosita mea. Noaptea asta a părăsit Roma… Acum e în siguranţă… Ei, Giacomo, a sunat ceasul răzbunării! Nu mi-a mai rămas nimic sfânt pe lumea asta. Acum, cei ce m-au făcut să sufăr atât trebuie să sufere, la fel…

— Da, signora! Şi eu vă voi ajuta cu tot sufletul…

— Bine! Mai întâi Rodrigo să aflu unde se găseşte…

— Credeţi că va dori să vă vadă?

— Precis! Mă va căuta la Ghetto. Apoi va vrea să ştie unde e Maga. Tu ai să-l informezi.

— Nu-mi vă fi greu.

— Cunoşti templul Sybillei?

— La Trivoli… lângă vila papei! Am fost odată acolo cu signora Lucreţia.

— Bine ştiam că peste câteva zile va dori să mă vadă… Acolo este lăcaşul lui de dezmăţ… Ei, bine, voi fi acolo, La douăzeci de paşi de templu se găseşte o peşteră. Am mai stat acolo, eu. Aici mă va găsi Rodrigo, când va veni şi va avea nevoie de mine… Să afle!

— Va afla, signora! Eu mă voi ocupa de asta.

— Bun, Giacomo! Şi acum vreau s-o văd pe fiica mea!

— Signora, dacă se trezeşte vă omoară!

— Nu Giacomo, n-o să mă omoare. Înainte de a-mi lua rămas bun de la trecut şi de la viaţă, vreau să-mi văd fata…

— Veniţi signora!

O conduse pe Maga până la camera în care Lucreţia dormea.

— Aici! Nimeni nu intră pe aici în dormitorul ei. Numai Lucreţia are cheia. Şi eu, care mi-am făcut o dublură.

— Aşteaptă-mă aici!

Maga trecu prin cabinet, apoi deschise uşa dormitorului. Din sân scoase un flaconaş cu otravă. O singură picătură pe

buzele ei şi gata… Bătrânul Borgia va simţi prima răzbunare…

La lumina lumânărilor… Lucreţia dormea. Un zâmbet se aşternea pe buzele ei. Un braţ atârna pe lângă pat, celălalt îi susţinea capul, încadrat de valuri de păr… Era cu adevărat frumoasă.

— Fata mea, gândi Maga.

Nemişcată, o contemplă pe Lucreţia. Tânăra făcu o mişcare, suspină, pronunţă câteva cuvinte de neînţeles, zâmbetul ei se făcu şi mai blând…

— Visează… Visează fericită… De mult, veneam seara la pătuţul ei şi-mi înlănţuia gâtul cu mânuţele ei durdulii, şi-mi spunea: „Bună seara, mămico”… Şi acum, eu o s-o omor…!

Vrăjitoarea se aplecă mult asupra Luereţiei. Dar, sufletul ei innăsprit fu cutremurată. Lacrimile îi ardeau ochii… Flaconul cu otravă dispăru la locul lui în sân. O picătură se opri pe buzele Lucreţiei. Era o lacrimă.

Lucreţia se trezi.

— Cine-i acolo? strigă speriată.

O clipă după aceea năvăliră doamnele de companie. Furioasă, Lucreţia ordona:

— Căutaţi peste tot! A fost cineva aici!… Am simţit ceva pe buze… Sărutarea unei fantome…!

Maga ieşise pe uşa secretă.

— Sunteţi mulţumită, doamnă? întrebă Giacomo.

— Nu! Dar mi-am văzut fata…

Şi porni grăbită în noapte îndreptându-se spre una din porţile Romei. Aici, aşteptă lumina zorilor. Dimineaţa când se deschise poarta, cu un pas hotărât, porni spre Tivoli.

Capitolul XX Duhuri nebune.

Vaticanul, la două zile după arestarea lui Ragastens.

Biblioteca – locul favorit al papei Alexandru al VI-lea – era locul de visare al papei – şi nu avea nimic cu biblioteca cea mare a palatului.

Era pe la ora opt, seara. Pe o terasă de unde se putea vedea oraşul, Papa, Cezar şi Lucreţia – vorbeau în şoaptă.

— Consiliul de familie! şopteau prelaţii şi seniorii răspândiţi prin palat. Ce va ieşi? O bulă? Un război?

Alexandru era aşezat într-un fotoliu, Cezar pe nişte perne împreună cu Lucreţia.

— A plecat Astorre? întrebă Papa.

— Azi dimineaţă.

— Sigur?

— Nu! I l-am dat şi pe Garconio, aşa cum ai spus. Dar durează mult.

— Răbdare, Cezar! Ai tot timpul… Ai toată viaţa înainte… Ce-ai zice, dacă ai mai avea numai câteva luni, ca mine?

— Drace! Aş fi şi mai grăbit! Simt că ruginesc. Am chef de o mare bătălie… Şi Cezar făcu elogiu turnirurilor, întrecerilor cavalereşti de tot felul, încăierărilor…

— Eşti un tigru! zise Papa.

Lucreţia nu spuse nimic.

— Aşa că, tată, cu cât mai repede, eu atât mai bine! Trebuie să terminăm odată. Altfel ne vom pune în cap toată Italia. Trebuie distrus cuibul ăsta de vipere, Monteforte!

— Cum voi avea veste de la Alma, am să te anunţ.

— Nu ţi-e gândul decât la răni şi la moarte… dar eu vreau să asigur reuşita acestei campanii. De altfel, voi fi acolo pentru a supraveghea totul.

— Cum vrei să mergi la Monteforte?

— Nu! Mă voi instala la Tivoli, care se află pe drumul spre Monteforte… De acolo pot să veghez şi asupra lui Monteforte. Voi fi lângă tine când vei purta războiul şi lângă Lucreţia – care va face diplomaţie. Dar să nu uit, Lucreţia trebuie s-o anunţăm pe Maqa la Ghetto că va primi vizita celui ce i-a promis un filtru…

— Maga nu mai e la Roma, spuse cu indiferenţă Lucreţia.

Papa sări din fotoliu şi încruntă sprâncenele.

— Este la Tivoli, continuă Lucreţia.

— La Tivoli! Vrăjitoarea asta blestemată îmi qhiceşte gândurile, spuse Papa cu spaimă… Dar ce naiba face ea, la Tivoli?

— Se-nchină la înaintaşa ei, vrăjitoarea de odinioară… fiindcă se pare că stă-ntr-o grotă care dă în templul Sibilei.
— Ştiu… Bine… copil…

— Pentru voi e bine, observă Lucreţia. Cezar pleacă să se bată la Monteforte, unde-şi va putea scălda calul în sângele vărsat, ceea ce fără îndoială îi va aduce dragostea frumoasei şi neprihănitei Beatrix…

Cezar păli de furie.

— Că mă iubeşte sau nu va fi a mea oricum!

— Iar tu, tată, pleci la Tivoli, acel paradis al deliciilor… vei putea admira, în voie, frumuseţea peisajului… şi admiraţia va fi cu atât mai vie, cu cât vă va ajuta cineva să-nţelegi natura. Vreau să spun că Fornarina cea castă te aşteaptă cu nerăbdare şi suspină după lecţiile pe care vrei să i le dai…

La rândul său, Papa avu tresărire la numele de Fornarina, aşa cum Cezar tresărise la cel al lui Beatrix. Lucreţia continuă:

— Numai eu aici, voi muri de plictiseală.

— Poate vei reuşi să-i pui nişte coarne dragului tău soţ, spuse Cezar.

— Ducele de Bisaglia! Sărmanul! Nu merită nici să mă gândesc la nimivnicia lui.

— Găseşti tu ce să faci.

Lucreţia ridică din umeri.

— A propos de distracţii, zise Papa, romanii noştri vor avea una de care nu se vor plânge, nu?

— Ah, da! Execuţia domnului Ragastens! zise Cezar.

Şi fu rândul Lucreţiei să se-nfioare la acest nume.

— Când îi taie capul? întreabă ea cu răceală.

— Poimâine, la răsăritul soarelui, soră. Vei veni, nu?

— Bineînţeles.

Cezar rânjea printre dinţi. Avea o faţă înfricoşătoare. Fulgerător, ghidul că Primevčre ar putea să-l iubească pe Ragastens, provocase o durere ascuţită.

Ragastens, iubitul ei? Fierul roşu îi străpungea măruntaiele. O ură năvalnică îi întuneca mintea…

Lucreţia era animată de cu totul alte gânduri. Şi-l imagina pe cavalerul neînfricat în întunericul celulei înlănţuit dar

demn frumos ca un înger sau ca un diavol. Îi lua fata în mâini şi-l săruta lung, prinsă de o pasiune fără margine.

Prin trupul ei scânteiau fulgerele patimilor nestinse. Gura ei apăsa buzele lui, încet, apoi năvalnic, sărutarea se preschimbă în arşiţă şi foc, iar ea arde ca o flacără în braţele lui înlănţuite, mângâindu-i trupul şi dăruindu-se acolo, în întunericul murdar al celulei…

„Oh! Ce şoapte”…

Toţi trei, respirând pătimaş, uitând de prezenţa celorlalţi erau sub imperiul pasiunii.

O oră trecu astfel, în linişte.

Când îşi reveniră din visare, se priviră. Toţi erau palizi.

— Adio copii, vreau să mă odihnesc – spuse Papa.

— Eu, voi medita la planul de bătaie zise Cezar.

— Iar eu mă voi gândi la o distracţie inedită, sfârşi Lucreţia.

Câteva minute mai târziu, Lucreţia se afla în camera ei la palatul Riant. Îşi făcuse o baie parfumată, apoi fusese masată cu alifii înmiresmate aduse din orient parfumată cu cele mai suave esenţe de parfum şi se lungise în pat, cerând să fie lăsată singură.

Cu capul aşezat în dantelele perinelor, se gândea cum să-şi pună în aplicare planul. Voia să-l vadă pe Ragastens. Era hotărâtă să coboare în celula lui şi acolo…

Pe la trei dimineaţa, Lucreţia se îmbrăcă singură fără ajutorul cameristelor. Îşi puse o pelerină şi porni spre castelul Saint-Ange. Roma doarme. O linişte solemnă stăpânea cetatea eternă.

Cu paşi repezi, cu ochii strălucind de patimă, se îndrepta spre voluptăţile pe care le visa şi pe care le căuta şi în pragul morţii.

Capitolul XXI Cezar Borgia.

Ajuns în camera lui Cezar se aruncă într-un fotoliu şi-şi cuprinse capul în mâini. Gândurile lui se învârteau concentric în jurul aceluiaşi nume: Primevčre.

— O iubeşte pe Primevčre… Dar ea îl iubeşte?

Era ca o fiară turbată. Iubise de multe ori dar ca un animal. Era masculul ce se aprindea la vederea unei femei ce trecea pe stradă: o posedă şi gata. Niciodată gelozia nu-i muşcase inima. Acum pentru prima oară, un sentiment „uman” se năştea în el. În conştiinţa lui de fiară. Pentru că prima oară nu-l mai satisfăcea prima şi simpla pasiune a femeii dorite, pentru prima oară era îngrijorat şi plin de temei la gândul că femeia pe care o iubea poate iubise şi pe altul sau poate chiar iubea pe cineva. Gândurile astea îl înnebunau. Nu-şi putea linişti bătăile inimii. Pentru prima oară în viaţa lui cunoştea tortura iubirii neîmpărtăşite. Iar gândul că ar putea avea un rival, iar acesta ar fi Ragastens îl umplea de furie. Ragastens trebuia să moară. Dar nu înainte de a mărturisi totul: îl iubea Primevčre? Fusese a lui?

Dar degeaba se învârtea ca un leu în cuşcă şi trântea serios tot ce-i stătea în cale, nu-şi putea afla liniştea.

— Am să cobor în celula lui şi am să aflu!

Apoi izbucni în râs:

— Eu, Cezar Borgia, să-l întreb pe domnul cavaler de Ragastens dacă viitoarea mea stăpână este castă? Ce spectacol!… Ah, sunt nebun de legat! Asta nu? Nu voi face asta!

Şi totuşi, se hotărî: îi va promite libertatea. Trebuie să vorbească. Vă spună tot… tot…

Trebuie să ştie adevărul.

Coborî de îndată la parter unde se afla corpul de gardă luă cheia celulei lui Ragastens, cheia care descuia lacătele în care erau închise lanţurile şi coborî în subsoluri.

Capitolul XXII Noaptea condamnatului.

În timp ce Lucreţia şi Cezar se pregăteau, fără să ştie unul de altul – să coboare în arestul lui Ragastens, acesta dormea. Se sprijinise de zid şi după ce găsise o poziţie mai comodă, adormise cu ghidul la iubita lui Primevčre. Deodată fu trezit de lumina ce pătrunsese în celula sa.

Deschise ochii şi-l văzu pe Cezar Borgia.

— Mi-a sunat ceasul, gândi el! Mă vor arunca în ultima celulă… adio viaţă!… Adio Primevčre!

Îl privi pe Cezar drept în ochi, fără nici o umbră, de teamă. Spre satisfacţia lui, văzu că Borgia era singur neînsoţit de vreun gardian… Aruncă o privire spre culoar, prin uşa lăsată deschisă şi-şi dădu seama că era pustiu.

— Aha, va să zică, m-am înşelat! Încă nu mi-a sunat crasul! Dar ce dracu vrea? Probabil se căieşte! gândi el.

Atunci se ridică şi spuse:

— Bună ziua, monseniore… Scuzaţi-mă că nu vă pot invita să luaţi loc… dar nu am unde.

Cezar fixă în perete torţa pe care o adusese şi-l privi cu ură pe Ragastens.

— Admiraţi propria dumneavoastră operă? întrebă Ragastens. Şi poate vă gândiţi cum v-ar sta în locul meu… Căci aici e locul dumneavoastră, monseniore pentru toate crimele dumneavoastră. Ce naiv am fost văd în dumneavoastră un exemplu de demnitate şi glorie… Ştiu acum cu nu sunteţi decât un ucigaş odios… O unealtă a diavolului… dar spuneţi-mi, ce căutaţi aici?

— Am venit să-ţi dăruiesc libertatea, spuse Cezar.

— Libertatea…?

— Da! Ai fost condamnat… Nu tu l-ai ucis pe Francois… eu l-am înjunghiat… foarte exact… Dar condamnat eşti tu… Vei muri… Dar, dacă vrei, pot să te eliberez. Chiar acum poţi fi liber…

— Nu Înţeleg…

— Am să-ţi explic, eu, imediat. Deci, Beatrix… pe Beatrix o iubeşti?

— Da, o iubesc!

Mâna lui Cezar strânse mânerul pumnalului. Dar se stăpâni.

— Şi… ea… ea te iubeşte?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Vreau să ştiu dacă ea te iubeşte…

— Aha! Va să zică, asta era! Dar de ce vă interesează?

Cezar făcu un pas spre el. Simţea cum îl înăbuşe furia.

— O să vorbeşti, mizerabile! O să vorbeşti!… Vreau să ştiu…!

Lui Ragastens îi venise rândul să-l chinuie. Avea acum un plan.

— Monseniore, spuse el rece, vă înşelaţi. N-o să ştiţi nimic. Adevărul va merge cu mine în mormânt…

— Mizerabile! gemu Cezar. A fost a ta!… Te omor…!

Şi se năpusti asupra lui Ragastens, gata să-l înjunghie. Ragastens, se feri, îi prinse mâna, i-o răsuci, până-i scăpă cuţitul, apoi îl pocni cu toată puterea în cap.

Monseniorul Cezar zăcea leşinat la picioarele lui.

Fără să piardă o clipă, Ragastens cotrobăi prin buzunarele lui Cezar, găsi cheile de la lacătele ce-i pironeau mâinile şi picioarele în lanţuri, le desfăcu… Apoi îl aşează frumos pe Borgia în locul lui, lângă zid, nu înainte de a-l fereca în lanţuri.

Cu pelerina lui Borgia pe umeri şi pălăria pe cap, porni pe culoarul întunecat, luând în mâini torţa…

La câţiva paşi, văzu un fel de puţ ce se căsca în străfunduri.

— Ah, zise el cutremurat, iată şi ultima celulă. Doamne, Dumnezeule! Nu se poate spune că monseniorul Cezar nu are imaginaţiei Dimpotrivă! Canalia!

Cu dezgust şi spaimă se îndepărtă. Deodată apăru o lumină. Ragastens ajunsese lângă un gardian. Acesta cu un felinar în mână, făcu o plecăciune adâncă făcându-i loc să treacă…

— Monseniore să vă însoţesc?

— Nu!

Ragastens făcu încă câţiva paşi, apoi respiră uşurat. Dar se auzeau paşi ce coborau scara. Se opri ascultând. Nemişcat, aşteaptă. Cineva se îndrepta spre el.

— Frate! exclamă lângă el o voce surprinsă.

Ragastens o recunoscu pe Lucreţia. Dar şi ea îl recunoscuse pe cavaler.

— Ah, dar cred că e cavalerul de Ragastens.
— Chiar el, doamna mea!
— Şi am impresia că o zbugheai?
— Madam, aveam o întâlnire la care am întârziat. Nu din voinţa mea. Tatăl dumneavoastră a vrut să-mi răpească plăcerea de a fi punctual…
— Cu cine aveai întâlnire?
— Cu dumneavoastră doamnă!
— Şi veneai la mine? întrebă Lucreţia uimită.
— Aşa cum vă spun doamnă!
Lucreţia stătu o clipă pe gânduri…
— Ei, bine, zise ea urmează-mă!
Nu peste multă vreme se aflau în afara palatului. Ragastens avusese emoţii când trecuseră printre mulţimea de gardieni de la parter şi apoi printre valeţii ca împânzeau ieşirile din castel.
— O Doamne! răsuflă uşurat Ragastens.
Capitolul XXIII O tigroaică îndrăgostită.
Drumul între castelul Saint-Ange şi palatul Riant era destul de scurt. Lucreţia, la braţul cavalerului mergea liniştită, prin labirintul străduţelor întunecate.
Ragastens se întreba dacă n-ar fi mai bine să dispară la colţul vreunei străzi, să fugă…
Dar gândul de a fugi de o femeie îi repugnă, aşa că o urmă pe ducesa de Bisaglia fără crâşnire. Îl conduse pe Ragastens în budoarul său în care îl mai primise odată.
— Ia loc, cavalere, zise ea. Imediat voi fi a dumitale.
— Ce vrea cu mine? se întreba Ragastens. Ar fi timpul s-o iau la sănătoasa şi să respir aerul din afara cetăţii…
După câteva minute Lucreţia se întoarse. Ducea un platou din argint pe care erau aşezate tot felul de bunătăţi.
— Poftim, ca să intre pâinea şi apa de la castelul Saint-Ange.
— Doamnă, ce faceţi?!
— Ei, bine, te servesc…!
Iată că Ragastens era servit de către ducesa de Bisaglia…

— E prea mult pentru mine doamnă, să fiu servit de dumneavoastră. Mă simt prea onorat…

— Numai Papa, mai este servit astfel, de aceste mâini…

— Doamnă, ceea ce-mi spuneţi mă sperie!

— Cum aşa, cavalere?

— Da! Acest minut de neuitat va dăinui în mintea mea multă vreme sau puţină… atât cât mai am de trăit… Dar vedeţi… nu pot să înghit nimic în acest moment…

— Aha! Va să zică neînfricatul cavaler Ragastens se teme de mine.

— Teamă?

— Da, cavalere! Ţi-e frică de acest vin.

— La naiba! zise cavalerul, luând cupă, vă înşelaţi. Chiar otrava lui Locust de-ar fi în acest pahar şi tot am să-l beau.

Dintr-o înghiţitură sorbi vinul din cupă pe jumătate.

— E rândul meu.

Şi, Lucreţia liniştită, îi luă cupa din mâini şi bău cealaltă jumătate.

— Vezi, dacă ar fi otrăvit, am muri amândoi…

„Ce femeie ciudată! Se joacă cu cuvintele morţii, aşa cum s-ar juca cu cele de dragoste…”

— Niciodată nu m-am distrat aşa de bine! Deci cavalere, eşti convins, că sunt în stare să otrăvesc oamenii?

— Doamnă vă cred în stare de fapte mari, atâta tot. Cred că dacă vă stă cineva în cale, chiar o existenţă umană, dumneavoastră nu vă daţi în lături şi distrugeţi totul, aşa cum meteoriţi ard în calea lor tot…

— Bine, lasă!… Explicăm acum cum ai scăpat din celulă şi cum se face că purtai pelerina, pălăria şi sabia fratelui meu, atunci când ne am întâlnit…?

— Foarte simplu. Fratele dumneavoastră m-a vizitat să-mi facă propunere mizerabilă: îmi oferea libertatea în schimbul secretului unei femei.

— Cine e femeia?

— Beatrix! Fata contelui Alma, a cărei mamă a fost de curând asasinată.

— Şi…?

— Am aşteptat ca monseniorul Cezar, exasperat de mânie – din cauza răspunsurilor mele să se năpustească asupra mea pentru a mă ucide… Şi lucrul s-a întâmplat… Aşa car l-am imobilizat pe fratele dumneavoastră, l-am pus în locul meu în lanţuri şi am ieşit.

— L-ai pus pe Cezar în lanţuri în locul tău?

Ragastens dădu din cap afirmativ.

— Să-mi spui mie asta… Mie…?

— Dacă m-aţi întrebat!

Lucreţia se apropie de el.

— Ştii că este minunat ce-ai făcut tu?

— Mă copleşiţi doamnă.

— NU! Te admir…

„Drace! îşi spuse Ragastens. Otrăvitoarea devine languroasă. În cinci minute trebuie să fiu afară…”

Lucreţia, cu o voce tremurătoare, întreabă:

— O iubeşti pe femeia asta?

— Să nu mai vorbim despre asta, doamnă, vă rog.

— O iubeşti… mi-a spus fratele meu… şi apoi se şi vede! Ei bine! N-are importanţă… Sau, dacă vrei, eu am să ţi-o aduc... eu…!

— Doamnă…

— Iubeşte-mă, Ragastens, iubeşte-mă… voi face tot că vrei… Vrei să părăseşti Roma? Vrei să fugi? Acolo, pe Mediterana, pe insula mea Caprera, am un castel fortificat… Nimeni nu te va căuta acolo… Am să ţi-o aduc şi pe Beatrix a ta… şi o vei iubi cu condiţia să mă iubeşti…

— Mi-e scârbă doamnă, îmi faceţi greaţă…

— Da! Ştiu… Dar îmi placi şi mai mult… Ragastens, dispreţul tău mă înnebuneşte… Scuipă-mă în faţă, dacă vrei, dar iubeşte-mă. Nu vrei să fugi… Bine!… Vrei să fii un Cezar, mai frumos, mai puternic, mai mare?… Vrei?… Voi coborî în cavourile de la Saint-Ange şi-l voi ucide pe fratele meu… Vrei?… Tata, îl am la mână… ştiu cum să-l terorizez…

va face ce vreau eu… Dacă nu îl voi ucide şi pe el şi te voi pune Papă în locul lui…

Ragastens se ridicase. Înlănţuită de gâtul lui, Lucreţia cu o mână, cu cealaltă se despuia de mătăsurile şi voalurile ce-i ascundeau goliciunea…

— Iubeşte-mă! iubeşte-mă!

— Doamnă… Otrava dumneavoastră cea mai puternică… pumnalul cel mai ascuţit… Orice! Dar nu atingerea, dragostea dumitale… Lasă-mă… Lasă-mă! Cuvintele tale îmi fac greaţă… Miroşi a crimă… mă dezgusti…

— Iubeşte-mă! Iubeşte-mă!

— Să-mi fie dată limba la câini, dacă am insultat vreo dată o femeie!… Dar pe tine târfă spurcată am dreptul să te insult.

Cu un efort mare reuşi să scape din îmbrăţişările ei. Braţele Lucreţiei căzură… se dădu înapoi, albă la faţă…!

— Nu vrei să faci dragoste cu mine? ţipă ea.

— Nu!

— Laşule!

— Laş, într-adevăr, fiindcă nu curăţ universul de prezenţa ta! Fiindcă nu te omor…

— Laşule? Ţi-e teamă de câteva crime… Un bărbat!… Nu este decât un lacheu de femei… Nu vrei putere prin dragoste… Preferi otravă sau pumnalul… Fii satisfăcut! Le vei avea pe-amândouă…!

Se năpusti asupra lui, după ce luase un pumnal de pe masă. Lama cuţitului era otrăvită. Zgârietura cea mai mică provoca moartea imediată, fulgerătoare…

Ragastens ţâşni în lături, trecând de cealaltă parte a mesei. Lucreţia răsturnă masa. Într-o clipă se aruncă asupra lui. Acesta, nemişcat, o aştepta. O prinse de încheieturile mâinilor. Lucreţia spumega.

— O să mori! urlă ea.

— Doamnă, spuse Ragastens cu un calm nezdruncinat, aveţi grijă să nu vă înţepaţi şi lăsaţi cuţitul.

Îi strânse mâinile cu putere. Lucreţia scoase un ţipăt de durere şi pumnalul îi căzu pe vârful piciorului, apoi se înfipse vibrând în parchet. Lucreţia în acest moment se răsturnă, se rostogoli.

Ragastens, în genunchi, o ţinea strâns de mâini. Luă pumnalul. Lucreţia se îngălbeni…

— Sunt moartă!

— Vă iert, spuse el cu răceală. Adineauri l-am iertat pe fratele dumneavoastră, asasinul… Dar să nu-mi cădeţi încă o dată în mâini că am să vă strivesc ca pe nişte năpârci.

Se ridică şi luând pumnalul, ieşi din încăpere, Lucreţia se ridicase şi ea, palidă şi turbată. Bătu furioasă într-o sonerie şi urlă:

— Gardă! La mine! Este un asasin aici…

Uşile se deschiseră la perete. Oameni înarmaţi, îmbrăcaţi sumar se iviră speriaţi.

— Este în palat! Nu poale scăpa! Toate ieşirile să fie păzite! Este asasinul ducelui de Gândi!… A vrut să mă înjunghie…!

În acelaşi timp se lansă pe urmele lui Ragastens, urmată de vreo douăzeci de gărzi şi lachei în timp ce alţii se precipitau către ieşiri, încărcându-şi archebuzele.

Ragastens trecu prin două sau trei încăperi. Acum se găsea în vasta sală, al cărei flux îl admirase în prima seară, sala ospăţului. Atunci, auzi voci, zgomot de paşi apropiindu-se. Auzi chiar vocea Lucreţiei. Privirea lui pătrunzătoare făcu ocolul săli. Îşi aduse aminte că, urmărind picăturile de sânge, în noaptea crimei, ajunse în Tibru. Porni pe acelaşi drum. De-abia ieşi pe uşa din spate că Lucreţia intră pe cealaltă.

— Iată-l! Îl prindem! strigă ea.

Traversă cu paşi grăbiţi sala şi porni după el urmată de un întreg alai. Când ajunse în sala ce dădea spre Tibru, Ragastens se pregătea să treacă dincolo.

— L-am prins! Luaţi-l! ordonă ea.

Ragastens izbucni în râs. Oamenii se opriră nehotărâţi. Lucreţia începu să adrese cerului, tot felul de cuvinte şi de disperare şi furie, leşină.

Ragastens încălecase fereastra şi reuşise să se arunce în apele fluviului Tibru.

Capitolul XXIV Vânzarea lui Căpitan.

Nici nu se iviseră zorii când un evreu bătrân la uşa hanului „La frumosul Janus”. Meşterul Bartolomeu, hangiul, uitându-se pe fereastră îl recunoscu pe vizitator.

— Gata, cavaler! zise el.

Apoi deschise uşa şi evreul se strecură în curtea hanului.

— Bună ziua, dragul meu. Tocmai la timp.

— Da, dragă Bartolomeu, cu toate că nu-mi place să mă scol cu noaptea-n cap. Dar de ce m-ai chemat aşa de noapte?

— Sst! Că nimeni să nu afle vânzarea pe care o voi face…

Bartoiomeu îl conduse pe evreu până la unul din pilonii ce susţineau un fel de balcon. Aici era lipit un afiş.

— Citeşte asta, meştere Ephraim.

Evreul citi cu voce şoptită. În afiş scria că Ragastens urma să fie executat în piaţa din faţa hanului, chiar în acea dimineaţă.

— Ephraim, te-am chemat să-ţi vând un cal, frâul, şaua în sfârşit tot harnaşamen-tul… nu înţelegi?

— Ei?

— Calul banditului. Calul lui Ragastens acest hoţ periculos. Acum pricepi de ce te-am chemat aşa devreme?

— Da, zise evreul şi dădu din cap.

— Tu, dragă Ephraim vei putea vinde calul, harnaşamentul şi hainele cu profit.

— Da, dar mi-e frică, spuse Bartolomeu.

Se duseră în grajd. Căpitan pufnea pe nări, necheza, şi-ntorcea capul spre uşă. Sărmanul, îşi aştepta stăpânul şi nu înţelegea de ce nu mai vine, Ephraim, cu ochi de cunoscător examină dinţii calului apoi potcoavele… Era mulţumit de acest frumos exemplar.

Se înţeleseseră la preţ şi urcară să la hainele cavalerului. Dar, spre surprinderea lor acestea dispăruseră.

— Ce înseamnă asta? întrebă evreul bănuitor.

— Habar n-am! răspunse Bartolomeo tremurând.

— Un hoţ…

— Ei… Nimeni nu s-a trezit în han. Cred că e magie.

— Magie, furt sau vrăjitorie, îmi vei da înapoi banii pe haine. Evreul îl bănuia pe Bartolomeo de înşelătorie.

Porniră înapoi spre grajd. Dar rămaseră înmărmuriţi calul dispăruse şi el.

— Nu mai înţeleg nimic, zise evreul.

— Nici eu!

— Cred că cineva a furat calul.

Şi în timp ce evreul se îndepărta nedumerit, Bartolomeo gândea că hanul lui e bântuit de fantome. Şi zguduit de un aşa dezastru căzu pe gânduri. Şi, iată cum, Căpitan fu vândut fără să fie şi nu putu fi vândut cu toate că fusese.

Capitolul XXV Otrava.

Plonjând în apele fluviului, Ragastens se gândise să ajungă la han. Înnotă cu toată grijă, pentru că în urma lui se auzeau focuri de armă dinspre palatul Riant.

Când ieşi la suprafaţa apei era deja departe de palat. Mai înotă câţiva metri şi ajunse la scările hanului ce dădeau chior în camera lui.

— Mânca-i-ar ciuma neagră pe amândoi! zise el. N-am mai văzut asemenea turbaţi! Unul vrea să-mi taie gâtul, celălalt să mă înjunghie şi să mă otrăvească. Ce păcat că am scăpat cuţitul în apă… Păcat… Oricum aerul Romei nu-mi prieşte.

Şi tot monologând, Ragastens intră în camera lui. Hainele lui, echipamentul de luptă erau aşezate pe pat pregătite pentru campania de luptă a lui Cezar Borgia. Îşi schimbă repede hainele ude cu veşmintele ce păreau că-l aşteaptă. Îmbrăcat din cap până-n picioare, îşi încinse în jurul mijlocului centura lui Borgia care avea o spadă minunată. Apoi în vârful picioarelor traversă culoarul, ce străbătea

hanul de la un cap la altul şi se duse spre grajd. Ragastens se apropie de Căpitan să-i pună şaua.

— Bună dimineaţa, Căpitan, Eşti bucuros să mă vezi? Şi eu… Hai… fii cuminte…!

Căpitan necheza de bucurie şi lovea pământul cu copita.

Ragastens îl mângâie, apoi îl linişti. Îl trase de frâu spre curte şi-l conduse spre portiţa hanului. După ce ieşiră, încălecă şi se îndepărtă în grabă.

— Precis mă caută spre nord, spre Florenţa. Să mergem spre sud. Spre Napoli!

Se îndreptă către poarta de sud, în câteva minute străbătu distanţa ce-l despărţea de poartă. Soarele răsărise. Poarta fusese deschisă. Ragastens porni la pas. Nu vroia să bată la ochi când va trece prin faţa omului ce stătea la post.

În clipa în care se apropia de poartă, un bărbat de vro treizeci de ani, slab, mic, nervos, cu faţa arsă de soare şi cu o mustaţă mare, neagră, îl salută cu respect profund.

— Domnule, valetul dumneavoastră!

Dar Ragastens nu-l auzi. Nu-l văzu nici pe bărbat, nici calul său, nici salutul respectuos.

În sfârşit, în acel moment, clopotul de la Saint-Jean bătu puternic şi cele trei sute de clopote ale bisericilor din Roma răsunară în cor; ferestrele se deschiseră! Capete înspăimântate apăreau.

— Alarma! zise Ragastens. E pentru mine! Vor închide porţile oraşului! Înainte Căpitane, înainte!

— Halt! Nu trece nimeni! Opreşte! strigară soldaţii care se grăbeau să închidă poarta.

Căpitan mai avea douăzeci de paşi până la poartă. Ragastens strânse calul şi-l lovi cu pintenii.

— Opreşte! Nu se mai trece! urlă ofiţerul de gardă.

— Voi trece totuşi, zise Ragastens.

Ofiţerul şi soldaţii se înghesuiră… Trei sau patru căzură pe jos. Căpitan trecu ca o vijelie. Era salvat…!

— Mulţumesc Căpitane, îţi mulţumesc! Mi-ai salvat viaţa…

Clopotele băteau în continuare!

— Urlă Cezar, strigă Ragastens. Urlaţi cu toţii, bărbaţi şi femei Borgia. Clopotele voastre celebrează libertatea mea.

Întoarse capul şi văzu că era urmărit. Un cavaler venea în viteză apropiindu-se. Văzând că este numai un urmăritor, Ragastens ridică din umeri şi zâmbi. Zâmbetul lui era un poem de forţă şi de încredere. Cum se apropia de un pârâiaş, opri calul sări din şa şi, luând apă în mâini spălă rana pe care i-o făcuse lui Căpitan cu pintenul…

Capitolul XXVII Spadacappa.

În tot acest timp, cu coada ochiului privea spre duşmanul ce se apropia rapid. Acesta ajunsese în dreptul lui Ragastens. Era omul care-l salutase plin de respect când începuse alarma.

Ragastens, cu mâna pe mânerul spadei, se pregătea de luptă. Dar spre marea lui surpriză, omul se apropie de el făcând plecăciuni adânci la fiecare pas. Cavalerul văzu că omul era neînarmat.

— Hei, prietene! zise el, cu mine ai treabă…?

— Monseniore, valetul dumneavoastră, la ordine!

— Ce vrei?

— Câteva cuvinte… dacă senioria să are bunăvoinţa.

„Cine o fi ăsta? gândea Ragastens. Un zbir? Un viteaz? Un spion”.

— Vreţi să-mi spuneţi ceva? întreabă el.

— Am o propunere să vă fac, Excelenţă.

— Mai întâi termină cu temenelele… Mă enervezi cu politeţea ta.

— Domnule cavaler… vă numesc aşa pentru că vă respect…

— De unde ştii că sunt cavaler?

— Păi, vă cunosc. Cine nu vă cunoaşte la Roma? Se spun tot felul de lucruri onorabile despre dumneavoastră. L-aţi bătut pe don Astorre. Aţi fugit din palatul Riant… Trebuia să fiţi executat azi.

— Ah, iată că ştii prea multe!

— Da domnule! Când l-aţi aruncat pe don Garconio peste mutrele noastre, a fost o figură grozavă. El ne asmuţise pe toţi. Spunea că sunteţi asasinul ducelui de Gandie… Dar eu, când v-am văzut luptându-vă cu mulţimea am fost cuprins de o mare admiraţie pentru dumneavoastră.

— Mă flatezi!

— Da! Am o admiraţie mare. Şi mi-am spus că aş putea intra în serviciul domniei voastre, ceea ce pentru mine ar fi o mare onoare…

— Cum ţi se spune?

— Tovarăşii mei mă numesc Spadacappa.

— Sapdă şi capă! O înjurătură de bandit. Asta nu-i un nume!

— Ba aşa cum e, e numele meu!

— Bine! Spadacappa! Ei, Spadacappa, prietene, vezi acest drum? Eu o s-o iau spre sud. Tu, o s-o iei spre nord. Şi asta cât mai repede pentru a nu face cunoştinţă cu sabia mea.

Spadacappa îşi împreună mâinile şi speriat zise:

— Domnul cavaler mă alungă? Sfinţi din paradis! Ce-o să mă fac? Domnule cavaler, ascultaţi-mă! Vă rog. Existenţa pe care am dus-o până acum mă revoltă. Oh! În dumneavoastră am văzut nu numai forţa, ci şi o bunătate fără margini…

— Diavole!

— Vă jur cavalere că atunci când am aflat că dumneavoastră urmaţi să fiţi executat, cât sunt eu de fără-de-lege… când am auzit că o să vă taie mâinile, o să vă scoată ochii, o să vă smulgă limba, o să vă taie capul îşi apoi să vă expună la stâlpul infamiei, n-am putut… am plâns, eu Spadacappa…

— Foarte frumos din partea dumitale dar nu e un motiv.

— Atunci, îl întrerupse Spadacappa, atunci domnule cavaler… am zis să vă salvez eu! Am cerut tovarăşilor mei ajutor… Laşii au refuzat… Atunci m-am hotărât să plec din Roma, să mă duc la Napoli mai bine, să fac orice, decât să mai fiu bandit Mi-am făcut rost de un cal…

— Tu l-ai procurat?

— A fost ultima mea faptă rea… Dar trebuia! Am văzut calul, legat la poarta unui han… i-am dat drumul… asta-i tot. De altfel… şi calul vroia să plece.

— Da şi tu n-ai făcut nimic, numai un semn?

— În dimineaţa asta, continuă Spadacappa, făcând pe surdul, eu mă îndreptat liniştit către poarta din Napoli… Deodată v-am zărit… Gândiţi-vă ce bucurie, ce surpriză… Era gata să mă apropii de dumneavoastră când au bătut clopotele alarma. Aţi trecut că vijelia… eu am fugit după dumneavoastră… v-aţi oprit şi iată-mă! Ah, domnule cavaler, salvaţi-mă de nenorocita de viaţă pe care am dus-o!

Spadacappa era sincer. Ragastens îşi dădu seama.

— Dar cine naiba te-a pus să te faci bandit, dacă zici că ai vocaţie pentru viaţa cinstită, curată?

— De unde să ştiu eu? Exemplele, prietenii, nevoia… Uite, cavalere, m-ai întrebat de nume. Nu am! Tata?… nu ştiu nimic… Mama? – necunoscută! Copil – am cerşit; bărbat, am furat ca să mănânc. Sunt un sărman rătăcitor şi atât… Aş vrea mult să găsesc o mână întinsă, pe cineva care să mă ajute.

Ragastens era pus la încurcătură, şi-ar fi dorit un servitor şi Spadacappa putea fi foarte bun pentru el, îi plăcea viaţa aventuroasă. Numai că, nu putea să-şi permită luxul de a plăti un lacheu, pentru că era la fel de sărac ca Iov.

E adevărat că avea spada lui Cezar împodobită cu câteva rubine şi diamante, dar unde le putea vinde? Şi atunci se gândi să-l refuze cu cuvinte mai blânde.

— Ascultă, îi spuse, sunt convins că mi-ai spus adevărul. Pe de altă parte, cu toate prostiile tale îmi placi… Îmi pare rău că ţi-am vorbit aspru adineauri.

— Domnule cavaler sunteţi prea bun…

— Numai că, iată! Va trebui să ne despărţim. Şi asta pentru că nu sunt atât de bogat să te pot plăti.

— Asta… nu-i nimic.

— La naiba, băiete, fie, te iau! Din acest moment faci parte din familia mea!

Nu se poate descrie ironia cu care Ragastens vorbea despre familia lui. Dar Spadacappa îşi aruncă pălăria de bucurie.

— Trăiască soarele şi bucuria! strigă el. Adio Roma şi capcanele ei. Trăiască cavalerul Ragastens, stăpânul meu!

— Sărmane diavol, spuse Ragastens îmbunat.

Porniră la drum. Ragastens înainta urmat la cincisprezece paşi de Spadacappa care nu voia să se apropie „fiindcă aşa văzuse el la casele mari”…

Ragastens îi făcu semn să se apropie.

— Ştii vreun drum pe care am putea ajunge la Florenţa?

— Domnule cavaler, vedeţi gardul acela de verdeaţă? În spatele lui este o capelă abandonată în care mi-am petrecut mai multe nopţi sub protecţia Sfântului Pancraţiu, patronul ei. Ei, bine, la douăzeci de paşi de capelă, la dreapta este o cărare numai bună pentru planul nostru. Dar domnul cavaler nu merge la Napoli?

— Mă descoşi, domnule Spadacappa?

— Oh iertare… Este un vechi obicei… de a afla tot felul de lucruri…

— Da – obiceiul de a întreba… de a afla câte ceva…

— Ah, domnule sunteţi generos!

— Hai, hai. Nu te supăra, îmi cer iertare şi eu. Departe, foarte departe se vedea un nor de praf.

— Sunt urmărit! zise Ragastens.

Se uită în jur: câmpia era netedă ca-n palmă, pustie, tăcută. Numai pâlcul de stejari ce înconjura capela era singurul adăpost.

Ce să facă?… Să fugă?… Încotro s-ar fi dus îl vedeau.

— După mine, dacă poţi, îi spuse el lui Spadacappa.

Dar în momentul în care se pregătea să fugă, acesta îl opri.

— Nu trebuie să fugiţi domnule… V-ar prinde repede. În trei minute ne-ar ajunge.

— Ce să fac atunci?

— Veniţi după mine, veniţi…!

Porniră în galop şi în câteva clipe pătrunseră în pădurice a de stejari… În acest loc se înălţa o capelă. Spadacappa sări de pe cal şi cu lama cuţitului său deschise uşa capelei.

— Din fericire mă pricep la aşa ceva, zise el. Intraţi, repede, cavalere!

— Drace! Nu e rea idea… Treci primul…

— Nu, domnule. Veţi intra singur… Repede! Oh, aveţi încredere, domnule!

Ragastens coborî din şa, intră în capelă trăgându-l după el pe Căpitan. În ce-l priveşte pe Spadacappa, acesta închise uşa şi porni pe cai.

Printr-o crăpătură a uşii, Ragastens putea să vadă şi să audă totul. Cu o mână pe mânerul spadei şi cealaltă pe nările lui Căpitan, pe care-l împiedica să necheze, aştepta cu nerăbdare.

— Dacă omul acesta e un trădător, sunt pierdut… Dar nu aveam încotro! Ah… Iată-i şi pe oamenii noştri într-adevăr, o trupă de călăreţi se apropiase de pădurice. Era alcătuită din vreo cincizeci de cavaleri în fruntea cărora se afla un ofiţer.

Spadacappa, mergând cu calul la pas, venea în întâmpinarea lor din cealaltă parte a drumului.

— Halt! comandă ofiţerul, zărindu-l. Hei, omule, de unde vii!

— De la Napoli, senioria voastră… şi mă duc la Roma unde am treabă.

— Te-ai întâlnit cu un cavaler?

— Un cavaler? Da… senioria voastră! Chiar am vorbit.

— Ce-a spus!

— M-a întrebat care e drumul cel mai scurt spre Napoli şi i-am spus că trebuie s-o ia la stânga, pe scurtătură. Nici nu mi-a mulţumit… a pornit într-un galop nebun… de parcă l-ar fi urmărit toţii dracii iadului…

— E-al nostru!… şi spune-mi, cât avans crezi că are faţă de noi?

— O oră… cam aşa…

— Înainte! urlă ofiţerul. E al nostru!… Omule, treci mâine pe la castelul Saint-Ange şi întreabă de comandantul gărzilor… te vor răsplăti…

Trupa porni într-o cavalcadă drăcească. Câteva minute mai târziu nu se mai zărea decât norul de pulbere ridicat în urma lor. Atunci Spadacappa deschise uşa capelei. Ragastens ieşi şi se-aruncă pe cal.

— Ei bine. Domnule cavaler, aţi văzut? Aţi auzit…?

— Nimic!… Am stat de vorbă cu Sfântul Pancraţiu, patronul acestei capele, zise el zâmbind.

— Ah!… exclamă Spadacappa, uimit peste măsură… Şi v-a răspuns…?

— Da: mi-a spus că toate păcatele tale sunt iertate.

Capitolul XXVII Hanul Furcii.

Ragastens porni pe cărarea pe care i-o arătase Spadacappa. Vreo două ore călăriră liniştiţi, Ragastens întorcându-se din când în când spre însoţitorul său întrebându-l încotro trebuie să meargă.

Spre prânz, erau la nord de Cetatea Eternă. Lui Ragastens i se făcuse foame. Îl chemă pe Spadacappa.

— Cum faci să mănânci dacă nu ai bani şi nimic de mâncare?

Scutierul arătă cu braţul nişte copaci care se vedeau pe câmp, întinzându-şi ramurile acoperite de frunze dantelate.

— Smochini, zise el simplu.

— Smochine! Avem ce mânca!

— Numai că nu sunt coapte bine…

— Ce dacă, să mergem…

Ajungând sub smochini, Spadacappa se pregătea să se caţăre într-unul din ei.

— Lasă! zise Ragastens. Vreau să-mi aduc aminte de copilăria mea când umblam după cuiburi de păsărele…

Şi, coborând de pe cal, se caţără într-un smochin. Dar, spre necazul lui, smochinele nu erau coapte deloc.

— Slabă masă! Încep să regret pâinea şi apa ce mi-o servea monseniorul Cezar.

Ragastens culese totuşi smochine şi le aruncă lui Spadacappa una câte una. Deodată acesta scoase un ţipăt ascuţit.

— Smochinele! strigă scutierul ce privea la Ragastens cu mutră uluită de surpriză.

— Ei, ce-i cu smochinele?

— Sunt, sunt de aur…!

— Eşti nebun!

— Uitaţi-vă la ele! Uitaţi-o pe ultima.

Şi Spadacappa îi dădu lui Ragastens un ducat de aur care strălucea în soare.

— Curios! Curios! se miră Ragastens.

— Încă unul!… Şi-ncă unul!… ţipă Spadacappa care sărise de pe cal şi culegea de pe jos vreo zece ducaţi de aur, căzuţi din copac.

Ragastens uimit, uitându-se în jurul său se întreba dacă nu cumva a descoperit vreo comoară, când privirea îi alunecă spre centura lui.

O crenguţă, agăţându-i centura, o rupsese într-un loc. Prin spărtură cădeau ducaţii într-o ploaie miraculoasă, Ragastens izbucni în râs.

— Centura lui Cezar Borgia! zise el…

Coborî repede, îşi desfăcu centura şi o descusu… era plină de aur!

— Drăcie! zise bucuros, monseniorul Cezar face lucruri bune, când le face… Mulţumesc, Cezar!… Ştii vreun han prin apropiere unde să putem mânca liniştiţi şi în siguranţă?

— Pe drum spre Florenţa, domnule cavaler, la o oră de aici este Hanul Furcii, unde veţi fi ferit de primejdii tot aşa de bine ca la două sute de leghe de Roma şi de Borgia. Îl

cunosc pe patron. E un prieten de-al nostru. O să ne ajute şi ne va păstra şi câteva lucruri…

— Oh; ce drăguţ din partea lui… Dar n-avem încotro. Hai să mergem… mai ales că nu-mi e necunoscut hanul…

Pe la ora unu ajunseră la han. Ragastens îşi aminti prima lui întâlnire cu Borgia şi suita lui, duelul cu Astorre… intrară în hanul unde mirosea plăcut a mâncare caldă. Murea de foame.

Prima lui grijă fu să comande o masă bogată hangiţei care-i întreabă ce doresc… şi cum fata se pregătea să aşeze masa, hangiul se apropie şi spuse!

— Monseniorul e de-ai noştri, cum spune servitorul…?

— De-ai voştri?

— Da, zise hangiul, clipind din ochi. Să nu vă fie teamă de nimic… Dacă domnul vrea să mă urmeze îl voi conduce într-un loc unde va fi în siguranţă şi voi avea onoarea să-l servesc chiar eu pe domnul…

— Grozav – zise Ragastens, râzând… iată-mă primit în rândul bandiţilor din Roma…

— Hangiul îl duse într-o cameră mică, situată la primul cât la care se ajungea urcând pe scară obişnuiţi aflată în curte şi ascunsă de verdeaţă…

— Mulţumesc! Daţi-mi să mănânc repede.

Camera era mică dar frumos aranjată. Avea un pat, o canapea, un fotoliu, o masă, mai multe lumânări şi chiar niscavai cărţi. O fereastră mică cu jaluzele trase dădea spre curte. În caz de pericol se putea trece pe acolo.

Hangiul apăru repede cu un coş plin de bunătăţi.

— Şi Spadacappa? întrebă Ragastens mâncând cu poftă un pate de ficat de gâscă.

— Servitorul dumneavoastră mănâncă în bucătărie.

— Să vină aici imediat ce termină.

Ragastens gândea că unul dintre cei mai mari seniori, Cezar Borgia, era un criminal înrăit şi banditul pe care-l întâlnise era un om de inimă, care-i salvase viaţa. Gândurile lui fură întrerupte de Spadacappa.

— Ai mâncat?
— Oh şi încă cum!
— Bine!… Eşti odihnit?
— Gata să călătoresc până la noapte, dacă e nevoie.
— Bine. O să te întorci la Roma.
— La Roma? întrebă Spadacappa speriat. V-aţi săturat de mine?
— Nu! Fii liniştit! Te întorci la Roma repede. Ştii strada Patru Fântâni?
— Cred şi eu!
— Atunci vei merge acolo şi vei bate în uşa casei ce se află chiar în faţa fântânii. Vei întreba de domnul Machiavelli! Ţii minte?
— Machiavelli, ţin minte!
— Trebuie să-i spui să-l anunţe pe prietenul lui Raphael că sunt aici, până mâine. Apoi te-ntorci. Ai priceput?
— Da! Când trebuie să plec?
— Acum.
— Spadacappa, trei minute mai târziu, pornea în galop spre Roma.

Ragastens, după plecarea lui Spadacappa se lungi pe canapea şi după câteva minute figurile lui Primevčre, Cezar, Lucreţia se învălmăşiră şi adormi.

Cezar îşi revenea încetul cu încetul. Mai întâi, uimirea îl paraliză se vedea pus în lanţuri în hruba în care torţa mai pâlpâia încă. Se dezmetici repede şi un acces de mâinie îl cuprinse. Începu să răcnească din toate puterile. Dar nu-l auzea nimeni. Teama începu să i se strecoare în suflet…

Deodată se auziră paşi repezi ce se apropiau de celulă.

O mulţime de ofiţeri dădură năvală în hruba sa.

— Sfărâmaţi lanţurile!
— Oh, monseniore, monseniore, se văicăreau nefericiţii, tremurând de spaimă… ştiindu-l pe Cezar.
— Zece minute mai târziu, după ce fusese eliberat din lanţuri, Cezar tună:
— Cine era de serviciu?

— Eu, monseniore, spuse spăşită o namilă de om cu barba încurcată şi cu nişte pumni enormi, livid de groază.

— N-ai auzit strigătele mele?

— Nu, monseniore.

— Aha, deci n-ai auzit nimic! Dormeai, nu-i aşa? O să dormi pentru totdeauna…

Şi înşfăcându-l ca pe un copil fără puteri, Cezar îl aruncă în puţul cu şobolani şi reptile, în cel de-al şaselea cerc. Nenorocitul încercă să se prindă cu mâinile de pereţii stâncoşi. Dar piatră era lunecoasă: căzu cu un urlet înfricoşător. Se auzi o bufnitură şi clipocitul apei.

Cezar se întoarse spre ceilalţi.

— Cine făcea de pază sus?

— Eu, monseniore, răspunse un ofiţer.

Cezar smulse fulgerător sabia unui ofiţer ce se afla lângă el şi străpunse umărul nenorocitului. Ofiţerul căzu fulgerat la pământ, fără o vorbă, un fir de sânge prelingându-i-se de pe buze.

Cezar privi spre ceilalţi ofiţeri, gărzi şi paznici. Tremura încă de furie. La colţul buzelor baloane de salivă făceau spumă.

— Voi, ăştilalţi… zise deodată Cezar. Intraţi aici!

Şi arătă spre celulă în care fusese închis Ragastens.

Aceştia se supuseră fără crâcnire. Cezar încuie uşa după ei şi scoase un oftat de uşurare.

— Să crape! Să crape de foame şi sete!

Cincisprezece ani mai târziu, în această celulă au fost găsite douăzeci şi trei de schelete, în poziţii hidoase: păreau scheletele unei haite care murise încercând să se devoreze.

Cezar porni pe culoarul din stânga, urmând drumul pe care o luase şi Ragastens. La piciorul scării, cineva apăru în faţa lui.

— Şi tu, tu cine eşti?

Un hohot de râs răsună.

— Lucreţia, râse Cezar.

— Eu am dat alarma şi am venit să te scot.

— Tu… de unde ştiai?

— Vino! O să-ţi povestesc… Chiar Ragastens a avut cinismul să-mi spună… Mizerabilul a vrut să mă înjunghie… Dar, vino… O să-ţi povestesc…

Câteva minute mai târziu Cezar dădea ordine peste ordine, trimitea ştafete după ştafete, alarma suna, dată de clopotele celor trei sute de biserici şi prin Roma, pe fiecare stradă se anunţa, la fiecare cincizeci de paşi, fuga lui Ragastens şi se promiteau bani mulţi drept recompensă celor ce-ar fi putut să-l denunţe.

Capitolul XXVIII Trecea o litieră.

Soarele asfinţea când Ragastens auzi paşi pe scări. Sări în picioare şi se duse la uşă. Spadacappa intra, urmat de Raphael şi Machiavelli.

— Oh, slavă domnului! zise cavalerul întinzând mâinile spre Raphael.

— Prietene, ce vi s-a întâmplat Am auzit de arestarea dumitale… Toată Roma vuieşte… Peste tot se anunţă un preţ mare pentru capul dumitale. Tăbliţele sunt agăţate la fiecare colţ de stradă: trei mii de ducaţi de aur celui ce vă prinde.

— Stai uşurel… Mai întâi, prezintă-mă domnului…

— Prietenul meu Machiavelli, un mare gânditor, cavaler, care într-o bună zi va uimi omenirea.

— Până atunci, spuse Machiavelli, domnul cavaler este cel care uimeşte Cetatea Eternă… Mai ales de când Borgia a scos capul lui la mezat. Trei mii de ducaţi de aur este o sumă! La naiba!

— Ei, zise Ragastens, eu mă vând mai scump. De fapt nici nu pot evalua capul meu. În ce priveşte familia Borgia. Toată nu face un scud găurit… va să zică, mi-a scos capul la mezat!… şi, tu ai ştiut asta? îl întrebă pe Spadacappa.

— Cum am intrat în Roma am şi aflat.

— Şi, ce părere ai?

— Că servesc un nobil atât de scump şi de stimat!

— Bravo! Du-te şi adu-ne câteva sticle de vin de Chianti.

Spadacappa plecă.

— Domnilor, omul pe care l-aţi văzut, până mai ieri avea nobila meserie de hoţ… De azi dimineaţă este scutierul meu… L-am trimis la Roma să vă anunţe că sunt aici şi, latăcă nu m-a vândut. Mai înţelegeţi ceva?

— Cavalere, ce mare imprudenţă aţi făcut! Preţul e mare, iar conştiinţele oamenilor… zise Raphael.

— Da, dar acordându-i acestui bandit o astfel de încredere, l-aţi câştigat pentru totdeauna… spuse şi Machiavelli.

Spadacappa aduse vinul.

— Şi acum, să stăm de vorbă, zise Ragastens.

Le povesti cu lux de amănunte tot ce i se întâmplase. Nu spuse nimic însă despre convorbirea pe care o surprinsese între don Garconio şi Lucreţia, referitoare la Rosita. Era uimit de liniştea lui Raphael.

— Iată odiseea mea. E rândul tău, îi zise lui Raphael. Ai găsit-o cumva pe soţia dumitale? Te-am lăsat plin de deznădejde, iar acum eşti consolat.

— Nu! zise Raphael, dar sunt pe calea cea bună. După ce am plecat de la dumneavoastră m-am dus la Machiavelli şi i-am povestit totul, din fir-a-păr. V-am aşteptat… Orele s-au scurs greu… Apoi am aflat de arestarea dumneavoastră şi de execuţia care trebuia să aibă loc. Am fost deznădăjduit… Machiavelli mă sfătuia să-l asasinăm pe Cezar Borgia şi să vă salvăm… şi aşa am aflat deci că aţi fost judecat şi condamnat… Aşa că, azi dimineaţă, disperat, am avut o idee salvatoare: să mă duc la Sanctitatea Sa…

— La Papă? întrebă Ragastens.

— Da! Cu toate defectele sale, cu toate viciile ce i se atribuie, bătrânul ăsta se bucură în ochii mei de o mare calitate: iubeşte arta. De mai multe ori mă copleşit cu bunăvoinţa sa. M-am gândit că mă va ajuta în nenorocirea mea…

— Papa! repetă Ragastens uluit.

— Deci azi dimineaţă m-am dus la Vatican. Am aflat despre evadarea voastră şi bucuria mi-a încălzit inima. Am fost primit de Papă în oratoriul său, cu toate că nu primea pe nimeni. I-am povestit toată nenorocirea mea. Papa m-a ascultat cu multă răbdare. Apoi, a chemat pe comandantul poliţiei, marchizul Rocasanta şi i-a ordonat în faţa mea să facă cercetări asupra răpirii. Marchizul Rocasanta a spus că ştia ceva despre această răpire şi că nu va precupeţi nici un efort pentru a rezolva cazul. În faţa mea Papa i-a spus că trebuie acţionat imediat. Am primit toate asigurările din partea Sfântului Părinte că Rosita mea va fi găsită.

Apoi, mi-a spus că are nevoie de puţină odihnă şi se retrage la Tivoli… dar că şi de acolo va da ordine să fie făcute cercetări… Oh a fost atât de bun, de milostiv… Aşa că, vezi, cavalere, de asta sunt mai liniştit. Am cuvântul papei. Toată poliţia o caută…

— Ce părere ai despre asta, domnule Machiavelli?

— Eu cred că Papa Alexandru al VI-lea este unul din specimenele cele mai complete de egoism feroce. Personal, n-am nici o încredere în promisiunile lui iar bunăvoinţa lui m-a face să mă îndoiesc şi mai tare…

— Dar nu spuneaţi că pleacă azi spre Tivoli?

— E pe drum, răspunse Raphael. Am depăşit escorta pe un drum lăturalnic. Dar nu va întârzia să treacă prin faţa hanului… Ei… auziţi…?

— Tropot de cai şi voci gălăgioase răzbăteau până la ei. Ragastens se apropie de fereastră. La cinci paşi de han trasă de doisprezece cai, se zărea o litieră mare, înconjurată de seniori. Grupul era precedat de un pluton de gardă, un alt pluton închidea convoiul.

Lângă litieră în partea dreaptă, Cezar Borgia gânditor întunecat se detaşa net în costumul lui negru de catifea pe fundalul culorilor celorlalte costume…

Machiavelli şi Raphael se apropiară şi ei de fereastră. Litiera înainta. Primele gărzi trecuseră deja de han.

— Dacă Cezar ar şti că sunteţi aici! şopti Raphael luându-i mâna lui Ragastens.

Acesta urmărea cu privirea litiera. Vântul îndepărtă puţin perdelele litierei şi Papa se zări, un moment, citind o carte.

— Aţi văzut? întrebă Ragastens.

— Papa!

— Ei bine vreţi să ştiţi câţi bani face prietenia lui Alexandru Borgia?... Vreţi să ştiţi cum îşi ţine promisiunile?... Vreţi să ştiţi că bătrânul ăsta care de dimineaţă îi promitea lui Raphael că-i va găsi iubita, merge acum...

— Spuneţi! murmură Raphael palid, speriat de vorbele grave ale lui Ragastens.

— Ştiu cine-a răpit-o pe Rosita!

Raphael scoase un ţipăt înăbuşit şi se albi ca varul.

— Spuneţi! se rugă el cu o voce tremurată.

— Fii curajos!... Fii tare!... Căci duşmanul cu care trebuie să te măsori este foarte puternic... Hoţul de femei e cel pe care l-am văzut adineauri trecând, e cel pe care l-ai vizitat azi dimineaţă şi ţi-a promis că o va găsi pe iubita ta.

— Papa...?

— Da, Raphael, Papa!

— Oh! Imposibil! Nu e cu putinţă... Ar fi groaznic.

— Asta e!... Bătrânul a pus ochii pe Rosita, a văzut-o frumoasă şi tânăra. Ştiu sigur asta. Am auzit cu urechile mele; am văzut-o cu ochii mei...

Sanzio, tulburat şi înspăimântat se aşezase, pe scaun. Picioarele nu-l mai ţineau.

— Oh! zise el, îmi amintesc!... Da... aveţi dreptate!... Când i-am adus „Fecioara în jilţ” m-a întrebat cine mi-a pozat... Mi-a spus că vrea s-o cunoască!... Acum înţeleg totul!... Este cumplit...!

— Da! Asta este tipic Borgia, zise Machiavelli.

— Acum, zise Ragastens, trebuie să aflaţi totul. Papa merge la Tivoli, nu-i aşa? Ei, bine, la Tivoli a fost dusă Rosita... Ei... Ce naiba faci? Unde fugi?

— Mizerabilul! Îl prind! Îl omor!

— Ai răbdare! Ce naiba! Trebuie să ne păstrăm sângele rece. Ştiu că situaţia nu e prea veselă… Vom face un plan de atac.

— Ce trebuie să fac?

— Mai întii, să mâncăm.

Spadacappa se ocupă de masă. În timp ce mâncau Ragastens le povesti convorbirea dintre don Garconio şi Lucreţia pe care o surprinsese la palatul Saint-Ange.

— Îl cunosc pe călugăr, zise Machiavelli. Sunt în graţiile lui!

— Bine! Asta ne-ar putea ajuta.

Până la venirea nopţii făcură o mulţime de planuri. Se hotărârâră să plece cu toţii la Tivoli şi acolo… ce-o dă Dumnezeu…

În zori, Ragastens, Machiavelli şi Raphael porniră la drum, însoţiţi şi de Spadacappa. Ragastens gândea la planul de atac. Raphael era în pragul deznădejdii. Machiavelli căuta să-şi aducă aminte planul vilei, pe care o vizitase odată.

— Hei, parcă mergem după mort! zise Ragastens. Şi totuşi am plecat să cucerim tinereţea, viaţa!

— Ştiţi la ce mă gândesc?

— Spuneţi, zise Machiavelli.

— Mă gândesc la bietul călău de la Roma care trebuia să-mi taie capul. A pierdut un câştig mare. Sărmanul.

Machiavelli şi Raphael nu se putură împiedica să nu râdă.

— Dar suntem pe drumul cel bun?!

— Da, zise Machiavelli.

De două ore, părăsind drumul spre Florenţa, mergeau către un lanţ muntos ce semăna cu cavalerii Apocalipsului.

— Tivoli! spuse deodată Machiavelli.

Se opriră. Raphael contemplă cu mare emoţie acest sat în care iubita lui fusese ascunsă ca-ntr-un cuib de vulturi.

— Priveşte! zise Machiavelli. Vezi acolo… la stânga râul care cade în cascadă cu un muget ce se aude până aici!

— Văd…

— Vezi coloanele corintiene acoperite de iederă Este tot ce a mai rămas din templul Sybilei…

— Văd… şi?… Vorbeşte!

Ei, bine, acolo, în dreapta templului, la o mie de paşi de cascadă, se zăresc nişte ziduri înconjurate de sicomori şi de o grădină luxuriantă… Acolo e vila lui Alexandru Borgia…!

Capitolul XXIX Bătrâneţea lui Borgia.

Vila era o construcţie vastă unde totul îmbia la liniştea spiritului şi desfătarea ochiului.

În grădină, pe o bancă de granit roz stătea o fată. Avea ochii plini de lacrimi. Era Rosita.

Lingă ea, o femeie solidă de vreo patruzeci de ani îi urmărea toate mişcările, N-o scăpa din ochi nici o clipă. În spatele femei ascunşi în tufişuri, doi bărbaţi stăteau la pândă, gata să sară la prima chemare.

De patru zile faţa fusese închisă în vila de la Tivoli. Încerca în zadar să înţeleagă ce se întâmplase. Cine o răpise? De ce fusese adusă acolo? Pentru ce? Ce se întâmplase cu Raphael? Şi gândul acesta din urmă era cel mai dureros. Ochii i se umpleau de lacrimi, inima-i bătea puternic şi simţea cum prin vine îi curg flăcări… Nu îndrăznea s-o întrebe nimic pe femeia care o păzea, îi era frică de ea.

Într-o dimineaţă Rosita observă că în jurul ei se petrece ceva neobişnuit. Auzii zgomotul făcut de trăsuri şi de căi ce veniseră la vilă. Un du-te-vino continuu pe culoare… Apoi totul se cufundase iar în linişte. Rosita era în camera ei.

Intră o femeie, şopti ceva la urechea însoţitoarei sale şi aceasta ieşi în grabă. Se îndreptă spre aripa vilei în care erau apartamentele papei. Un tânăr abate o conduse spre camera cea mare în care Sanctitatea Sa, obosită după călătorie se odihnea.

— Ei, bine, doamnă Pierina?

— Sfinte Părinte… se bâlbâi matroana îngenuncheată şi emoţionată puternic.

— Doamnă Pierina, pentru ultima oară îţi amintesc că aici sunt numai contele de Faenza… Rodrigo de Faenza… Aşa că

termină cu temenelele!
— Bine, domnule conte.
— Vreau să ştiu tot.
— Am călătorit bine, fără incidente, domnule conte. Micuţa s-a zbătut un pic, a ţipat, a plâns, apoi s-a liniştit şi pare că s-a obişnuit cu noua ei viaţă.
— Bun! Se îmblânzeşte. Şi ce zice?
— Nimic!
— Drace! E grav. N-ai încercat să vorbeşti cu ea?
— Ah! Ba da… numai că mai degrabă o ia la goană statuia din parc de pe soclul ei, decât să vorbească…
Papa rămase o clipă pe gânduri, cu capul plecat.
— Doamnă Pierina… reluă Borgia ridicându-şi ochii spre ea…
— Domnule conte?
— Ar trebui… ar trebui să am o întrevedere cu copila asta… Am multe lucruri să-i spun… dar numai noi doi… Înţelegi? Nişte secrete… despre naşterea ei… despre familia ei… numai ea trebuie să audă.
— Domnul conte este stăpânul…
— Da, fireşte, sunt stăpânul, zise Borgia ridicând din sprânceană. Dar copila asta a fost răpită cu violenţă şi nu ştie că a fost pentru binele ei… poate-şi imaginează… cine ştie ce… că vrem s-o sechestrăm… Ori noi vrem s-o punem în drepturile ei…
— Despre asta e vorba şi nu despre altceva, înţelegi doamnă Pierina?
— Înţeleg, domnule conte… Trebuie deci s-o pregătesc pe fată pentru întâlnirea cu dumneavoastră… să vă asculte…
— Ca pe un tată! Nu, ca pe un prieten, un adevărat prieten îngrijorat pentru viaţa! Ei… Hai, doamnă Pierina.
Doamna Pierina ieşi cu un surâs hidos şi discret.
A doua zi, Borgia avu o întrevedere de altă natură, în aceeaşi cameră. Papa era aşezat într-un fotoliu cu spătar scund. Era înfăşurat până la gât într-un cearceaf alb. Pe o

măsuţă lângă el se aflau o mulţime de flacoane, de cutii, pline cu diverse cosmetice: alifii, balsamuri, parfumuri.

Lângă fereastră, Abatele Angelo, favoritul său îi citea cu voce tare. În jurul lui se învârtea un bărbat care desfăcea flacoane, cutiuţe, aplicând pe faţa papei tot felul de creme şi cosmetice. Din când în când Papa se privea în oglindă.

— E bine, zise Papa, eşti un mare artist.

— Ah! Dacă domnul conte mi-ar da voie… În mai puţin de o oră l-aş întineri cu încă douăzeci de ani, numai cu un flacon vărsat în părul său…

— Nu! Lasă-mi purul alb. Ce naiba! Nu sunt un aventurier! E suficient că mi-ai acoperit ridurile astea nesuferite… Ei bine!

„Artistul” salută şi se retrase.

— Ce părere ai Angelo? întreabă Papa, ridicându-se din fotoliu.

Abatele examina faţa bătrânului cu multă atenţie şi seriozitate, apoi grăi!

— Sunteţi frumos şi majestuos.

Angelo nu minţea. Rodrigo Borgia era de nerecunoscut. Arăta ca un bărbat în floarea vârstei, cu ochii strălucitori… Valetul său de cameră îl îmbrăcă.

Angelo scoase o exclamaţie de admiraţie sinceră. Borgia învinsese prin voinţă bătrâneţea. Surâzând, ieşi din încăpere, făcându-i lui Angelo un semn de adio. Intră în camera fetei şi se opri în prag salutând.

— Iată-l pe contele Faenza care a venit să vă viziteze, zise patroana şi ieşi imediat.

Borgia închise uşa şi se apropie de fată!

— Copila mea, zise el, vrei să-mi dai voie să-ţi vorbesc câteva clipe?… Am lucruri interesante să-ţi spun…

Dar Rosita se trăsese înapoi, cu ochii mari deschişi, cu mâinile împreunate, gata să îngenuncheze şi murmură!

— Papa!… Suveranul Pontif.

Borgia tresări furios. Tot planul lui căzuse. Rosita îl cunoştea!

— Te înşeli! Nu sunt decât contele Faenza.

Tânăra îngenunche.

— Nu, nu mă înşel, Sfinte Părinte! V-am văzut în mai multe rânduri… Oh! Nu, Sfinte Părinte! Sunteţi puternicul stăpân al Romei şi al lumii şi sunt salvată, pentru că sunteţi aici.

— Oh, linişteşte-te copila mea… Ridică-te…

— Sfinte Părinte! îl întrerupse fata exaltată, am fost răpită… M-au smuls din braţele soţului meu, tânărului meu soţ… şi m-au adus aici… O, Sfinte Părinte vreau să-mi faceţi dreptate! Vreau să plec de aici.

— Sfinte Părinte, vreau să mă duc la soţul meu, Raphael. Îl cunoaşteţi… i-aţi arătat bunăvoinţa dumneavoastră… Era aşa de fericit când v-a adus tabloul cu Madona… Rosita izbucni în plâns. Borgia abia o auzea.

Dar ochii lui nu o slăbeau nici un moment. O devora din priviri. Imaginaţia lui urmărea contururile corpului, dezbrăcând-o… Sudoarea îi acoperea fruntea. Se aplecă şi prinse mâna Rositei.

— Ridică-te! zise el cu voce tremurată, ridică-te. Nu pot să te văd la picioarele mele.

Mâna lui, la atingerea mâini Rositei fu prinsă de tremur. Fata era uimită. Nu înţelegea ce se petrece cu Papa. Îşi desprinse uşor mâna şi se aşează, clătinându-se.

— Iertaţi-mă Sfinte Părinte, emoţia mă înăbuşe. Am suferit aşa de mult în ultimele zile…

— Copila mea, dacă vrei, n-o să mai suferi mult…

— Oh! O să mă lăsaţi să plec, nu-i aşa?

— Da fireşte… Îţi promit…

Rosita scoase un ţipăt de bucurie. Îi luă mâna papei şi o duse la buze.

— Oh! Sunteţi bun! Ştiam că mă veţi salva! Pot să plec imediat.

— Nu, copila mea, nu imediat… Trebuie să mai stai două sau trei zile…

Rosita se trase înapoi. Un gând nebun, pe care-l alungase mai devreme, revenea acum.

— Oh! strigă ea, dumneavoastră m-aţi răpit!… Dumneavoastră!… Papa!… Oh…!

Borgia îşi pierdu capul. Se apropie de Rosita şi-i prinse încheieturile mâinilor.

— Da! Eu! zise el cu voce slabă. Eu te-am răpit. Da, sunt Papa. Vei îndrăzni să nesocoteşti poruncile mele?

Rosita nu-i răspunse. Îngrozită căuta să scape din îmbrăţişarea papei, să scape de sărutul lui…

— Vorbeşte-mi, zise bătrânul Borgia, nebun de pasiunea descătuşată, vorbeşte-mi, numai să nu-ţi fie scârbă de mine, să nu mă urăşti. Lasă-mă! Oh! Lasă-mă numai părul să ţi-l ating cu buzele mele…!

— Mizerabile!

— Vrei să fii ducesă… prinţesă? Sunt cel care poate face total… Eşti a mea…!

Avu loc o luptă scurtă. Borgia cu ochii ieşiţi din orbite, cu minţile rătăcite făcu un ultim efort şi zise:

— Eşti a mea… Te-am prins…

Deodată, se opri, mut de uimire, înspăimântat: Rosita în disperarea ei reuşise să-i alunece din braţe şi ţâşnind înapoi îi smulse sabia, frumoasa sabie de paradă cu care-şi împodobise costumul ele cavaler.

— Sfinte Părinte, zise cu răceală fata, un pas dacă mai faci, te omor…

Calmul neobişnuit cu care pronunţase aceste cuvinte îi arătară papei că fata, ajunsă la capătul nervilor, era hotărâtă. Îşi reveni repede.

— Nu-ţi fie teamă, zise.

— Nu mi-e teamă, răspunse fata, ţinând sabia ridicată cu amândouă mâinile.

Borgia dădu din cap.

— La revedere! Vom relua convorbirea noastră.

Fata îl văzu ieşind, fără să facă vreo mişcare.

Când rămase singură, calmul care o făcuse atât de puternică şi curajoasă o părăsi şi-n locul lui o mânie oarbă o

cuprinse izbi spada de câteva ori de masă şi-i rupse vârful. Aşchia putea fi un stilet ascuţit. Apoi începu să plângă.

Papa, după ce-şi aranjă faţa şi părul, se întoarse în camera lui meditând:

— Am îmbătrânit. Gata! Oricum, prima bătălie am dat-o asta e esenţialul… Se va mai gândi…

Abatele Angelo văzându-l se grăbi să-i vină în întâmpinare.

— Spune, cunoşti cascadele?

— Lângă templul Sybilei, da, Sfinte… Domnule conte.

— Poţi să mi te adresezi cu titlul meu, acum nu mai e nici un inconvenient. Ei bine. Angelo, pe marginea prăpastiei este un fel de cavernă. Du-te până acolo. Vezi dacă nu cumva o bătrână, Maga, nu sălăşluieşte acolo…

— Şi dacă bătrâna e acolo?

— Spune-i că va primi o vizită în noaptea asta…

Capitolul XXX Nedumerirea unui grădinar.

Ragastens şi cei doi prieteni ai săi se instalară la intrarea în Tivoli, într-un colţ mai îndepărtat, într-un han ce părea sărăcăcios pe dinafară numit „La coşul cu flori”.

„Coşul cu flori”, modest şi retras îi atrăsese atenţia lui Ragastens. După ce Spadacappa băgă caii în grajd şi cei trei prieteni se odihniră puţin, Ragastens plecă la o plimbare.

Se întoarse după o oră cu un pachet de haine sub braţ. Dispăru în camera lui.

În acest timp, Machiavelli desena pe o hârtie planul vilei. O vizitase cu un an în urmă şi-i erau încă proaspete amintirile.

Când Ragastens reapăru, era complet transformat, aproape de nerecunoscut. Semăna cu un student german ce venise în Italia să studieze ştiinţele anticilor.

— Nici Cezar nu m-ar recunoaşte, zise el Acum pot să mă duc mai aproape…

— Mergem cu tine, zise Raphael.

— Nu, prietene… Azi culegem numai informaţii. Nu vă temeţi. Când vom porni la bătălie vom fi trei! Şi până mă întorc gândiţi-vă la planul nostru.

— O vom răpi pe Rosita?
— Nu! Pe altcineva trebuie să răpim noi.
— Pe altcineva!... Pe cine?
— Papa!
Şi ieşi lăsându-i stupefiaţi pe cei doi.
— Are, dreptate, zise Machiavelli. Ideea e grozavă... Dacă moare vipera, moare şi veninul. Cine o ameninţă pe Rosita? Bătrânul Borgia. Deci lui trebuie să-i venim de hac. Şi e clar că dacă punem mâna pe el Rosita e salvată. Ah! Raphael, cavalerul este într-adevăr un om preţios.
Ragastens coborî spre vilă papei în jurul căreia dăduse târcoale tot restul zilei.
Când se întoarse la „Coşul cu flori" le zise prietenilor săi:
— În vilă sunt cincizeci de oameni înarmaţi, vreo treizeci de lachei, vreo douăzeci de secretari, seniori şi preoţi... Sunt cam mulţi dar ne vom descurca!
A doua zi în zori porni iar spre vilă. Se înţelesese de cu seară cu un servitor. Ascuns în dosul unor stânci printre tufele înalte de ferigă el supraveghea vila şi împrejurimile. Şi, putea să vadă chiar o porţiune din grădina vilei.
Trecuse o oră de când stătea la pândă urmărind orice mişcare, când văzu un bătrân care mergea încet, ştergându-şi mereu fruntea. Bătrânul ieşise din vilă pe o portiţă dinspre grădină Bătrânul era îmbrăcat modest. Când se apropie de Ragastens salută politicos şi se opri.
— Guten morgen (bună ziua), zise Ragastens.
De fapt era tot ce ştia în germană.
— Nu înţeleg domnule, răspunse omul.
— Atunci voi vorbi italieneşte, zise Ragastens zâmbind numai că mă descurc cam greu, adăugă pocind limba lui Dante.
— Sunteţi străin...?
— German! Şi am venit la Roma cu treburi... dar aş vrea să-l văd măcar o dată pe ilustrul Sfânt Părinte Alexandru Borgia, chiar şi de departe, dacă o da Domnul!
Ragaistens îşi scoase pălăria. Omul făcu la fel.

— Amin! zise el.

Apoi continuă:

— Dar, tinere, Sfinţia Sa nu este la Roma…

— Ah, ce memorie!… Vin de departe… pe jos…

— Sfântul Părinte e aici, în vila sa, dar nu iese deloc.

— De unde ştiţi Aveţi onoarea de a face parte din familie?

Bătrânul spuse cu mândrie:

— Eu sunt grădinarul şef al vilei din Tivoli. Îl văd în fiecare zi plimbându-se prin grădină.

— Grădinar! Domnule, asta-i artă pe care-o studiez eu… Ah!… grădinăritul… Artă nobilă ale cărei secrete se pierd din păcate…

— Cum tinere, dumneata te ocupi cu ştiinţa cultivării florilor şi a plantelor?

— Da. Am venit în Italia să studiez această minunată meserie despre care germanii ştiu atât de puţin… Grădinile italieneşti sunt renumite la noi…

— Cum! Se vorbeşte de grădinile din Tivoli în Germania?

— În toată lumea, domnule!

Omul ridică ochii spre cer! Gloria era a lui! Convins că numai grădinile papei – adică ale lui – puteau fi renumite în lume, omul fu cuprins de extaz.

— Deci tinere vrei să fii grădinar?

— Ah, asta e marea mea ambiţie şi cred că voi reuşi… Dar spuneţi-mi maestre, aţi putea să-mi arătaţi grădinile Sfântului Părinte, aceste grădini pe care am venit să le văd de la mii de leghe?

Grădinarul nu răspunse. Stătu puţin pe gânduri.

— Tinere cum te cheamă?

— Petrus Meiningbaümkirscher.

— Amen! zise grădinarul speriat. Eu mă numesc Boniface. Bonifazi… Ei bine, îmi pare cu adevărat nespus de rău…

— Ce s-a întâmplat? Am văzut că sunteţi necăjit. Aş putea să aflu motivul?

— Nu pot să-ţi ascund nimic… fiindcă-mi inspiri încredere… Domnule Petrus, află că Sfântul Părinte iubeşte

mult piersicile… Anul ăsta încă nu prea s-au făcut… şi, ştii ce se va întâmpla cu mine? Voi fi spânzurat, dacă Sfântul Părinte va cere piersici.

— Mă speriaţi!… Spânzurat?… Pentru nişte piersici…?

— Chiar aşa! Anul trecut, când am anunţat pe Sfântul Părinte că unul din piersici se usucă mi-a răspuns: „Vezi ce faci. Dar în ziua în care nu voi mai avea piersici, te voi spânzura de unul din piersici atinşi de uscăciune. Poate aşa se va însănătoşi”.

— Văd că Sfinţia Sa nu dispreţuieşte glumele… dar eu am să vă salvez maestre! Nu vă temeţi de nimic! Am un secret ce nu dă greş în păstrarea piersicilor…

— Ah tinere! Cerul a avut milă şi te-a trimis în ajutorul meu. Spune-mi secretul şi-ţi voi fi recunoscător.

— Imposibil. Trebuie să mă ocup chiar eu.

— Dar, ar trebui să pătrundeţi în grădină.

— Păi, neapărat!

— Ah, atunci tot voi fi spânzurat…

— Cum aşa?

— Ascultă. Nu am voie să intru în grădină decât cu ajutoarele mele sau singur… Sfinţia Sa are duşmani… Înţelegi…?

— Nu! Nu înţeleg, zise Ragastens cu o mutră nevinovată.

— Tinere! Tinere!… Dumneata nu ştii ce e răul…

— Sunt oameni răi care ar putea otrăvi fructele…

— E oribil!

— Da… Şi Sfinţia Sa este prevăzător. Are încredere în mine, dar mi-a spus că, dacă vreodată, chiar şi pentru o clipă, voi băga pe cineva în grădină, mă spânzura…

— Drace! Pentru piersici… spânzurătoarea… dacă un străin intră în grădină – spânzurătoarea…

— Aşa e, tinere… Ce să fac. Numai dacă n-ar afla nimeni.

— E periculos!

— Tinere, am toată încrederea… Eu locuiesc într-un pavilion în grădină. Seara, pe la ora opt, ajutoarele mele

pleacă, ei dorm în sat. Atunci eu închid poarta şi nimeni nu mai poate intra.

Astă seară la ora zece să fii la poarta aia, care se vede acolo! Eu îţi voi deschide şi vei lucra la noapte… Ziua vei sta ascuns în locuinţa mea…

— Maestre, vreau să fiu de folos, aşa că accept.

— Iar eu vă voi arăta grădina şi chiar pe Sfinţia Sa…

— Oh, e tot ce-mi doresc!

— Bine atunci ne vedem astă seară.

Ragastens coborî repede la han şi le povesti prietenilor cele întâmplate.

Capitolul XXXI Peştera.

Nu departe de ruinele templului Sybillei, Anio, râul care cobora în cascade se prăvălea într-o prăpastie, formând cascade. Malurile prăpastiei erau din stânca şi formau un tunel înalt.

Printre stânci se deschidea intrarea unei peşteri. I se numea „Peştera diavolului” – pentru că din această peşteră emanau mirosuri neplăcute şi un fum galben…

Nimeni nu s-ar fi aventurat noaptea prin aceste locuri. Şi totuşi, în noaptea asta, puţin înainte de miezul nopţii…

În peşteră, în fundul cavernei o torţă din răşini luminează slab şi desenează umbre ciudate pe perete. Într-un colţ pe o grămadă de frunze stătea aşezată Maga, pe numele ei adevărat, Rosa Vanozzo. Împinsese un bloc din granit acoperind o ocolitură în stâncă.

— Bine, zise ea, intrarea e bună… Pot să fug, dacă va fi nevoie. Va veni, trebuie să vină, vine… În câteva minute cel care a fost iubitul meu va fi un cadavru în apa torentului Anio… Vine să caute dragostea… şi va găsi răzbunarea… Oh! De data asta inima mea nu se va înduioşa… Totul s-a sfârşit, acum… Rosita, singura fiinţă care mă mai leagă de viaţă, a plecat… La ora asta e în siguranţă… au ajuns la Florenţa… Gata, a venit sfârşitul… Rodrigue azi… apoi Cezar… apoi eu… Distrugerea familiei, blestemate începe azi…

Deodată se plecă, ascultând atentă. Se auzea în depărtare foşnetul unor paşi.

— Vine!... În câteva clipe va afla cine sunt...!

Fără să se grăbească intră în cavernă şi se aşează lângă torţă, ghemuită, cu bărbia pe genunchi.

Maga nu se înşelase. Venea cineva. Era bătrânul Borgia. Deodată apăru, aruncă o privire spre fundul cavernei şi se opri la intrare.

— Ei Maga, ai părăsit deci Roma!

— Am vrut să te aştept aici...

— De unde ştiai că eu voi veni aici? Ai oare darul premoniţiei?

Maga dădu din umeri.

— Nu veniţi la Tivoli în fiecare an? Nu staţi aici câteva săptămâni în luna mai?

— Aşa e. Vrăjitoria ta nu este decât studiu, zise batjocoritor Papa. Totuşi ştii nişte lucruri pe care alţii nu le ştiu...

— Am studiat virtuţile plantelor, asta-i tot.

— Unde, în Egipt?

— Nu, în Spania.

— În Spania? Tu ai fost în Spania?

— Da... dar cel mai mult am studiat în Italia, aici la Tivoli. Cunosc ierburile binefăcătoare, ştiu să scot sucul vindecător, ucigător, care aduce dragostea...

— Dragostea!

— Dragostea... moartea... cele două sunt la fel de oribile...

— Ce amarnic vorbeşti.

— Am suferit foarte mult.

— În curând nu vei mai suferi...

— Ciudată femeie... Dar spune-mi de ce ai studiat atât Ce te-a împins spre această ştiinţă?

— Gândul care m-a ţinut în viaţă până acum – răzbunarea.

Încă o dată Papa tresări.

— Maga, ţi-aduci aminte ce mi-ai promis la Roma? Trebuia să-mi taci un filtru ca să mă iubească cea care-l bea... Mi-ai

cerut o lună…

— Filtru e gata! răspunse bătrâna pentru a avea timp de gândire.

Se gândea că-l va ucide pe cel ce fusese amantul ei, tatăl copiilor ei, împingându-l în prăpastie…

— Filtru e gata… Vă veţi întoarce la Roma?

— La Roma? De ce? întreabă mirat Papa.

— Mi-aţi spus că filtrul este pentru o fată pe care aţi văzut-o pictată o fornarina, sau aşa ceva…

— Da… dar nu trebuie să mă duc la Roma. Fata e aici…

Maga nu scoase nici un cuvânt. Acum se gândea cum să afle dacă ar putea-o salva pe Rosita de acest monstru şi cum să facă…

Se ridică în picioare, dreaptă, semeaţă… Ochii ei măriţi de groază străluceau în lumina palidă ca ochii unei sălbăticiuni căreia i se luau puii. Borgia se ridică şi el, cu mâna pe spadă.

— Hei! Ce te-a apucat, nebună bătrână…?

Maga avu forţa şi curajul de a pronunţa câteva cuvinte pentru a-l linişti pe Papă:

— Nu vă speriaţi… O criză nervoasă care mă surprinde din când în când… nu vă fie teamă… Deci, tânăra fată este la Tivoli?… Bine, foarte bine… ăsta aranjează de minune lucrurile…

— Zici că filtrul e gata?

— Gata, stăpâne…

— Ei, dă-mi-l!

Maga caută într-un buzunar. Mâinile ei tremurau.

— Iată-l!

Borgia luă flaconul cu nerăbdare şi bucurie.

— Cum se ia?

— În apă sau în vin.

— Tot?

— Nu, trei picături, patru omoară.

— Trei. Bine.

— Am spus trei.

— Şi efectul?
— Veţi vedea…!
Întrebările şi răspunsurile se încrucişară, repezi, joase. Înapoi, Borgia îşi luă mantaua şi lăsă să cadă la pământ o pungă plină. Fără un cuvânt ieşi, apoi se îndepărtă.
Maga ascultă paşii care se îndepărtau, apoi se aşează jos sfârşită.
Capitolul XXXII Sună clopotele.
Bonifacio Bonifazi, grădinar şef la vila de la Tivoli era un straniu personaj. Alexandru al VI-lea avea o mare stimă pentru el. Lucreţia era prietenă cu el.
Papă care otrăvise atâţia oameni, se temea de otravă. Aşa că meşterul Bonifacio primise ordine stricte în ceea ce privea supravegherea grădinii.
De altfel Papa, îl puse pe Bonifacio să-i aducă el însuşi fructele la începutul fiecărei mese. Papa alegea la întâmplare două sau trei din aceste fructe, iar Bonifacio trebuia să le mănânce în faţa sa. În timpul mesei, Bonifacio rămase în faţa lui. Şi când ajungea la desert, după o oră sau două, papa mânca fructele liniştit, fiindcă Bonifacio nu era otrăvit. La fel proceda şi cu bucătarul şi cu paharnicul.
Deci, Bonifacio, atât de stimat pentru meritele sale şi pentru importanţa sa, având în subordine o mulţime de ajutoare, care făceau treburile mai grele, locuiau într-un mic pavilion izolat în grădina particulară a papei. Noaptea ajutoarele plecau.
Acest bătrân avea pentru fructele şi florile din grădina? Lui o dragoste pasionată pe care o au adevăraţi artişti pentru opera lor. Această pasiune îl ducea pe Bonifacio la supunere faţă de ordinele papei.
Speranţa de a salva piersicii bolnavi şi noile soiuri descoperite de Ragastens fură mai puternice decât teama de moarte. Totuşi, avu mari emoţii când îl introduse pe Ragastens în grădina papei, chiar în seara întâlniri lor. Şi, aşa, Ragastens se instală în pavilionul grădinarului.

Afară, Machiavelli şi Raphael, la o sută de paşi, ascunşi în umbra deasă a unor copaci bătrâni erau hotărâţi să-şi petreacă noaptea sub cerul înstelat şi chiar ziua care venea şi noaptea… dacă ar fi fost nevoie. Spadacappa trebuia să facă curse între han şi copaci pentru a aduce provizii. Caii, erau pregătiţi, gata de pornit. Totul fiind pregătit aşa cum stabiliseră. Ragastens se duse la întâlnirea cu grădinarul. Bonifacio îl aşteptă şi-l conduse spre pavilion. La lumina felinarului, Ragastens văzu faţa răvăşită a grădinarului şi înţelese tot sacrificiul pe care-l făcea bătrânul şi se grăbi să-l liniştească.

— Marestre, sunt aşa de fericit că mă aflu aici, în aceste grădini atât de minunate încât m-am hotărât să vă dezvălui toate secretele mele.

— Chiar pe cel al piersicilor, pe care nu-l cunoaşte nimeni?

— Da şi pe acela!

— Ah tinere, zise Bonifacio, mă faci să-ţi datorez până şi viaţa…

În tot acest timp cavalerul cerceta grădina.

— Şi cum se vindecă piersicii?

— Ah! E mai complicat. Mâine am să vă dau listă cu plantele care trebuie să mi le aduceţi şi care-mi sunt trebuincioase pentru a face pudra necesară. Nici o insectă şi nici un vierme nu rezistă.

— Pe mâine, deci…

— Dar, spune-mi, nu spuneaţi că Sfinţia Sa vine câteodată să se plimbe prin grădină?

— Da, noaptea; aproape în fiecare seară, Sfântul Părinte se plimbă singur printre răsadurile mele. Dar astă seară nu e nici o primejdie, a trecut ora lui…

— Ei… Şi eu speram să-l zăresc pe augustul pontif!

— Mâine, tinere… De la fereastra asta, din spatele jaluzelelor vei putea să-l vezi… atât cât se poate zări pe întuneric…

— Dacă Sfântul Părinte nu mai vine astă seară n-am putea să vedem copacii bolnavi…?

— Ai dreptate… Vino…

Stinseră felinarele şi porniră amândoi prin grădină. Ajunseră amândoi la piersici şi Ragastens, după ce-i cercetă cu atenţie de cunoscător spuse că e sigur că-i va vindeca.

Se întoarseră la fel de bucuroşi: Ragastens că putuse să cunoască câmpul său de bătaie, Bonifacio că obţinuse aşa de uşor leacurile pentru pomii săi.

Noaptea era plăcută. Ragastens se odihni până-n zori. A doua zi rămase în pavilionul grădinarului ocupându-se de plantele pe care Bonifacio i le adusese, pentru a face praful miraculos. Ragastens îi dăduse o notă pe care mâzgălise toate plantele pe care le cunoştea, iar bătrânul se grăbise să le culeagă.

Ragastens avusese timp să cerceteze pavilionul şi să pună de-o parte nişte frânghii pe care le făcuse din cearceafuri.

— Una pentru meşterul Bonifacio, una pentru ilustrul Părinte – zise el.

Un singur lucru îi scăpase: nu reuşise să afle unde se află cheia la poarta grădinii.

Ziua se scurse încet. Ragastens fu obligat să vorbească despre flori şi fructe şi să răspundă la o mie de întrebări pt care i le punea grădinarul despre grădinăritul din Germania. În sfârşit, veni seara. Grădinarul trase jaluzelele pavilionului şi aprinse o lumânare.

— Poate Sfinţia Sa îşi va face plimbarea de seară zise el.

— La ce oră coboară de obicei, Sfântul Părinte?

— Pe la nouă. Se plimbă vreo jumătate de oră. La ora zece toată lumea doarme, la vilă…

Ragastens nu răspunse. Era nervos şi nu putea sta locului.

Orologiul sună de nouă ori… Se aşează la fereastră, în dosul jaluzelelor. Minutele treceau…

— E zece! zise deodată Bonifacio… Sfântul Părinte nu vine astă seară… Mâine va ieşi precis, căci, rareori trec două zile fără să se plimbe la aer şi să mediteze în linişte şi singurătate…

Bătrânul îi povestea acum necazurile pe care le a-vusese cu un pom pe care i-l arătă…

— Hei, zise el, e timpul să mergem să ne odihnim, tinere.

Să fi fost unsprezece şi jumătate. Deodată sunetul lugubru al unui clopot răsună trist Bonifacio îşi scoase pălăria cu gravitate…

— Ce-i asta? întreabă Ragastens.

— Este clopotul capelei care sună pentru a anunţa moartea cuiva în vilă… cineva mare… altfel n-ar suna în plină noapte…

— O presimţire groaznică străbătu inima lui Ragastens.

Bătrânul grădinar se apropie de fereastră. Clopotul continua chemarea lui sinistră.

— E pentru o femeie! zise bătrânul.

— O femeie! strigă Ragastens cu groază.

— Da. Dacă era bărbat, clopotul suna… Ascultă. Ah!… exclamă el…

— Ce e?

— Papa…!

Ragastens ţâşni la fereastră. Cu degetul Bonifacio îi arătă o umbră care se plimba liniştită.

— Ce se întâmplă, oare? De ce Sfântul Părinte nu doarme la ora asta şi de ce are pasul atât de nesigur…?

Bonifacio nu-şi sfârşi cuvintele. Un căluş îi fusese băgat în gură şi într-o clipă o bandă îi era legată în jurul capului. Încearcă să se întoarcă, speriat. Se împiedică şi căzu speriat de moarte… Atunci îl văzu pe Ragastens care-i lega picioarele… Bonifacio se trezi legat fără să poată ţipa…

— Dacă încerci să te mişti, eşti mort!… Unde e cheia de la grădină? Repede. Arată-mi cu ochii…

Bonifacio închise ochii în semn că nu va răspunde. Ragastens scoase cuţitul şi cu vârful atinse gâtul bătrânului.

— Grăbeşte-te! zise el cu răceală. Învins de spaimă bătrânul coborî ochii spre piept. Ragastens începu să-l pipăie. Găsi cheia şi o puse la centură. Apoi luă celălalt pachet cu fâşii şi căluşul şi se strecură în grădină…

Noaptea era neagră. Ragastens merse pe bâjbâite, din copac în copac, până la aleea pe care se plimba Papa.

Teii care străjuiau aleea aruncau o umbră întunecată. Totuşi, Ragastens îl recunoscu pe Borgia! Mergea cu paşi rătăciţi cu mâinile la spate, eu capul plecat bolborosind cuvinte nedesluşite.

Ragastens se năpusti asupra lui şi îl doborî. Speriat Borgia nu putu să scoată nici un sunet. Ragastens îi puse căluşul, îl leagă fedeleş ca şi pe Bonifacio. Apoi îl ridică, îl puse pe umăr şi aplecat de greutate se întoarse la pavilionul grădinarului şi-l aşează pe Borgia pe pat.

Ochii papei fulgerau ameninţător. Dar Ragastens nu-i văzu. După ce-l puse în pat fugi să deschidă portiţa. Raphael şi Machiavelli erau acolo. Spadacappa păzea caii.

— Repede! L-am prins…

Şi în timp ce intrau în grădină, clopotul suna mereu, lugubru, în noaptea liniştită.

Capitolul XXXIII Filtru de dragoste.

După întrevederea nocturnă cu Maga, Rodrigo Borgia se întoarse la vilă. Nimeni nu simţise absenţa sa.

La Tivoli ca şi la Vatican, în toate palatele sau vilele în care locuiau, Papa avea ieşiri secrete pe care numai el le ştia.

Întors în camera sa, privi flaconul pe care vrăjitoarea îl dăduse. Îl întorcea pe toate părţile cu o bucurie nestăvilită.

— Mâine! Mâine va fi a mea… Dacă fata asta s-ar împotrivi nu ştiu ce nebunie…

Strânse pumnii. Dar se calmă repede.

— Cu asta, o să fie a mea…!

Ştiinţa afrodiziacelor s-a stins: pe timpul lui Borgia ea mai trăia. De multe ori recursese el la ea. Cunoştea efectele ei. Era convins că datorită flaconului pregătit de Maga, fecioara pe care o dorea se va transforma într-o femeie pasionată…

Toată noaptea Borgia se gândi la asta. Ziua care veni trecu încet. Ceru să fie lăsat singur.

Către seară o chemă pe Pierina, matroana care o supraveghea pe fată.

— Doamnă Pierina, unde e copila?

— În grădină.

— N-ar trebui să se întoarcă în apartamentul său?

— Peste câteva clipe…

— Spune-mi bea ceva înainte de culcare?

— Bea mult: febra e de vină.

— Ce bea?

— Apă. Apa e într-o carafă. Carafa e pe masă lângă pat.

Vorbind matroana îl privea fix pe Papă. Apoi ieşi şi reveni cu o carafă cu apă. Bătrânul Borgia zâmbi. Îi plăcea că are astfel de servitori, gata să-i îndeplinească şi dorinţele neexprimate.

Femeia puse carafa pe masă fără ca Borgia să facă vreun semn de aprobare. Zise, numai:

— Pierino, du-te şi spune-i abatelui Angelo că astă seară n-am nevoie de el. Mi-e somn şi lectura mă oboseşte. Apoi, întoarce-te.

Matroana dispăru. Borgia se apropie repede de cană. Cu o mână tremurătoare picură trei stropi din licoarea conţinută de flacon. Apa nu-şi schimbă culoarea, nici mirosul. Apoi se aşează în fotoliul său.

Pierina se întoarse.

— Poţi să pleci acum, zise el liniştit. Nu mai am nevoie de nimeni… Dar ia carafa şi du-o înapoi.

Matroană luă carafa şi plecă.

Înfundat în fotoliul său, Papa se gândea la noaptea de dragoste care urma. Inima începu să-i bată puternic, tâmplele-i zvâcneau.

Pe la nouă ieşi din camera sa şi se îndreptă spre dormitorul Rositei, mergând cu pas sigur. Într-un culoar întunecat, Pierina îl aştepta.

— A băut, zise ea. Apoi a adormit. Am închis uşa cu cheia. Poftiţi cheia…

Borgia luă cheia, deschise încet uşa; era palid mâinile îi tremurau, inima-i bătea să-i spargă pieptul, gâtul i se uscase, capul i se învârtea de emoţie şi dorinţă. Intră.

Patul era la stânga, acoperit de mătăsuri brodate. Lângă pat, pe o măsuţă elegantă se afla un platou de cristal. Pe platou se odihnea carafa şi un pahar aproape gol. La capătul celălalt al patului altă măsuţă pe care lumina o lumânare de ceară dintr-un sfeştenic de aur.

Borgia privi patul. Mai mult ghicea decât vedea… Un tremur îi cuprinse tot corpul. Se aplecă… Cum s-o trezească dacă nu printr-o sărutare? Şi ea, palpitând, cuprinsă de voluptatea elixirului ar fi… Îi căuta gura şi mâna lui fierbinte se aşează pe sânul fetei…

Dar se ridică repede, ca ars, rătăcit… fără să fi atins buzele fecioarei… Se ridică… sudoarea îi acoperea fruntea şi un fior rece îi străbătea prin oase. Groaza i se citea în ochi.

Sânul pe care-l atinsese era rece, îngheţat, de cadavru. Fata nu mai respira.

Se trase înapoi şi privi. Fata era înţepenită… Îngrozit se dădea înapoi, pas cu pas; luă luminarea dar nu îndrăzni imediat să-i lumineze faţa… Aşteptă câteva clipe să-şi revină… Apoi se apropie. Lumina cădea pe faţa Foniarinei… Borgia îşi înăbuşi un strigăt de oroare care-i urca în gât; fata era moartă!

Ochii săi priveau în gol. O paloare de ceară îi cuprinse faţa… nările se dilataseră… gura întredeschisă lăsa să se vadă dinţii albi ca sideful…

Atunci, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu fie surprins şi acuzat de asasinat, Borgia stinse lumânarea… Dar întunericul îi mări groaza… Sfeşnicul îi scăpă din mâini… Respirând greu, ajunse la uşă… Ieşi şi rămase în faţa uşii, sprijinit de zid, zdrobit de groază, năucit…

Îşi reveni greu… Încet închise uşa cu cheia, o băgă în buzunar. Apoi plecă. Încercând să gândească.

— E moartă!… Filtrul!… Bătrâna a spus trei picături… Moartă!… E posibil?… poate există un antidot… poate mai e timp să fie salvată… Moartă!… Dacă e un antidot, numai Maga ar putea să-l ştie…

Un minut mai, târziu fugea spre caverna de la Anio. Aerul de afară îl mai calmă un pic şi când ajunse la Maga, sângele rece îi revenise.

Maga era chiar la intrarea în grotă, scrutând întunericul nopţii.

— Maga zise bătrânul Borgia, s-a întâmplat ceva groaznic. Poate am vărsat mai mult lichid… poate, te-ai înşelat asupra dozei… Tânără e bolnavă… foarte bolnavă… Ai antidotul…?

— E bolnavă?… Suferă mult…

— Nu ştiu Maga… moare… Ai un antidot…?

— Moare? Asta-i tot?

— Maga dă-mi antidotul! Îl ai?

— Deseori aceste filtre sunt periculoase…

— Maga, ţipă bătrânul, Maga n-auzi? Ţi-am spus că moare! Am lăsat-o aproape moartă… Ai antidotul…?

— Spui că e moartă!

— Antidotul…

— I-ai văzut ochii? Cum sunt?

— Sticloşi fără privire, goi.

— Şi gura? Te-ai uitat la gura ei?

— Subţiată! Buzele livide…

— Mâinile? Te-ai uitat la unghii?

— Unghiile sunt puţin albastre… Antidotul Maga, te implor. Ştiu că mai poate fi salvată…

Bătrâna dădu din cap:

— Da.

— Ah! Şi antidotul, îl ai, nu-i aşa?

— Da!

Bătrânul Borgia răsuflă uşurat.

— Repede! Dă-mi-l!

— Nu! răspunse bătrâna Maga.

O clipă, Papa rămase fără glas. Nu se aştepta la aşa ceva. Nu înţelegea. Fata otrăvită murea: Bine! Dar bătrâna avea antidotul şi nu vroia să o readucă la viaţă. Spusese „Nu”!

— Hai, Maga! Revino-ţi! Ai un moment de nebunie…

— Niciodată n-am fost mai puţin nebună, Borgia!

Papa înmărmuri. Prima dată Maga îi spusese pe nume.

— Şi nu vrei să-mi dai antidotul?… De ce?

— Pentru că vreau să suferi, Rodrigo!

De data asta Borgia se înspăimântă. Vocea ei se transformase!… Se părea că e o voce cunoscută… Unde? Când o mai auzise?… Se dădu câţiva paşi înapoi ca şi cum ar fi întâlnit o fantomă.

— Nu vrei s-o salvezi pe această nefericită?

— Nu, Rodrigo, răspunse Maga, care se retrăgea spre fundul cavernei, aşa încât Borgia abia o mai vedea. Nu! Nu vreau să salvez copila… fiindcă te cunosc!

— Mă cunoşti? repetă el năuc.

— O cunosc şi pe ea! Ascultă Rodrigo! Acum şaisprezece ani o fetiţă a fost lăsată pe scările bisericii Saint-Ange…

— Biserica Saint-Ange!

— Mama, era contesa Alma. Amanta ta… – şi copilul pe care l-am luat… copilul născut din poftele tale… copila pe care ai asasinat-o, Borgia, este faţa ta…

Papa se clătină… picioarele i se înmuiară… Vocea sinistră a lui Maga îi străpungea ţeasta ca un fier înroşit în foc…

— Fata mea!

— Şi acum, vrei să ştii Rodrigue de ce nu vreau s-o salvez, deşi aş putea?

Dar Borgia nu mai asculta… nu mai înţelegea… Nebun de groază şi oroare, împleticindu-se, repeta ca un nebun, cuvântul care-i blocase mintea: fata mea… fata mea…

— Asta e începutul pedepsei! murmură Rosa Vanezza.

Capitolul XXXIV Tatăl.

Rodrigue Borgia rătăci vreo oră prin munte, agăţându-şi mâinile şi hainele prin mărăcinişuri, trecând peste stânci… Încetul cu încetul groaza lui se risipea Din toată emoţia pe

care o trăise nu mal rămânea acum decât o stupoare bolnăvicioasă.

— Să nu mă mai gândesc la asta îşi zise îndreptându-se către vila sa. Şi totuşi nu se putea împiedica să gândească mereu şi mereu la ultimele întâmplări. Deodată îşi aminti că doi emisari de-ai săi plecaseră să-l aducă pe contele Alma… Cezar pornea cu o armată contra cetăţii Monteforte, apărată de Beatrix… cealaltă fiică a contelui de Alma!

Când ajunse la vilă încă mai avea tresăriri de spaimă şi accese de milă pe care le înăbuşea cât putea.

Se îndreaptă către camera fetei. Vru s-o vadă acum ca pe „fiica” sa. N-o mai privea cu ochi amantului ci cu ochii tatălui. Dar făcu cale întoarsă, cutremurat de o teroare superstiţioasă. Ideea de a se afla singur cu cadavrul îl îngheţa… Gândindu-se la toate astea trecu prin faţa camerei abatelui Angelo şi bătu puternic la uşă. Abatele deschise în grabă şi scoase un ţipăt de uimire.

— Dumnezeule, Sfinte Părinte… Sanctitatea Voastră e cumva bolnavă?

— Nu, nu Angelo…

— Sunteţi treaz la ora asta… aproape miezul nopţii… ce imprudenţă!

— Vroiam să-ţi vorbesc, bâgui Papa…

Abatele, uimit şi foarte îngrijorat, asculta.

— Vei da ordine să sune clopotele moartea unei…

— Acum în plină noapte…?

— Da, vreau chiar acum,.

— Cine e moartă, Sfinte Părinte?

— O fată… O copilă… copila pe care Pierina a adus-o de la Roma… Hai Angelo… vreau să mă odihnesc… am multă nevoie de odihnă.

Angelo pleacă îndreptându-se spre capelă. Borgia rămase pe loc cu capul plecat, într-o meditaţie profundă. Se auzi prima bătaie de clopot. Atunci, nu mai îndrăzni să intre în camera sa… Bătăile clopotului în noapte îl răvăşeau. Se strecură spre grădina sa fără să fie văzut de nimeni. Acolo,

respiră adânc şi simţi că îşi revine, că ideile sinistre se estompează.

Brusc simţi că este prins, că îl leagă cineva şi de mâini şi de picioare. Un căluş îi fusese pus în gură. O voce răguşită îi spuse:

— Stai potolit fiindcă altfel, cu toată părerea mea de rău, mă vă obligat să vă strâng de gât mai tare şi am mai făcut-o… Domnul fiul dumneavoastră ar putea să vă povestească câte ceva, Sfinte Părinte.

Ragastens îl duse pe Borgia în pavilion şi-l aşează pe un pat, apoi fugi la poarta grădinii o deschise şi-i invita pe cei doi prieteni ai săi să vină după el. Odată ajunşi lângă Papă, se aşezară pe nişte scăunele.

Raphael era emoţionat, Ragastens rece. În ce-l priveşte pe Machiavelli, acesta părea că asistă curios la cele ce se întâmplau. Ragastens luă cuvântul.

— Fiţi atent Sfinte Părinte. Am să vă dezleg la gură. Vă jur că n-am să vă fac nici un rău. Suntem aici trei oameni hotărâţi să facem dreptate, dar nu suntem ucigaşi. Vă previn că dacă încercaţi să strigaţi, vă bag cuţitul în gât.

Papa îl cercetă pe Ragastens şi văzu că acesta era hotărât să se ţină de cuvânt.

Bătrânul Borgia încercă să-şi stăpânească furia şi să-şi păstreze toată diplomaţia de care avea multă nevoie. Nu-şi dădea seama ce rol avusese grădinarul în această aventură. Ragastens văzându-i privirile înţelese şi gândi să-l scoată din cauză pe nefericitul grădinar.

— Pe toţi dracii, Sfinte Părinte, pe acest bătrân, câine de pază nu cred că-l voi ierta. A ţipat şi a muşcat ca un turbat, într-una, că mai bine moare decât să pătrundem în nenorocita asta de grădină… strigă cât îl ţinea gura, că mai bine moare pentru Sanctitatea Sa decât să fie legat ca un laş!… Dar va avea el de-a face cu mine!

— Bonifacio, zise Papa îţi promit că dacă voi scăpa îţi voi mări plată cu o sută de scuzi de aur pe an şi până atunci, ai binecuvântarea mea. Acum domnilor, aş vrea să ştiu ce

aveţi cu mine. Nu voi încerca să mă desfac. Dar situaţia asta nu poate dura mult. Dacă vreţi să-mi luaţi viaţa, n-aveţi decât.

— Sfinte Părinte, zise Ragastens, nici eu şi nici prietenii mei nu suntem asasini, v-am mai spus…

— Atunci ce vreţi de la mine?

— Dreptate! zise Raphael. Dreptate, Sfinte Părinte.

— Copile nici eu nu vreau altceva decât să fac dreptate…

— Sfinte Părinte, spuse Ragastens, suntem hotărâţi să facem lumină asupra unei crime.

— Cine este criminalul? întrebă Papa.

— Dumneavoastră, Sfinte Părinte.

— Insultaţi pe Suveranul Pontif, domnule!

— Daţi-mi voie! În acest moment nu sunteţi Suveranul Pontif, nu sunteţi Papa. Nu vă recunoaştem… Borgia se-ngălbeni şi începu să se teamă din nou.

— Da, continuă Ragastens, acum nu sunteţi decât un prizonier luat în luptă.

— Frumoasă luptă. Trei tineri împotriva unui bătrân de şaptezeci de ani!

— Vă înşelaţi trei tineri împotriva unui suveran înconjurat de o armată, care la un semn poate cuceri lumea.

— Dar, în sfârşit, dacă sunt criminal, care e crimă?

— Am putea să vă acuzăm de moartea contesei Alma…

— N-am nici un amestec… Alma are la Roma duşmani puternici, nemiloşi…

— Atunci v-aş putea acuza de arestarea mea…

— Arestarea dumneavoastră?… Cine sunteţi dumneavoastră, domnule? zise Papa cu o mirare sinceră care-l făcu pe Machiavelli să scoată o exclamaţie de admiraţie.

— Sunt cavalerul de Ragastens, cel asupra căruia aţi asmuţit o armată de gărzi după ce mi-aţi întins o capcană, fiindcă n-am vrut să mă amestec în murdăriile ce le puneaţi la cale…

— Ah, fiule! Ce rău îmi pare! N-am ştiut nimic. Am aflat prea târziu despre condamnarea dumneavoastră…

Ragastens rămase mut. Bătrânul Borgia avea răspuns la toate.

„Dacă spune adevărul, se gândea cavalerul, iată că m-am înşelat asupra lui. Dacă minte, atunci este un mare comediant…”

În sfârşit, Papa dezvăluia privirilor o faţă tristă, dar senină. În privirea lui nu era nici mânie, nici reproş, numai o dureroasă blândeţe.

— Să lăsăm asta, zise Ragastens. Trebuie să aflaţi de ce suntem aici… O tânără a fost răpită la Roma, noaptea şi adusă cu forţa aici. Lar răpirea brutală s-a făcut din ordinul dumneavoastră, Sfinte Părinte şi am dovezi de netăgăduit…

— Vorbeşti de tânăra fată care a fost răpită după căsătorie cu tânărul de aici, prietenul meu Raphael Sanzio?

— Da, Sfinte Părinte, zise Raphael. Şi pe ea am venit să v-o cer cu dreptul meu de soţ, drept consfinţit de sfânta cununie şi orice obiecţie este imposibilă.

— Hei, hei, murmură Papa.

— Şi o lacrimă căzu din ochii săi.

— Negaţi această răpire? întrebă cu duritate Ragastens.

— Nu neg nimic… O afirm…

— Asta întrece orice măsură… Această fată, domnule, pe care dumneavoastră aţi răpit-o… În ce scop infam?… Vorbiţi…!

— Vorbiţi de un scop infam! Ah, domnule, să nu vă pară rău de ruşinoasele gânduri cu care murdăriţi tinereţea nevinovată a unei copile…!

— Asta e prea de tot! De ce aţi răpit-o…?

— Pentru că era dreptul meu…!

— Pentru că era dreptul dumneavoastră!… Aveţi drept de viaţă şi de moarte…?

— Dreptul meu, vă spun! Dreptul meu patern, dacă mă obligaţi să spun aceasta!… Această copilă era fiica mea…!

Capitolul XXXV Moartă.

Ragastens, Machiavelli şi Sanzia se priviră cu o uimire indescriptibilă.

— Fata lui…!

Aceste cuvinte le rostiră toţi trei, în timp ce Papa se uita la ei cu o privire batjocoritoare.

Raphael era cel mai tulburat dintre toţi. Mii de gânduri îi răvăşeau mintea. Aceste cuvinte ale papei îl tulburaseră adânc. Venit plin de mânie şi de durere, simţea acum un sentiment nou în sufletul său.

— Sfinte Părinte, dacă sunteţi tatăl celei pe care o ador îmi sunteţi de două ori sfânt…

Cu o mişcare rapidă desprinse legăturile bătrânului Borgia. Ragastens ridică din umeri şi se dădu înapoi, ca şi cum de aici înainte nu mai era nevoie de el…

— Fiul meu, zise încetişor Papa, dragul meu copil… ştiam cât de mult o iubeşti pe fata mea… şi inima mea… şi inima mea a sângerat că trebuie să iau o hotărâre atât de aspră…

— O să mă duceţi la ea, nu-i aşa, Sfinte Părinte N-o să-mi refuzaţi această fericire!

— Să te conduc lângă ea! strigă Papa… Hei!… Nu ştiţi totul!… Domnilor, apropiaţi-vă… Aveţi dreptul să aflaţi totul!… Cuvântul dumneavoastră că veţi păstra taina îmi ajunge… Apropiaţi-vă Domnule cavaler…

— Sfinţia Sa poate să vorbească. Aud foarte bine şi de aici.

Papa se ridicase după ce Raphael îl dezlegase. Cu o privire rapidă se uitase spre uşă să vadă dacă nu poate fugi…

Dar Ragastens se rezemase de această uşă… Papa cu braţele încleştate se uită spre fereastră, făcând un pas spre ea, dar Ragastens îi zise!

— Sfinte Părinte, rămâneţi pe loc!… Dacă vă apropiaţi prea mult de fereastră, puteţi să răciţi…

— Părinte, murmura Raphael… daţi-mi voie să vă spun aşa… vorbiţi-mi de Rosita. Aş vrea s-o văd acum…!

— O chema Rosita! zise Papa cu un fel de plăcere dureroasă.

— Este numele pe care i l-a dat cea care găsit-o…

— Maga, nu-i aşa… Da, ştiu… Ce femeie bună. De câte ori n-am vrut s-o smulg din viaţa de mizerie pe care o ducea… Dar, ei! Mintea ei rătăcită vedea peste tot numai duşmani.

Aceste ultime cuvinte îl convinseseră pe Raphael.

— Domnilor, reluă Borgia, trebuie să aflaţi totul. Mi-este foarte greu să vă spun unele lucruri…

— Sfinte părinte, n-ar fi demn din partea noastră să ascultăm amintiri care vă dor…

— Lasă pe Sanctitatea Sa să vorbească, întrerupse Ragastens.

— Şi, trebuie să vă spun asta… pentru că acum aveţi un drept asupra… fiicei mele… Dar ce am să spun este atât de îngrozitor încât nu m-aţi crede dacă nu v-aş povesti…

Papa se ridicase. Fata lui încadrată de şuviţele de păr alb părea într-adevăr august. Cuvintele lui pline de durere îl făcură chiar pe Machiavelli să se cutremure.

— Raphael, zise el solemn, dragul meu copil, ştii ce mult te-am apreciat… Trebuie să iau povestea de la capăt… Domnilor am greşit… Da, demonul simţurilor şi al celor trupeşti m-a dus într-o bună zi la încercare… Şi, am greşit… Cu râuri lacrimi şi rugi mi-am răscumpărat păcatul numai Dumnezeu ştie. Când contesa Alma a devenit mamă, contele soţul său a fost informat despre adulter… Atunci înnebunită, îngrozită contesa a trebuit să abandoneze copilul… căci toată ura contelui se îndrepta asupra pruncului… Maga a luat copilul de pe treptele bisericii şi hotărâsem că va trebui să o crească ca pe o fată din popor pentru a scăpa de mânia contelui… Apoi am aflat într-o bună zi că iubeşte şi e iubită. Am comandat, acestui tânăr un tablou… Nu-i aşa Raphael Sanzio?

— Adevărat, Sfinte Părinte…

— Timpul a trecut… şi speram că Alma va uita, tira să se va potoli… Hei! Dar cerul n-a făcut acest miracol… Am aflat că Alma era pe urmele ei… Am prevenit-o pe Maga…

— Ah, acum înţeleg totul, spuse Raphael. De-abia ne-a implorat Maga să fugim la Florenţa…

— Da! zise Papa, care închisese ochii să nu-şi trădeze bucuria… Dar în seara în care avea loc căsătoria, contele de Alma hotărâse, ca la ieşirea pe drumul spre Florenţa, s-o răpească pe fată… Atunci am hotărât să acţionez… În cea mai mare taină… Am pus să fie răpită fata şi să fie adusă aici… apoi s-o trimit cu escortă la Florenţa… şi, în sfârşit să-i dau de veste lui Raphael, prin comandantul meu de poliţie, ca şi cum nu aş fi avut nici un amestec în această poveste…

— E adevărat, Sfinte Părinte!

— Pentru că şeful poliţiei era la curent… unui şef de poliţie i se pot încredinţa cele mai mari secrete… Deci, Rocasanta, care aranjase totul… care-o adusese pe fata mea aici… trebuia să-l anunţe apoi pe Raphael… De aici, înainte… am nevoie de mult curaj pentru a continua…

— Oh! Mă speriaţi, Sfinte Părinte – zise Raphael…

— M-am grăbit să vin la Tivoli s-o liniştesc pe fata mea… fără însă a îndrăzni să-i spun adevărul… Am văzut cum din oră-n oră se face palidă… şi mai palidă… Ce se întâmplase? O mare nenorocire, copilul meu! O crimă cumplită!

Raphael se făcu alb ca varul şi leşină… Machiavelli îl prinse în braţele sale, în timp ce Ragastens încerca să-l readucă în simţiri, frecându-i tâmplele şi fruntea cu apă…

— La naiba, domnule! zise el, vreţi să-l omorâţi…

Papa cu ochii ridicaţi spre cer. Părea un martir gata să bea până la fund cupa otrăvită.

— N-am să mai spun nimic, zise el, la capătul puterilor.

Raphael îşi reveni… Lacrimile! Se scurgeau pe obraji, iar suspine adânci se auzeau în liniştea de moarte.

— Oh! zise nefericitul, vreau să aud tot… vreau să ştiu tot adevărul… Adevărul, fie-vă milă!

— Adevărul… cumplit, îngrozitor! Câteva ore înainte de căsătoria voastră, fiica mea a fost otrăvită…!

— Nu se poate…!

— O femeie, plătită de Alma!… Rosita a spus totul doctorilor… şi-a adus aminte totul… Dar era prea târziu!… Oh, ce nenorocit sunt,. Sunt blestemat dacă cerul a îngăduit

una ca asta toate încercările au fost zadarnice!… Oh, fata mea! Fata mea!

Şi Papa se aruncă pe pat, cu capul în mâini, plângând în hohote durerea să ne mai putând fi stăpânită.

Ochii săi rătăciţi şi goi erau plini de lacrimi.

Raphael nu mai plângea. Se uita năucit când la Ragastens, când la Machiavelli. Deodată se ridică.

— Vreau s-o văd! spuse el.

Borgia îşi înălţă capul. Se ridică şi-l luă pe Sanzio de mână.

— Hai, copilul meu… s-o plângem amândoi… Haideţi domnilor şi dumneavoastră…

Şi luându-l pe Raphael se îndreptă spre uşă.

— O clipă! zise cu răceală Ragastens.

— Ce vrei, domnule?… Vreţi să-l împiedicaţi pe acest copil să-şi vadă pentru ultima oară pe îngerul pe care-l iubea… Înainte de a urca la ceruri…

— Vreau zise Ragastens, vreau să nu mă-ntorc în hruba de la Saint-Ange! Şi-l voi opri şi pe acest tânăr să meargă acolo.

— Sunt de aceeaşi părere, zise Machiavelli.

— Domnilor… Bănuielile dumneavoastră… după aceste mărturisiri…

— Nu sunt bănuieli… e prudenţă, iată, tot!

— Prieteni, şopti Raphael… Este tatăl Rositei!… Iertare lui!… şi mie…!

— Ragastens îşi răsuci nervos mustaţa. Îi făcu semn lui Machiavelli, iar acesta răspunse prin aprobare tacită…

— Raphael, noi îţi înţelegem şi respectăm durerea ce te copleşeşte… Noi avem încredere în tot ce-a spus Sanctitatea Sa… Dar, dar nu ne îndoim că Sanctitatea Să vă uita uşor ce i s-a întâmplat acum şi că nu se va răzbuna. În cinci minute vom putea fi azvârliţi în fundul unui şanţ, toţi trei… Aşa că… Hai Machiavelli…!

Machiavelli îl luă pe Sanzio de braţ.

— Oh, lasă-mă! Du-te dacă vrei!

— Raphael, vrei să fim ucişi…?

Raphael privi nedumerit în jur. Nu avea decât o singură dorinţă s-o vadă pe Rosita… Ultimele cuvinte însă ale lui Machiavelli îl făcură să tresară. Îi lăsă mâna lui Borgia. Machiavelli profită de acest moment, deschise uşa şi ieşi primul, luându-l cu el şi pe prietenul său, care nu opunea nici un fel de rezistenţă.

Ragastens se întoarse atunci spre Papă:

— Domnule, zise el, sunteţi liber…

— Domnule răspunse Borgia, când veţi ieşi afară fugiţi! Să nu-mi cădeţi vreodată în mână! Sau, veţi fi mort!

— Ah, domnule, îmi plăceţi mai mult aşa! Era gata să mă emoţionez, ştiţi?

În acelaşi timp Ragastens îl lega pe Papă la loc.

— Adio. Domnule! Am să vă urmez sfatul. Nu vă mai astup gura… sunt generos. Ţipaţi!… Ţipaţi… O să vă audă cineva.

Apoi Ragastens ieşi în fugă şi-i ajunse pe Raphael şi Machiavelli.

— Repede! Să fugim! Într-un sfert, de oră o armată întreagă va fi pe urmele noastre.

Raphael se opri!

— Nu pot să plec fără s-o văd. Nu mai are rost să trăiesc fără ea. Orice s-ar întâmpla vreau s-o văd Fugiţi!

— Ascultă zise deodată Machiavelli, vin după noi… O să te duci mâine dimineaţă la vilă…

Raphael făcu un „nu” din cap.

— Îţi jur că nu ne vom îndepărta. Vino numai la cincizeci de paşi de aici este o grotă… Vom fi la adăpost… Mâine dimineaţă vei face ce vrei!

— Jur! Jur! Jur!

Porniră toţi trei la drum. Machiavelli le arătă drumul. Ajunseră repede la caverna lui Maga.

— Aici e! zise Machiavelli. Este un loc ferit…

Intrară la timp în grotă. Afară deja se vedeau torţele ce veneau spre ei…

— Unde să fugim? Suntem încercuiţi. O să ne apărăm… Înainte de a ne lăsa prinşi vom arunca câţiva în prăpastie. O

umbră ciudată răsărise din fundul grotei.
— Raphael! şopti umbra.
Făcu câţiva paşi, apoi se năpusti asupra lui Raphael şi-l cuprinse în braţe…
— Tu eşti!… Tu eşti, Raphael…?
— Maga? zise Raphael fără urmă de mirare, ca şi cum nimic nu-l mai putea surprinde, acum, pe lume.
— Pe aici! Se auzeau strigăte… sunt în cavernă Să-i prindem pe diavoli şi pe vrăjitoare.
— Veniţi repede! zise Maga şi se îndreptă spre fundul cavernei.
Dădu la o parte nişte crengi uscate, frunze şi atunci se văzu o gură de tunel, neagră, deschisă spre noapte.
— Repede!… Coborâţi! urmă Maga.
Stânca ce acoperea gura tunelului fusese dată puţin la o parte.
— Repede!
— Suntem salvaţi, zise Ragastens, care dintr-o privire înţelese mecanismul care acţiona închiderea trapei.
Rămase ultimul şi închise uşor, în urma lui tunelul. Tocmai la timp, fiindcă deja se auzeau voci în peşteră… Ţipete de furie şi nemulţumire răzbăteau până la el… Atunci coborî cu multă băgare de seamă. Maga lumina tunelul cu o torţă. Treptele scobite în rocă coborau mult în pământ. La un moment dat scara se termina într-un spaţiu larg deschis, prin care Maga înainta făcând lumină.
Deasupra lor se auzea vuietul torentului Anio. Traversară încă un culoar, apoi începură să urce printr-un canal strâmt. Ajunseră în cealaltă parte a râului, pe versantul opus. Printr-o deschizătură se putea ieşi afară.
Raphael îi povesti lui Maga tot ce se întâmplase de când plecase cu Rosita spre biserică. Maga ascultă, apoi îi şopti seva la ureche. Raphael se îngălbeni, apoi faţa i se îmbujoră…
— Vie!… Este vie!… Auziţi!… Rosita trăieşte!

Repeta acest cuvânt cu frenezie, cu o bucurie atât de mare încât Ragastens şi Machiavelli, se priveau consternaţi clătinând din cap...

— Nu prieteni, nu sunt nebun! Bucuria mă înnebuneşte!... Vă spun că Rosita trăieşte!... Mamă Rosa, spune-le! repetă şi pentru ei, ce mi-ai spus mie...

— Pentru că îţi sunt prieteni... pot să le încredinţez... Da, domnilor, Rosita n-a murit...

— Deşi, Papa a minţit... Clopotul nu suna pentru ea! Totuşi a vrut să ne conducă la moartă...

— Papa n-a minţit... În această privinţă şi el crede că fata e moartă...!

— Povesteşte! Povesteşte-ne totul, zise Raphael.

— Bine, zise Maga, după o ezitare.

Şi el povesti totul de-a fir a păr, ceea ce băuse Rosita nu era decât un somnifer foarte puternic care dădea aspectul morţii. Dar după două zile şi două nopţi trebuia administrată o altă licoare, pentru ca fata să-şi revină...

Trebuiau s-o salveze... la timp... pentru a nu muri.

Capitolul XXXVI Onoruri funerare.

După ce Rosa Vanozza îşi termină povestea, în cavernă nimeni nu mai spuse nimic câteva minute. Ragastens îşi reveni primul:

— Nu ne rămâne decât s-o furăm şi s-o salvăm.

— Avem două zile şi două nopţi. Mâine are loc înmormântarea.

La cuvântul înmormântare, Sanzio se clătină. Ragastens continuă:

— Vom aştepta noaptea, intrăm în cimitirul din Tivoli şi în câteva minute o trezim pe frumoasa adormită.

— La acest plan m-am gândit şi eu zise Maga.

— Bun, atunci prieteni, pentru că nu ne mai rămâne nimic de făcut acum trebuie să ne odihnim în timp ce ştafetele lui Borgia ne caută pe toate drumurile... Ah... eu trebuie să-i spun câteva cuvinte lui Spadacappa... Odihniţi-vă!

Maga şi cei doi tineri se aşezară cum putură şi se pregătiră de somn. Ragastens se strecură prin deschizătura din stânca şi porni în liniştea nopţii în locul unde-i aştepta Spadacappa.

În mai puţin de zece minute ajunse şi auzi nechezatul lui Căpitan.

— Dumneavoastră sunteţi, cavalere? Am ştiut că sunteţi pe aproape fiindcă nu-l mai puteam ţine în frâu pe Căpitan.

— N-ai văzut nimic?

— Am văzut torţe aprinse care alergau, am auzit tot felul de ţipete… un grup de cavaleri a părăsit vila şi s-au dus către munte… Ah, mi-a fost frică că n-o să vă mai văd…

— Şi încotro au luat-o pe urmă?

— Spre drumul ce duce la Florenţa.

— Bun! De minune!… Duci caii înapoi la han şi aşteptaţi acolo… şi dacă te întreabă cineva ceva spui că noi facem e excursie în munţi… Dacă s-a dat alarma în Tivoli mă aşteptaţi aici, ca să mă previi.

— Am înţeles.

— Apoi, în zorii zilei, faci rost de o caleaşcă solidă… cu cai buni, trăpaşi… Ţine banii… Va trebui ca trăsura asta să alerge cât se poate de repede şi pe orice drum… găseşti tu un pretext pentru asta… Îmi aduci un costum întreg de ţăran din Tivoli… Hai, acum, du-te. Ne vedem în zori… Ai înţeles?

Spadacappa făcu semn că se poate conta pe el şi se îndreptă trăgând după el caii.

Încrezător în posibilităţile lui Spadacappa şi viclenia sa Ragastens se întoarse în cavernă, se lungi lângă ceilalţi şi adormi pe loc cu pumnii strânşi.

După plecarea celor trei, Sanzio, Machiavelli şi Ragastens, Rodrigo Borgia începuse să urle după ajutor. Îl auziseră gărzile şi-l eliberară repede. Papa, după convorbirea cu cei trei îşi dăduse seama că o cunoşteau pe Maga, că ştiau unde se află şi că se duseseră în mod sigur în cavernă.

Deci îşi trimise oamenii la cavernă, mai ales că voia să pună mâna pe Maga – să prindă doi iepuri dintr-o dată. Dar grota era pustie.

Atunci Borgia se gândi că fugarii au luat-o spre Florenţa… şi într-adevăr cavalerii acum străbăteau acest drum, iar Ragastens făcu un ocol şi se întoarse la Tivoli. La intrarea în sat îl aştepta Spadacappa.

— Ce se zvoneşte în Tivoli?

— Nimic. Ba da. Că a murit o fată la vilă, azi-noapte şi că va fi îngropată azi.

— Bine. Trăsura…

— E gata. Aşteaptă la hanul nostru. Este o trăsură zdravănă. Am găsit şi nişte trăpaşi buni. Costumul de ţăran este aici.

— Spadacappa, eşti foarte preţios!

— V-am spus eu, domnule, răspunse cu modestie Spadacappa.

Amândoi porniră spre han. Ajunseră şi în mai puţin de zece minute Ragastens era îmbrăcat în straie de muncă, cu o sapă pe umăr, Toată ziua dădu târcoale prin preajma vilei. Spre seară începuse să-i fie teamă că înmormântarea a fost amânată pentru a doua zi, când auzi clopotele biserici sunând lung, anunţând ceremonia.

Nu peste mult timp, poarta principală de la vilă se deschise, apărură mai mulţi popi, ce mergeau în urma unuia ce tot cânta rugăciuni de moarte. Apoi venea coşciugul acoperit cu o pânzuială albă şi dus de opt servitori îmbrăcaţi în livrele pontificale. În spatele sicriului mai veneau vreo douăzeci de soldaţi formând escorta, apoi locuitorii vilei, urmând procesiunea. Cortegiul trecu la cincizeci de paşi de Ragastens, ascuns în boscheţi.

Ragastens porni la urmă, intrând în mulţimea de săteni care veniseră de curiozitate. La biserică, intră şi el cu ceilalţi.

Se cântară psalmii. Rugăciunile fură rostite… Apoi se lăsă liniştea… Preotul făcea turul sicriului pe care-l stropea cu

apă sfinţită. Patru soldaţi, cu spada în mâna fuseseră mobilizaţi în cele patru colţuri ale sicriului lângă patru lumânări... În sfârşit preotul intră în altar, apoi se duse în sacristie urmat de copiii din cor şi de ceilalţi preoţi.

Slujba se terminase. Lumea începuse să iasă... Lângă Ragastens era o femeie bătrână care se îndreptă spre ieşire.

— Păi, nu se duce sicriul la cimitir?

— Cum dumneata nu ştii că Sfântul Părinte a hotărât ca fata să fie dusă la Roma şi înmormântata acolo?

— O duce la Roma?

— Da. Mâine cu o trăsură... Sfinţia Sa, pleacă să-i dea toate onorurile fetei. A hotărât ca toată noaptea, garda sa de onoare să vegheze asupra sicriului.

— Ragastens ieşi din biserică palid, împleticindu-se. Porni spre han tot gândindu-se cum să deschidă sicriul păzit de soldaţii...

— Cum să deschid sicriul?

Întrebarea îi revenea în minte, iar şi iar, în timp ce părea concentrat în examinarea halebardierilor ce se zăreau la han.

— Patru! gândi el... Din două în două ore se schimbă... Sunt mulţi, dar îi pot răzbi, Va trebui însă să nu fac gălăgie.

Întors la han se schimbă repede de hainele ţărăneşti şi-şi luă costumul de cavaler. Îşi dădu seama că îi este foame.

— Adu-mi ceva să mănânc, îi zise lui Spadacappa.

Acesta alergă... Dar Ragastens îl chemă înapoi.

— Nu!... m-am răzgândit...

— Domnul arată cam încruntat. O masă bună nu i-ar strica...

— Ştiu, ştiu... Nu voi renunţa la masă, dar voi mânca în altă parte, asta-i tot!

— Domnul vrea să iese?

— Da. Tu mă aştepţi aici.

— Şi trăsura? O mai ţinem?

— Da. Dar spune-mi Spadacappa, în cazul în care ar fi nevoie să scăpăm de cineva, dintr-o singură lovitură de cuţit, fără să scoată măcar un scâncet, m-ai putea ajuta?

— Ah, da! Mi s-a mai întâmplat mie, domnule…

— Şi dacă ar fi nevoie să scăpăm de doi?

— Putem încerca… Da, cred că pot să răspund şi de doi… Dar domnule, dacă nu reuşim?

Ragastens tresări. Ideea de a omorî pe cei patru care vegheau sicriul, îi venise în cap pentru prima dată. Şi nu-i plăcea deloc…

Plecă fără să-i răspundă lui Spadacappa la întrebare. Se îndreptă către hangarul care servea drept corp de pază improvizat halebardierilor. Intră în sala comună.

Un ofiţer stătea la masă. Ragastens începu să strige, vociferând pentru a atrage atenţia asupra sa!

— Pe Dumnezeu! Hei, burţi-albastre, porci de câini, nemernicilor.

Şi continuă să ţipe şi să bată în masă până ce apărură trei femei, ce alergau înspăimântate.

— Cu ce să-l servim pe domnul cavaler?

— Vreau să mănânc! Mor de foame! La naiba! Mai repede! La dracu! Mai sunt nevoit să mănânc şi singur fir-ar să fie!… Dacă trebuie să mai şi aştept…

Ofiţerul se ridică de la masa lui şi veni spre Ragastens.

— Domnule, zise acesta, văd că eşti un om de arme!

— Da domnule!

— Şi vă plictisiţi de unul singur?

— Îngrozitor de rău.

— Vă înţeleg foarte bine! Şi eu mă plictisesc. Ce-ar fi să luăm masa împreună?

Ragastens, care de fapt vroia să-l tragă de limbă pe ofiţer, primi cu bucurie şi nu peste multă vreme, cântându-i în strună ofiţerului reuşi să-i capete încredere, aşa încât acesta îi dezvălui parola care schimbă garda şi chiar consimţi ca Ragastens, pe timpul nopţii să-l înlocuiască în intervalul de timp în care se schimbă strajă.

Obţinând o astfel de victorie diplomatică, Ragastens se hotărî să-l îmbete criţă pe ofiţer şi să-l ţină locului… Şi reuşi.

După ce-l sărută pe ofiţer, care de-abia se mai ţinea pe picioare. Îl concluse până la scară unde o servitoare atrăgătoare îl aştepta. Câteva minute mai târziu auzi uşa închizându-se în urma lor.

— În cinci minate va sforăi, îşi zise cavalerul şi până dimineaţă nu se mai trezeşte!… Apoi, trecu prin uşa laterală a hangarului. Halebardierii îl văzuseră stând la masă cu superiorul lor. Toţi erau convinşi că Ragastens era un camarad de-al ofiţerului venit pentru a-i ţine companie. Această convingere se întări atunci când Ragastens chemă la el un sergent, îi spuse parola şi ceru să-i vadă pe cei patru care urmau să vegheze în biserică.

Sergentul îl salută pe Ragastens şi se execută.

Când veni ora schimbului, Ragastens participă la ceremonie exact aşa cum îl văzuse pe ofiţer, mai devreme. Exageră puţin rigoarea militară, iar tonul său furios îi făcu pe halebardieri să creadă că au de-a face cu un înalt ofiţer.

La întoarcerea din inspecţie trecu pe la post.

— Aici se doarme! zise el sever. Sergent, răspunzi de ordine. Să n-aud un cuvânt. Apoi ieşi ca un om hotărât să-şi îndeplinească foarte serios datoria.

În stradă o umbră se apropie de el. Era Spadacappa, Ragastens îl duse într-un colţ întunecat.

— Domnule, zise Spadacappa, prietenii dumneavoastră sunt la han, împreună cu o bătrână, foarte îngrijoraţi toţi… M-au trimis după dumneavoastră…

— Bine! Te duci şi le spui că totul merge bine.

— Mă duc… şi când vă întoarceţi?

— Ascultă! Poţi să-mi vii cu trăsura până la biserică?

— Dacă învelesc roţile cu paie şi leg copitele cailor în cârpe… răspund de linişte…

— Poţi veni într-un sfert de oră?

— Da, dar…

— Bine douăzeci de minute, în faţă, cu trăsura. Cei doi prieteni ai mei şi bătrâna să fie în trăsură…

Spadacappa porni imediat spre han iar Ragastens se îndreptă către biserică. Vroia să fie singur.

Intră în biserică şi examină situaţia cu mare atenţie şi multă încordare! Gata, a găsit. Se îndreaptă glonţ spre unui din cei patru care vegheau moartă, şi-l zgâlţâi de umăr. Omul care aţipise, tresări speriat. Ceilalţi patru înţepeniră.

— Ei, bine, se pare că dormiţi! La carceră este foarte grav.

— Domnule ofiţer, bâgui adormitul… Oboseală…

— Soldatul nu cunoaşte oboseala. În compania mea reluă Ragastens ca să dormi sub arme, este o crimă. Două luni de arest… Dar la halebardieri…?

Soldatul păli…

— O să-l anunţ pe ofiţerul vostru care m-a însărcinat să-l înlocuiesc. Cred că două luni e puţin…!

— Domnule ofiţer vă promit…!

— Dar pici de somn… Ce să-mi promiţi şi voi aştelalţi la fel. Hai, hai, nu e dracul aşa de negru, pe cât pare… Duceţi-vă la culcare… băieţi!

Ragastens aştepta cu nelinişte îngrijorată rezultatul acestor cuvinte. Cei patru soldaţi se priviră neîncrezători şi neliniştiţi…

— Hai, duceţi-vă la culcare! Drace! Nu vreau să se spună că sunt ora rău… Hai! Vă ţin eu locul!… O oră moartă va fii vegheată de un locotenent de archebuzieri! Asta face cât patru halebardieri.

Cei patru soldaţi nu se clintiră. Ragastens simţi cum îl năpădeşte sudoarea.

— Duceţi-vă, hai mergeţi la culcare… că altfel mă supăr!

— Mulţumim, domnule ofiţer! zise deodată unul, care se şi îndreptă spre uşă.

Ceilalţi îl urmară, mulţumind la rândul lor.

Ragastens îşi muşcă buzele să nu ţipe de bucurie. După ce plecară cei patru soldaţi, mai aşteptă câteva momente până auzi paşi îndepărtându-se, apoi în apropie de sicriu şi cu

lama spadei sale începu să desfacă capacul. Cu o mişcare uşoară ridică încet capacul. Îngenunche, îşi strecură amândouă mâinile,. Muşchii i se întinseră.

Moarta îi apăru albă, atât de albă, încât un fior de gheaţă îi străbătu inima. Se ridică în picioare grăbit, fără să-şi poată desprinde privirile de tânăra femeie şi timp de câteva secunde această treabă macabră îl sperie. Dar îşi reveni la realitate gândindu-se la primejdiile care-l pândeau.

Tremurând, se aplecă să ia fata în braţe şi s-o scoată… În acel moment simţi o mână pe umăr.

Capitolul XXXVII Singurătatea lui Ragastens.

După plecarea lui Ragastens, în caverna lui Maga toţi trăiseră cu încordare o lungă aşteptare. Ragastens nu mai venea.

Veni seara şi cei trei aşteptau, într-o linişte de moarte, pândind orice zgomot. Veni noaptea Neliniştea lui Machiavelli creştea din minut în minut, din clipă în clipă. Nu cumva l-au prins? De ce nu venea?

În ce-l priveşte pe Raphael, acesta de-abia mai suporta.

— Haideţi! zise el scurt.

— Să mai aşteptăm!

— Nu mai pot.

Machiavelli înţelese că Raphael era la capătul puterilor.

— Haideţi, spuse el, dar să trecem pe la han, poate aflăm veşti.

— Bine, cum vrei, numai să plecăm mai repede…!

— Nu-i aşa, Maga?

— Oh! Ba da, zise cu tristeţe Maga.

Porniră toţi trei la drum. O jumătate de oră mai târziu se aflau la han.

— Spadacappa! zise Machiavelli arătând spre un om ce părea că aşteptă pe cineva. Se întâlniră cu bucurie.

— Unde e cavalerul?

— Dă târcoale prin Tivoli şi nu ştiu dacă pot să-l găsesc repede. Dar am făcut tot ce mi-a spus. Orice s-ar întâmpla: am pregătit totul.

— Spadacappa, trebuie să-l găsim repede. Să ştie să suntem aici.

Spadacappa a plecat imediat şi se ştie urmarea. Când se întoarse se înnoptase bine.

— Cavalerul? întrebă în grabă Machiavelli.

— Vă aşteaptă în piaţa bisericii… Repede domnilor, ajutaţi-mă!

Spadacappa alergă spre trăsură şi începu s-o aranjeze cu fân. Sanzio şi Machiavelli înţeleseră că… se puseră grăbiţi pe treabă.

— Ragastens are nevoie de trăsură, şopti Machiavelli. Înseamnă că totul e gata… O speranţă în inimile lor… În câteva minute vor fi gata.

O suiră pe Maga în trăsură.

— La drum! zise Raphael.

Trăsura ieşi din han, condusă de viteazul Spadacappa. Machiavelli şi Sanzio porniseră înainte. Repede, ajunseră în mica piaţetă a bisericii.

— Nimeni! se miră Machiavelli.

— Să intrăm! răspunse Sanzio.

Descălecară şi cu pumnale în mâini pătrunseră tiptil în biserică. Din câţiva paşi ajunseră în apropierea altarului, unde pe un catafalc împodobit cu catifele şi mătăsuri odihnea sicriul fetei. Machiavelli îl prinse de mâna pe Sanzio şi împreună intrară în cercul de lumină făcut de luminările ce străjuiau coşciugul. Raphael ţâşni înainte şi în momentul în care Regastens se pregătea să ridice moartă, îI bătu pe umăr… Regastens ridică privirea şi era gata să-şi scoată pumnalul împotriva celui care nu-l lăsa să-şi termine treaba, când îl recunoscu pe Raphael. Un zâmbet de orgoliu şi bucurie îi apăru pe buze şi toată faţa i se lumină.

— Dumnezeule mare! zise el. Dragă prietene ai ajuns la timp. Ia-o!… De fapt, dumnea-ta eşti soţul…!

Raphael o privea cu extaz pe Rosita. La ultimele cuvinte ale lui Ragastens se dădu un pas înapoi, îşi descoperi capul,

apoi, prea emoţionat pentru a putea să vorbească, arătă spre fată.

Regastens înţelese gândul generos al artistului.

Sanzio îi făcea onoarea de a-l lăsa pe el s-o ducă pe soţia sa şi să termine ce începuse…!

Atunci, Ragastens se aplecă, luă fata, o ridică în braţe şi o duse până la trăsură unde o aşează cu capul pe genunchii lui Maga…

Raphael vru să vorbească… să-şi exprime bucuria, recunoştinţa… îl îmbrăţişa pe cavaler cu o îmbrăţişare care consfinţise o prietenie puternică. Apoi, Ragastens ordonă:

— Spadacappa, calul meu şi al tău!

Spadacappa fugi.

— Machiavelli, pe capră, continuă cavalerul. Ştiţi să conduceţi bănuiesc?

— Da, generale!

Spadacappa se întoarse şi Regastens sări în şa. Trăsura porni, traversă satul la pas, apoi porni în galop, Spadacappa şi Regastens galopau de-o parte şi de alta a trăsurii. După o oră de goană, Raphael strigă să oprească. Machiavelli ascultă şi sări de pe capră. Atunci Sanzio cobori din trăsură. Regastens descălecă întinzând braţele, Raphael o luă pe Rosita în braţe, albă încă la faţă dar încântătoare în uimirea ei graţioasă, cu ochii tulburaţi ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un vis.

Rosita, spuse Raphael plin de emoţie, iată-l pe domnul cavaler Regastens şi pe Machiavelli cei doi prieteni dragi despre care-ţi vorbeam adeseori… despre care ţi-am povestit cât de devotaţi…

— Fiţi binecuvântaţi, oh, voi cei care mi-aţi redat viaţa şi soţul, zise cu un surâs de o infinită blândeţe întinzând mâinile celor doi. M-aţi făcut fericită… nici odată n-o să-mi uit fraţii…

— În acest caz, zise Regastens cu gravitate, vă rog să-mi daţi sărutarea la care-mi dă dreptul acest titlu preţios!

Rosita întinse obrajii. Cavalerul o sărută, făcând eforturi mari pentru a-şi ascunde toată emoţia.

— Fii fericită, micuţă soră, zise el.

Apoi fu rândul lui Machiavelli. Şi aceşti oameni strânşi sub serul înstelat al nopţii în mireasma lavandei, avură o clipă de fericire absolută, aşa cum puţine clipe sunt într-o viaţă…!

Când Rosita şi Raphael se urcară în trăsură scoaseră un ţipăt! Maga dispăruse.

— Ei, zise Sanzio, hotărârea ei a fost neclintită. Nici lacrimile Rositei, n-au putut-o opri… Am încercat şi la Roma s-o convingem să meargă cu noi… Biata mamă Rosa…!

Rosita plângea încetişor.

— Hai, trebuie să plecăm.

— Să plecăm! răspunse Sanzio cu un suspin.

Trăsura se legăna din nou. Atunci Maga ieşi din hăţişul în care se ascunsese. Ochii ei urmăriseră trăsura până ce se pierdu în zare. Lacrimi mari îi curgeau pe obraji…

Se întoarse şi se hotărî să meargă la Tivoli. Acum, o voinţă nestăpânită pusese stăpânire pe ea…

În zorii zilei, făcând un mare ocol, ajunseră pe drumul spre Florenţa. Ragastens îi făcu semn lui Machiavelli să oprească.

— Prieteni, zise el, de-aici trebuie să ne despărţim. Drumul e liber… Voi, vă duceţi drept la Florenţa; eu mai am ceva de făcut pe-aici…

— Ne despărţim? întrebară Machiavelli şi Sanzio deodată.

Şi încercară să-l oprească. Dar nimic nu reuşi să-l înduplece pe cavaler. Sanzio şi Machiavelli se resemnară. Cu o emoţie violentă, se îmbrăţişară, îşi făcură promisiunea de a se reîntâlni; îşi luară rămas bun.

Apoi, după ce Ragastens promise că va veni la Florenţa în curând, porniră la drum.

Ragastens se întoarse spre Spadacappa:

— Spadacappa nu vreau să mă trădezi. Te previn deci că pornesc o bătălie mare şi grea…

— Cu dumneavoastră domnule cavaler, nu mi-e teamă de nimic… Dar domnul se va bate?

— Da, Spadacappa, îţi convine?

— Da, domnule. Numai vă rog să-mi daţi voie să vă mai pun o întrebare.

— Zi!

— Până acum n-aţi făcut altceva decât să vă bateţi cu o mulţime de lume, cu zbirii, cu seniorii puternici ai lui monseniore Cezar, cu acesta, chiar şi cu Papa!… Împotriva cui veţi lupta de data asta?

— Împotriva unei armate! răspunse cavalerul cu simplitate.

Capitolul XXXVIII Umbrarul de lângă fereastră.

Timp de câteva zile Regastens rătăci prin munţi pradă unor gânduri rebele, neştiind încotro s-o ia: ori să se întoarcă în Franţa, ori să meargă la Florenţa. Dar, încet încet se apropia, de fortăreaţa Monteforte. După cinci zile de călătorie îşi dădu seama că se află la două zile de aceasta.

Trăsese la un han de vreo două ore, într-un sătuc. Se aşezase sub un umbrar, în apropierea peretelui şi savură o sticlă de vin alb. În spatele lui, prin fereastra de la parter, răzbăteau vocile unor oameni care luau masa în han. Tot ce se vorbea ajungea la urechea cavalerului. Câteva cuvinte îi atraseră atenţia. Ragastens ciuli urechile şi ceea ce auzi era de mare interes pentru el. Spre sfârşitul conversaţiei, Regastens îi făcu un semn lui Spadacappa.

— Spadacappa, şopti Regastens, vezi camera asta? Uşa dă spre un culoar ce străbate hanul. Te voi posta în faţa uşii şi nu te mişti…

— Bine mă duc…

— Aşteaptă!… Vei avea cuţitul în mână. Dacă se deschide uşa şi cineva vrea să iese…

— Va trebui să se-mpiedice în pumnalul meu de oţel?

— Exact… Înţelegi repede!

Ragastens aşteptă o clipă. Apoi, ieşi de sub umbrar, trecu prin pasajul dintre acesta şi perete, ajunse la fereastră şi încălecând-o, sări în cameră spunând cu vocea cea mai veselă:

— Bună ziua domnilor… Sunt încântat de întâlnire!

Capitolul XXXIX Căsătoria lui Primevčre.

Într-o frumoasă seară de vară, la Monteforte, străzile oraşului erau cuprinse de o mare agitaţie.

Oameni simpli, soldaţi, se aflau în piaţa cea mare, în fundul căreia se înălţa palatul contelui de Alma, cu o siluetă elegantă de arhitectură florentină.

Faţada palatului era luminată strălucitor. În marea sală de bal o mulţime de cavaleri îmbrăcaţi de război se pregăteau de luptă. Printre ei erau şi cei din catacombele de la Roma. În fundul sălii tronul era gol. Toată lumea aştepta cu nerăbdare sosirea contelui Alma şi a fiicei sate, Beatrix.

Un grup de cinci sau şase oameni înconjurau tronul: prinţul Manfedi, care deşi împlinise 70 de ani, la chemarea contelui Alma venise imediat: războiul trebuia să înceapă.

Contele Alma, vrând, nevrând, era sufletul unei mari conspiraţii în care intraseră toţi cei pe care Cezar îi deposedase de pământuri şi bunuri. Această reuniune trebuia să hotărască ultimele măsuri ce se vor lua.

Un spion întors în după-amiaza acelei zile, adusese vestea că Cezar a pornit în fruntea unei armate de 15000 de oameni. Avea cu el şi catapulte şi tunuri de campanie.

În sala de ceremonii, contele Alma era aşteptat. În grupul lui Manfedi oamenii vorbeau:

— Contele Alma comandă: cred că e prea mult pentru el… poate un regiment din armata lui Cezar ar fi mai bun…

Cuvintele lui, care trădau neliniştea generală, făcură linişte. În acel moment, uşa care se afla în apropierea tronului se deschise brusc. Toţi ochii se îndreptară într-acolo. Beatrix era singură…!

Mulţimea rămase uluită. Ce făcea contele Alma…?

Uluirea se preschimbă în curiozitate când Beatrix se îndreptă către tron şi se aşează… O linişte se lăsă în sală.

În picioare, zveltă, într-o rochie de catifea gri, Beatrix privi mulţimea cu hotărâre şi siguranţă.

— Seniori, zise ea, vă aduc la cunoştinţă o veste nefericită: contele Alma a dispărut din Monteforte! La aceste cuvinte în sală se porni un murmur lung.

— Trădare! strigară câţiva şefi.

Beatrix întinse mâna şi se făcu linişte.

— Cei care se tem pot să plece. Cei care vor rămână vor apăra cu mine încă o dată Monteforte… Uşieri, deschideţi uşile…

Nu ieşi nimeni… Beatrix se uită în sală.

— Acum zise ea pot să spun că Monteforte va fi salvat şi Italia va scăpa de despotism. Seniori, vă mulţumesc… Oamenii o ascultau cu încredere şi erau însufleţiţi de cuvintele ei. Toţi şi-ar fi dat viaţa cu bucurie pentru Primevčre. Sentimentele mulţimii se traduseră prin aclamaţii.

Beatrix înţelese că era arbitrul suveran şi de necontestat al deciziilor ce trebuiau luate. Se aşează pe tronul care-i conferea titlul de şef real în absenţa contelui Alma. În acel moment un tânăr mândru se ridică şi cu o voce puternică spuse?

— Eu Jean Malatesta, fiul lui Guido Malatesta, ucis la Rimini în luptă cu Cezar declar că Italia a suferit o ruşinoasă înfrlngere şi că trebuie să-i luăm lui Rodrigo tot ce ne-a furat. După Monteforte salvat va urma Rimini apoi Imola, Bologna, Piombina, oraşele Urbino, Pesaro, Faenza, Comerino. Sunteţi de acord ca liga constituita azi să urmărească acest ţel măreţ? Şi după ce-l vom respinge pe Cezar la Monteforte, vom începe eliberarea Italiei?

Nu se auzi decât un strigăt de entuziasm.

— Or, reluă Malatesta avem un şef suprem: contele Alma. Acesta a acceptat să meargă în fruntea noastră… Contele

însă a dispărut. Ce a devenit? Trebuie să aflăm… Şi eu cred că ştiu ce i s-a întâmplat.

Primevčre avu o tresărire de spaimă.

— Doi bărbaţi, doi pelerini, au venit la Monteforte, acum câteva zile. Nimeni nu i-a băgat în seamă.

Eu l-am văzut pe contele Alma stând de vorbă cu aceştia. Am vrut să mă apropii să văd cine sunt, ce vorbesc. Apoi continuă:

— Ştiţi cine era pelerinul cu care contele Alma a stat de vorbă în taină? Nimeni altul decât blestematul de suflet al lui Cezar Borgia, unul din spionii cei mai activi al papei Alexandru al VI-lea, un călugăr numit Garconio…

— Don Garconio, exclamă Primevčre.

— Trădare! se auzi din sală tunetul adunării.

Malatesta făcu un senin cu mâna. Liniştea se restabili.

— Adevărul nu e greu de ghicit. Contele Alma ne-a trădat… A acceptat propunerile papei Alexandru al VI-lea… S-a vândut… Va trebui să scăpăm odată de Papa şi fiul său…

— Adevărat! strigară câteva voci.

— Contele pedepsit!

— Un exemplu zguduitor!

— Domnilor, reluă Jean Malatesta, propun ca din acest moment contele Alma, trădător şi laş, să fie denunţat public şi bunurile şi titlurile să-i fie luate… să fie urmărit şi prins…

— Seniori!… dragi seniori!… strigă Primevčre albă de disperare.

În acest moment, un bătrân se ridică de lângă Jean Malatesta. Era prinţul Manfedi. Se bucura de o influenţă de necontestat asupra tuturor. Se făcu iar linişte.

— Domnilor, spuse el cu o voce puternică, pe care vârsta i-o păstrase nealterată şi eu mi-am văzut domeniile prădate, invadate, am trăit măcelul luptelor… Nu mai vorbesc cu bogăţiile mele jefuite, de privilegiile călcate în picioare… Sunt bătrân, dar dacă este vorba de salvarea Italiei, umerii mei bătrâni mai pot purta cuirasa. Domnilor, am fost printre primii care am aderat la această alianţă. M-aţi auzit vorbind

la reuniunile noastre… m-aţi văzut pe câmpul de bătălie… cred că pot să vă spun cinstit părerea mea…

Cred că entuziasmul tineresc l-a dus prea departe pe Malatesta… Cred că în ce-l priveşte pe contele de Alma nu trebuie să luăm o hotărâre pripită… Domnilor uitaţi că faţa contelui de Alma, draga noastră Beatrix care ocupă acest tron, acum,… Priviţi ce fragedă făptură ne-a dat exemplu de vitejie şi curaj…

Domnilor, propun să nu se ia nici o măsură împotriva contelui, tatăl lui Beatrix…

Jean Malatesta se uită şi el la Primevčre. Se făcuse alb ca varul. Şi, cu o voce plină de emoţie, spuse:

— Domnilor, propunerea prinţului Manfedi este bună.

Toţi se priviră surprinşi, nedumeriţi.

— Seniori, continuă Malatesta, atât contele Manfredi cât şi eu suntem impresionaţi de situaţia în care se află Beatrix… Şi tocmai de aceea v-aş face altă propunere… Vorbesc deschis ca între fraţi…

Şi spunând aceste cuvinte, emoţia îi prinse şi mai tare:

— Dragă Beatrix, zise el cu nervozitate, eşti cu adevărat conducătorul nostru, eşti sufletul tuturor. Vitejia dumitale ne-a îmbărbătat pe toţi, cuvintele dumitale au trezit în noi speranţa… şi limba mea să fie aruncată la câini dacă eu pot spune ceva rău, sau care să vă rănească.

— Spune, Jean Malatesta.

— Deci, zise tânărul ne-am hotărât cu toţii să luptăm până la moarte, dacă trebuie… Contele Alma ne-a părăsit… Dar v-a părăsit şi pe dumneavoastră, Beatrix… Propun să-l aşteptăm trei zile pe contele Alma. Dacă după trei zile nu apare, va fi destituit. Acceptaţi?

— Accept! zise Manfredi.

— Acceptăm! reluă toată adunarea.

Primevčre făcu semn care arăta că se supune.

— Or, dacă în trei zile nu vine, nu vom avea şef. Şi contesa Beatrix va fi asediat… Ne trebuie un protector pentru Beatrix.

Primevčre păli.

— Acest şef, acest protector va fi ales chiar de contesa Beatrix acum. Cel care va fi desemnat va fi şef dacă în trei zile nu vine contele… Am spus.

Un murmur confuz cuprinse sala.

Cu privirea pierdută, fata cerceta sala. Se ridică şi spuse:

— Dragi seniori, propunerea lui Malatesta mă sperie şi mă surprinde.

— Nu e rea, totuşi! ziseră mai multe voci.

— Bine, zise ea. Accept. Domnilor, îl aleg pe prinţul Manfredi…

Un tunet de „vivat” răsună la aceste cuvinte. Toată lumea îl stima pe prinţul Manfredi şi alegerea făcută de Beatrix îi mulţumea. Numai doi cavaleri erau nemulţumiţi. Unul era tânărul Malatesta.

Prinţul Manfredi se îndreptă către Beatrix şi-i sărută mâna celei ce-i devenea logodnică… Acest sărut o făcu pe Beatrix să tresară… De ce o astfel de teroare punea stănânire pe ea?

Bătrânul o binecuvântă apoi spuse:

— Accept dubla onoare ce mi se face; îl desemnez pe Valentin Ricardo ca şef al cavaleriei şi Trivulce de Piomlina pentru a comanda artileria. Rodrigo de Imola, Jean Malatesta şi Giulio d'Orsini pentru a forma consiliul…

Mulţimea de şefi în picioare, salută cu aclamaţii pe Primevčre.

Patru zile mai târziu clopotele sunau fără încetare, fanfarele cântau în faţa palatului; o mulţime vorbăreaţă, bucuroasă, se îngrămădea în piaţă.

La prânz contesa Alma apăru în capătul scărilor şi, înconjurată de doamne de onoare urmată de seniori din palat era condusă de prinţul Manfredi, care-i ţinea mâna. Prinţul şi Beatrix coborâră scările acoperite cu un covor bogat, el radios, ea palidă în rochia albă de brocart, cu coroana de aur şi coroniţa de bucle blonde semănând cu o

regină care deschide o sărbătoare populară… Sărbătoarea, era căsătoria ei.

Capitolul XL Întâlnirea.

Jean Malatesta nu se înşelase! Cei doi pelerini pe care-i văzuse cu contele de Alma erau într-adevăr emisarii papei Alexandru al VI-lea: baronul de Astore şi călugărul don Garconio.

Contele Alma, în acel timp, să tot fi avut vreo cincizeci de ani. Era un om taciturn, cu o sănătate şubredă. Avea un caracter nestăpânit, schimbător neîncrezându-se în nimeni, mereu bănuind câte un atentat la viaţa sa, viclean şi uzând de toată şiretenia. În luptă îi plăcea mult, cel mai mult, odihna.

Când află că Beatrix organizează o mare ligă formată din toţi seniorii deposedaţi de Borgia, se înspăimântă. De fapt nu el ci Beatrix acceptă comanda acestei conspiraţii.

Când Astore şi don Garconio îi propuseră capitularea, contele de Alma o făcu fără prea mari împotriviri. În seara dinaintea marii adunări a şefilor, părăsi în secret Monteforte şi plecă să se întâlnească cu călugărul şi cu baronul care-l aşteptau. Totuşi ruşinea îl cuprinse.

— Domnilor, zise el, vă însoţesc la Roma, pentru că vreau să-l văd pe Sfântul Părinte… pentru a încerca să oprim un nou război… Să ne grăbim pentru că vreau să mă-ntorc repede la Monteforte…

— Oh, nu trebuie să mergem până la Roma. Sfinţia-sa era pe punctul de a merge la Tivoli când l-am părăsit noi şi precis până acum a ajuns…

Cei trei oameni porniră la drum, contele de Alma la mijloc – ca un prizonier. De fapt se predase înainte de bătălie.

— Cât despre propunerile pe care mi le-aţi făcut, nu vreau să discut…

— Sunt grozave, zise Astore. Un palat şi o rentă anuală de două mii de ducaţi de aur…

— Dreptul de a avea o gardă de douăzeci de oameni de arme…

— Comandant al gărzii nobililor papei…

— Titlul de gentilom consultant al consiliului privat al Sfântului Părinte…

— În sfârşit. Conchide Garconio, cea mai bună situaţie din Roma, după Sanctitatea Sa şi monseniorul Gezar!

— Să nu mai vorbim despre asta! zise contele Alma care preţuise şi el bine câştigul trădării sale.

Călătoreau în mare viteză şi nu se opreau decât noaptea.

— A doua zi dimineaţa poposiră la un han de pe drumul dintre Monteforte şi Tivoli acelaşi în care se afla şi Ragastens.

Hangiul le aduse cele mai bune bucate şi cei trei oameni, instalaţi în camera cea mai răcoroasă, mâncară cu poftă. Vorbeau cu veselie.

— Când mă gândesc spunea Astore, care după ce bea un păhărel în plus vorbea mai mult decât trebuia, la mutra pe care o fac în acest moment d-nii Malatesta, Manfredi, Orsini.

Contele se mulţumi să zâmbească şi zise:

— Să vorbim despre altceva, vă rog…

— Da, să vorbim despre altceva, zise şi Garconio; baroane, ştii la ce mă gândeam eu?

— Spune, dragă Garconio.

— Ei, bine, mă gândeam la figura pe care o fi făcut-o cunoştinţa noastră când s-a trezit în puţul cu reptile… şi când călăul i-a tăiat gâtul deci! Îmi pare tare rău şi chiar am remuşcări că am pierdut această sărbătoare!

— Din păcate, lucrurile astea nu se repetă… D. de Ragastens este mort, mort şi îngropat…!

În acest moment, Ragastens trecu pervazul ferestrei:

— Bună ziua, domnule! Încântat de revedere!

Astore ţâşni ca un leu. Garconio rămase pe scaun, împietrit.

„Ragastens!” bâigui el.

Contele Alma, uimit, asista fără un cuvânt la această scenă neaşteptată.

— La naiba, dragul meu baron, râse Ragastens, morţii îngropaţi de dumneavoastră se simt bine, mi se pare.

— Cavalerul de Ragastens! repeta Astore, prostit de spaimă.

— Ei da, cavalerul R. În carne şi oase… E adevărat că nu e vina acestui călugăr demn dacă mă revedeţi, dragă prietene, dar asta e, mă vedeţi… şi ăsta e esenţialul. Or, asta, dar vă rog să vă reveniţi… Se pare că am întrerupt o întrunire familială? Dacă sunt în plus, spuneţi-o, ce dracu!

Şi, întorcându-se către contele Alma:

— Domnule conte, daţi-mi voie să mă prezint: sunt cavalerul Ragastens şi tocmai vă căutam, având lucruri interesante să vă comunic.

— Du-te la dracu de unde-ai venit! urlă Garconio.

În acelaşi timp călugărul, cu pumnalul ridicat, se apropie de Ragastens. Dar acesta îl văzuse şi ţâşni ca o săgeată înapoi, spre fereastră, scoţându-şi sabia. Pumnalul fu aruncat în gol.

— Astore!… şi dvs., conte… să-l prindem!

Baronul îşi reveni din uimire.

— O să fugă pe fereastră, adăugă Garconio! Pe el!

— Nu vă fie teamă, drăguţule zbir!

Luptându-se în continuare cu baronul care pară lovitură după lovitură.

— Întăriri! Întăriri, urla Garconio.

Şi călugărul, nereuşind să-l înjunghie pe Ragastens, ieşi pe uşă.

În tot acest timp contele Alma nu se mişcase. Habar n-avea cine era acest nou venit şi nu avea chef să se bage într-o încăierare care părea rezultatul unor răzbunări personale.

Călugărul deschisese uşa.

— Iadule! mormăi el, retrăgându-se din faţa lui Spadacappa.

— Loveşte, strigă Ragastens.

Spadacappa dădu o lovitură fulgerătoare. Călugărul căzut la pământ. În acelaşi moment spada lui Ragastens găurea

umărul lui Astore, care leşină.
— A şaptea lovitură, dacă nu mă-nşel? zise Ragastens cu un surâs.
— La dracu, domnule, zise baronul, număraţi bine, într-adevăr. Dar fiţi liniştit, am să vă înapoiez totul dintr-o singură lovitură…
— Nu mă îndoiesc nici un moment, baroane… şi până atunci, mai aveţi nevoie de ceva?
— Nu, n-am nevoie de nimic… decât să-mi continui drumul cel mai repede cu putinţă…
— Oh, îmi pare nespus de rău, dar doream să-i fac domnului conte propunerea de a face o plimbare.
Călugărul, întins pe jos, auzi aceste ultime cuvinte. Se ridică cu greu şi horcăi:
— Fugi, conte! Fugi!
— Contele n-are nici un motiv să fugă! zise Ragastens.
— Ce aveţi cu mine, domnule? întrebă cu multă răceală contele Alma.
Ragastens se apropie de el.
— Numai două cuvinte vreau să vă spun, zise el la urechea contelui. Vin de la Roma de unde am evadat în ajunul zilei în care se fixase execuţia – pe motivul că am refuzat să vă răpesc!
— Nu-l asculta, conte!… Minte…!
— Garconio vorbind se târa spre genunchii lui Ragastens. Spadacappa îi puse mâna pe umăr şi, cu o mişcare bruscă îl răsturnă pe spate. În ce-l priveşte pe baron, acesta tocmai leşinase…
Cele câteva cuvinte îl treziră pe contele Alma. Nu se îndoia de sinceritatea cavalerului.
— Eu am refuzat să fac această murdărie… Baronul Astore, însă, a acceptat…!
— Bine, şi?
— Şi?… În ziua în care am fost arestat am auzit cu urechile mele pe monseniorul Cezar Borgia dând ordine pentru a se pregăti cea mai secretă din celulele castelului Saint-Ange.

Contele Alma îşi aminti de alţi seniori, care fuseseră atraşi cu tot felul de promisiuni ciudate la Roma, iar apoi suferiseră tot felul de accidente mai mult sau mai puţin bizare.

Ragastens înţelese ce se petrecea în sufletul contelui.

— Domnule, zise el, capul meu a fost scos la vânzare; ştafete au fost lansate pe urmele mele; la ora asta aş puteai fi departe şi în deplină siguranţă; dacă m-am abătut din drumul meu pentru a merge spre Monteforte, am făcut-o pentru a vă salva de o moarte cumplită… Acum am conştiinţa împăcată. Dacă doriţi să mergeţi la Roma, sunteţi liber… Hai, Spadacappa, e timpul.

Şi Ragastens făcu o mişcare spre ieşire. Dar cuvintele sale, tonul lor grav, evidenţa bunei credinţe, toate acestea îl convinseseră pe contele Alma.

— Aşteptaţi domnule… zise el.

Ragastens aştepta îngrijorat… hotărât în fond, de a-l duce pe contele Alma cu forţa, dacă nu reuşea să-l convingă…

Contele privi spre Astore, încă leşinat, apoi spre călugărul care nu se putea mişca din cauza rănii, dar…

— Domnule, zise deodată Ragastens, vă însoţesc puţin, pentru că vreau să vă vorbesc şi nu aş vrea să vă întârzii fuga; dar, zise el am să mă-ntorc aici… Vreau să merg la Roma…

— Spadacappa, caii! ordonă Ranastens plin de veselie.

Câteva minute mai târziu, contele Alma şi Ragastens călătorea spre drumul ce ducea la Monteforte.

— Domnule, întrebase Spadacappa, n-ar trebui să-l terminăm pe călugăr?

— Nu! La ce bun?! răspunse fără grijă, Rargastens; va muri peste câteva zile, la întoarcere.

Contele Alma întreabă:

— Domnule, sunteţi sigur de intenţiile lui Cezar Borgia în privinţa mea?… Acum că suntem singuri şi că nu ne mai aude nimeni.

— Domnule conte, mi se pare că inversaţi rolurile… Nu mie mi-e frică de cei doi, ci lor de mine.

— Nu vă e teamă că veţi atrage represaliile celor doi Borgia?

— Puţin îmi pasă!

— Văd că nu vă e teamă! se mira contele.

— Fiindcă i-am văzut de aproape… şi-i povesti întâlnirile cu cei trei Borgia. Apoi adăugă: N-o să tremur în faţa lor.

— Contele îl privea din ce în ce mai surprins, după ce auzise cele relatate de cavaler. O Italie întreagă trăia cu teroarea acestei familii, iar…

— Revin la prima mea întrebare. Sunteţi sigur de intenţiile familiei Borgia?

— L-am auzit pe Cezar când ordona să vi se pregătească o hrubă…

Contele îşi aplecă capul. Inutilitatea trădării îi copleşea mai mult decât actul în sine.

Nu ştia ce să facă. Să meargă la Roma? Sau să se întoarcă acasă? Ce să facă?

— Conte, cred că trebuie să renunţaţi la trădare. V-am spus că Borgia, nemiloşi şi după obiceiul lor, vă pregătesc o bună ascunzătoare… Atunci, în mintea dumneavoastră are loc o schimbare. Priviţi înapoi şi vă înspăimântaţi de drumul pe care l-aţi făcut. Vi se pare că între dumneavoastră şi prietenii dvs., soldaţi, propria dumneavoastră familie… s-a deschis o prăpastie pe care n-o veţi putea trece niciodată.

Ragastens vorbea cu o emoţie pe care o transmitea şi celuilalt. În ochii lui se citea loialitatea. Contele asculta cu interes.

— Ei, bine, vreţi să vă ajut să treceţi peste prăpastie?

— Imposibil!

— Imposibil? Nu! Vom vedea. Esenţialul este să vreţi. Cine vrea, poate.

— Dar, spuneţi-mi, domnule, de ce v-ar interesa aşa de mult de mine?

— Mă interesez de toţi aceia pe care Borgia i-au dat la o parte.

— Şi, credeţi că ar putea fi pentru mine o scăpare onorabilă?

— Sunt sigur. Depinde de dumneavoastră.

— Explicaţi-vă, domnule şi vă jur că dacă mă veţi ajuta în mod real, am să vă fiu recunoscător.

— Ah, domnule conte, s-ar putea să vă reamintesc asta într-o bună zi…

— Şi veţi fi binevenit când veţi veni să-mi cereţi acest lucru. Spuneţi deci.

— Aţi fost răpit de cei doi emisari ai papei, care v-au luat cu forţa. Din fericire eu v-am întâlnit şi v-am eliberat, fericit de a vă readuce nobilei cauze pentru care luptaţi.

— La naiba, domnule, mă înviorați…!

— Şi, dacă cineva nu v-ar crede, stau drept martor…

— Mergeţi cu mine la Monteforte?

— Nu numai, dar aş vrea să rămân cu dumneavoastră şi să vă aiut, cât pot, să-l bateţi un pic pe Cezar care are nevoie de o lecţie bună.

— Ah, cavalere, îmi salvaţi şi viaţa şi onoarea… Daţi-mi mâna, vă rog!

Ragastens îi întinse mâna pe care contele o strânse cu efuziune.

Şi hotărâră să pornească cu toartă viteza spre Monteforte!

Contele Alma dorea să ajungă noaptea, aşa că după ce se odihniră, porniră în zori.

Ţinutul era stâncos, accidentat: drumul urca printre stânci.

Deodată, cărarea se desfunda într-un platou. Contele se opri şi întinzând braţul arătă către o mulţime de case albe:

— Monteforte!

Capitolul XLI Prinţesa Manfredi.

Ragastens, la vederea lui Monteforte avu o strângere de inimă, gândindu-se la Primevčre. Teama puse stăpânire pe el.

— Existenţa mea se va hotărî azi! gândea cavalerul cuprins de o emoţie copleşitoare care-l făcea să se simtă slab ca un copil. Prima ei privire va fi o condamnare mai îngrozitoare decât cea pe care i-o hărăzise Borgia, sau va fi speranţa pe care cu greu o pot concepe…

În acest timp neliniştea lui scădea, iar faţa se destindea într-un zâmbet încrezător şi cutezător.

— Ah! Iată capitala dumneavoastră, domnule conte… Frumos oraş! Vă felicit…

— Ce părere aveţi despre fortificaţii?

— Cred că aici se poate ţine piept un an unei armate de 20 000 de oameni.

— Este şi un punct slab!

— Văd: defileul.

— Da! Pe aici a încercat Cezar asaltul.

— Şi a fost respins…?

— Cu mare greutate! răspunse contele Alma cu un suspin…

— Să mergem, cavalere, în curând intrăm în Monteforte…

— Unde veţi fi aclamat, eu răspund de azi.

Contele porni în galop. Ragastens îl urmă, notându-şi în minte cele mai grele locuri de trecere din defileu…

— Ce se aude? întrebă contele speriat.

— Vom vedea… Curaj, ce naiba! Prezentaţi-vă ca un şef de armată ce se întoarce dintr-o expediţie şi nu ca un fugar pocăit!

— Drace. Ai dreptate!

Ajunseră la poarta cetăţii. Soldaţii care păzeau podul mobil îi priviră cu stupefacţie. Ofiţerul de post părea uimit. Ragastens se duse drept la el.

— Ei, bine, domnule, v-aţi pierdut capul? Stăpânul vostru, contele de Alma se întoarce după o primejdioasă expediţie de recunoaştere, în care era să moară. Ce aşteptaţi pentru a-i da onorul…?

Aceste cuvinte care explicau absenţa contelui şi care-l muştruluiau pe ofiţer, avură un mare răsunet în mintea

acestuia.

Convins, ca toată lumea de altfel, că bătrânul conte Alma a fugit la Roma, abandonând Monteforte, nu putea să înţeleagă apariţia contelui.

— Alteţă, iertaţi-mă!… surpriza… bucuria… am fost atât de îngrijoraţi…!

Se grăbi să dea onorul.

— Spune, ceva! îi şopti Ragastens contelui.

— Domnule ofiţer, vă iert pentru că aduc veşti bune. Soldaţi, am văzut forţele inamicului. Curaj şi încredere. Suntem mai puternici şi vom învinge!

— Trăiască contele! strigară toţi în cor.

Trupa porni spre palat, escortată de soldaţi şi de oameni din popor în haine de sărbătoare, care strigau „Trăiască contele!”

Zvonul întoarcerii contelui se răspândi cu o viteză uluitoare. Se transmise din gură în gură. Contele recunoscuse duşmanul. Îşi riscase viaţa. Mulţimea îl aclama pe conte, aceeaşi mulţime care dimineaţa îl trimitea la moarte.

— Ce v-am spus? zise Ragastens triumfător.

— Ai avut dreptate, cavalere… Dar ce e cu fanfarele care se aud…?

În acest moment cortegiul care-l însoţea pe conte ajunge în piaţeta din faţa palatului… În aceeaşi clipă, printr-o altă stradă venea alt cortegiu, mai gălăgios şi mai strălucitor. Acum se auzea: Trăiască noul nostru conducător, prinţul Manfredi! Onoare prinţesei Manfredi!

Ragastens se înălţa în scări… La cincizeci de paşi de el, pe deasupra mulţimii, o figură albă apăru într-o somptuoasă caleaşca. Primevčre…

O văzu clar. Lângă ea îl văzu pe prinţul Manfredi, fericit, zâmbitor, salutând… Înţelese!… Această prinţesă Manfredi, pe care mulţimea o aclamă, era faţa contelui Alma…!

Ragastens simţi că privirile! Se înceţoşează şi făcu un efort să nu cadă… În jurul lui totul se prăbuşea. În momentul în

care Alma puse piciorul pe pământ, în faţa palatului prinţul sări din caleaşca şi zise:

— Evenimentele sunt prea grave pentru a le discuta în public. Să se întrunească consiliul imediat!

Apoi se îndreptă către contele Alma:

— Conte! zise el, am chemat, consiliul.

— Voi fi acolo, prinţe răspunse contele mândru.

Consiliul era reunit în sala de dezbateri. Afară, mulţimea aştepta, aproape în linişte.

În sala de deliberări se aşezaseră în jurul unei mese mari, mai întâi prinţul Manfredi, îmbrăcat tot în costumul de mare ceremonie, Apoi contele Alma, prăfuit de pe drum, Valentin Ricardo – comandantul cavaleriei, Giulio Orsini şi Rodrigo de Imola.

În momentul în care Alma intră în sala de şedinţe, Ragastens ce-l însoţise până aici, vru să se retragă. Dar contele îl reţinu cu un gest.

— N-aţi auzit că v-am numit comandant de companie?

— Ba da!

— Ei bine, faci parte clin consiliu. Urmează-mă, te rog.

— Beatrix, zise contele, am aflat de căsătoria la din şoaptele mulţimii.

— Tată, pentru că ai aflat…

— Căsătorie onorabilă pentru casa noastră; se grăbi contele să spună. Şi, fireşte, este şi în asentimentul meu… Prinţe, mâna dvs!

În acest timp Primevčre se uită spre Ragastens părând să spună: „Ştiam că vei reveni şi că destinele noastre se vor reîntâlni”…

Dar Ragastens se înclinase profund. Nu văzu privirea lui Primevčre. Nu auzi nici suspinul uşor care-i scăpă. Şi, îngheţat, liniştit, ca şi când n-ar mai fi văzut-o niciodată, trecu mai departe.

Jean Malatesta se grăbi să ia mâna prinţesei şi s-o conducă la locul ei. El văzuse privirile lui Primevčre şi Ragastens!

— Domnilor, zise contele Alma, aştept să-mi explicaţi ce se întâmpla în capitala mea… Oricât de onorat aş fi de căsătoria fiicei mele cu prinţul Manfredi aştept să-mi spuneţi, prinţe şi tu Beatrix. Cum aţi luat o hotărâre atât de importantă în lipsa mea.

Jean Malatesta se ridică şi spune:

— Adunarea generală a şefilor a decis această căsătorie, dar a mai decis şi altceva.

— Şi mai ce?

— Decizia… Sentinţa care a fost executată ieri!

— Ce sentinţă, Malatesta?

— Conte aţi pierdut titlul şi drepturile şi prerogativele, fiica dumneavoastră fiind moştenitoarea imediată sub tutela consiliului. Aţi fost declarat trădător şi laş. Contele nu mai poate pune întrebări consiliului.

Contele încercă să spună ceva, dar căzu înapoi pe scaun.

— Atunci Primevčre se apropie de conte:

— Domnilor, nu suport injuriile lui Jean Malatesta. Contele este aici aşa că nu poate fi vorba de trădare şi laşitate. Vreau să aud adevărul! Să ştiu ce s-a întâmplat.

— Domnilor, zise contele Alma, adevărul este simplu: am fost atras în afara fortăreţei într-o capcană şi dacă mă vedeţi din nou, asta se datorează domnului cavaler de Ragastens.

Toate privirile se îndreaptă spre cavaler.

— Am făcut o greşeală – reluă contele. Am primit în secret doi emisari ai papei Alexandru al VI-lea şi ai lui Cezar. Apoi povesti cum a fost salvat de Ragastens din mâinile celor doi.

Impresia generală fu tradusă de cuvintele prinţului Mafifredi:

— Alteţă, suntem vinovaţi.

— Ei, nu, zise contele, aparenţele erau împotriva mea. Aţi făcut aşa cum aş fi făcut şi eu. Domnilor, să nu mai vorbim despre asta, vă rog! Fiecare să-şi păstreze atribuţiile ce i-au fost încredinţate.

Malatesta, după ce contele sfârşi, spuse:

— Domnilor, este a doua oară că ne întâlnim cu dl. Ragastens: o dată în catacombele Romei – când a afirmat că este în serviciul lui Cezar Borgia şi acum când îl eliberezi pe conte din mâinile spionilor papei Rodrigo Borgia. Nu vi se pare ciudat?

— Domnule, zise Ragastens, încercând să-şi stăpânească furia ce-l cuprinsese la auzul acestor cuvinte spuse pe un ton batjocoritor, domnule, dumneata probabil vrei să câştigi 3 000 de ducaţi de aur.

Malatesta îşi duse mâna la pumnal.

— Explicaţi-vă! Explicaţi-vă imediat sau vă jur că veţi muri!

— Ragastens povesti atunci tot ce i se întâmplase de când plecase din catacombe şi până la întâlnirea cu contele Alma.

Primevčre îl asculta cu nesaţ şi pe faţa ei îmbujorată apăru un zâmbet de mândrie. Ragasetens nu observa, dar văzu Malatesta. Se apropie de cavaler nebun de gelozie, cu mâna ridicată. Ragastens îi prinse braţul, i-l răsuci şi-l întreba:

— Când vreţi să vă omor?

— Zi mai bine că ţi-e frică – zise Malatesta.

— Domnule, unde vrei să ne întâlnim?

— În piaţa mare.

— Când?

— Astă seară.

Livid de mânie, Jean Malatesta ieşi, împleticindu-se. Altercaţia fusese rapidă. Nimeni nu putuse să intervină.

Ragastens se întoarse către cei prezenţi:

— Domnilor, spuse el cu demnitate, vreau să vă explic acum.

Orsini interveni:

— Ştiu că sunteţi unul din cei mai mari duşmani ai familiei Borgia. Azi-dimineaţă am venit de la Roma şi am auzit totul.

Orsini fu primul care-i strânse mâna. Apoi veniră şi ceilalţi şi-i priviră cu prietenie.

Toate măsurile luate în lipsa contelui Alma fură întărite de acesta. Îl rugă chiar pe prinţul Manfredi să rămână

comandant general. Apoi anunţă că Ragastens era comandant de campanie. Ragastens refuză.

— Prefer să acţionez liber.

— Vreţi să ne părăsiţi?!

— Nu ştiu. Să vedem după duel…

— Duelul acesta nu va avea loc, zise contele. Nu are rost să se verse sânge.

Orsini ieşi şi reveni cu Malatesta…

— Draga Malatesta, ai fost nedrept faţă de dl. cavaler de Ragastens. Avem dovezi că tot ce-a spus este adevărul gol-goluţ. În plus a consimţit ca titlurile noastre să rămână aşa cum s-a stabilit.

— Adunarea vrea ca acest duel să nu aibă loc – zise Orsini.

Malatesta îşi ceru scuze public. Apoi îl luă pe Ragastens de-o parte şi-i spuse că trebuie să se bată şi unul din doi să moară.

Nebun de gelozie, Malatesta mai spuse că înţelesese din privirile lui Primevčre dragostea pentru Ragastens şi că duelul este inevitabil, încât şi el o iubeşte. Îşi dădură întâlnire noaptea.

Capitolul XLII Ducesa Bisaglia.

Cu vreo cincisprezece zile mai înainte, la palatul Riant o seară minunată se sfârşea, după o zi însorită de vară.

Lucreţia, culcată pe covoarele persiene din sala statuilor, cu capul aplecat deasupra unor perne moi, visa cu ochii întredeschişi, ascultând distrată o orchestră de mandoline şi de flaute.

Lucreţia visează.

Ambiţii vechi se profilează vag, apoi încep să apară distinct, clare în imaginaţia ei înfierbântată. Cine este ca în Roma? Nimeni!

Serbări! Mereu serbări!… Pentru cine? Pentru ce?

Sărbători care să uluiască Roma şi să arate tuturor măreţia, puterea şi bogăţia familiei Borgia!… Serbării iar serbări!… Iată viaţa ei, împotriva acestei sclavii aurite, împotriva biciuirii voinţei ei, tot sufletul i se revoltă. Ce!

Niciodată nu va fi decât o unealtă în mâinile lui Alexandru al VI-lea şi Cezar?… Oh! Să comande! Să domina? Să fie regină! Să devină suveran absolut, într-o ţară pe care ea s-o construiască!

Dar pentru realizarea acestui vis fantastic, trebuia găsit un bărbat. Un bărbat!… Un mascul, un puternic care să nu ştie ce-i teama, care să treacă peste toate piedicile, a cărui îndrăzneală şi viclenie să le depăşească chiar pe cele ale familiei Borgia!

Şi îl cunoştea pe acest om! Există! Era gata să pună mâna pe el! L-a scăpat, e adevărat. Dar nu se va da bătută. Îl va regăsi. Şi când vă fi al ei. Îl va face stăpân peste Italia, spunându-i:

— Te fac rege! Fă-mă regină!

Şi acest bărbat, pe care ea îl admiră, îl iubeşte şi-l vede stăpânul destinului său.

Respinsă de el, dispreţuită, îl admiră şi mai mult.

Şi iată că, în calea planului ei este un obstacol! Obstacol ridicol; un nume! Lucreţia nu era liberă! Ea era ducesa de Bisaglia.

Şi pentru că undeva în Roma exista şi omul căruia îi purta ea numele, căruia îi jurase supunere şi fidelitate în faţa Domnului reprezentat de tatăl său, trebuia să se oprească? Să dea înapoi? La naiba! Lucreţia nu preţuia viaţa unui om prea mult, chiar dacă acesta era soţul ei.

Şi chiar a doua zi în faţa palatului Riant, ducele de Bisaglia fusese asasinat cu o lovitură de pumnal de către Gezar Borgia însuşi, după ce îi spusese că soţul ei îl calomniase.

Lucreţia purtă doliu, afişând o mare durere! Se făcură ducelui de Bisaglia nişte funeralii magnifice. Nu se mai văzuse aşa ceva de la moartea ducelui de Gandia; astfel de spectacole oferea Borgia poporului. Roma nu se distra decât atunci când Papa sau fiul său asasinau pe cineva.

Lucreţia nu-şi dădea seama de golul ce se crea în jurul ei. De altfel această singurătate îi plăcea. Putea acum să viseze

în linişte şi să-şi făurească planul de viitor fără să fie tulburată de nimeni.

Primul act, acela de a scăpa de soţul ei fusese terminat, următorul era de a-l însoţi pe Cezar la Monteforte.

— Totuşi, stabilisem ca tu să rămâi să ai grijă de treburile Romei, în lipsa mea, zise Cezar când află intenţia Lucreţiei.

— Da, dar vreau să văd de aproape un război. De altfel, aici totul este calm. Niciodată romanii noştri nu au arătat atâta supunere.

Cezar, cunoscând-o bine pe Lucreţia, ştia că dacă a luat o hotărâre, nimeni nu o va mai convinge să renunţe. Nu avea rost să insiste. Şi când veni timpul să pornească în fruntea trupelor strânse la poalele Romei. Lucreţia porni alături de el.

O berlină de călătorie îi ducea la Tivoli, unde armata trebuie să se unească cu alte trupe. Lucreţia îi povesti papei moartea soţului ei.

— Nu mai plânge, fetiţo! se mulţumi Papa să-i spună; acest biet om era ruinat deja!

Aceasta fusese toată oraţia funebră făcută ducelui de Bisaglia. Apoi, tatăl şi cei doi copii se grăbiră să treacă în revistă lucruri mai interesante.

Primul subiect a fost cel al răpirii Rositei de către Ragastens. Bătrânul Borgia, cu multe glume, povesti cum fusese atras în cursă, el, vulpoi bătrân; cum o crezuse pe Rosita moartă şi cum au găsit sicriul gol…

— Deci, conchise Cezar, acest om ne-a învins pe toţi trei, unul câte unul!

— Păcat că nu este de-al nostru oftă Papa.

— Adevărat, tată; dar, s-a jucat cu noi, şi-a bătut joc de noi. Acest om va sfârşi de mâna mea.

Lucreţia zâmbi… Papa reluă firul:

— Va muri… dacă-l găseşti! Cine ştie unde-o fi acum? Poate este în Franţa…!

În acest moment un paj intră în cameră.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Cezar.

— Baronul Astore şi don Garconio tocmai au sosit. Vă cer permisiunea de a fi primiţi.

— Imediat! strigă Papa.

— Baronul şi călugărul, care aşteptau la uşă, se grăbiră să intre.

— Singuri? ţipă la el Borgia!

— Şi răniţi? adăugă şi Cezar.

Într-adevăr, baronul avea braţul legat cu o eşarfă şi călugărul avea braţul bandajat. Amândoi erau palizi şi stârneau mila. Călugărul îngenunche în faţa papei.

— Sfinte-Părinte, strigă el, Dumnezeu îmi e martor că am făcut tot posibilul pentru al vi-l aduce pe contele Alma.

— A refuzat?… Trebuia adus cu forţa! Ce folos, baroane, că eşti mare ca un Hercule? Şi tu, Garconio, de ce eşti viclean ca un diavol? Am unit forţele voastre şi voi n-aţi fost în stare de nimic… O să plătiţi scump pentru asta…!

— Sfinte Părinte! zise călugărul pierit de frică, contele Alma nu a refuzat! Îl convinsesem, ne urma…

— Atunci? Vorbeşte o dată…!

— Atunci, Sfinte Părinte, sunt forţe care pot strivi orice previziuni umane. Eram departe de Monteforte şi totul mergea bine, când am avut nefericirea de a cădea în mâinile lui Satan! Satan care s-a năpustit asupra noastră şi l-a răpit pe contele Alma ca să-l ducă la Monteforte!

— Ah, călugăre, ai înnebunit?… Ce înseamnă asta? Cine este Satan?

Lucreţia, izbucni în râs.

— Ragastens! Tot Ragastens! zise voioasă.

— De unde ştie signora? întreabă călugărul uimit!

— Ghicesc. El era, nu-i aşa?

— Da, doamnă. Sfinte Părinte, e adevărul gol-goluţ…

Şi don Garconio le povesti toată scena de la han, cum a apărut Ragastens. Cum a fost rănit în lupta cu acel demon, lupta baronului cu Ragastens, plecarea lui Alma cu acesta.

Papa se albise de furie. Cezar simţea că îl înăbuşă mânia.

— Imbecililor! Mormăi, el. Laşilor!… Era gata să sară asupra călugărului, dar Papa îl opri.

— Nu vezi câtă ură au împotriva lui Ragastens? Vor încerca să se răzbune la fel ca noi şi poate vor reuşi mai bine.

Cezar îşi dădu seama că Papa avea dreptate. Baronul şi călugărul, fericiţi de a fi scăpat aşa uşor, ieşiră grăbiţi!

— Ce părere ai? îl întreabă bătrânul Borgia pe Cezar.

— Cred că acest om este geniul rău al casei noastre.

Capitolul XLIII Gloria familiei Borgia.

Lucreţia asistase la acesta scenă fără să spună nimic. Zâmbea uşor, gândindu-se la lucruri care l-ar fi înnebunit pe Cezar dacă acesta ar fi ştiut sau bănuit.

Bătrânul Borgia, după momentele de furie, era cuprins de amărăciune şi nelinişte.

Planul lui dăduse greşi. Contele Alma, întors la Monteforte, nu mai putea trăda.

— Nimic nu-mi iese bine în ultima vreme! Ah; copii, simt că mi se apropie sfârşitul. Ambiţia din tinereţea mea, faptele din vremea bărbăţiei mele, speranţele de bătrâneţe, totul se sfarmă şi nu rămâne nimic.

— Ce spui, tata?… Suntem aici pentru a continua opera ta şi o vom întări…

— Cezar! continuă Papa cu exaltarea care nu-i era proprie. Cezar grăbeşte-te, înainte ca eu să mor!… Dacă nu vei fi rege anul ăsta, dacă nu-ţi vei pune coroana pe cap, s-a sfârşit cu Borgia. Şi cu mine va muri şi opera mea! Grăbeşte-te! Îţi spun că e timpul.

Cezar şi Lucreţia erau înspăimântaţi. Pentru prima oară tatăl lor le vorbea despre planurile lui. Pentru prima oară întrevedeau grandoarea tragică a gândurilor lui.

Deci el visase să fondeze o dinastie Borgia!

Dorise ca sceptrul Italiei unite să fie în mâinile fiului său, înainte de moartea sa…!

Cezar făcu o socoteală rapidă în minte. Cine era alături de el în Italia… Se văzu singur… El deasupra tuturor

capetelor! El singur, domnind peste Roma şi Romagna, Încoronat sau mort! Înţelese.

Tatăl sau crease golul din preajma sa. Tatăl său îl suprimase până şi pe Francois pentru ca el să fie singurul… pentru ca nici o putere să nu-i poată sta în cale, cu el să poată fi rege; Lucreţia înţelesese şi ea şi, visătoare cu o tristeţe adâncă în ochi spuse:

— O să vedem cine va fi rege…!

Pentru că şi ea dorea puterea. Şi o vroia numai pentru ea; şi ea dorea să făurească un regat, să scoată din sărăcia lui pe cel pe care-l iubea şi să-l facă rege! Şi ea să fie regina!

Cât despre Cezar, o flacără de orgoliu îi împurpura inima şi i se răsfrângea radioasă pe faţă.

— Ce trebuie să facem, tată? întrebă el înfierbântat, beat de puterea sa viitoare. Vorbeşte! Ordonă!

— Ceea ce trebuie făcut! zise bătrânul. Să fii învingător!

— Voi fi!

— Să cucereşti acest cuib de vipere: Monteforte!

— Va fi al meu!

— Să razi de pe faţa pământului fortăreaţa, să-i distrugi pe Alma, să arzi satele, să răvăşeşti câmpiile să-l pui pe cruce, ţintuit în cuie pe Alma deasupra ruinelor capitalei sale, să dai un exemplu măreţ care să otrăvească de spaimă toată Italia.

Un Borgia să aibă toată puterea şi s-o transmită fiilor săi, cu misiunea de a spori măreţia celor moştenite de la mine, Rodrigue, până ce vor stăpâni lumea întreagă!

Înnebunit de viziunile măreţe pe care le evoca tatăl său, Cezar spuse:

— Voi da acest exemplu, tată!… Pe locul fortăreţei voi semăna grâu de toamnă… Iar cei ce s-au unit să combată vor fi toţi ucişi… Fii liniştit, tată! Va fi-ngrozitor…!

— Şi cu blânda Beatrix, ce vei face?

— Oh! Ea este cauza tuturor nenorocirilor noastre. Ea a asmuţit toată Italia împotriva noastră. Nenorocire ei!

— N-o iubeşti, fiule?

— Mai mult ca niciodată o iubesc. Din cauza ei nu mai am somn şi nici odihnă… Sufăr şi am suferit mult… După ce-i voi ucide pe toţi apărătorii ei după ce voi distruge Monteforte, iar pe tatăl ei îl voi crucifica va fi a mea! Va primi dragostea mea ca pe-o insultă.

— Bravo frate? Te recunosc, acum! zise Lucreţia sumbră. Dar ai grijă: capitala lor va fi bine apărată…

— De zece ori dac-ar avea mat mulţi osteni, de-ar avea fortăreţe de nepătruns, de-ar trebui să ne tărâm în mâini şi tot voi distruge rasa Alma. Cezar vorbea cu o furie înspăimântătoare.

Lucreţia însă spuse?

— Alma au mai multe decât atât, frate!

— Ce au? Vorbeşte Vreau să ştiu…!

— Îl au pe Ragastens. Pe acela care ne-a învins pe toţi…

— Ne-a învins prin viclenie şi şiretenie. Va fi al meu. Şi va fi primul.

— Cezar, zise Papa; acest om să mi-l dai mie… va fi partea mea.

Cezar privi la părintele său şi pricepu că răzbunarea acestuia va întrece şi imaginaţia cuiva.

— Bine, fie! O să-l ai! Eu ţi-l voi aduce!

— Când pleci?

— Mâine!

Capitolul XLIV Noaptea nunţii.

Palatul Alma, ca mai toate aşezămintele senioriale clin Italia, era înfrumuseţat de grădini mari. Palatul avea o scară monumentală care dădea spre un parc minunat şi o altă scară dublă care cobora spre terasă ce se afla în spatele palatului şi ale cărei trepte de marmură dădeau spre parc.

În seara aceea, Primevčre coborâse scara cea de marmură, poruncind să fie lăsată singură. Gânditoare se plimba prin parc. Se aşează pe o bancă din granit şlefuit. În copilărie se jucase pe această bancă, lângă mama ei. Tânăra

fată în serile calde visase aici, la un prinţ frumos care într-o bună zi o va lua de soţie…

Acum, prinţul aşteptat putea să vină. Ea nu-i mai putea aparţine. Nu-i va putea întinde mâna, zâmbitoare, spunându-i:

— Te aşteptam… sunt a ta…

Şi cum oftă gândindu-se la astfel de întâmplări, la visele ei spulberate, la bătrânul care urma să-i fie soţ, auzi paşi uşori şi nisipul de pe alei scrâşnind. Deodată, auzi o voce!

— Iată-mă, doamnă, aşa cum mi-aţi poruncit.

Primevčre recunoscu vocea cavalerului de Ragastens. Acesta rămăsese în picioare, cu pălăria în mână, la doi paşi de bancă.

— Domnule, am vrut să-ţi mulţumesc… În faţa atâtor martori n-am putut… De aceea, v-am rugat să veniţi aici…

Ragastens se înclină tăcut.

— Să vă mulţumesc, zise ea, cu o emoţie nestăpânită. Căci singură aici, am putut să înţeleg sacrificiul pe care aţi consimţit…

— Ce sacrificiu doamnă?

— Poate fi o expresie mai bună, mai corectă? Credeţi că nu ştiu ce aţi riscat în noaptea în care aţi venit la catacombe? Ştiam că Cezar Borgia vă oferă o situaţie bună. Ştiam că sunteţi sărac şi că fiul papei urma să vă copleşească cu favoruri. Din sărac puteaţi deveni bogat. Cavalere, ai renunţat la avere şi la onoruri, atrăgându-ţi ura de moarte a familiei Borgia… Aţi fost. Condamnat… Nici nu-mi găsesc cuvintele pentru a-mi exprima toată recunoştinţa…

— Doamnă, zise Ragasens, dacă dvs. credeţi că acţionând conform onoarei am făcut, vreun sacrificiu, sunt răsplătit numai prin aceste cuvinte.

— L-aţi salvat pe tatăl, meu. Contele Alma îi trăda pe ai săi… Aţi şters de pe numele meu o pată…

— Numele care-l purtaţi? o întrerupse Ragastens emoţionat.

Primevčre tresări. Înţelese sensul ascuns al întrebării.

— Numelui pe care-l purtam zise ea, nefericită…

Apoi, continuă, cu demnitate:

— De altfel, domnule, este acelaşi nume… Dvs. nu ştiţi probabil că Manfredi şi Alma sunt aceeaşi familie. Cele două ramuri ar fi fost atinse la fel de o… trădare a contelui Alma… V-aţi riscat viaţa pentru a ne scuti de ruşine şi durere.

Tăcu emoţionată.

— Doamnă, zise Ragastens, n-am făcut altceva decât să-mi ţin cuvântul…

— Nu înţeleg.

— Vă aduceţi aminte de întâlnirea din apropierea pădurii de măslini, lângă pârâu?

— N-am uitat, zise, Beatrix, închizând ochii.

— Atunci poate vă amintiţi şi ce v-am spus eu atunci. V-am spus că tot sângele meu şi viaţa mea vă vor sluji… Din acel moment nu mai aveam dreptul să fac altfel…

Câteva clipe de tăcere urmară acestor cuvinte.

— Nu vroiam numai să vă mulţumesc, domnule, reluă ea şirul… Vroiam să vă cer… dacă puteţi să-mi spuneţi… ce intenţii aveţi acum… Aţi refuzat să fiţi comandant de companie?

— Da, doamnă!

— Sigur că era prea puţin pentru dumneavoastră.

— Oh, nu de asta, doamnă.

— Atunci de ce? Vă rog să-mi spuneţi. Oh! Vă implor, domnule, să nu credeţi că sunt ingrată… dar acceptarea dumneavoastră era un semn că… aţi dori să rămâneţi la noi… eu noi… şi că vom fi… prieteni.

Primevčre rosti ultimele cuvinte eu o voce atât de slabă şi tremurătoare, încât Ragastens mai mult le ghici decât le auzi. O ameţeală îl cuprinse deodată. Era gata să se arunce la genunchii lui Beatrix, să-i spună cât de mult o iubeşte…

— Fiţi liniştită, doamnă, zise el amărât, spada mea va rămâne în serviciul dumitale. Noi suntem mereu… prieteni aşa cum aţi spus dumneavoastră…

— Şi atunci de ce refuzaţi acest post?
— Doamnă, prefer să acţionez singur.
— Dar, vei rămâne la Monteforte?
— Nu ştiu, doamnă.
Spusese cuvântul cu răceală, aproape brutal.
— Oricum, voi rămâne, dacă pot să fiu util până în ziua în care Cezar va fi respins… Apoi, nimic nu mă va reţine în Italia… voi pleca în Franţa.
— Nimic! suspină Primevčre.
— Nimic! repetă Ragastens.
— Veţi face aşa cum doriţi, domnule.
Ragastens se înclină adânc şi făcu un pas înapoi pentru a se retrage. Inima lui era plină de dragoste, de mânie şi de disperare. Primevčre, cu un gest, îl opri.
— Scuzaţi-mă, domnule, zise ea cu voce slabă. Vroiam să vă vorbesc… de un incident… care a avut loa azi…
— Spuneţi, doamnă…
— Este vorba despre discuţia pe care aţi avut-o cu tânărul Malatesta…
„Iată, deci, adevărul, îşi zice el, muşcându-şi buzele până la sânge ca să nu ţipe de disperare şi de furie. Pe Malatesta îl iubeşte. A venit să mă roage să nu ne duelăm. Se teme pentru viaţa lui”
Şi aştepta tăcut explicaţia lui Primevčre. Ea începuse cu o voce sigură:
— Vreţi să vă duelaţi cu Jean Malatesta…?
— Aţi văzut că şi-a cerut scuze… Duelul nu mai are motive…
— Ştiu. Dar vreţi să vă duelaţi… Cavalere, de ce-mi ascunzi adevărul Eu nu ascund că am auzit ce vă spunea Jean Malatesta în colţul ferestrei…
O speranţă lumină sufletul lui Ragastens.
— Aţi auzit, tot? Faţa ei se îmbujoră. Dar era întuneric!
— Am auzit numai că o să vă duelaţi mâine seară la stânca creştetului. Altceva n-am vrut să aud. Ştiam.

— E adevărat că dl. Malatesta m-a provocat pentru mâine…

— Şi dacă v-aş ruga…

— Ce să mă rugaţi, doamnă? zise cu răceală Ragastens.

— Să nu vă duelaţi? Dacă-l veţi face să înţeleagă că niciunul nu aveţi dreptul în acest moment de a irosi sângele… sunt sigură că ar renunţa…

— Ah, doamnă, izbucni Ragastens, sentimentele dvs. vi se citesc pe faţă. Îmi cereţi să mă umilesc, să dau înapoi!… Asta nu se poate… Dar fiţi liniştită, zise el furios, în acest duel Malatesta nu va muri… Nu va muri, el! Adio, doamnă!

Şi fugi ca un nebun, sfârtecat de gelozie şi de durere. Primevčre rămase o clipă locului, apoi înţelegând gândurile lui, se ridică, întinse braţele!

— Ragastens…!

Dar cavalerul era departe. N-o auzea. Primevčre se aşează pe bancă şi plânse…

Deodată, lumini apărură în zare. Răsunară voci. O chemare… Primevčre recunoscu vocea prinţului Manfredi printre celelalte. Câteva clipe mai târziu, prinţul fu lângă ea.

— În sfârşit! Dragă Beatrix… am fost îngrijorat de moarte… Dă-mi mâna… O să te conduc…

— Pe curând, prinţe! zise Beatrix. Vreau să rămân singură, să respir aerul parfumat al acestei frumoase nopţi…

Prinţul se întoarse spre cei ce purtau făclii şi le făcu semn să plece. Apoi se-ntoarse spre Beatrix şi se aşează lângă ea, pe bancă.

— Ai dreptate, zise el, acestea sunt clipe dulci, cele petrecute în visare, de parte de nepoftiţi… Ce noapte frumoasă!… Totul e liniştit!… Ce departe suntem de lume!… Îşi dai seama cât sunt de fericit, Beatrix?

Îi luă mâna. Ea-l lăsă. Avu însă o tresărire pe care bătrânul n-o observă.

— Ce fericire neaşteptată, nesperată! continuă prinţul Manfredi. Cine şi-ar fi putut închipui că, dintre atâţia tineri

nobili, îndrăgostiţi de frumuseţea ta, tu m-ai alege pe mine, bătrân, cu un picior în groapă…!

— Prinţe…!

Prinţul se aplecă şi-i sărută mâna lui Beatrix. Nu mai era un sărut de convenienţă. Era sărutul unui îndrăgostit. Primevčre scoase un ţipăt violent şi-şi retrase mâna.

— Ce ai, dragă Beatrix? întrebă bătrânul.

— Ce avea?

Se refugiase în braţele bătrânului că în braţele unui tată şi, iată, acesta se arăta îndrăgostit.

— Vino, iubită Beatrix… să ne întoarcem.

— Şi vru să-i ia mâna, încă o dată, Dar de dată, asta faţă se smuci cu atâta putere şi cu atâta scârba, încât bătrânul se albi de necaz. O întrebă din nou!

— Ce ai Beatrix?

— Nimic, zise ea, încet.

— Totuşi te fereşti de mine şi fugi?… Nu mi-ai spus nimic de când am venit aici…

— Lăsaţi-mă, vă rog domnule, lăsaţi-mă un pic!

Prinţul Manfredi se ridică.

— Beatrix, ce gânduri tainice te frământa? Nu vrei să-mi spui?

— Bine! Nu vreau să vă ascund nimic!

— Ah, vorbeşte fără teamă!

— Ei, bine, domnule, nu ştiu dacă veţi înţelege…

— Beatrix! La ce bun atâtea reticenţe. Văd că nu mă iubeşti. Dar n-aş putea în locul dragostei găsi măcar puţină afecţiune sinceră…

— Vă jur că afecţiunea mea pentru dumneavoastră este reală şi sinceră…!

— Şi la supunerea soţiei! încheie prinţul.

— Prinţe! Iată adevărul: am hotărât să mă sacrific!

— Cuvântul este prea crud…

— Situaţia este şi mai grea pentru mine… Jean Malatesta mă iubeşte… Dar eu nu-l iubesc… Am pentru el o afecţiune mare.

— Atunci nu iubeşti pe nimeni?… Niciunul din tinerii care erau în sală?… Juri?

— Jur!

— Dar este vorba de altceva. Căsătoria care era o necesitate în acele momente, pe care apoi tata a aprobat-o, eu o găsesc cam nepotrivită…

— Ai dreptate, Beatrix, copilul meu… logodnica mea… te conduc în apartamentul tău.

— Nu. Prinţe… Vreau să mai rămân aici singură cu gândurile mele…

— Totuşi…

— De ce să-mi fie teamă?… De multe ori am rămas aici ore întregi, noaptea…

— Bine, fie cum vrei! zise prinţul, înclinându-se.

Apoi, încet, se îndepărtă.

În picioare, Primevčre privea silueta prinţului cum dispare în întuneric. Se aşează şi liniştea-i pătrundea acum în suflet…

Capitolul XLV Defileul Capului de Piatră.

Ragastens avusese o noapte cumplită. Până-n zori dăduse târcoale palatului încercând să afle care era camera nupţială şi urmărind luminile ce se stingeau una câte una. Când se lumină de ziuă porni spre palatul Orsim unde fusese poftit de Giulio Orsini, care-l considera prieten.

Îl trezi pe Spadacappa care dormea buştean şi-i ordonă să-l înşeueze pe Căpitan.

— Trebuie să vă însoţesc, domnule?

— Nu. O să mă aştepţi aici… Mă voi întoarce târziu.

Apoi Ragastens adaugă:

— A propos, s-ar putea să lipsesc câteva zile sau să lipsesc de tot.

— Sfânta Marie! Domnul cavaler mă părăseşte…?

Fără să răspundă Ragastens scoase cu vârful săbiei câteva pietre preţioase ce-i împodobeau teaca şi-i zise lui Spadacappa:

— Ţine! Ca să nu-ţi pară rău că ne despărţim.

Dar Spadacappa se dădu înapoi şi dădu din cap.

— Ei ce naiba ai?

— Domnule cavaler, îmi oferiţi o avere. Vă mulţumesc. Dar dacă mă părăsiţi nu am nevoie de nimic. Mă întorc la vechea mea meserie.

Ragastens fu emoţionat de simplitatea cuvintelor şi de devotamentul pe care acest om îl arătase.

— Deci, nu vrei să te desparţi de mine?

— Numai gândul ăsta mă face să asud. Oh, domnule, cu ce v-am greşit…?

— Bine, fie! Hai cu mine!… Numai că s-ar putea să părăsesc Italia.

— Ce dacă!

— Cum ai putea să pleci din ţara ta?

— Domnule, toate ţările sunt frumoase, dacă te bucuri de puţină libertate!

— Nu putem şti ce ni se va întâmpla, zise el.

Spadacappa sări voios în şa şi zise:

— Pe sfânta Fecioară, domnule cavaler, m-aţi speriat?

Ragastens nu-i răspunse. Un sfert de oră mai târziu erau în afara oraşului. De fapt nu ştia unde să se ducă. Trebuia să-şi petreacă ziua departe de Monteforte. Nu se simţea în stare să dea ochii cu Primevčre şi cu Manfredi. Se gândea să rătăcească toată ziua în jurul oraşului.

Spre patru după-amiază ajunseră pe platoul care domina defileul, de unde privise cu contele Alma fortăreaţa. Şi Spadacappa se întreba cu nedumerire dacă stăpânul său nu se hotărâse cumva să moară de foame, în cazul ăsta. În cazul ăsta trebuia şi el să ţină post ca un servitor cinstit şi fidel. Dar Ragastens, arătându-i un han, îi spuse:

— Mor de foame!

Şi se duseră direct la han. În drum Ragastens cerceta stâncile printre care treceau. Văzu una care semăna cu un cap de om. Un capriciu al naturii dăltuise în stânca un chip uman.

Ragastens şi Spadacappa se opriră în faţa hanului care se numea, firește, „Hanul Capului”. Patronul, nevastă-sa, cei doi fii şi o servitoare erau ocupaţi cu încărcarea mobilelor într-o căruţă: banchete, mese, dulapuri…

— Mi-e teamă că vom fi nevoiţi să postim – zise Ragastens.

— O să găsesc eu ceva, zise Spadacappa. Mai sunt pe-aici nişte coteţe cu găini, ouă. În douăzeci de minute am să vă servesc nişte saramură şi o omletă demne de un cardinal.

— Putem mânca ceva? întrebă Ragastens pe hangiu.

— De ce, nu?

— Păi, văd că vă mutaţi…

— Asta nu ne va împiedica să vă servim… Luaţi loc la masa asta, în grădină. O să vă servim.

Într-adevăr hanul avea un pătrat de grădina, în care erau cultivate legume.

Hangiul, om la vreo patru zeci de ani, destul de vorbăreţ, nu lăsase nimănui onoarea de a-l servi pe cavalerul care-i pica parcă din cer, şi, aducând un vinişor alb încercă să lege o discuţie.

— Văd după îmbrăcămintea dumneavoastră, domnule cavaler, că sunteţi un războinic.

— Da, într-adevăr.

— Ah! Războiul! suspină hangiul. Eram aşa de liniştit aici. Şi iată-mă nevoit să fug. Am să mă adăpostesc la Moteforte, unde sper să-mi pot urma comerţul vânzând vinişor domnilor archebuzieri…

— Excelentă idee! Mai ales că aici nu prea ai clienţi.

— Hei! Negoţul meu mergea destul de bine şi aici. Aşa cum mă vedeli, domnule, aflaţi că sunt cunoscut la mai multe leghe şi că nu este nici un călător în ţinut cure să nu fi venit la mine…!

— Ah. Aşa! Deci, sunteţi o celebritate?

— Da. Domnule! răspunse cu modestie hangiul!

— Şi de unde până unde atâta glorie?

— Fiindcă sunt singurul din ţinut care ştie legenda Stâncii Capului. Poveste care mi-a fost transmisă de tatăl meu, care

o ştia de la tatăl său… Fiindcă, din tată în fiu, familia noastră a locuit la poalele acestor stânci…

— Şi zici că este o poveste interesantă?

— Teribilă, domnule! Şi adevărată de la un capăt la altul.

— Aş vrea s-o ştiu şi eu…

— Nici o greutate, domnule. O povestesc în schimbul unui scud. Aşa fac eu câştiguri…

Ragastens aruncă pe masă un ducat.

— Să auzim povestea! zise Ragastens.

— O s-o aflaţi îndată. Şi am să vă arăt şi ceva care merită osteneala… în pivniţele mele… este o urmă… O gaură… care este dovada adevărului acestei povestiri.

În acel moment soarele asfinţea. Hangiul privi în jurul său cu îngrijorare.

— Ei, aştept! zise Ragastens. Aud.

— Vine noaptea, domnule, zise hangiul. Trebuie să mă grăbesc: fiindcă n-aş vrea pentru nimic în lume să povestesc astfel de întâmplări când se lasă noaptea…

Şi hangiul făcu semnul crucii.

— De ce? întrebă Ragastens.

— Pentru că nu e bine să pronunţi numele lui Ucigă-l toaca când e noapte. Se întâmplă o nenorocire… se varsă sânge… O moarte de om…

Ragastens tresări. Apoi golind paharul dintr-o sorbitură, zise:

— Dă-i drumul, atunci.

— Deci începu hangiul întâmplările pe care am să vi le povestesc s-au petrecut demult, sub domnia lui Filip al III-lea, al treilea conte din dinastia Alma.

Era, spun cronicile, un om de treizeci şi cinci de ani, plin de putere şi de curaj şi suflet tare bun. Era iubit pentru bunătatea sa şi admirat pentru bravură.

În acesta vreme nişte bande de tâlhari înspăimântaseră ţinutul. Nu era senior oricât de bine înarmat, care să nu fi plătit tribut acestor mizerabili.

Contele Filip hotărî să-i distrugă şi chiar reuşi. O singură bandă îi scăpă. Era cea lui Jacques cel Roşu. Tâlharul se numea aşa nu numai din cauza bărbii sale şi a părului roşu ci şi fiindcă omorâse o mulţime de oameni şi-şi înroşise mâinile cu sângele lor.

În această vreme contele se însura cu Beatrix, fiica unui baron, renumită prin frumuseţea şi farmecul ei.

O mare sărbătoare avu loc la Monteforte. Toţi locuitorii fură invitaţi la mese puse sub cerul liber. Spre sfârşitul ospăţului; tânăra contesă trecu pe la fiecare masă şi fu aclamată de toţi nuntaşii. Ajungând la ultima masă, un bărbat, pe care nimeni nu îl cunoştea, se ridică drept în faţa ei.

— Ce doriţi? întrebă tânăra contesă, crezând că omul vrea să-i ceară ceva.

— Vreau să-ţi spun că sunt îndrăgostit de frumuseţea ta şi să vei fi a mea, în curând, chiar de-ar fi să lupt cu tot oraşul şi să-l zdrobesc.

Contesa Beatrix ţipă înspăimântată. Soţul ei şi seniorii care-l înconjurau încercară să-l prindă pe neobrăzat. Dar în aceeaşi clipă, vreo cincizeci de munteni de la mesele vecine săriră cu cuţitele în mână şi amenințând pe oricine s-ar fi apropiat, acoperiră retragerea bărbatului, apoi fugiră şi ei strigând!

— Trăiască Jacques cel Roşu…!

Această întâmplare o sperie foarte tare pe contesă… Nu-şi revenise din emoţie când, nu departe, se auzi sunând cornul… Era un sol trimis în grabă mare de baronii vecini. El aducea vestea că hoarde de barbari năvăliseră în nordul Italiei şi că fiecare baron, fiecare conte îşi aduna toată armata de care dispunea…

— Bine spuse contele Filip mergi şi spune-le celor ce te-au trimis că mâine în zori voi porni cu oameni mei.

A doua zi după căsătorie, contele Filip se pomi cu o mie de oameni.

Trecu un an, timp în care contele Filip se războia pe malurile Po şi Adige. În sfârşit, barbarii fură respinşi peste munţi. În tot acest an de luptă se gândise mereu la tânăra sa soţie şi la ameninţarea lui Jacques cel Roşu. Dar nu era prea îngrijorat. În acea vreme Monteforte era inaccesibil. Oraşul era străjuit din toate părţile de stânci, iar defileul pe care-l vedeţi la 200 de paşi nu era pe atunci…

O mare durere îl aştepta pe conte la întoarcere. În sfârşit bandiţii lui Jacques cel Roşu ocupaseră de vreo trei luni Monteforte! De trei luni, contesa, închisă în donjonul fortăreţei, ţinea piept atacurilor banditeşti, hotărâtă să-şi dea viaţa, dar nu să se predă.

Disperarea contelui nu poate fi descrisă când ajunse aici şi-şi dădu seama că nu poate intra în oraş.

Instalat aici, chiar în locul în care ne aflăm acum, nenorocitul conte, neputincios, plânse amarnic uitându-se mereu spre donjonul în care se-nchisese soţia lui. Atunci îşi puse cortul chiar în locul hanului şi chiar de-a doua zi porni la atac. Dar nu peste multă vreme văzu că oamenii lui cădeau unul după altul ucişi, fără a reuşi să treacă peste intrările fortăreţei.

Cavalerii contelui îi spuseră atunci că orice asalt este zadarnic şi-l anunţă că în trei zile vor pleca să-şi facă în altă parte altă patrie. Contele Filip o adora pe Beatrix. Îi lăsă pe cavalerii săi să vorbească şi hotărî să se omoare…

Hangiul tăcu.

— Hai, zise Ragastens, continuă să povesteşti frumos.

— Deci, contele Filip se hotărâse să se sinucidă mai degrabă decât să-şi părăsească soţia… Veni noaptea… O noapte de gheaţă! Vântul gemea printre stâncile muntelui. Un valet aprinsese focul în cortul contelui.

Noaptea era întunecată. Deodată, contele văzu lângă el un bărbat. Cu tot frigul de-afară, acesta era îmbrăcat în mătase subţire. Nu zicea nimic ci-l privea pe conte zâmbind.

— Cine eşti? întrebase contele.

Omul răspunse printr-un hohot şi-şi puse picioarele pe flacăra din cort. Contele îşi dădu seama că picioarele acestuia erau doi butuci. Înţelese că e Necuratul şi făcu repede semnul Crucii.

— M-ai recunoscut, zise „Ucigă-l toaca”, tremurând, dar te previn că de mai faci o dată semnul ăla n-o să te mai întâlneşti niciodată cu Beatrix a ta şi va fi pradă lui Jacques cel Rău.

— Taci, zise contele strângând din dinţi, înnebunit de gelozie.

Satan începu să râdă.

— Vrei să te-ntorci la Monteforte? întreabă el. Vrei să-l distrugi pe Jacques cel Roşu şi banda lui? Vrei s-o revezi pe Beatrix?

— Vorbeşte: zise contele gâfâind. Ce vrei de la mine?

— Nimic, sau aproape nimic. Pot să te ajut să trasezi un defileu printre stânci, destul de mare pentru a putea trece cu oamenii tăi, ai putea să-i iei prin surprindere de bandiţi şi să te întorci victorios la Monteforte unde o vei elibera pe Beatrix.

— Ce trebuie să fac?

— E foarte simplu. O să semnezi acest act. Iar eu îţi voi da acest inel de aur pe care-l vei pune în deget… Cu ajutorul lui vei deschide drum printre stânci. După zece ani te vei întoarce în acest loc să-mi aduci inelul… Dacă n-o să mi-l aduci, sufletul nevestei tale, Beatrix, va fi al meu.

— Şi dacă ţi-l aduc?

— Atunci am să-mi iau inelul înapoi. Şi, din acel moment, sufletul tău îmi va aparţine. Accepţi?

— Accept! spuse hotărât contele Filip. Dă-mi o pană şi cerneală, ca să semnez actul tău.

Satan se uită la semnătură, împături hârtia şi-i dădu contelui Filip un inel de aur.

„Timp de zece ani, zi de zi, sau mai bine zis noaptea adu-ţi aminte, zise el. Dacă nu, sufletul lui Beatrix”

Şi spunând acestea Necuratul hohoti iar şi dispăru.

Fără să piardă o clipă, contele Filip ieşi din cortul său şi sună din corn, dând astfel alarma. Anunţă că vor da asaltul, dar oamenii îl crezură nebun. Contele, întorcându-se spre stânci, cu inelul pe deget, întinse mâna. De îndată un zgomot asurzitor se auzi ca şi cum mii de tunete ar fi răsunat din cer.

Atunci, armata, minunându-se dar şi speriindu-se, văzu cum muntele se despică, cum vocile se sparg şi cum un defileu se deschide până la Monteforte. Acest drum a fost denumit de-atunci Defileul Iadului. Pe aici armata lui Borgia a dat o dată asalt asupra cetăţii Monteforte şi s-ar putea ca pe aici să mai încerce o dată.

— Da!… Pe aici… zise Ragastens visător.

— Se să vă mai spun… contele a putut, mulţumită defileului, să intre în oraş. Bandiţii lui Jacques cel Roşu au fost spintecaţi până la ultimul. Vă las să vă imaginaţi bucuria celor doi soţi când s-au revăzut…

S-au scurs câţiva ani de fericire. Dar data fatală se apropia şi contele Filip se întuneca din zi în zi mai mult Veni şi ajunul zilei în care se împlineau zece ani. Contele Filip se duse la preotul din Monteforte şi avu o lungă convorbire cu acest domn prelat. A doua zi, seara, contele se îndreptă spre locul unde ne aflăm. Miezul nopţii sosi. Satan apăru şi el.!

— Bine, zise el, văd că ai venit la întâlnire. Mi-ai adus inelul…?

— Uite-l, poţi să-l iei!

Satan întinse mâna grăbit. Dar o retrase imediat scoţând un urlet îngrozitor. Contele Filip adusese inelul, dar într-un vas cu apă sfinţită.

După termenii actului Satan nu avea decât cinci minute la dispoziţie pentru a lua inelul.

— Ei, ia-l! Ia-l odată!… repeta contele Filip!

De douăzeci de ori încearcă Satan să ia inelul. De fiecare dată însă scotea un urlet de durere groaznică. Apoi zise:

— Sunt învins!… Dar ascultă… Am să mă răzbuni Priveşte!

Bătu în pământ cu piciorul său de lemn. O stâncă tremură… Apoi se prefăcu în bulgări. Şi în stâncă apăru parcă dăltuit de un sculptor… capul contelui Filip.

— Vezi această stâncă? zise Satan. Este o statuie de care va fi legat destinul celor din familia Alma. Când această rocă va cădea, când va dispare acest cap de granit casa Alma va dispare şi rasa ta se va stinge.

Şi zicând acestea Satan intră-n pământ.

Hangiul după ce termină povestirea, dădu din cap cu gravitate.

— Să vă arăt locul în care a bătut Satan cu piciorul… Dacă vreţi să veniţi?

— Pe cuvântul meu că sunt curios să văd! zise Ragastens.

Şi-l urmă pe hangiu. Acesta aprinse o lanternă şi începu să coborî o scară tăiată în granit.

— Aici e pivniţa dumneavoastră? întreabă Ragastens, uluit.

— Da, aceasta scobitură îmi serveşte drept pivniţă. Vinul e rece. Dar veniţi…

Hangiul continuă să coboare şi ajunseră în fundul unui puţ. În mijlocul acestuia, un tunel strâns, săpat probabil de scurgerea unei infiltraţii de apă, se-nfunda în stâncă. Avea într-adevăr diametrul unei cozi de mătură sau de furcă.

— Uitaţi-vă zise hangiul cu o admiraţie plină de mister. Iată dovada că Satan a bătut aici în stâncă.

Ragastens examină cu mare atenţie această gaură. Apoi se uită în jurul lui şi zise: grozav!

— Nu-i aşa? întreabă şi hangiul, încântat.

Apoi urcară amândoi. Ragastens privi spre Monteforte. În acel moment, văzu patru cavaleri în fruntea cărora era Jean Malatesta. Câteva minute mai târziu se salutau.

— Mie teamă să nu fi întârziat, zise Malatesta.

— Deloc. N-am pierdut timpul degeaba pe aici…

— Nu ne rămâne decât să încrucişăm spadele…

Ragastens fără să răspundă, îşi dădu jos pelerina şi fandând luă poziţia de luptă.

Capitolul XLVI Tabăra lui Cezar.

După întrevederea de la Tivoli, Cezar Borgia, în armura sa de oţel, înconjurat de garda elveţiană – un regiment de spadasini – escortată de vreo douăzeci de seniori, dăduse semnalul de plecare.

De-a lungul defileelor prin munţi, trupele formau parcă un şarpe imens care se ondula mereu… În faţă erau regimentele formate din piemontezi, bărboşi, solizi, cu ochi sângeroşi, cântând cântece războinice…

Apoi veneau tunurile şi bombardele trase de catâri biciuiţi într-una de calabrezi agili. De-a lungul obiectelor de artilerie veneau şiruri lungi de soldaţi – germani cu staturi gigantice bărboşi… Apoi veneau halebardierii un fel de Titani pe care Cezar îi recrutase din Flandra. Urmau regimentele de archebuzieri, romani, soldaţi masivi.

Apoi regimentul elveţienilor, reci şi indiferenţi cântând cu voci monotone. În mijlocul lor era Cezar pe calul său. Urmau alte regimente, apoi venea cavaleria strălucind toată în armurile ei de oţel.

Apoi veneau carele încărcate cu corturi şi provizii escortate de cavaleria uşoară – alţi romani – călări pe cai mititei.

Cezar era întunecat. Două nume îi veneau mereu la minte: Ragastens şi Primevčre. Din când în când se întorcea spre belina Lucreţiei şi mai schimba câteva vorbe cu ea.

Aceasta era însoţită de călugărul Garconio, palid încă din cauza rănii primite; stăteau de vorbă în şoaptă şi de câte ori Cezar se apropia de ei încetau brusc orice discuţie.

Armata înainta în etape mari. Într-o seară, după mai multe zile de marş lent, se opri în faţa unei câmpii întinse şi-şi aşează corturile în bună rânduială, apoi săpară şanţuri în jurul taberei. La capătul câmpiei se deschidea, printre stânci. Defileul care ducea la Monteforte.

A doua zi, spre seară, Cezar se duse să-şi vadă sora în cortul ei magnific. Dar Lucreţia nu era în cort. Nu apăru toată noaptea. A doua zi Cezar văzu că Lucreţia dispăruse.

— Probabil s-a speriat şi s-a întors la Tivoli, gândi el.

Ceru să vină don Garconio ca să-l întrebe despre Lucreţia, dar nici acesta nu mai era nicăieri.

Capitolul XLVII Duelul.

Ragastens, hotărât să moară, pentru a-i face pe plac lui Primevčre, îşi oferi pieptul lui Malatesta. Dar de la prima atingere se hotărî să pareze, Malatesta era un adversar demn de el şi Ragastens înţelese că va trebui să-şi apere viaţa cu multe eforturi.

Malatesta dădea lovitură după lovitură. Ragastens era hotărât să nu-l rănească pe tânărul său rival, dar să se apere pentru a nu fi nici el rănit.

După mai multe reprize, Ragastens îl dezarmă pe Malatesta. Acesta îşi încrucişă braţele şi zise?

— Domnule, câştigaţi toate bătăliile pe toate terenurile. Ucideţi-mă!

Martorii din acel moment îl considerară pe Malatesta mort. Dar Ragastens, fără să răspundă, se duse după spada lui Malatesta. O ridică, apoi întorcându-se în tânărul om îi întinse mânerul…

Gestul acesta atât de simplu ridică aplauze şi urale din partea celor ce priveau.

Malatesta stătu câteva clipe luptându-se cu lacrimile care-i împânzeau privirea, apoi, întinzând braţele spre Ragastens spuse:

— Iubeşte-o! Eşti demn de ea.

— La naiba! zise Ragastens. Chiar dacă nu vă iubeşte aşa cum spuneţi, nici eu nu sunt mai fericit…

Malatesta dădu din cap, apoi, luându-l pe Ragastens de mână zise:

— Domnilor, uitaţi-l pe fratele meu…

Giulio Orsini adăugă:

— Cavalerul devine fratele nostru al tuturor pentru că va luptă alături de noi cu noi pentru noi.

Aceste cuvinte simple hotărau destinul lui Ragastens. Acum se vedea legat de aceşti minunaţi bărbaţi.

— Domnilor, această onoare de a învinge sau a muri în preajma dumneavoastră mă onorează!

Toţi după această emoţionantă scenă, porniră spre Monteforte.

Capitolul XLVIII Salcia plângătoare.

A doua zi, seara, în palatul lui Orsini se celebră reconcilierea dintre Ragastens şi Jean Malatesta, în dimineaţa următoare, Ragastens, însoţit de noii săi prieteni, se prezentă la contele Alma pentru a-l anunţa hotărârea să de a intra în armata aliată.

Contele se bucura din toată inima şi-i oferi lui Ragastens daruri strălucitoare. Dar, modest, Ragastens insistă să se bată ca voluntar, cerând să răspundă de bună întrebuinţare a prafului de puşcă.

După ce hotărî şi acest lucru, Ragastens împreună cu prietenii săi vizitară fortificaţiile şi-şi alcătuiră planul de apărare.

După cină, Ragarstens se întoarse în apartamentul pe care Giulio Orsini i-l pusese la dispoziţie.

Spadacapa îl aştepta.

— Domnule, nu mai plecăm?

— Nu… pentru moment cel puţin.

— Şi domnul nu se mai gândeşte să se lase ucis?
— De unde ai mai scos-o şi pe asta?
— Crezusem… În sfârşit, pentru că trăiţi şi fiindcă nu mă veţi părăsi… diamantele…
— Ei, bine… diamantele…?
— Sunt acolo… pe cămin.
— Ah, aici ai vrut să ajungi? Te-ai făcut prea cinstit, ia seama!

Ragastens, emoţionat, îl bătu pe Spadacappa pe umăr, fapt ce-l flată pe scutierul său. Apoi avură o lungă convorbire care se termină prin cuvintele lui Spadacappa:

— Bine, domnule. Încep chiar din noaptea, asta…

Câteva zile Ragastens şi ceilalţi şefi se întâlniră în fiecare dimineaţă la palat. În fiecare seară, cavalerul şi Spadacappa ieşeau din Monteforte, conducând o şaretă acoperită de un coviltir. Iar Ragastens escorta el însuşi această şaretă. Nimeni nu bagă de seamă aceste veniri şi plecări ale cavalerului.

Armata aliaţilor se strânsese într-o vastă câmpie alinată înaintea defileului Iadului. Câmpia se numea Pianosa. Tot pe această câmpie, dar în cealaltă parte a defileului îşi concentrase şi Cezar forţele, în aşa fel încât armatele erau faţă în faţă separate numai de o bucăţică de loc.

Într-o seară, întorcându-se la Monteforte, din misterioasele sale plimbări, Ragastens zări în mulţime silueta unei femei ce-i păru foarte cunoscută. O urmări prin mulţime, însă la un moment dat această dispăru. Ragastens parcurse drumul la pas cercetând fiecare uliţă, degeaba. Apoi îşi spuse că nu poate fi adevărat.

Două sau trei zile trecură şi Ragastens uită cu totul acest incident.

Într-o seară, prinţul Manfredi şi contele Alma anunţară că vor începe lupta a doua zi. Se hotărî ca toţi cei prezenţi să fie în zori pe câmpul de bătaie. Ragastens asistă la ultimul consiliu de război. Beatrix asista şi ea.

După aceea, plecă la palatul Orsini şi-şi verifică armele şi harnaşamentul. Mânca cu poftă, apoi vru să se culce. Dar simţi că nu va putea adormi. Gândul la Primevčre devenise obsedant. Pentru că era cu putinţă să moară, ar fi vrut s-o mai vadă o dată şi să-i spună ce mult a suferit pentru ea! În sfârşit se hotărî să facă o plimbare. Fără să-şi dea seama se îndreaptă spre palatul contelui Alma.

Porţile erau închise. Atunci porni pe lângă grilajul parcului. Se opri şi privi printre gratii. Deodată, Ragastens se hotărî să escaladeze grilajul. În câteva clipe se afla în cealaltă parte.

Unde mergea? Nu ştia. Sărise gardul ca un hoţ şi pornise prin parc. Deodată ajunse în faţa băncii de granit unde o văzuse pe prinţesa Manfredi. Era pe bancă! Şi era singură. Ragastens nu se mai gândi la nimic. Se îndreptă spre ea. Primevčre îl recunoscu imediat îl privi cum se apropie fără nici o urmă de mirare. Era sigură că vine.

— Doamnă, vă rog să mă iertaţi că îndrăznesc să mă prezint în faţa dvs. în aceste clipe.

— Vă iert, zise ea, dar cum aţi reuşit să intraţi în parc?

— Am sărit gardul, spuse el cu simplitate.

Şi cum ea făcu un gest:

— Oh, continuă el, nu vă gândiţi la nimic rău. Vă jur că am pentru dumneavoastră un respect nemărginit…

Ea zâmbi.

— Respect, zise ea, care vă împinge să faceţi lucruri primejdioase…

— Dacă ordonaţi, mă retrag.

— Nu, rămâneţi.

Şi cu o voce în care emoţia se simţea:

— Acest act îndrăzneţ… nu vi-l reproşez… Dar, Cavalere, aveţi fără îndoială nişte lucruri grave să-mi spuneţi?

— Doream doamnă, să vă spun numai atât! Ca mâine pornim la luptă şi că s-ar putea să fie ultima dată când ne vedem. Eu voi lupta în primele rânduri. Şi dacă mor, niciodată nu veţi afla că am luptat fericit pentru

dumneavoastră încă din prima clipă în care ne-am întâlnit… şi aş vrea să vă mai spun, în sfârşit, că… vă iubesc…

Beatrix nu făcu nici o mişcare de împotrivire. Ascultase atent, privindu-l pe cavaler în ochi. Apoi Ragastens cu o voce uşoară:

— Iată ce vroiam să vă spun, doamnă. Iertaţi-mi îndrăzneala şi francheţea, lipsa de convenienţă şi fiţi sigură de respectul ce-l port prinţesei Manfredi…

Beatrix întinse mâna pentru a-l opri. O luptă grea se dădu în sufletul ei mai multe secunde. Apoi ochii ei îi căutară pe cei ai lui Ragastens. Şi uşurel, blând, cu multă gravitate, spuse:

— Prinţul Manfredi nu este soţul meu…

O ameţeală îl cuprinse. Îi era teamă că visează sau că nu aude bine, că nu înţelege.

— Ce vreţi să spuneţi, doamnă? bâigui el.

— M-am căsătorit cu prinţul pentru că nu vroiam, să mă mărit cu niciunul din seniorii ce-mi dovediseră sentimentele lor… Pentru trei luni sunt logodită cu Manfredi… Şi. Dacă după trei luni îmi va reda libertatea…

Nu mai spuse nimic, fiind prea emoţionată de mărturisirea care-i stătea pe buze.

— Oh, murmură Ragastens, spuneţi…!

— Ei, bine, cavalere, atunci moartea îi va uni pe cei po care viaţa i-a despărţit…!

Ragastens se aşează în genunchi în faţa ei, acoperindu-i mâinile de săruturi.

— Şi acum vă rog să plecaţi! Şi dacă va fi să mori mâine sau în altă luptă, gândeşte-te că suntem uniţi prin aceleaşi gânduri. Du-te acum…

Ragastens se ridică.

— Plec! Dar nu înainte de a vă spune că nu mi-e teamă de moarte şi că pentru a te cuceri m-aş lupta cu întreaga lume…!

Şi, cuprinzându-i mijlocul, o trase spre el şi buzele lor se atinseră într-un sărut de foc. Fata rămase aproape leşinată,

în timp ce cavalerul, năucit, muşcându-şi buzele până la sânge ca să nu urle de bucurie, se înfundă, în întunericul parcului.

O oră mai târziu Primevčre se întoarse în apartamentul ei. Or, la o mică distanţă în spatele băncii se ridica o bătrână salcie plângătoare ale cărei ramuri subţiri cădeau până la pământ. Trunchiul era pe jumătate scobit şi o scoibura mare adăpostea o umbră. După plecarea lui Primevčre, umbră se ridică. Era o femeie… Privirea ei o urmărea pe Primevčre, care se pierdea în noaptea neagră. Atunci, dându-se înapoi, zise:

— Frumoasă întâlnire! Emoţionantă! Nebuni, care nu ştiu ce tragedie-i paşte…!

Apoi, cu paşi grăbiţi se furişă în fundul parcului. Acolo era o poartă. Lângă poartă aştepta un servitor din palat. Femeia îi întinse o pungă plină cu bani, iar acesta o luă cu lăcomie.

— Mâine, vă mai aştept doamnă?

— Da; şi mâine şi poimâine, în fiecare seară…

Apoi femeia ieşi pe poartă şi porni pe uliţele întunecate ale cetăţii.

Capitolul XLIX După luptă.

A doua zi, pe câmpia Pianosa cele două armate dădură primul atac…

Rezultatele bătăliei nu erau clare.

Pentru Cezar Borgia important era să poată străbate defileul, cu oamenii săi şi să atace Monteforte.

Armata aliaţilor trebuia să apere intrarea în defileu, să nu lase pe Cezar să pătrundă spre Monteforte.

În prima întâlnire, Cezar nu reuşi să ocupe poziţiile cele mai avantajoase, care să-i dea posibilitatea de a controla defileul.

Avea douăzeci de mii de oameni şi aştepta să-i mai vină întăriri.

Armata aliaţilor nu număra decât 12 000 de soldaţi. În zorii zilei, în momentul în care prinţul Manfredi dădea

semnalul de atac, o femeie îmbrăcată în alb, călare pe un cal focos străbătea în galop frontul trupelor. Era Primevčre. Cu vârful cravaşei arăta către armata lui Cezar capre se desfăşura în linii lungi, şerpuitoare. Femeia fu aclamată de întreaga suflare. Aproape imediat rândurile se strânseră şi în ropot des de ploaie şi-n clinchet surd de arme, porni atacul.

Către, orele patru armata lui Cezar era în acelaşi loc şi se purtau lupte grele.

Cezar livid, pe calul său negru, se hotărî să dea o lovitură decisivă. Îşi chemă regimentul elveţian şi pe cele două piemonteze şi porni hotărât spre defileu. În faţa lui cavalerii deschideau drumul ca o trombă de aer ce înălţa pulberea.

Manfredi în fruntea a trei regimente, aproape decimate, se puse în faţa lui Cezar. Timp de o oră se dădu o bătălie pe viaţă şi pe moarte. Lăncile scânteiau în soare şi fulgerau cerul, săgeţile se încrucişau, spadele se loveau… strigăte, urlete, gemete umpleau câmpia.

Se auziră urale puternice şi armata lui Manfredi se retrase.

Prinţul, cu armură de oţel, cu casca smulsă şi aruncată la pământ, înnebunit striga cu groază. Dacă Cezar răzbătea printre ei, Monteforte era pierdut.

În acest moment Cezar auzi un tunet care făcu pământul să se cutremure. O sută de cavaleri, cu lăncile ridicate, atacau armata lui din spate. În fruntea lor era chiar Ragastens.

Ragastens dădu pinteni calului, se strecură printre elveţienii lui Cezar până ajunse la el.

— Între noi doi, acum! zise el.

— Trădătorule! O să mori!

Cezar ridică sabia. Mişcarea însă îi descoperi umărul iar spada lui Ragastens fulgera, se înfipse între omoplaţi şi Cezar căzu la pământ.

Mulţimea de elveţienii se trase înapoi.

Ragastens ridicat în şa scoase un ţipat de victorie.

În acelaşi moment, un cavaler, un Hercule mânuind lancea se năpusti asupra lui. Ragastens văzu cum elveţienii îi luaseră trupul lui Borgia şi-l duceau la adăpost.

Fără armură, Ragastens se feri-n lături, văzând lancea care zbură spre el. Hercule trecu că vijelia pe lângă el, dar Ragastens îl urmări şi-i străpunse gâtul cu sabia. Omul căzu la pământ.

— Ia te uită! Este baronul Astore! zise Ragastens.

— Da, răspunse Astore, disperat. După cum vedeţi am venit după a opta lovitură, de spadă.

— Baroane, mă supăr, zise Ragastens.

— Bah!... Va fi... ultima...!

Şi baronul îşi dădu ultima suflare.

— Sărmanul diavol! şopti Ragastens.

Şi gânditor se-ntoarse spre flancurile trupelor aliate. Fu întâmpinat cu aclamaţii.

Privi în jurul său nedumerit, neştiind ce se întâmpla. Văzu că pe el îl aclamau oamenii. Nici nu coborâse bine de pe cal că prinţul Manfredi se îndreptă către el, cu braţele deschise.

— Ne salvaţi! zise el şi-l îmbrăţişă pe cavaler.

Apoi contele Alma, Giulio Orsini, Malatesta rănit, alţi douăzeci de comandanţi toţi îl sărutară... Nu departe Primevčre urmărea acest spectacol. Nimeni nu i-ar fi ghicit gândurile...

Ceva mai departe, în vârful unei stânci altă femeie privea spre el. Când înţelese că lupta s-a sfârşit porni agale spre Monteforte.

Armata aliaţilor suferise pierderi mari. Dar primejdia fusese îndepărtată pentru moment. Se aflase că rana lui Cezar este destul de gravă şi câteva zile nu va putea lupta.

Contele Alma şi comandanţii săi se întoarseră la Monteforte pentru a discuta măsurile ce trebuiau luate. Ştiau că Cezar nu se va da bătut cu una cu două şi că trebuie să atace iar. Ragastens se afla şi el printre aceşti războinici.

Se făcuse noapte. Ragastens cinase cu Giulio Orsini şi se odihnea în patul său când Spadacappa intră la el.

— Domnule o doamnă vrea să vă vorbească.

— O doamnă întrebă Ragastens.

— Da E mascată.

— Pofteşte-o!

Doamna după ce intră. Îşi scoase masca.

— Lucreţia Borgia! exclamă Ragastens uluit.

— Ei da… Vă miraţi cavalere? Încă îmi purtaţi pică pentru neînţelegerea de la Palatul Riant?

— Ducesă de Bisaglia! repetă Ragastens care nu-şi revenea din uluire.

— Ah dragul meu… greşeşti zise zâmbind Lucreţia. Nu mai sunt ducesa de Bisaglia… Bietul duce a avut un accident… A murit oh! Sunt o biată văduvă!

— Doamnă iertaţi-mi mirarea… O asemenea îndrăzneală!… Dumneavoastră… la Monteforte!

— Da, zise liniştita Lucreţia. În timp ce fratele meu asediază Monteforte, eu vin să-l vizitez pe învingătorul lui Cezar…

— Dar, doamnă, v-aţi gândit că dacă ar bănui… dacă v-ar zări cineva…!

— M-am gândit foarte mult, cavalere. Şi mă gândesc că şi dvs. ar trebui să scoateţi un singur strigăt: imediat aş fi luată şi dusă… Puteţi să ţipaţi! Ar fi frumos!

— Aici, doamnă, sunteţi la fel de bine păzită ca şi în Palatul Riant. Dar, dacă aţi venit până aici, presupun că nu pentru a mă insulta v-aţi deranjat?

— N-am venit să te insult, cavalere! Am venit să te felicit. Nu era firesc…?

— Doamnă vă rog să încetaţi cu glumele…

— Ah, ai impresia că glumesc? Te înşeli, cavalere… Ţi se pare de necrezut să vin să te felicit pentru cu l-ai rănit pe fratele meu! Nu mă cunoaşteţi: v-aş fi felicitat cu mai multă căldură dacă-l ucideaţi…!

— Doamnă…

— De-asta am venit aici!… şi să-ţi mai spun încă o dată… Să-ţi repet pentru ultima oară… că am întâlnit în tine omul pe care-l visăm, stăpânul meu… şi iubita dvs ar putea fi regină: Lucreţia Borgia o regină; Vrei să fii rege? Vrei să domneşti peste Italia şi… peste mine? Un singur cuvânt spune-mi. Principalii comandanţi din armata lui Cezar sunt oamenii mei. Un cuvânt şi lupta se termina. Cezar mort, dumneavoastră îi veţi lua locul. Veţi cuceri Monteforte. Atunci, vom porni spre Roma. Papa, la îndemnul meu. Te va încorona. Ştiu eu să-l fac să-mi cânte în strună… şi noi doi vom fi măreţia, vom fi puterea, vom fi frumseţea…

— De-asta am venit… Accepţi?

— Nu! Mi-e teamă că nu ne vom înţelege niciodată. Vă admir cu toată sinceritatea curajul, dârzenia, dar…

— Atunci!… Cine te opreşte?

— Nu mă simt capabil de asemenea măriri.

— Nu, cavalere. Alta e cauza. În primul rând nu mă iubeşti!… Ţi-e frică de mine… În al doilea rând, o iubeşti pe faţa contelui de Alma!

— Doamnă, îmi pare rău…

— Răzbunarea mea de data asta va fi completă, mai ales că sunteţi doi acum.

— Ascultaţi! Puteţi să mă ameninţaţi pe mine cât doriţi, dar să nu îndrăzniţi să vă atingeţi de ea… Vă omor cu mâna mea… Am încheiat!

— Mă duc, zise Lucreţia eu un zâmbet afurisit. Plec din oraş… Fii liniştit, domnule! Cu domnia ta am o răfuială… şi am să te lovesc cumplit!

Spunând asta, Lucreţia îşi puse masca. Câteva clipe mai târziu, Ragastens, singur, crezu că totul fusese un vis urât. Dar Spadacappa îi confirmă realitatea acestei vizite.

— Domnule, doamna care a plecat este foarte generoasă. la uitaţi-vă!

Şi Spadacappa îşi desfăcu pumnul care era plin de ducaţi.

Capitolul L Răzbunarea Lucreţiei.

A doua zi Ragastens fu chemat la prinţul Manfredi, în palatul contelui Alma. Fu primit imediat…

— Veniţi, domnule, veniţi să vă felicit pentru izbânda de ieri…

— Ne-aţi salvat, adaugă şi contele Alma.

— Alteţe… prinţe, mi-am făcut numai datoria de soldat.

— Oh, nu, zise Manfredi. Aţi fost singurul care aţi observat punctul slab. Atacul dumneavoastră a câştigat o bătălie… Fără el, armata lui Cezar ar fi fost acum în oraş…

Ragastens se înclină.

— Ne-am gândit să vă răsplătim pentru curajul dvs.

Ragastens închise ochii şi ghidul la Primevčre pe câmpul de luptă era cea mai mare recompensă.

— Domnilor, cuvintele dumneavoastră mă răsplătesc din plin…

Dar prinţul Manfredi făcuse un gest. Un valet deschise o uşă dublă şi treizeci de seniori, şefi ai gărzilor comandanţi ai trupelor intrară în linişte şi se aşezară în spatele, contelui Alma şi al prinţului Manfredi. Ragastens privea cu uimire şi nedumerire aceste pregătiri.

Deodată, Manfredi se apropie de el şi scoţându-şi colanul de la gât, i-l puse lui Ragastens. Acest colan format din medalii de aur şi rubine era Ordinul Bravilor, distincţie supremă.

Numărul cavalerilor din Ordinul Bravilor nu depăşea niciodată 60. Câţiva prinţi, dogii Veneţiei, ducele de Ferara printre alţii erau mândri de a purta la marile ceremonii acest cadou. În ţinut, numai prinţul Manfredi şi contele Alma avea această decoraţie.

După ce-şi scoase colierul îl prezentă lui Ragastens.

— În genunchi zise el.

— Prinţe, o astfel de distincte… mie!

— În genunchi, repetă Manfredi, cu blândeţe.

Ragastens se supuse. Îşi îndoi genunchiul. Prinţul Manfredi îi puse colierul de gât. Apoi, scoţând sabia îl atinse cu lama pe umărul drept spunând:

— Fii brav! Fii credincios! Fii curat! În gândurile şi în faptele tale fii demn de Ordinul Bravilor, din care faci parte începând de azi.

Izbucniră aplauzele. Ragastens primi felicitările seniorilor prezenţi. Şi ce-l bucură cel mai mult fu prietenia cu care era înconjurat.

În seara aceleaşi zile, prinţul Manfredi şi cu Beatrix făceau o plimbare prin parcul tăcut şi solitar.

— Nu vrei să te întorci, copila mea?

— Încă nu, prinţe, răspunse ea. Ştiţi că îmi place să visez aici, singură, seara şi că este un obicei vechi…

— Ar fi mai bine să mergi cu mine… Ai nevoie de linişte pentru mintea şi sufletul tău.

— Nu, prinţe! Îmi place mult să mă plimb pe aceste alei, unde veneam cu mama… am impresia că poate apărea la fiecare pas…

— Dar dvs. aveţi nevoie de linişte şi de odihnă…

Prinţul oftă. Înţelese că Primevčre dorea să rămână sigură.

— Te las, zise el cu tristeţe în suflet.

Primevčre îi întinse fruntea. Bătrânul o sărută părinteşte, apoi se retrase cu un suspin pe care Beatrix nu-l mai auzi.

Deodată o voce răsună lângă el:

— Bună seara, prinţule Manfredi.

Zări o femeie mascată.

— Cine sunteţi? Ce faceţi aici la ora asta?

— Vă căutăm, prinţe… Ce importanţă are cine sunt? Nu-mi vedeţi fată dar îmi veţi cunoaşte gândurile. Umbra izbucni în râs. Prinţul Manfredi se albi de spaimă.

— Cine sunteţi? Spuneţi sau vă smulg masca!

— Nu vă spun numele meu pentru că nu vă foloseşte la nimic şi n-o să-mi vedeţi faţa fiindcă nici un Manfredi n-ar violenta o femeie.

— Ce vreţi să-mi spuneţi?

— Nu vreau să vă spun nimic fiindcă nu m-aţi crede… Mai bine veniţi să vedeţi şi să auziţi! O să vedeţi cu ochii dvs.

cum vă înşeală şi o să-l vedeţi şi pe trădător.

Prinţul îşi şterse fruntea de sudoare. O urmă pe femeie prin aleile şi tufişurile parcului. Deodată femeia se opri. Se aflau sub frunzişul des al sălciei. În faţa lor, pe o bancă, stătea Primevčre. În genunchi, în faţa ei, era Ragastens care-i săruta mâinile. Doamna mascată după ce-i arătă lui Manfredi pe cei doi se retrase şi dispăru fără urmă, lăsându-l pe Manfredi buimac.

Valetul, cumpărat de Lucreţia cu aur, o aştepta în faţa porţii şi după ce-i deschise uşa, o întrebă dacă trebuie s-o mai aştepte.

— Nu… De-acum înainte, nu; s-a terminat…

Străbătând străzile întunecate din Monteforte, ajunse la o casă sărăcăcioasă care se afla în apropiere de poarta principală a parcului, prin care Manfredi şi Beatrix porniseră la plimbare. Ea urcă la primul etaj şi apoi intră într-o cameră lumniată slab cu o singură lumânare. Un bărbat aştepta. Era îmbrăcat ca un cavaler.

— Garconio, mă voi întoarce pe câmpul de bătaie.

— Şi eu doamnă?

— Tu rămâi aci, pentru supraveghere. Ţine-l aproape. Urmăreşte-l pas cu pas ca să-mi poţi spune ce face în fiecare clipă.

— Bine, doamnă. Puteţi avea toată încrederea în mine.

— Ştiu, Garconio. Tu eşti un servitor credincios şi sigur fiindcă lucrezi pentru tine însuţi. Numai, ia seamă! Dacă o să te vadă, eşti pierdut…

A doua zi dimineaţă, în momentul în care se deschise poarta, Lucreţia porni călare, cu faţa ascunsă de o eşarfă şi după trei ore intră în defileul Iadului unde făcu un ocol larg pentru a evita armata aliaţilor şi spre prânz ajunse la cortul lui Cezar unde intră imediat.

Cezar, lungit pe un pat de campanie stătea de vorbă cu câţiva locotenenţi de-ai săi.

— Vai, mie! zise Lucreţia. Eşti rănit…?

— Soră! spuse bucuros Cezar.

Îi făcu lui Cezar un semn imperceptibil. Acesta înţelese şi le ordonă consilierilor care-l înconjurau să-i lase singuri.

— Da, sunt rănit! zise el. Rănit de blestematul ăla de Ragastens care ne-a atacat pe la spate, stârnind o avalanşă de pietre şi stânci ce ne-a distrus o bună parte din oameni… Dar de unde vii?

— De la Monteforte.

— De la Monteforte?

Îndrăzneala Lucreţiei îl sperie pe Cezar.

— Ce ai făcut tu este într-adevăr nemaipomenit!

— Mai ales că te vei putea răzbuna.

Cezar avu o exclamaţie de bucurie. Încercă să se ridice, dar durerea îi străpunse umărul şi nu reuşi decât să scoată un ţipăt uşor.

— Lucreţia, spune-mi tot. Povesteşte-mi tot ce ai făcut. Am fost tare îngrijorat. Apoi m-am gândit că te-ai întors la Roma. Explică-mi tot. Şi dacă ai reuşit să găseşti o posibilitate de a pune mâna pe nenorocitul ăla, îţi voi fi recunoscător.

— Lasă asta. Acum spune-mi dacă vrei neapărat să pui mâna pe Monteforte.

— Ei, asta-i. Ai înnebunit?

— Deci, nu vrei să renunţi la atac?

— Nu! Pe toţi dracii, voi râde Monteforte de pe faţa pământului şi voi semăna grâu…

— Da, ai un motiv puternic!

— Ştiu ce vrei să insinuezi… E adevărat că vreau ca faţa contelui să-mi aparţină…!

— În acest caz ar trebui să te grăbeşti. Ragastens e acolo şi Beatrix îl vede cu ochi buni.

Cezar se îngălbeni. După câteva momente întrebă:

— Şi spui că aş putea să pun mâna pe Ragastens dacă aş renunţa la atac?

— Trebuie să te prefaci numai!

— Ah!… aşa mai merge!

Lucreţia începu să-i spună ceva la ureche. Vorbiră mult, în şoaptă neauziţi de nimeni. Apoi, Cezar chemă pe ofiţerul de gardă şi-i spuse:

— Domnule, trimite-mi comandantul armatei şi pe solii mei de război…

— Da, monseniore…

O jumătate de oră mai târziu se răspândi zvonul că Cezar trimite la Monteforte mai mulţi soli cu propuneri avantajoase pentru pace. Mulţi erau de acord cu el, mulţi considerau că este o laşitate şi că-şi pierde prestigiul. Nimeni nu bănuia adevărul…

Capitolul LI Fii curajos, devotat, cinstit.

Ragastens după cinstirea ce i se făcuse de către prinţul Manfredi, porni spre palatul contelui de Alma.

Era frământat de remuşcări şi de nelinişte. Toată dimineaţa îşi spusese; „N-am să mă duc!”, încercând să-şi înfrâneze pornirea de a o revedea pe Primevčre, dar spre seară nerăbdarea lui creştea şi nu-şi mai putea stăpâni dorinţa. Se plimbă mult prin cameră, se învârti, încearcă să găsească tot felul de piedici, dar până la urmă ieşi în parc şi sărind gardul – prin acelaşi loc – porni spre banca de granit unde spera s-o găsească pe Primevčre.

Într-adevăr iată era acolo. Îl aştepta. Văzându-l, faţa ei se lumină de un zâmbet. Ceea ce-şi spuseră…

Veni timpul să se despartă. După ce-şi luară încă o dată rămas bun şi încă o dată, Beatrix se îndreptă cu paşi uşori spre palat. Ragastens rămase pe loc, beat de fericire câteva momente, apoi oftă din toată inima şi se îndepărtă şi el. Se apropie de grilajul parcului când auzi paşi în urma lui. Se întoarse. Cineva îl urmărea! Şi nu ascundea acest lucru. Ragastens se ascunse după trunchiul unui copac. Omul se opri lângă el.

— Prinţul Manfredi! şopti el pierit de ruşine şi de spaimă.

Bătrânul cu mâinile încrucişate, cu ochii scânteietori şi reci, uşor aplecat îl privea în tăcere. Ragastens îşi dădu seama că ştia…!

Speriat de moarte – nu pentru el, ci pentru Beatrix! – făcu o sforţare pentru a-şi adună puterile.

— Prinţe…

— Nici un cuvânt! Am văzut şi am auzit tot. Ar trebui să binecuvântezi cerul că nu-mi pierd minţile şi că, pentru a evita scandalul, nu te omor aici, ca pe-un câine! Mâine… te aştept… la mine…

— Voi veni, prinţe!

— Contez pe dumneata, domnule dacă mai ai un strop de onoare şi de demnitate.

— Voi fi acolo! răspunse Ragastens calm, cu toată fermitatea.

Toată noaptea nu închise ochii. Nu ştia cum s-o prevină pe Beatrix.

Dimineaţa se duse la palatul Alma şi în zadar o căută pe Beatrix, n-o găsi nicăieri. Ros de griji şi de spaimă îşi anunţă sosirea prinţului Manfredi. I se spuse să vină mai târziu, deoarece prinţul este foarte bolnav.

Ragastens părăsi palatul mai neliniştit decât venise.

Către ora cinci, Ragastens fu primit de prinţ. Faţă-n faţă se priveau cu o curiozitate bolnavă, de parcă nu s-ar mai fi văzut până atunci niciodată…

Deodată, valetul anunţă, cu voce tare:

— Solii armatei şi ofiţerii Monseniorului Cezar Borgia, duce de Gandie, au venit pentru a face propuneri de pace monseniorului prinţ Manfredi, comandantul suprem al armatei aliaţilor!

Cele două uşi se deschiseră la perete. Ragastens vedea ca prin vis… Solii se rânduiseră la uşă. Ofiţerii se apropiară de prinţul Manfredi şi-i făcură plecăciuni adânci.

— Ce doriţi, domnilor? întreabă prinţul cu o voce spartă în timp ce nu-l slăbea din ochi pe Ragastens.

— Monseniore, zise atunci un ofiţer, noi, solii armatei monseniorului duce de Valentinors şi de Grandie cu tot respectul şi cu cea mai mare preţuire pentru Alteţa Voastră am venit să vă propunem pace…

Prinţul Manfredi, livid, strângând din dinţi, făcu un semn din cap.

— Iată propunerea noastră… Monseniorul Borgia crede că s-a vărsat prea mult sânge şi că a venit timpul să se pună capăt războaielor civile care slăbesc nenorocita Italie. Renunţă la toate pretenţiile sale asupra comitatului Monteforte. Se angajează să-şi retragă trupele la Roma. De asemenea, doreşte să refacă unele principate distruse, mai ales pe al dumneavoastră, să vă repună în drepturi, privilegii şi toate prerogativele ce vă aparţin.

Manfredi asculta cu neatenţie aceste oferte neobişnuite.

— Monseniorul duce de Valentinois şi Gandie cere în schimbul acestor oferte ca armata voastră să se desfiinţeze. Doreşte un schimb de ostateci. Vă predăm 11 prizonieri luaţi în luptă şi nu cerem decât unul singur. Suntem însărcinaţi să-l desemnăm…

— Cine e?

— Pentru a arăta toată bunăvoinţa sa, precum şi respectul ce vi-l poartă, nu cere pe unul din seniorii pe care-i îndrăgiţi… Îl vrea pe veneticul acela, pe cavalerul Ragastens. Ce răspuns trebuie să-i ducem ilustrului căpitan pe care aveam onoarea de a-l reprezenta aici…?

— Prinţul Manfredi tresări. Îl privi pe Ragastens. Acesta stătea liniştit, cu braţele încrucişate. Ochii lui priveau cu dispreţ către parlamentarii lui Cezar Borgia.

O bucurie imensă îl năpădi pe Manfredi. Se putea răzbuna. O răzbunare cumplită, cum nici n-ar fi visat.

— Aşteptăm, prinţe!

Ragastens făcu un pas către prinţul Manfredi. Şi, cu braţele încrucişate, scrutându-i ochii, cu o voce gravă. Plină de dispreţ, şopti:

— Ce aşteptaţi?

Prinţul rămase o clipă tăcut. Faţa lui era pământie. Simţea răsuflarea lui Ragastens. I se părea că tot dispreţul din lume se revărsa asupra obrazului său. În sfârşit, întinse

braţul. Ragastens porni spre parlamentari, ca şi cum ar fi fost deja prizonierul lor.

— Domnilor, zise prinţul, iată răspunsul meu.

Vocea bătrânului era foarte calmă. O linişte solemnă se aşternuse pe faţa lui care, cu câteva clipe mai devreme, fusese răvăşită de patimă.

— Răspunsul meu este acela pe care orice om de onoare l-ar da. Ar fi o laşitate să vi-l încredinţez pe cavalerul Ragastens…

Parlamentarii nu-şi credeau urechilor.

— Staţi! Toată lumea ştie că prinţul Cezar Borgia este duşmanul de moarte al cavalerului Ce-mi propuneţi dvs. mie, cavaler al Ordinului Vitejilor. de a-l da lui Cezar pe duşmanul său, este o insultă gravă la adresa mea.

— Prinţe! îl întrerupse ofiţerul cu un ton de superioritate.

— N-am terminat, zise Manfredi cu aceeaşi demnitate. Nu puteţi înţelege nici voi, nici prinţul vostru ce este onoarea. Voi nu cunoaşteţi decât înşelătoria, laşitatea şi habar n-aveţi de loialitate, de demnitate şi de onoarea cavalerească.

Ofiţerii spumegau de furie. Ragastens avea impresia că visează.

— Iată, domnilor, sfârşi Manfredi, mergeţi şi spuneţi-i prinţului Borgia că pe cavalerul Ragastens nu pot să-l predau. Este singurul pe care nu-l pot da, pentru că din acest moment este desemnat de a lua comanda armatei noastre, în cazul în care eu aş muri în vreo bătălie.

— Prinţe!… zise Ragastens emoţionat.

Manfredi îi făcu semn să tacă. Apoi, adresându-se solilor lui Gezar:

— Mergeţi domnilor. Nu mai avem nimic de spus.

Cei trei ofiţeri salutară şi ieşiră. Uşile se închiseră. În acest timp Ragastens şi prinţul, rămaşi singuri, avură un schimb de cuvinte. Ragastens îşi exprimă sentimentele de mulţumire şi de înaltă apreciere, cu mare veneraţie.

— Domnule, nu-mi datorezi recunoştinţă. Am făcut asta pentru mine. Sunt cavaler şi deviza mea este: curajos,

credincios şi cinstit!
— Dar dacă această deviză nu vă dădea dreptul să mă daţi pe mâinile lui Cezar, nu vă obliga să-mi oferiţi comanda armatei…
— Tinere, nu m-ai înţeles… Am să-ţi explic limpede ce aştept eu de la dumneata.
— Vorbiţi, domnule. Oricum, dorinţele dvs. vor fi împlinite.
— Da!… Am încredere în cuvintele dumitale. Jură, deci, că vei respecta dorinţa mea.
— Jur pe numele meu! Jur pe colierul de la gâtul meu!
— Bine! zise bătrânul mulţumit. Mai întâi vă cer să nu-i spuneţi „ei” ce s-a întâmplat între noi.
— Vă jur!
— Asta, în cazul în care ai s-o mai vezi. Dar îţi cer s-o laşi în pace, să nu încerci s-o mai vezi, atâta timp cât voi trăi eu.
Ragastens avu o clipă de nehotărâre.
— Vă jur, zise el în sfârşit. Aveţi asupra mea toate drepturile, domnule!
— Uzez de ele cu clemenţă, răspunse bătrânul. Dar adăugă imediat:
— Domnule, în situaţia îngrozitoare în care m-ai pus trebuia să ne duelăm. Dar nu vreau să iasă asemenea scandal. Dar viaţa dumitale îmi aparţine.
— Întrutotul, zise Ragastens cu hotărâre.
— Şi dacă viaţa dumitale îmi aparţine, am dreptul să fac ce vreau cu ea…?
— Da, domnule.
— Ei, bine, iată ce-am hotărât: la prima noastră întâlnire cu Cezar Borgia, te vei lăsa omorât…
Ragastens tresări. O revoltă instinctivă puse stăpânire pe el. Dar nu spuse decât:
— Am să mă las ucis!
Bătrânul Manfredi îl privi cu încântare şi admiraţie.
— Am cuvântul dumitale, zise el.
Ragastens clătină din cap afirmativ.

— Bine! Acum poţi pleca. Eşti demn de mine, domnule. Nu mai spun decât: Eşti curajos, eşti credincios, eşti cinstit…!

Ragastens îl salută cu respect pe bătrân şi plecă.

Capitolul LII Caprera.

Când află răspunsul aliaţilor Cezar se înfurie cumplit.

— Vezi la ce jigniri mă expun, îi zise Lucreţiei supărat.

Lucreţia nu răspunse. Se gândea şi nu înţelegea ce s-a întâmplat.

— Sunt de oţel, ăştia! Ar fi trebuit să-mi dau seama… Dar nu este încă totul pierdut.

— Ce vrei să spui?

— Ştiu ce trebuie să fac… Mă-ntorc la Monteforte.

— Or să te prindă. Ulciorul nu merge de multe ori la apă. Lucreţia ridică din umeri.

— Am nevoie de patru însoţitori puternici!

Cezar făcu un semn arătând spre cei patru ofiţeri din garda sa personală.

— Voi juca ultima carte. Dacă voi câştiga, vei câştiga şi tu.

— Nu înţeleg.

— Nu-i nimic! O să vezi… Un lucru vreau să ştiu? Când vei da următorul atac?

— Peste trei sau patru zile, imediat ce rana mea se va închide şi voi putea urca pe cal…

— Bine.

Şi cu toate că Cezar vroia să ştie ce pune la cale Lucreţia nu-i mai spuse nimic.

La Monteforte, după întâlnirea pe care o avusese cu prinţul, Ragastens stătea închis în cameră. Nu găsise altă soluţie pentru a-şi ţine promisiunea.

Timp de câteva zile Ragastens adoniză. Într-o seară Spadacappa îi spuse că se zvoneşte că a doua zi ar începe bătălia, că trupele lui Cezar se pregăteau de un nou asalt…

— În sfârşit! oftă tânărul.

— Ce aveţi, domnule cavaler? Nu mai mâncaţi. Nu mai dormiţi. Slăbiţi văzând cu ochii… cred că sunteţi deocheat.

— Crezi?

— Drăcie! Păi, altfel cum?

— Ai dreptate. Dar pregăteşte-mi armele pentru mâine.

— Vă duceţi la luptă?… Deocheat, aşa…?

— Păi, de ce să nu mă duc?

— Fiindcă dacă eşti deocheat, e mare primejdie. Poţi să mori din prima…

— Cu atât mai bine!

Spadacappa nu mai pricepea nimic. Plecă dând din cap.

În acest timp Beatrix era sfâşiată de nelinişte şi de îngrijorare. A doua zi, după întâlnirea cu Ragastens, îl aşteptase iar. În zadar.

Ca de obicei, prinţul Manfredi o însoţea timp de o oră.

Fără să bănuiască nimic din ce gândeşte bătrânul, Beatrix îl rugase s-o lase singură. Manfredi se îndepărtase pândind-o de departe. Ragastens nu veni.

Primevčre se întreba tulburată: „De ce n-a venit, oare…?”.

În seara următoare, la fel. Nici în serile din urmă cavalerul nu mai veni. Prinţesa începu să se teamă de o nenorocire.

Într-o seară, pe când se plimba îngrijorată prin parc, aşteptându-l pe Ragastens, prinţul Manfredi şi contele Alma se apropiară de bancă.

— Plecăm! zise prinţul cu o voce gâtuită de emoţie.

Contele Alma adăugă:

— Am trimis oameni în recunoaştere. Am aflat astfel că Cezar se pregăteşte să ne atace. Mâine se va da bătălia decisivă. Vom pleca în noaptea asta chiar spre tabără.

— Am venit să ne luăm rămas bun, fata mea… Suntem hotărâţi să învingem.

— Deci, toţi oamenii noştri sunt la posturi?

— Toţi! răspunse Manfredi. Ricardo, Trivulce, Malatesta, Orsini… Toţi!

— Şi domnul de Ragastens?

Abia pronunţă numele cavalerului şi faţa i se împurpură.

— Cavalerul de Ragastens? întrebă contele.

Dar Manfredi îi strânse mâna puternic, în întuneric. Şi eu o voce sigură şi liniştită răspunse:

— Cavalerul este trimis într-o misiune de mai multe zile…
— Misiunea e primejdioasă? întrebă Primevčre, pierită.
— Da! zise prinţul, misiune primejdioasă unde s-ar putea să-şi piardă viaţa!… Adio, prinţesă…!
Şi se îndepărtă brusc, urmat de contele Alma, Fierbea. Se sufoca.
Primevčre se clătină şi era gata să cadă, ochii i se împăienjeniră, ameţeala îi cuprinse tot capul şi leşină.
Când îşi reveni, deasupra ei stătea aplecată faţa unei femei necunoscute. Era îmbrăcată ţărăneşte.
— Ah, în sfârşit, vă reveniţi!
— Cine sunteţi?
— Sunt de pe aici, signora.
— Ce doriţi?
— O caut pe signora Beatrix… Aţi întâlnit-o cumva?… Am ceva tainic să-i spun…
— Eu sunt Beatrix… vorbeşte!
— Sunteţi chiar signora Beatrix Oh, ce bucuroasă sunt!… De mult vroiam Să vă văd!… Pe la noi, la ţară, se spune că dacă atingi rochia unei prinţese, o să ai noroc…!
Primevčre o privi cu înţelegere şi un zâmbet cald îi flutură pe buze.
— Spuneai că vrei să-mi spui ceva tainic?
— Da. Signora. Mi s-a spus să vă vorbesc numai între patru ochi, ca nimeni să nu audă.
— Vorbeşte! Nu ne-aude nimeni aici. Cine te-a trimis?
— Un tânăr frumos, mândru, curajos dar care are un nume greu de ţinut minte, un nume străin…
— Cavalerul de Ragastens! zise Primevčre.
— Da, signora. Ăsta-i numele.
— Spune, unde e? De ce te-a trimis? Nu cumva e rănit, spune…
— Oh, ba da, signora. Ăsta-i adevărul…
Primevčre îşi adună tot curajul.
— Spune-mi tot!

— Ei, bine; iată signora! Nu ştiţi ferma noastră? E la două ore de Monteforte… Aseară, pe la asfinţit, am văzut un cavaler care se apropie şi intră la noi, în curte. M-am apropiat să-l întreb ce doreşte. A descălecat a făcut câţiva paşi şi s-a lungit cât era de mare, pe jos, la faţa mea, cu mâna pe inimă.

— Oh, ce nenorocire! murmură Primevčre, muşcându-şi mâinile.

— Mama şi cu mine, continuă ţăranca, l-am luat de acolo şi l-am dus în casă, l-am aşezat pe pat… Avea o ditamai rană, colea la piept… i-am spălat rana, l-am bandajat cum am putut… şi a deschis ochii…

— Primevčre îi luă mâna.

— Cum te cheamă? o întrebă ea.

— Bianca, signora, zise ţăranca prefăcându-se mirată.

— Bianca, eşti logodită, nu-i aşa?… Nu te îngrijora pentru zestrea ta. Am să te înzestrez de-o să crape toată lumea de necaz…

— Ah, signora! Ştiam că voi avea noroc dacă vă ating.

— Continuă… grăbeşte-te…

— Atunci domnul ne-a făcut semn că vrea să vorbească… M-am apropiat de el. M-a întrebat eu o voce stinsă dacă e vreun bărbat la fermă, Când i-am spus că nu a fost tare necăjit… Atunci l-am încredinţat că eu sunt destul de voinică pentru a ţine locul unui bărbat…

Şi-a adunat toate puterile şi mi-a spus să vin la dumneata să te iau şi să te duc la dumnealui, că vrea să te mai vadă o dată… Apoi a leşinat. Eu mi-am pus caii la căruţă şi am venit după dumneata… Ce te-am mai căutat, signora!

Primevčre se ridică în picioare şi cu glasul stins de emoţie şi de teamă zise!

— Să mergem. Condu-mă la el

— Oh signora. Ce fericit va fi… Dar n-ar trebui să ne ferim, să nu ne vadă cineva… Mâine dimineaţă vă aduc eu înapoi…

— Ai dreptate!… ieşim pe poarta din spate şi nimeni n-o să ne vadă. Hai, să ne grăbim…

Porniră cu paşi repezi. Beatrix nu văzu că sunt urmărite. Nu văzu nici semnul pe care ţăranca-l făcu.

Ajunseră la poartă, ieşiră şi merseră câţiva paşi până la şareta femeii. Un sfert de oră mai târziu treceau poarta cetăţii, ieşind din Monteforte. După vreo două ore ajunseră în dreptul unei case. Coborâră şi Beatrix fu condusă de însoţitoarea ei într-o sală joasă, întunecoasă.

— Bianca, unde este? întrebă în şoaptă Beatrix.

Ţăranca izbucni în hohote de râs.

— Nu mă cheamă Bianca!

— Unde e cavalerul? Vorbeşte!

— Dl. de Ragastens e la Monteforte.

Primevčre scoase un ţipăt de groază şi fugi spre uşă. Dar se auzi cheia învârtindu-se în broască.

— Mă numesc Lucreţia Borgia!

Primevčre se trase înapoi… O clipă o mare deznădejde o copleşi. Dar nu vroia să-i dea duşmancei sale satisfacţia de a o vedea speriată. Făcu un efort, îndreptă semeaţă capul şi batjocoritoare zise:

— Cine trebuie să moară, dacă Lucreţia Borgia e aici?

— Linişteşte-te, doamnă! scrâşni Lucreţia.

— Mie nu mi-e frică de moarte!

— Nu vreau să te omor…

— Atunci, ce vrei?

— Îl vreau pe Ragastens.

— De ce?

Lucreţia schiţă un surâs.

— Motive femeieşti, doamnă. Îl iubeşti… Află că şi eu îl iubesc…!

Schimbară aceste cuvinte rapid, ca un zăngănit de arme.

Lucreţia tăcu.

Primevčre încerca să-şi revină din uimire.

— Ia seama, Lucreţia Borgia! Cavalerul nu iartă niciodată o jignire. Şi dragostea ta este cea mai mare jignire… Lucreţia, înveninată, se albi de furie. Ea care vroia s-o

tortureze pe Beatrix era arsă cu fierul roşu de cuvintele rivalei. Îşi pierdu minţile.

— Da, ştiu! Ragastens o să mă dispreţuiască şi mai mult… Dar, nu-mi pasă!… Ce-am vrut, am făcut. O să vă despart. N-o să vă mai vedeţi. Niciodată.

Se opri o clipă să-şi tragă sufletul. Primevčre o privea cu ironie.

Lucreţia se năpusti asupra ei încercând s-o sfâşie cu unghiile.

— Niciodată, auzi?… O să te omor… şi după ce te voi omorî am să mă duc la el! Şi-i voi spune că înainte de a te omorî, te-am necinstit!… Fiindcă ar trebui să ştii că mai e cineva care vrea să-ţi pângărească trupul, cu sărutările sale… şi acel cineva este Cezar, Cezar Borgia, fratele meu, pe care tu-l urăşti!

— Te omor, nenorocito, urlă Primevčre.

Scoase pumnalul pe care-l ţinea în sân şi de care nu se despărţea niciodată. Dar Lucreţia ţâşni înapoi, fluieră… uşa se deschise şi patru namile de bărbaţi o luară pe tânăra prinţesă pe sus.

Lucreţia îşi schimbă hainele de ţărancă cu un costum de cavaler, încălecă pe cal şi porni în urma trăsurii care o adăpostea pe Primevčre. Planul ei de a o răpi pe Primevčre şi a o închide în castelul său de pe insula Caprera era reuşit.

Capitolul LIII Căderea casei Alma.

Cavalerul Ragastens îşi ţinuse jurământul de a nu o vedea pe Beatrix. Trebuia să moară pentru a-l ţine şi pe cel de-al doilea. Jurase că în prima luptă cu Cezar va muri. Acum sosise ceasul.

Ragastens în clipa aceea simţi o părere de rău sfâşietoare la gândul că o pierde pe Beatrix pentru totdeauna. Prinţul, stăpân pe viaţa sa, îi impusese moartea. Îl chemă pe Spadacappa. Era hotărât să-şi ia calul şi să fugă până la palat s-o mai vadă o dată.

Timp de zece minute, neştiind ce să facă, Se învârti pe loc, urcă şi coborî de pe cal de mai multe ori: Deodată se hotărî: coborî scara în fugă până în stradă…

Mulţimea aclama. Apăruse o ceată de cavaleri în fruntea cărora se aflau contele Alma şi prinţul Manfredi!

Ragastens, înmărmurit, îi văzu apropiindu-se. Se opri în dreptul său. Prinţul îl văzuse:

— Domnule de Ragastens, zise el, vă luăm cu noi. Alteţa sa contele doreşte să faceţi parte din consiliul de război care se va ţine în tabără de luptă.

Ragastens se clătină de parcă l-ar fi lovit cineva în moalele capului. Dar îşi reveni repede.

— Calul meu!… Armele, Spadacappa!

Spadacappa i-l aduse pe Căpitan, Ragastens şopti câteva cuvinte la urechea lui Spadacappa, apoi urcă în şa şi grupul porni la pas pe străzile din Monteforte. Era aproape de miezul nopţii.

În clipa în care grupul care-i însoţea pe contele Alma şi prinţul Manfredi, trecu prin poarta de la Monteforte, un cavaler se alătură grupului. Acest cavaler se ţinea mereu în urma trupei.

Apoi, încet, încet se distanţa, aşa încât nimeni nu observă când râmase singur în urmă. Coborî de pe cal. Apoi începu să se caţere pe zidul stâncos. Încet, pe dibuite… După vreo două ore reuşi să atingă platoul care străjuia defileul Iadului. Omul se aşează pe covorul de muşchi de pe o stâncă netedă şi adormi îndată. Nu era altul decât călugărul Garconio.

Ragastens înainte de a pleca, îi şoptise ceva la ureche scutierului său. Acesta nu plecase cu stăpânul său. Dar nu la mult timp după plecarea acestuia, Spadacappa porni şi el, dar spre Stânca Capului. Ajuns pe platou Spadacappa porni în galop spre hanul de la poalele stâncii. Avea la el un pachet mare, ce semăna cu nişte funii chitite, nişte sfori făcute rotiţă. Cititorul îşi mai aminteşte că mai multe zile la

rând Ragastens şi Spadacappa căraseră ceva cu o căruţă. Ce făcuseră? Ce cărau?

Spadacappa ajunse la han. Nu mai era nimeni, toţi se refugiaseră în Monteforte. Coborî pe scările săpate în stânca în pivniţă. Scara se înfunda cam două caturi sub granit. Spadacappa coborî până la catul de jos. Aici erau trei despărţituri: una închisă cu o uşă obişnuită, a doua şi a treia închise cu un grilaj de fier, foarte ţeapăn. În această ultimă scobitură se afla faimoasa urmă lăsată de satan în persoană. Spadacappa îngenunche lângă gura de granit. Avea cu el pachetul de sfori. Tăie o bucată bună de sfoară şi introduse un capăt la ochiul de granit…

După ce termină, urcă cu restul pachetului de sfoară şi ieşi din han spre baza stâncii ce forma platoul. La o sută de paşi se opri zece minute în faţa unei stânci, apoi tot aşa ceva mai departe şi încă o dată.

Când Spadacappa reveni către han, pachetul lui se terminase.

Prinţul Manfredi şi contele Aima ajunseră în tabără spre ora două şi jumătate, noaptea, după ce măr-şăluiseară prin defileu. Consiliul de război fu îndată convocat în cortul contelui.

Cei trimişi în recunoaştere prezentau poziţia armatei lui Cezar. Era sigur că spre dimineaţa aceasta urma să atace.

Cei din consiliu îşi spuseră pe rând părerea.

— Domnule Ragastens, ce părere aveţi? întrebă contele Alma.

Cred că trebuie să plasăm armata în gura defileului pentru a-l putea apăra.

— E un sfat bun, zise Manfredi cu un ton ironic care-i surprinse pe toţi, dar eu am altă părere: să profităm că armata lui Cezar este concentrată în câmpie pentru a o învălui şi a o ataca din toate părţile… îl strângem în cerc şi-i căsăpim…

Planul lui Ragastens era cel mai bun, mai ales că numeric armata aliaţilor era mai slabă. Planul lui Manfredi era

îndrăzneţ cutezător, dar putea da greş. Totuşi, adunarea hotărî să-l urmeze pe acesta. Ragastens nu se opuse.

Pe la 5 dimineaţa consiliul se sfârşi. Soarele răsărea. La ordinul lui Manfredi, sunară trompetele şi trupele porniră marşul spre tabăra lui Cezar, desfăşurându-se pe măsură ce înaintau. Contele Alma, prinţul Manfredi şi Ragastens se găseau în mijlocul acestui evantai imens care se desfăşura lent.

Armata lui Cezar nu mişca, deodată, aliaţii se pregătiră de atac. Trompetele sunară atacul, Acesta a fost violent şi bătălia începu pe toată linia, odată.

Cezar se lăsase încercuit. Dar, previziunea lui Ragastens se înfăptui. Nerăspunzând trupelor care-i asaltau flancurile, Cezar cu armata lui pătrunse în centrul liniei aliaţilor, cu o forţă nemaipomenită. Timp de o oră aliaţii rezistară… sângele curgea în valuri, cadavrele acopereau câmpia. Ragastens, cu o mână de cavaleri, dădea lovitură după lovitură. Se înghesuia înainte, descoperindu-se, trecând printre vârtejurile cele mai mari ale luptei, căutând moartea. Dar moartea nu se apropia de el…!

Într-una din expediţiile sale în armata lui Cezar îl văzu pe contele Alma şi pe prinţul Manfredi înconjuraţi de un grup de elveţieni. Ragastens se năpusti, urmat de douăzeci de cavaleri. Contele Alma însă fu doborât la pământ, cu gâtul străpuns de o lance. Căzu cu braţele deschise, formând o cruce, într-o baltă de sânge.

În jurul corpului său se dădu o luptă îndârjită. Când Ragastens văzu că prinţul Manfredi este atacat din toate părţile, de vreo cincizeci de războinici care-l înconjurau, îl cuprinse deznădejdea.

— Acum voi muri! se gândi el.

În acelaşi timp, se aruncă asupra vrăjmaşilor. Bătrânul, cu capul gol, sângerând, groaznic la vedere, îi zâmbi. Raganstens văzu acest zâmbet şi-i spuse:

— Mă ţin de cuvânt…!

Atacul lui fu nebunesc. Se năpusti, aruncându-şi spada, spre lăncile duşmane. Şi, după ce se-nvârti de câteva ori fulgerător, se trezi neatins, într-un gol lăsat de cei ce fugeau de le scăpărau călcâiele. Auzi un glonţ şuierându-i pe la ureche. În spatele lui, un ţipăt înăbuşit. Se-ntoarse… Prinţul Manfredi se rostogolea de pe cal, nu departe de contele Alma. Ragastens sări de pe cal şi alergă la prinţ. Bătrânul fusese atins în cap. Totuşi, nu murise încă. Ochii i se roteau în orbite, gata să iasă, făcu un efort supraomenesc pentru a se ridica. Ragastens se plecă asupra lui.

— Domnule, îmi sunteţi martor că am făcut totul pentru a mă ţine de cuvânt…

— Da! zise prinţul.

— N-am reuşit… dar nu s-a terminat lupta… Muriţi împăcat, domnule… În curând vin şi eu…

— Nu! zise cu greu bătrânul. Trăieşte… pentru ea…!

Ragastens îngenunche şi lacrimi îi curgeau pe obraji.

Manfredi vru să-i mai spună ceva. Dar închise ochii…

Atunci Ragastens se aplecă, îi luă capul în mâini şi-l sărută pe bătrân pe frunte. Când se ridică era galben ca turta de ceară. Privi în jurul său şi văzu că bietul Căpitan era aproape. Luă spada prinţului, sări în şa şi cercetă situaţia. Şefii armatei aliate care erau în viaţă i se alăturară. Bătălia era pierdută şi înfrângerea dezastruoasă. Din toate părţile, trupele aliate erau fugărite şi-şi lepădau armele, îndreptându-se spre defileu.

— Suntem pierduţi! spuse cineva lângă Ragastens.

Cavalerul se întoarse şi-l văzu pe Giulio Orsini.

— Cezar porneşte spre Monteforte! Mai spuse el.

— Lasă-l să meargă! Şi-i şopti lui Orsini:

— Prietene, încearcă să strângi în jurul dumitale armata şi retrageţi-vă în defileu… Lăsaţi-vă urmăriţi de Cezar până la Monteforte.

— Nu înţeleg.

— Ai încredere în mine?

— Deplină…

— Atunci fă cum ţi-am spus… Eu… Îi voi pregăti monseniorului Borgia o mică surpriză…

Pe când Orsini dădea semnalul de retragere în defileu, cu tot ce mai rămăsese din trupele aliaţilor, Ragastens se îndepărtă părăsind câmpul de bătaie.

O jumătate de oră mai târziu, se căţăra pe nişte pante inaccesibile ale platoului. Repede fu obligat să descalece. Dar Căpitan îl urmă, pufnind pe nări şi nechezând… Trecuse o oră de când urcau şi iată că se apropiau de platou. În acel moment văzu ariegarda lui Cezar înfundându-se în defileul ce ducea la Monteforte.

Ragastens îl lăsă un minut pe Căpitan să se odihnească. Cercetă cu privirea toată întinderea platoului. Nu se vedea nimeni. Atunci încălecă şi porni ca uraganul în direcţia Stâncii Capului.

Călugărul Garconio petrecuse o noapte liniştită pe patul său de ierburi şi muşchi, sub cerul liber, Roua dimineţii îl trezi. Se sculă, se scutură şi izbucni în râs, Cezar, cu întăririle sale, are douăzeci de mii de oameni. Vai de capul aliaţilor!… Ragastens azi îşi capătă pedeapsa…

Călugărul îşi alese un loc bun din care să poată vedea ce se-ntâmplă pe câmpul de bătaie. Se duse până la hanul de la Stânca Capului, dar nu se opri. Găsi mai încolo un loc comod de unde putea vedea toată câmpia şi defileul.

Când începu bătălia, zgomotele ei urcau în valuri până la urechile lui Garconio. Orele se scurgeau încet, Garconio îşi adusese cu el mâncare. Se apucă liniştit să mănânce, cu ochii spre defileu.

Deodată, zgomotele crescură. Se aplecă. Bărbaţi, soldaţi veneau în fugă, erau din armata aliaţilor, erau primii fugari ce intrau acum în defileu pentru a se refugia la Monteforte. Apoi, trupe întregi veneau în goană…

— Ce-am spus eu? urla Garconio delirând de bucurie. Dar nu-l văd pe Ragastens! O să mă duc mai târziu să văd câmpul de bătaie… şi-l voi găsi…!

Defileul acum era asaltat de un furnicar uman ce părea surprins de o catastrofă şi fugea îngrozit, pierdut, sub razele soarelui impasibil. Apoi apăru o trupă ce înainta încet, ţinând piept inamicului.

Urletele, strigătele de bătaie, vuietul mulţimii era formidabil… Atunci apăru coloana lui Cezar. Trupele lui Cezar Borgia înaintau în rânduri strânse.

— Monteforte va fi cucerit repede! se bucura Garconio.

Apoi, gâfâind de emoţie:

— Ragastens nu este! A căzut!… O să mă duc să-l văd…!

Armata lui Cezar înainta. Acum era toată sub ochii călugărului care, aplecat înainte, agăţat de o stâncă dădea din picioare şi urlă cât îl ţinea gura.

În acel moment o detunătură puternică zgudui muntele dinspre Monteforte.

Călugărul văzu ridicându-se spre cer o coloană groasă de fum, amestecată cu pietre şi roci enorme… Auzi urlete şi văzu armata lui Cezar retrăgându-se înspăimântată. Ploaia de bolovani cădea asupra armatei strivind plutoane întregi.

— Ce-i asta? se întrebă călugărul speriat.

Răsună altă detunătură însă mult mai aproape de Garconio. O nouă coloană de fum se înălţă urmată de o ploaie de pietre, răsunară iar urlete.

Armata lui Cezar încearcă să se retragă dar se produse o învălmăşeală de nedescris pentru că ariergarda înainta.

Călugărul trase o înjurătură. O luă la goană pe platou fugind către han. La cinci sute de paşi văzu un om care aprindea un fitil. A treia detunătură zgudui pământul. Vuietul mulţimii era îngrozitor… Un singur om masacra o armată întreabă. Garconio, ridicând mâinile spre cer începu să blesteme. Omul din faţa lui era Ragastens… Asemănător unui titan, Ragastens fărâmiţa muntele pentru a fărâmiţa o armată! A cincea explozie smulse roci mari de granit din munte…

Călugărul privea rătăcit şi nu-i venea să creadă. Îl văzu intrând în han. Se luă după el. Ragastens, coborând scările,

aprindea ultimul fitil. Deodată auzi un hohot de râs şi-l văzu pe Garconio. Ragastens era prins ca un şobolan în cursă. Fitilul ardea, în câteva minute explozia îl va îngropa de viu. Privi spre grilaj. Încearcă să-l deschidă. Prea târziu. Nu se mai putea deschide decât cu cheia. Călugărul râdea, privind cum se zbate în cuşca zăbrelită.

— Ei drace, iată-te prins în propria-ţi capcană.

Ragastens îi întoarse spatele.

— Du-te dracului! ţipă Garconio fugind spre ieşire.

Fitilul ardea încet, după celălalt grilaj. Era prins la mijloc. Va muri aici, prosteşte… şi Primevčre!… Gândul că n-o s-o mai vadă îl îngrozi.

— Adio, Primevčre! murmură el.

Auzi paşi, apoi o luptă ce se dădea pe scări, înjurături o bufnitură surdă.

— Spadacappa! urlă Ragastens, Spadacappa nu-i răspunse.

Încerca ca un ciocan să sfarme încuietoarea grilajului. La a treia lovitură izbuti; Ragastens fugi spre scări. Atunci Spadacappa împinse o formă ciudată neagră pe scări. Era Garconio.

— Iertare! Ţipa nenorocitul.

Spadacappa închise grilajul în urma lui şi ieşi din han după Ragastens. Nu făcuseră o sută de paşi că o explozie puternică cutremură tot muntele. Capul Stâncii se prăbuşise în defileu.

Spadacappa şi Ragastens priveau urmările dezastrului. Din armata lui Cezar se alesese praful. Câţiva fugari, speriaţi de moarte, mâncau pământul fugind. Printre ei, pe un cal negru, Cezar.

Ragastens ţipă spre el:

— La revedere, monseniore!… pe curând!

Dar Cezar, luat de valul mulţimii, nu-l auzi.

Ragastens se-ntoarse spre omul lui.

— Îţi mulţumesc, zise el strângându-i mâna.

— Ah, domnule, ce bestie scârboasă popa ăla!

— Da… şi dacă nu erai tu, zburam eu în locul lui… Dar cum de l-ai văzut?

— Din întâmplare. După ce exploziile au început să cutremure pământul, la douăzeci de paşi am văzut bestia… vreau să zic popă… Se năpustise ca un turbat… eu după el… A intrat în han… Eu. În spatele lui… şi am ajuns la timp… murea de râs… Am pus mâna pe un ciocan din bucătărie, am coborât scara… restul îl ştiţi.

— Îţi mulţumesc, viteazul meu prieten. Mi-ai salvat de două ori viaţa…

— Şi eu vă datorez ceva! Vă sunt încă dator…

— Unde e Căpitan?

— L-am legat colo-jos.

— Bine! Îl duci la Monteforte.

— Şi, dumneavoastră?

— Eu mă întorc prin defileu.

Ragastens coborî spre defileu. Armata aliaţilor se oprise. Mai întâi nu ştiură ce se petrece. Dar când ploaia de pietre căzu în defileu, când văzură stânci smulse din munţi prăvălindu-se peste armata lui Cezar, înţeleseră… Toţi ţipau, se strângeau în braţe; Monteforte era salvat, iar Cezar distrus. Un delir de bucurie se dezlănţui. Urale se ridicau spre cer şi mulţumiri aduse necunoscutului care-i salvase.

Atunci se apropia Ragastens, coborând versantul dinspre han.

— Ragastens! strigă Giulio Orsini…

Numele lui zbură din gură în gură. Şi când ajunse jos, nu avu timp decât să sară din şa. Mii de braţe se întindeau spre el. Mulţimea îl aclamă, ovaţiona şi-l arunca în sus, exprinundu-şi recunoştinţa şi admiraţia pentru salvatorul Monteforte-lui.

După ce se mai linişti mulţimea, Ragastens porni călare alături de Giulio Orsini şi alţi comandanţi spre palatul Alma.

„Contele Alma a murit, prinţul Manfredi la fel”, îşi spunea Ragastens visător.

Ajunseră în faţa scării monumentale a palatului.

Ragastens spera s-o vadă pe Primevčre. Dar nu îl întâmpină prinţesa…

— Cavalere, zise Giulio Orsini, dumneavoastră vă revine onoarea de a-i povesti prinţesei Beatrix bătălia! Este suverana comitatului de acum înainte.

Înconjurat de războinici, Ragastens urcă scara de marmură, în timp ce mulţimea ocupa piaţa cea mare din faţa palatului. Inima-i bătea să sară din piept. Clipa fericirii sale era aproape.

O femeie bătrână, damă de companie a prinţesei înainta spre ei.

— Domnilor, am veşti proaste… Prinţesa Beatrix a dispărut…!

— A dispărut…?

— Azi noapte, la două ore după plecarea contelui şi a prinţului.

Am căutat-o peste tot. Nici urmă de prinţesă… Un singur ofiţer care era de pază la poartă spune că prinţesa a ieşit din Monteforte…

O linişte solemnă se aşternu peste adunare. Ragastens nu înţelegea… Apoi, deodată, căzu leşinat, cu braţele întinse…

Capitolul LIV Fiul Papei.

Cezar şi o parte din armata sa erau de două zile în drum spre Tivoli, Trimisese papei o ştafetă prin care-i anunţa înfrângerea. Numărul morţilor era mare. Răniţii erau şi mai numeroşi… Regimente întregi dezertară. La prima oprire Cezar constată cu groază că în jurul său mai avea 3 000 de oameni. Înfrângerea era cumplită: Cariera lui de căpitan invincibil se încheiase. Toate visele lui se spulberaseră. Şi culmea deznădejdii, află după câteva zile că Papa fugise la Caprera speriat de o răscoală mare.

Primi un bilet de la Lucreţia: „Imediat ce intri în Monteforte. Dă-mi veşti. După ce aranjezi acolo tot, vino la Caprera. Ţi-am pregătit o surpriză plăcută”.

„Nebuna asta” gândi Cezar spera să cuceresc Mouteforte. Nu bănuieşte ce ne aşteaptă…!

Veştile de la Roma erau ce în ce mai proaste. Poporul începea revolte.

Într-o seară sosi de la Roma chiar şeful poliţiei, marchizul de Rocasanta. Era un desăvârşit cunoscător al vieţii publice. Avea un fler deosebit al catastrofelor precum şi al evenimentelor fericite care urmau să se producă şi avea şi marele talent de a fugi de primele şi de a le întâmpina pe celelalte. Cezar, cunoscându-l bine, ştia că vizita lui nu prevesteşte nimic bun. Şi într-adevăr Rocasanta îi spuse că Roma este un butoi de pulbere care va sări în aer foarte curând. Mulţimea se răscoală. Bande de hoţi jefuiesc şi atacă oamenii cinstiţi. În opt-zece zile, rebeliunea va fi o realitate. Oamenii însă nu sunt organizaţi, nu au conducători. Singurul mijloc de guvernare al rebelilor era arestarea în masă, condamnări făcute la întâmplare, execuţii publice… Dar, mai spuse Rocasanta, de data asta lucrurile erau mult mai grave.

Cezar îl privea pe Rocasanta pieziş. Simţea în vocea lui o ironie ascunsă.

— Şi culmea, mai zise Rocasanta, Sanctitatea sa a găsit tocmai acum momentul să plece la Caprera… Cerul m-a păzit de a judeca eu faptele Sfintelui-Părinte!

— I-a fost frică, nu-i aşa? Poţi să-mi spui, marchize.

Rocasanta făcu un gest de disperare. Cezar se învârtea în cort ca un leu în cuşcă. Poliţistul îl cercetă cu coada ochiului încercând să-i ghicească intenţiile.

— Ce mă sfătuiţi? întrebă Borgia.

„Iată-ne şi aici” gândi marchizul.

— Spuneţi, Rocasanta. Cunoşti cel mai bine situaţia. Nimeni nu poate să-mi dea un sfat mai bun, acum…

— Monseniore, pot să vă vorbesc pe şleau?

— Îţi ordon!

— Ei, bine iată ce cred eu: o singură autoritate ar mai putea ţine-n frâu răsculaţii, autoritatea religioasă. Numai

majestatea pontificală ar mai putea pleca frunţile prostimii. Ar trebui monseniore, ar trebui un Papă care să intre în Roma cu mare ceremonie, înconjurat de mii de preoţi de cardinali şi episcopia Dar într-o asemenea ceremonie ne-ar trebui un tânăr, nu un bătrân neputincios şi bolnav! Un Papă tânăr, puternic, îndrăzneţ şi care sub haina sa să poarte pumnalul gata să-l înfigă în primul neobrăzat care ar încerca să crâcnească…!

Vorbind astfel, Rocasanta îl privea pe Cezar în ochi. Acesta se făcuse pământiu.

— Da, ideea este mare şi îndrăzneaţă…

— Iar dacă acest Papă tânăr s-ar întâmpla să fie şi un temut şi temerar căpitan, al cărui renume stârneşte respectul şi teamă, rebeliunea s-ar destrăma de la sine, iar puterea pontificală ar fi consolidată poate pentru multă vreme…

Cezar privi în ochii marchizului.

— Şi vreţi să-mi pun tiară?

— Da, monseniore, zise categoric Rocasanta. Este singurul mijloc de a salva situaţia şi de a înăbuşi revolta.

— Dar pentru a fi ales eu Papă, ar trebui ca tata să nu mai fie!… Niciodată conclavul…

— Sau să moară! zise Rocasanta hotărât. Mi-e martor Dumnezeu că mi-aş da şi viaţa pentru sănătatea Sfântului Părinte… Dar… e bătrân… marea nu-i e prielnică… nici aerul de la Caprera…

Cezar nu-l asculta. În mintea lui sămânţa paricidului prindea rădăcini. Stătu mult timp pe gânduri. Rocasanta aşteptă, în tăcere. Cezar îşi ridică privirea şi şopti… Marchizul înţelese: Alexandru al VI-lea era condamnat la moarte!

— Monseniore, zise el, cu o voce neutră, dacă aveţi vreun comision… mai deosebit pentru Caprera, aş putea să vă dau un om…

— Cine?

— Un tânăr pe care am putut să-l cercetez prin natura funcţiei mele, lectorul Sanctităţii Sale.

— Abatele Angelo? întrebă Cezar neîncrezător.

— Da, monseniore, chiar el! Are o calitate preţioasă: Este ambiţios! Luaţi un spirit mediocru şi fluturaţii prin faţa ochilor speranţa de a obţine titlul la care acesta speră în secret. Lăsaţi-l să întrevadă posibilitatea de a se împodobi cu acest titlu. Hrăniţii vanitatea. Acest om va fi creatura dumneavoastră. Ah! Monseniore, dacă vreţi să faceţi ceva, nu alegeţi nici un devotat nici un duşman, luaţi un ambiţios, luaţi-l pe abatele Angelo…

— Cred că ai dreptate, marchize! Dar abatele vrea să fie episcop?

— Pentru început!

— Din partea mea, nu văd nici o piedică.

— Atunci, grăbiţi-vă, monseniore! V-am spus! Timpul ne presează. Roma se agită. Trebuie să dăm lovitura şi să vă impuneţi mulţimii fie prin admiraţie, fie prin groază.

— Unde e Papa? întreabă Cezar. A rămas la Tivoli? Vreţi să trec pe la el?

— Nu! Mă voi duce eu însumi la Tivoli. Întoarce-te direct la Roma… Cât timp poţi să le mai faci faţă?

— Câteva zile… Dar dacă aş şti că evenimentul despre care am vorbit se va petrece în câteva zile, aş prinde forţe noi. Câteva zvonuri bine lansate într-un oraş hărţuit şi dezmembrat pot schimba unele lucruri.

— Bine, marchize! Şi bănuiţi că voi avea şi eu o parte de câştig?

— Bineînţeles!

Capitolul LV Abatele Angelo.

Cezar Borgia încredinţă comanda trupelor unui bătrân cavaler şi porni spre Tivoli cu o escortă mică. A doua zi seara, ajunse. După ce ocupă apartamentul tatălui său trimise după Angelo. Abatele nu avea decât douăzeci şi patru de ani, dar arăta şi mai puţin. Era galant, săritor, pomădat, fardat, mereu la ultima modă, pus la patru ace.

Avea o forţă fragedă şi plăcută şi un aer de candoare care inspiră încredere.

— Deci, ce părere ai dumneata despre situaţia asta?

Abatele Angelo tresări. Niciodată Cezar nu vorbise cu el serios. Asistase însă de multe ori la consiliile familiale.

— Monseniore… O atât de gravă întrebare… eu…

— Oamenii inteligenţi sunt rari… şi mai rari sunt servitorii devotaţi. Dumneavoastră faceţi parte din aceştia: deci vorbeşte fără teamă.

— Monseniore, cred că situaţia este disperată. Numai un eveniment neprevăzut ar putea să mai schimbe ceva. Şi ceea ce este mai grav este că Sfântul Părinte este într-o stare de spirit atât de…

— Ştii că eşti foarte deştept, abate? Tot ce-ai spus este drept… îţi va sta bine episcop…

Angelo se îmbujoră şi mai tare.

— Dacă Dumnezeu şi Sfântul Părinte mi-ar da o diocezăpentru mine, cred că Papa nu s-ar căi niciodată…!

— Din nefericire, tatăl meu nu prea se gândeşte la dumneata…!

— Este adevărat, monseniore!

— Spuneai că un eveniment important ar putea îndrepta lucrurile. Despre ce fel de eveniment vorbeai?

Abatele nu răspunse. Cezar se ridică şi se apropia de el:

— Ce crezi despre tata? întreabă el?

Abatele se înfioră.

Îşi ridică ochii spre interlocutorul său şi, cu o voce slabă, răspunse:

— Papa este bătrân,. asta cred!

— Spune-mi fără teamă…

— V-am spus totul: Papa este foarte bătrân… E obosit. Domnia lui a fost glorioasă; de trei ori sfânta… dar l-a secătuit…

— Ce ai putea face pentru cel ce te-ar numi episcop?

— Totul.

— Dar numai Papa te poate numi, nu-i aşa? Dacă eu aş fi Papă, te-aş face episcop, Angelo!

Abatele înţelese că nu mai e nimic de spus.

— Angelo, vrei să fii episcop şi mai târziu cardinal?

Abatele se înclină până la pământ şi zise:

— Aştept poruncile dvs., Sfinte Părinte…!

— Bine, abate. Nu m-am înşelat.

Cezar se aşează la masă şi începu să scrie. După ce termină, întinse scrisoarea abatelui.

— Citeşte! Nu mai avem secrete, acum. Vei înţelege ce aştept de la dumneata.

Abatele începu lectura, cântărind fiecare cuvânt!

„Dragă soră, Am toată încrederea în abatele Angelo care-ţi aduce această scrisoare şi-ţi va spune de ce nu pot veni să te întâlnesc la Caprera. Sper totuşi să pot ajunge peste câteva zile. Cred că tata este sănătos, deşi mi-e teamă pentru el. Ultima oară când l-am văzut mi s-a părut bolnav şi nu văd o ieşire prea bună. Dacă s-ar întâmpla vreo nenorocire, în ce-l priveşte, abatele Angelo mă va preveni. Adio, scumpă soră. Abatele Angelo te va ajuta să-l îngrijeşti pe tatăl nostru; mi-e teamă însă că medicamentele pe care le aduce nu vor reuşi să vindece boala. Eu plec la Roma unde voi aştepta veşti de la tine.

Al tău frate, Cezar, duce de Valentinois”

După ce abatele citi scrisoarea, Cezar zise privindu-l fix:

— Nu-i aşa. Rosti cu un calm, înfricoşător acest om ce-şi condamna şi tatăl la moarte, că eşti de părerea mea, că bătrânul nu prea se simte bine?

— L-am văzut de aproape pe Sfântul-Părinte şi sunt de aceeaşi părere din păcate

— Câte zile credeţi că ar dura…?

Abatele Angelo socoti în minte, timp de un minut:

— Opt zile, cel mult.

Înfricoşătoarea întrebare a fiului papei şi răspunsul sinistru al abatelui se rostiră în şoaptă.

Totul era aranjat, Cezar se duse la fereastră şi trase aer curat în piept. Apoi întorcându-se spre abate!

— Eu mă întorc îndată în tabără. Vom porni spre Roma… Dumneata când pleci?

— Mâine dimineaţă.

— De ce nu acum?

— Pentru că, monseniore, trebuie să mă întâlnesc cu cineva care-mi va da medica-mente şi această întâlnire va fi la noapte.

Capitolul LVI Întâlnirea.

Rosa Vanozzo, zisă Maga, după ce-i părăsise pe Raphael Sanzio şi Rosita pe drumui Florenţei, se întoarse la Tivoli, în grota de sub Anio, de unde spiona vila papei.

Mai multe zile trecură. Cum trăi în această perioadă mama lui Cezar şi a Lucreţiei? Ce gândea ea şi ce punea la cale…?

În tot acest timp Maga îşi făcuse spioni în vilă, pe care-i plătea cu aur şi nestemate, pregătindu-şi intrarea secretă în vila papei, la timpul potrivit.

Într-o seară, pe când Cezar se pregătea să atace prin defileul Iadului, Papa, însoţit de mai multe persoane se plimba prin împrejurimi. La întoarcere, se făcuse noapte. Abatele Angelo, care-şi însoţise stăpânul, ca de obicei, rămase la un moment dat în urma grupului, vrând să culeagă nişte ierburi. O umbră în spatele unei stânci îl pândea. Abatele rămase împietrit de teamă. Ochii săi desluşiră în întunericul nopţii silueta unei femei.

După ce Borgia se îndepărtă, femeia rosti câteva cuvinte:

— Du-te Rodrigue… mergi liniştit şi senin în timp ce eu sufăr… va veni şi ora răzbunării.

Angelo nu făcu nici o mişcare. Îşi ţinu respiraţia până se îndepărtă femeia. Apoi, porni pe urmele ei. O văzu intrând în grotă. În zilele următoare o pândi mereu…

Într-o noapte, la puţin timp după această întâlnire ciudată, abatele încerca să doarmă. Deodată tresări, Auzi paşi uşori. Ieşi din camera sa şi zări o siluetă neagră care mergea furiş pe lângă perete. Abatele rămase în uşă nemişcat. Umbră se

apropia, ajunse lângă el. Angelo întinse mâna şi-o prinse de braţ, o trase după el în cameră, închizând uşa.

— Linişte! Altfel strig şi vă denunţ!

Aprinse o lumânare. Maga apăru în lumină. Îl privea liniştită pe cel care se pusese între ea şi Papă.

— Luaţi loc, zise el cu voce slabă, avem ceva de vorbit… Ştiu că vreţi să-l omorâţi pe Sfântul Părinte… Un cuvânt şi puteţi fi arestată. Acest cuvânt însă nu-l rostesc…

— Atunci şi dumneata vrei să-l ucizi pe Rodrigo Borgia?

— Nu! Nu-i doresc moartea, dacă nu câştig nimic. Dar într-o bună zi moartea papei ar putea să-mi fie de folos…

— Atunci, ce vrei de la mine?

— Să mai aştepţi.

— Şi dacă nu vreau sau nu pot?

— Atunci am să strig, scol toată vila, vei fi prinsă şi executată; vei muri fără să te răzbuni.

Rosa Vanozzo îl privi cu atenţie pe abate.

— Eşti tânăr, zise ea, acum la vârsta asta sentimentele sunt puternice, domină raţiunea… Ce pasiune te stăpâneşte…?

— Ambiţia! răspunse Angelo.

— Înţeleg! Ai trăit în aerul otrăvit de Borgia şi otrava ţi-a intrat în sânge.

— Sunteţi hotărâtă să mai aşteptaţi?

— Ani de zile am aşteptat, pot să mai aştept zile. Dar când va fi momentul…?

— Am să vă anunţ!

— Bine! Voi aştepta. Ştii unde mă găseşti…

După această întrevedere, abatele se mai întâlni de câteva ori cu Maga, la cavernă.

— Papa nu mai e la Tivoli.

— Ştiu, răspunse calm Rosa Vanozzo.

Papa a plecat la Caprera la fiica lui. Armata lui Cezar a fost înfrântă… La Roma sunt mişcări.

— Răzbunarea e aproape!… Întâmplarea l-a salvat noaptea trecută. Binecuvântată fie aceasta, pentru că

Rodrigo a putut să asiste la căderea imperiului său! Dar acum, tinere, grăbeşte-te…!

Capitolul LVII Tatăl şi fiica.

Abatele Angelo se duse la Maga. După faţa lui nervoasă, Maga ghici adevărul:

— A sosit clipa? zise ea cu răceală.

— Da… plec…

— Vrei să spui că plecăm.

Angelo nu spuse nimic. O privea pe Maga încruntat cu multă atenţie. Rosa îi susţinea privirea.

— Ei bine?

— Ascultaţi! A venit momentul, e adevărat. Peste opt zile Papa va muri. Vă jur… Dar ce vreţi să faceţi dvs la Caprera?… Răzbunarea va fi înfăptuită… Daţi-mi această apă pe care aţi pregătit-o… şi plec!

Maga ridică din umeri.

— Eşti un copil, zise ea. Şi nu ştii ce înseamnă răzbunarea. Eu nu vreau ca Papa să moară? Vreau să-l omor eu. Într-o zi pe când era tare bolnav, eu l-am salvat. I-am dat otrăvuri să scape de duşmanii care-l stăteau în cale. Am făcut toate astea pentru a mi-l păstra Vreau să fiu acolo… Crezi că aştept de-o viaţă clipa asta pentru că dintr-o prostie să renunţ la răzbunare?

Un hohot de râs drăcesc urmă cuvintelor ei.

— Eu, înţelegi, eu voi vărsa otrava…

— Mă speriaţi! gângavi abatele. Voi face aşa cum doriţi…

— Te vei supune ordinelor mele?

— Da…

— Atunci, să mergem…!

Peste două ore, o trăsură pleca din Tivoli în direcţia portului Ostia, port la mare, nu departe de Roma, chiar la vărsarea Tibrului.

Zvonul dezastrului de la Monteforte îi produse papei, la Tivoli, o mare deznădejde, mai ales că nu se aştepta deloc la înfrângere… Chiar a doua zi porni spre Caprera unde-l aştepta fiica sa, Lucreţia. Călători patru zile pe mare.

Lucreţia îl primi cu mare căldură. Sosirea papei însă îi producea şi o nelinişte. Papa, bănuitor în ciuda oboselii, dori să viziteze palatul, chiar în ziua sosirii.

Castelul se afla pe malul mării pe coasta dinspre Italia. Pe aici, era inaccesibil. Coasta era stâncoasă şi cobora până în mare un perete abrupt, înalt.

Pe cealaltă parte, dinspre pământ, castelul era înconjurat de un şanţ adânc şi lat de doisprezece metri, plin cu apă. Nici pe aici nu se putea trece. Bătrânul Borgia fu mulţumit:

— Fiica mea eşti un excelent arhitect militar. Acest castel nu poate fi atacat. Nimeni nu poate intra, Lucreţia obţinuse cu ani în urmă de la Papă insula Caprera în dar, care era despărţită de Sardinia printr-un canal strâmt. În portul de la Ostia avea o goeletă a ei, gata de plecare în orice clipă. Altă ambarcaţie, mai mică, era ancorată pe coasta de est a insulei, în faţa Sardiniei. Lucreţia avea oricând posibilitatea să fugă… În caz de nevoie.

Papa, după vizitarea castelului, fu condus într-un apartament somptuos, unde Lucreţia adusese cele mai preţioase lucruri şi bogăţii de la Roma, Apartamentul avea vreo douăsprezece camere. Bătrânul Borgia cercetă cu atenţie încuietorile uşilor. Fu mulţumit de tot îşi exprimă dorinţa să fie lăsat singur; servitorii ce roiau în jurul său ieşiră imediat.

— Fata mea, de ce ai venit aici? întreabă îngrijorat când rămase numai cu Lucreţia.

— Tată, ştii doar că mai vin aici din când în când…

— Nu ai avut nici un motiv special pentru a te refugia la Caprera?

— Niciunul, răspunse liniştită Lucreţia.

— Nu ştii ce se întâmpla?

— Se întâmpla ceva?

— Cezar a fost înfrânt, armata zdrobită, risipită. Roma se răscoală şi poate la ora asta conclavul îmi ia titlul…

Lucreţia îl privi speriată.

— Va să zică, ai venit la Caprera de…

— De frică, fata mea! o întrerupse bătrânul.

— Frică Tată, niciodată n-ai cunoscut ce înseamnă acest cuvânt…

— Într-o zi, în oratoriul meu, la Vatican, un bărbat a refuzat propunerile mele… Cezar a sărit să-l înjunghie! L-am oprit pe Cezar! Omul a evadat… a fost la Monteforte. El este cel care l-a distrus pe Cezar zdrobindu-i armata… Ragastens!

— O zi a fost de ajuns pentru ca acest popor, care tremura de frica mea, când a aflat înfrângerea lui Cezar… Lucreţia! Nu mai am încredere decât în tine… Ştii că întotdeauna te-am iubit mai mult şi ai fost preferata mea! Acum vin la tine să mă aperi. Ai s-o faci?

— Ah, tată, cum poţi să te-ndoieşti?… Aici eşti în siguranţă deplină… Nu trebuie să te temi de nimic… În ce-l priveşte pe Ragastens, răzbunarea ta nu e departe… O răzbunare groaznică…

— Oh! Dacă ar fi cu putinţă…!

— Nu ai de ce să te temi. Voi trimite chiar acum pe cineva la Cezar. Să vină aici?

Papa se ridică.

— Cezar? spuse el mânios şi speriat. Cezar?… Ah! Nu! Ştiu tot!… Printre cardinalii care jinduiesc tiara papală, care-mi vor moartea, printre seniorii care aşteaptă şi doresc tainic, căderea mea, cel care doreşte cel mai tare moartea mea este Cezar… Cezar vrea să-mi ia locul… să fie Papă… şi, dacă vine aici, o să mă omoare…

— Tată, te înşeli, îţi jur…

— Lucreţia! strigă bătrânul îngrozit, jură-mi că n-ai să-l chemi pe Cezar, aici!

— Dacă vrei, jur!

— Du-te, acum. Vreau să mă odihnesc… Mâine ai să-mi povesteşti cum vrei să te răzbuni pe acest bărbat. Lucreţia se retrase. Cum ajunse în camera sa, faţa ei îşi schimbă masca de milă şi tandreţe filială.

O oră mai târziu un curier special pleca la Roma, pentru a-i duce lui Cezar o scrisoare: „Trebuie neapărat să vii la Caprera. Te aştept”.

Capitolul LVIII La noroc.

În acest timp Ragastens se topea pe picioare. Dar cum era un spirit vioi, trecu repede la acţiune. Dispariţia lui Primevčre îi umbrise bucuria reuşitei. Începu să cerceteze servitorii prinţesei pentru a găsi un indiciu, o pistă de plecare. Reuşi să afle de la un ofiţer care fusese de pază la poarta oraşului, în noaptea dispariţiei prinţesei, că Beatrix plecase cu o căruţă, dar nu ştia încotro. Credinţa lui era că Primevčre a fost răpită de Lucreţia Borgia. Aşa că, refuză onoarea de a fi comandantul armatei aliate în lupta care urma… Giulio Orsini, care-i propusese înalta demnitate, îl înţelese şi luându-şi rămas bun îi oferi lui Ragastens o adevărată avere şi o garnizoană pentru apărarea oraşului.

Ragastens îl chemă pe Spadacappa şi-i dădu ordin de a pregăti caii pentru o călătorie lungă.

În curând porni la drum, însoţit de credinciosul Spadacappa. Orsini îi pregătise o surpriză. În momentul în care păşi pragul palatului Orsini, două rânduri de soldaţi îi dădeau onorul. Ragastens fu emoţionat de această atenţie. În aclamaţiile soldaţilor şi ale mulţimii porni la drum, depărtându-se în galop.

— Încotro mergem, domnule cavaler? îl întrebă Spadacappa.

— La noroc! răspunse Ragastens. Unde-o da Domnul.

Ragastens aflase numai direcţia în care pornise Beatrix. Porni deci pe acelaşi drum. După vreo oră de mers, ajunseră la o fermă retrasă. Până aici nu întâlnise nici un han, nici o casă. Descălecă şi se apropie de casă. În sala cea mare, o femeie răsucea lina. Lingă ea un copil de vreo 9-10 ani împletea trestie.

— Pace şi sănătate! zise Ragastens bătrânei.

— Pace şi sănătate! răspunse bătrâna. Andea, du-te şi adu o ulcică cu vin pentru străinul pe care ni l-a trimis Domnu'…

— Vă mulţumesc! Nu am nevoie de nimic… numai aş vrea să aflu ceva…

— Spuneţi, domnule, zise ţăranca şi dacă pot şi vă ajut cu ceva, am s-o fac cu plăcere.

— Aţi văzut în ultimele nopţi o femeie?

— N-am văzut nimic! spuse femeia şi făcu semnal crucii.

Ragastens o cerceta. Ştia că oamenii de la ţară dacă spun vreo minciună, se închină, pentru ca Dumnezeu să-i ierte şi să nu-i pedepsească… Îşi dădu seama că bătrâna ştie ceva…

— N-ai văzut pe nimeni trecând noaptea pe aici? N-a venit nimeni aici, la fermă?

— Nimeni… nimeni, domnule! zise bătrâna şi-şi făcu iar semnul crucii.

— Iertaţi-mă, spuse el. Cu tot respectul pentru anii dumitale, dacă nu-mi spui adevărul, voi folosi violenţa. S-a produs o crimă pe teritoriul contelui Alma. Dacă nu-mi spuneţi adevărul, chiar astă-seară veţi fi arestată împreună cu toţi ai casei.

— Doamne, Isuse, ai milă de mine!… Cum să fac? Ne-a ameninţat cu moartea…

— Vă jur că nu o să se întâmple nimic rău dacă spuneţi adevărul.

— Da, domnule… a venit aici o doamnă, acum câteva zile…

— Cine era?

— Nu ştiu… Adevărat vă spun… Ne-a rugat să-i găzduim aici o trăsură şi patru soldaţi… şi ne-a plătit bine…

— Continuă…!

— Ne-a cerut să-i lăsăm sala asta pentru o noapte… Ne-a dat alţi bani…

— Şi apoi?

— A venit aici ieri noapte.

— Singură?

— Nu… Cu altă doamnă…

— Termină! Ce s-a întâmplat?

— Am auzit că vorbeau… apoi au intrat soldaţii, au luat-o pe doamna cea tânără… A suit-o în trăsură şi au plecat cu

toţii…

— În ce direcţie?

— Spre poalele muntelui…

Ragastens nu mai auzi nimic, ieşi grăbit şi sări pe cal.

— Lucreţia! mormăi el înciudat… A răpit-o!… Am iertat-o de două ori! Dar acum, gata…!

Capitolul LIX Giacomo.

Ragastens porni pe urmele Lucreţiei până la poalele munţilor. De aici nu era decât un drum pentru căruţe şi trăsuri. Din loc în loc, un han, o fermă apoi pornea grăbit.

Când ajunseră în câmpie pierdură orice urmă. Mai multe drumuri se încrucişau acum… Nenorocit, Ragastens se opri la umbra unor plopi şi povesti lui Spadacappa toată nenorocirea să. Spadacappa asculta, sorbindu-i cuvintele. Din când în când, pe faţa lui se zugrăvea ura.

— Da, femeia asta e turbată! zise el după ce cavalerul sfârşi povestea. Are pe dracu' în ea…!

— Da, aşa e! Ce părere ai… Unde s-o fi ascuns?

— Nu ştiu, domnule, dar cred că la Roma am putea afla câte ceva… Ştiu că e primejdios pentru dumneavoastră…

— Să mergem! Sfatul tău e bun.

— O clipă, domnule. Lăsaţi-mă să vă duc eu undeva unde vom fi în siguranţă. În acest timp eu voi intra în oraş şi jur că voi afla ceva.

Ragastens dădu din cap, în semn că acceptă propunerea şi porniră la trap spre Cetatea Eternă. După patru zile, ajunseră la poarta Romei. Era seară. Ragastens fu mirat de spectacolul ce i se oferea: lumea forfotea pe străzi, geamuri sparte la Palatul Riant. Statuile care ornau vestibulul erau răsturnate, sparte… Oraşul avea un aspect straniu. Oameni înarmaţi mergeau în grupuri pe străzi, grupuri din ce în ce mai numeroase şi mai gălăgioase spre mijlocul cetăţii.

— Ce zici de asta, Spadacapa?

— Cred că oamenii s-au cam săturat să fie călcaţi în picioare şi ţinuţi în robie de prinţii ăştia…

Făcură un ocol şi ajunseră la hanul „Frumosul Jams”. Bartolomeo văzându-l pe Ragastens rămase câteva clipe mut.

— Domnul cavaler de Ragastens! murmură el.

— Chiar eu, dragă domnule Bartolomeo… De ce te miră venirea mea…?

— Oh, nu… nu mă mir… Când mă gândesc însă că bandiţii ăştia de Borgia au îndrăznit să vă condamne Dar în sfârşit… Ce onoare pentru mine!… Trăiască Dl. de Ragastens. Duşmanul lui Cezar Borgia…!

Hangiul ar fi continuat să-şi trâmbiţeze entuziasmul, dacă Ragastens nu l-ar fi prins de ureche.

— Meştere, ascultă aici, dacă mai urli numele meu, îţi tai urechea asta.

Hangiul se potoli pe loc.

— Şi dacă spui cuiva că mă aflu aici, ţi le tai pe amândouă.

— Nimic, n-am să spun nimic.

— Atunci rămânem prieteni. Du-mă în camera care dă spre Tibru…

— Nu! O să vă dau cea mai frumoasă cameră din han, camera prinţilor.

Ragastens nici nu vrea s-audă de aşa ceva. Deci, îşi ocupă camera, plină de amintiri, care-i asigura şi fuga în caz de pericol.

Din prima seară, Spadacappa şi Ragastens începură cercetările. După opt zile nu aflaseră nimic. Ragastens simţea că înnebuneşte.

În tot acest timp, răscoala romanilor îşi urma cursul: poporul asedia acum palatul Saint-Ange. A noua zi, Ragastens, trecând prin faţa Palatului Riant, se întâlni cu intendentul, bătrânul Giacomo.

— Oh domnule, ce fericit sunt să vă văd…!

— Unde ţi-e stăpâna? întreabă Ragastens violent. Vorbeşte!… Ori, pe toţi dracii…

— Nu trebuie să mă ameninţaţi. Eu vă sunt prieten fiindcă ştiu pe cine căutaţi… V-am căutat la Monteforte… Nu v-am

găsit... şi m-am întors la Roma...
— Dar de ce mă căutai? De unde veneai?
— Domnule, am fost cu seniora Lucreţia la Monteforte şi vă căutam să vă previn de ce punea ea la cale... Am auzit-o vorbind cu fratele ei... şi mi s-a făcut frică şi scârba...
— Cam târziu, probabil s-a răzbunat deja, zise Ragastens... Poţi să-mi spui unde e Lucreţia, acum?
— La Caprera, domnule, la castelul ei!
— Eşti sigur?
— Da, fiindcă trebuie să mă duc la ea.
— Vom merge împreună!
— Să mergeţi la Caprera...?!
— Chiar astă seară pornesc la drum!
— Ah! Domnule, dumneavoastră nu ştiţi nimic despre Caprera...!
— Iar dumneata nu ştii că Lucreţia mi-a răpit iubita...!
Ragastens nu putu să continue. Se aruncă pe pat, cu capul în perne şi plânse că un copil. Spadacappa îl conduse pe Giacomo.
— Să-l lăsăm să plângă, o să-i facă bine...
Capitolul LX Portul Ostia.
În momentul în care Ragastens îşi lua rămas bun de la Giacomo, acesta îi spuse!
— Orice v-aş spune, pentru a vă răzgândi şi a vă întoarce din drum ar fi inutil Şi eu merg la Caprera să-i fac un serviciu signiorei Lucreţia...
— Hai cu noi.
— Signora ar afla imediat şi planul dumneavoastră ar da greş. Dar, iată ce voiam să vă spun!... La stânga castelului, cum mergi dinspre mare, la un sfert de leghe sunt câteva cabane de pescari. Intraţi în a treia cabană şi spuneţi că veniţi din partea lui Giacomo şi veţi fi bine primiţi. Oriunde v-aţi duce în altă parte, veţi fi denunţat.
Ragastens, după ce mulţumi bătrânului îşi luă rămas bun şi plecă spre Ostia, la câteva leghe de Roma. Ajunse în plină

noapte în port. Trebuia să-şi petreacă noaptea la Ostia. Căută cu privirea un han, dar toate luminile erau stinse!

— Ne vom petrece noaptea, afară?

— Domnule, dacă mă urmaţi, am să vă găsesc un adăpost.

— Cunoşti Ostia?

— Da Domnule. Chiar am dormit aici, pe vremuri,. Cunosc şi nişte marinari…

Spadacappa îl conduse pe cavaler până la o căsuţă sărăcăcioasă, ale cărei ferestre şi jaluzele erau închise cu grijă. Bătu în uşă şi le deschise uşa cineva, Spadacappa îi şopti ceva la ureche şi imediat fură poftiţi înăuntru.

— Du caii la grajd, zise stăpânul casei unui servitor.

Sala în care intră era mobilată cu mese lungi şi scaune, bănci. Pe mese erau căni de tablă, bocaluri. Pe bănci marinari şi fete. Când nou veniţii apărură, toată adunarea tăcu; patronul făcu nişte semne ciudate şi oaspeţii tavernei îşi reluară conversaţia.

Spadacappa şi Ragastens se aşezară la o masă şi imediat li se aduse o ulcea cu vin şi nişte căni.

— Mi-ai spus că aici vom găsi pe cineva să ne ducă la insulă.

— Aveţi răbdare, domnule… Mai întâi trebuie să ştiţi că nici un marinar nu s-ar încumeta să ne ducă la Caprera.

— De ce?

— Pentru că doamnei Lucreţia nu-i plac curioşii şi, fiind o femeie grijulie, ea arătat ce se poate întâmpla unui nepoftit.

— Şi, atunci, ce facem?

— Aşteptăm. În mai puţin de zece minute toţi marinarii de aici vor afla că mergem la Sardinia. Îl cunosc bine pe patron. E suficient să-i şoptească unuia… Va fi greu să alegem.

— Să aşteptăm, atunci!

Şi, într-adevăr, nu aşteptară mult. Un marinar bătrân, cu barba căruntă se apropie, legănându-se şi fără să fi fost invitat, se aşează la masa lor, umplu o cană cu vin şi-o dădu peste cap.

— Sunt patronul lui „Stella”, o corabie uşoară care zboară ca o rândunică, mă cheamă Guiseppa.

Ragastens îl salută prin înclinarea capului.

— Şi, va să zică, pământul vă sfârâie sub tălpi, ăăă… Şi nu v-aţi supăra să vedeţi ce mai e prin Sardinia?

— Corect.

— Atunci, dacă vă lasă inima, vă iau pe Stella. Ridicăm ancora la patru, dimineaţa… Câte doi ducaţi pentru fiecare… Un ducat la plecare, unul la sosire…

— Îmi convine spuse Ragastens.

— Bine! Nu uitaţi: ora patru.

Capitolul LXI Vasul „Stella”

Pe la ora trei Spadacappa şi Ragastens ajunseră în port şi găsiră repede vasul „Stella”. La patru ridicară ancora. Guiseppo se apropie de ei, puţin încurcat:

— Am uitat să vă spun ceva… În drum o să facem o oprire. Nu trebuie să vă necăjiţi. Pornim apoi direct spre Sardinia!

— Unde vă opriţi

— Numai câteva minute. Atât cât să debarcăm pe cineva la Caprera… apoi plecăm imediat!

— Veţi acosta la Caprera?

— Nu vă fie teamă. Răspund de tot. Nu e nici o primejdie. Lăsăm doi călători…

Inima lui Ragastens bătea cu putere. Obrajii îi ardeau. Guiseppo remarcă această emoţie:

— Nu vă fie teamă de nimic! Cei doi călători nu sunt primejdioşi.

— Şi merg la Caprera?

— Da. Au venit aseară. Sunt la bord.

— Unde sunt?

— În cabinele pe care le-am pregătit pentru ei… Dar nu vă supăraţi…

— Oh, nu!… dimpotrivă.

Guiseppo îl privi pe cavaler cu uimire. Nu mai înţelegea nimic. Dar nu spuse nimic. Ragastens era uluit.

— Unde e cabina mea?

— Acolo… Coborâţi pe scăriţa asta… O să găsiţi câte un hamac pentru fiecare, dacă vreţi să vă odihniţi.

Am mare nevoie de odihnă… Dar, nu cred că trebuie să vă spun că n-aş vrea ca prezenţa mea să fie cunoscută…

— Am înţeles!

Ragastens şi Spadacappa coborâră să se odihnească.

— Spadacappa, sunt doi pasageri la bord.

— Ştiu tot. Am tras cu urechea.

— Coboară la Caprera…!

— Foarte bine! Avem o ocazie bună…

— Spadacappa, trebuie să aflăm neapărat cine sunt cei doi.

Spadacappa, tot căutând prin cămăruţa în care se aflau, îşi găsi o bonetă frigiană şi o cămaşă albă… pe care şi-o prinse cu un brâu roşu. În această ţinută, Spadacappa îşi asigură stăpânul că va afla negreşit cine sunt cei doi…

Mai mult de două ore Spadacappa, îmbrăcat ca un adevărat lup de mare, încearcă să afle ceva. Pândi, dădu târcoale, ascultă…

În sfârşit se întoarse la Ragastens.

— Nu aveam de ce să ne temem. Am recunoscut bărbatul! Este un abate din casa papei, abatele Angelo; femeia e bătrână… vreo guvernantă de-a Lucreţiei.

— Nu vorbesc…?

— Deloc.

Se apropiaseră de Caprera.

— Nu ancoraţi? întreabă Ragastens.

— La noapte.

— A… noaptea! se gândi Ragastens. Cei doi nu vor să fie văzuţi?

Soarele apusese. Încă două ore se plimbă prin faţa insulei. Când se lăsă întunericul o barcă îi conducea pe cei patru pasageri la Caprera. Ragastens se înţelese cu Guiseppo – pentru câţiva ducaţi, patronul „Stellei” se oferi bucuros să-i ducă până la cabana de pescari. Cavalerul îi mai ceru să-l aştepte peste câteva zile…

— Ce fac cu caii dumneavoastră?

— Îi laşi la bord.

Apoi, urmat de Spadacappa, Ragastens coborî din barcă pe o plajă strâmtă. Escaladară faleza stâncoasă şi găsiră un drum ce străjuia ţărmul mării. Porniră repede la pas. Curând ajunseră într-un cătun de pescari, care avea vreo douăsprezece cabane.

Ragastens o căuta pe cea pe care Giacomo i-o descrisese. Căsuţa era luminată, singura din tot cătunul de altfel. Bătu la uşă. Un bărbat cu un felinar în mână, deschise.

— Ce doriţi? întreabă morocănos.

— Venim din partea lui Giacomo!

— Intraţi. Veţi întâlni şi pe cealaltă persoană, care vine tot din partea lui.

Ragastens şi Spadacappa intră în căsuţa pescarului.

Lângă sobă, deşi nu era făcut focul, o bătrână stătea ghemuită. Spadacappa îl prinse pe Ragastens de mână şi-i şopti:

— E bătrâna care a călătorit cu noi.

— Maga!

Capitolul LXII Aripa morţii.

Alexandru Borgia trăia în castelul fiicei sale ca un condamnat. Bătrânul, atât de energic, suferise o depresie puternică. În fiecare seară, înainte de a se culca se încuia cu toate zăvoarele. Nu dormea de două ori în aceeaşi cameră.

Puţin, câte puţin, Începea să-şi revină. Lucreţia îl liniştea spunându-i că nimeni nu poate intra în castelul ei, atât de bine păzit.

Într-o bună zi bătrânul îşi luă inima-n dinţi şi ieşi singur în grădina castelului şi rămase până noaptea. Îi plăcea să se plimbe seara, singur cu gândurile lui.

Într-o seară pe când se plimba liniştit prin grădina castelului, aplecându-se şi culegând flori, se aşează pe o bancă şi trase adânc în plămâni aerul tare al nopţii

parfumat de mirt, trandafiri şi alge marine. Simţea liniştea coborându-i prin vene.

Deodată, însă, o sudoare rece îi îngheţă spatele, spaima îi cuprinse mintea şi inimă! La capătul unei alei o fantomă venea spre el… Era fantoma unei femei… Rochia lungă, albă flutura deasupra pietrişului de pe alee… O eşarfă albă îi acoperea fruntea… Luna îi lumina faţa tristă şi frumoasă.

— Honorata! şopti bătrânul, cu groază.

Nu se mai putu mişca. Frica îl paralizase. Era înmărmurit de această apariţie.

Fantoma se apropia încet, parcă plutind. Vru să strige. Sunetele însă-i rămaseră în gât. Fantoma se apropie de el… mai mult. Trecu prin faţa lui şi rochia îl atinse…

Cu ochii ieşiţi din orbite Papa o urmărea… Fantoma se îndepărtă încet, apoi dispăru… Bătrânul scoase un ţipăt şi căzu leşinat. Când îşi reveni, fata lui şi servitorii erau lângă el.

— Ce ai, tată? întrebă Lucreţia îngrijorată.

Bătrânul nu spuse nimic. Se grăbi să ajungă în apartamentul său susţinut de doi servitori, Când rămase numai cu Lucreţia vorbi plin de groază:

— S-a sfârşit fata mea; bâigui el.

— Tată, ce s-a întâmplat?

— S-a sfârşit!… Gata… s-a sfârşit, îţi spun!… Aripa morţii m-a atins astă seară…!

Fantoma albă, care-l băgase în sperieţi pe bătrânul Borgia dispăru pe aleile grădinii, în timp ce Lucreţia, ajutată de servitori îl conducea pe tatăl său în apartamentul lui. Cei care o cunoscuseră pe contesa Honorata, moartă prin otrăvire de către Papa, văzând fantoma ar fi jurat că este ea reîncarnată în tânăra în alb.

Fantoma nu era altcineva decât Beatrix, Primevčre, fiica contesei Honorata de Alma… Stătea de mai multe zile închisă în aripa dreaptă a castelului. Din când în când primea vizita Lucreţiei… Aceasta o ameninţa cu venirea lui Cezar… Într-o bună zi, Lucreţia izbită de asemănarea lui

Beatrix cu mama ei se gândi că ar putea să se folosească şi de asta… Planul ei era simplu: Beatrix nu va primi decât o rochie albă şi i se va permite o plimbare prin grădina, seara.

În primele seri. După ce i se permisese plimbarea, Beatrix nu ieşi. Până la urmă, însă, nu rezistă tentaţiei…

Capitolul LXIII Un lector bun.

Lucreţia ascunsă după frunzele unor arbuşti, văzuse şi auzise tot ce se petrecuse în grădină. Îl auzise pe bătrân şoptind numele contesei Alma, Honorata, văzuse spaima ce-l cuprinsese la apariţia lui Beatrix; se bucura de reuşita ei.

Acum făcea eforturi, aparente, de a-l linişti pe bătrân.

— Dar ce ai tată? Ce ai văzut?… Cum poţi să te laşi prins de halucinaţii?

— Da, ai dreptate, fata mea… răspunse bătrânul, care-şi revenea încet, încet; această spaimă nu este demnă de un Borgia… Dar, spune-mi, crezi că morţii ar putea ieşi din morminte Spune, Lucreţia!… Nu mă lăsa aşa… Spune-mi? Oh… Fă lumină! Să fie lumină multă lumină! Aprinde toate sfeşnicele… Uite… vezi acolo… umbrele se mişcă…!

Bătrânul era speriat. Liniştită, Lucreţia aprinse luminile…

Stătu lângă el, de veghe, până târziu în noapte. În sfârşit bătrânul adormi. Avea un somn agitat: gemea, suspina, se zvârcolea în pat, sudoarea-l scălda… Lucreţia-l privea cu zâmbetul ei malefic… iar dacă bătrânul ar fi văzut-o s-ar fi speriat şi mai tare…

Când se întoarse în apartamentul ei, un valet o anunţa că are un oaspete din Italia.

— Când a venit?

— O jumătate de oră să fi trecut…

— Vine din Italia?

— Din partea monseniorului Cezar.

Lucreţia avu o exclamaţie de bucurie. Câteva clipe mai târziu stătea de vorbă cu abatele Angelo.

— Când aţi venit, dragă Angelo?

— Acum o oră, signora. Am venit pe jos.

Angelo scoase din pelerina să o scrisoare şi i-o înmână Lucreţiei.

— Monseniorul Cezar, duce de Valentinois şi Gandie, m-a însărcinat să vă aduc această scrisoare şi să v-o dau în mână.

Lucreţia citi scrisoarea. Apoi îl privi atentă şi îndelung pe Papă. Se aşează şi citi încă o dată, cuvânt cu cuvânt rândurile de la Cezar. Se uită încă o dată la Angelo neîncrezătoare.

„Cum a putut Cezar să aibă încredere în descreieratul acesta” – gândi ea.

Apoi, cu voce tare:

— Cunoaşteţi conţinutul acestei epistole?

— Da, doamnă! Şi conţinutul şi sensul…

Vocea abatelui devenise hotărâtă şi dură. Lucreţia îl privi cu uimire. Acesta însă, continuă:

— În cazul în care nu sunteţi de acord cu conţinutul scrisorii, doamnă, voi pleca înapoi mâine dimineaţă pentru a-l anunţa pe monseniorul Cezar. Dar dacă, aşa! Cum am sperat cu toţii şi dumneavoastră aţi constatat că sănătatea Sfântului Părinte e cam şubredă, va trebui să luăm măsuri urgente… Eu trebuie să mă gândesc să-mi iau în primire responsabilitatea de episcop, pe care fratele dvs. mi-a promis-o.

Acum Lucreţia înţelegea. Răspunse cu gravitate:

— Dragă Angelo, nu te cunoşteam… Trebuie să mai stăm de vorbă… mai târziu… Cred că meritaţi mai mult decât atât.

— Aşa cred şi eu, doamnă, zise cu răceală Angelo. Până atunci, trebuie să ne ocupăm de scopul vizitei dvs. la Caprera… Luaţi loc… aici, lângă mine.

Convorbirea lor se purtă în şoaptă şi dură foarte mult.

Către prânz, Lucreţia se duse la tatăl său. Era ora la care-l vizita de obicei. Lucreţia se interesă de sănătatea sa, îi schimbă pernele de sub picioare…!

— Tată, am o surpriză pentru tine.

— Care? întreabă Papa, nemulţumit.

— Nu aveţi pe nimeni care să vă citească şi asta vă supără…

— Mi-ai găsit un lector bun?… Of, de ce nu m-am gândit să-l aduc şi pe Angelo la mine?

— Nu numai că ţi-am găsit unul bun,… am trimis un mesager la abatele Angelo, pentru a-i spune să vină aici…

— Ah, tu eşti mângâierea mea, Lucreţia!… Şi când va sosi Angelo?

— A şi sosit, tată!

În acelaşi timp, Lucreţia sună dintr-un clopoţel. Abatele Angelo intră şi îngenunche în faţa bătrânului care făcu gestul unei binecuvântări.

Capitolul LXIV Ghicitoarea.

După cum am văzut, Giuseppo, patronul vasului „Stella” o debarcase pe Rosa Vanozzo şi pe abatele Angelo la o leghe depărtare de castelul Luereţiei. Amândoi porniră spre castel. Trecând prin cătunul de pescari, Rosa Vanozzo se opri.

— La cabana asta mă vei găsi, când va veni timpul. Eu rămân aici.

Abatele porni mai departe, în noapte…

În cabana pescarului, prieten cu Giacomo, Spadacappa o recunoscu pe bătrâna de la bordul „Stellei”, iar Ragastens recunoscu în ea pe binefăcătoarea Fornarinei şi Maga-l recunoscuse pe Ragastens!

— Nu mă recunoaşteţi? o întreabă Ragastens, apropiindu-se de ea.

— Vă recunosc.

Şi rosti cuvintele cu o voce mai blândă. Ragastens era cel care o salvase pe Rosita. Maga nu uitase… îl privi lung, apoi:

— Şi dumneata suferi…

— De unde ştiţi, doamna?

— Mi-am dat seama încă din cavernă Arivo, când ţi-am văzut chipul… Ţi-am urât să fii fericit… Văd că urarea mea

nu s-a îndeplinit… Am aflat apoi de la un abate ce aţi făcut la Monteforte… L-ai înfrânt pe Cezar… şi asta după ce el îţi oferise o situaţie frumoasă. Pentru mine totul e clar; o iubeşti pe tânăra contesă…

Ochii femeii se însufleţiseră. Ragastens era uluit: Rosa Vanozzo ştia tot!

— Ai venit aici după ea…?

— Da, doamnă, am venit la Caprera cu speranţa de a o regăsi…

— Ţi-e teamă că Lucreţia a omorât-o? Linişteşte-te în privinţa asta.

— Ce vreţi să spuneţi?… Ştiţi ceva?

— Nu ştiu nimic, spuse Maga! Presupun, asta-i tot!

— Dar, spune-mi, o cunoşti bine pe Lucreţia? Sunteţi în relaţii strânse?

— Oh, din nefericire…

— Lucreţia te iubeşte? Poate, doamnă…

— Sunt sigură, acum. Lucreţia se răzbună fiindcă a fost respinsă. Se răzbună.

— E foarte adevărat! Maga zâmbi cu tristeţe.

— O cunosc bine pe Lucreţia! zise ea.

— Dar ce spuneaţi, doamnă? Că Lucreţia nu a atentat la viaţa lui Beatrix? De unde ştiţi?

— Ţi-am spus doar că o cunosc pe Lucreţia. Nu numai dorinţa de a suferi dumneata ci şi cea de a-şi tortură rivala cu rafinament o împiedică s-o omoare. Moartea ar fi prea uşoară… Obişnuită cu crimele nu mai consideră moartea o pedeapsă gravă. Ea nu ucide decât pentru a trece un obstacol. Dar dacă e vorba de răzbunare, Lucreţia se teme de moartea victimei.

Ragastens o prinse pe bătrână de braţ:

— De unde o cunoşti atât de bine?

— Este fiica mea!

— Fiica dumneavoastră?

— Da, fata mea Am fost o mamă monstruoasă dacă am adus pe lume două flagele! Cezar şi Lucreţia Borgia…!

Ragastens, tulburat de mărturisirea bătrânei, de milă, uită pentru o clipă de propria lui durere.

— Eşti bun, îi zise Maga, când îşi reveni. Te-am judecat bine. Nu m-am înşelat… Apoi se ridică, vrând să părăsească locul.

— Nu de moarte trebuie să-ţi fie teamă pentru logodnica ta… ci de…

— De ce?

— Lucreţia i-a scris lui Cezar… Şi Cezar, la ora asta, s-ar putea să fie pe drum…

Maga ieşi.

Capitolul LXV Borgia se linişteşte.

Trecuseră câteva zile de la venirea abatelui Angelo la Caprera. Lucreţia aştepta cu nerăbdare să vină Cezar. Pentru ea, ca şi pentru fratele ei, bătrânul Borgia era condamnat! Totuşi, ea aştepta…

Angelo îi explicase planul său. Trebuia s-o aducă pe bătrâna vrăjitoare în castel. Odată ajunsă în camera lui, ar şti ea ce să facă.

Lucreţia hotărî să-i lase mâna liberă lui Angelo.

Prima grijă a acestuia era să câştige încrederea papei. Mulţumită eforturilor sale, Papa, deşi încă schimba camerele de culcare, încuia uşile cu trei zăvoare, nu se mai temea de năluci… Seara ieşeau chiar din castel. Se plimbau pe faleză…

Veştile care veneau de la Roma erau mai bune. Răzmeriţa care începuse după înfrângerea lui Cezar, se potolea de la sine… Papa îşi făcea socoteală de a se întoarce curând la Roma. Îi împărtăşi abatelui toate speranţele sale, planurile de viitor, ambiţiile sale.

— Niciodată nu aţi arătat aşa de bine, Sanctitatea Voastră…

— Marea, vezi tu… Ce linişte e aici!… Da, Angelo, de câteva zile mă simt mai bine… şi asta mulţumită fiicei mele… M-a încurajat tot timpul… Dar nu e numai asta. Angelo… Când am venit aici eram tare amărât şi speriat…

Aş fi vrut să-i pedepsesc foarte aspru pe rebeli… Tortură, moartea îngrozitoare… Acum, sunt gata să-i iert… Să-i iert pe toţi… E aşa de bine să poţi ierta…

Apoi vorbi în şoaptă:

— Şi dacă eu îi voi ierta pe ei poate îmi voi plăti păcatele.

În acel moment, pe malul mării se zărea foarte clar o umbră. Bătrânul, speriat, îl prinse pe Angelo de braţ.

— Tu vezi? rosti speriat.

— Da, văd… Sanctitatea Voastră nu are de ce se teme… o să chem garda…

Silueta se apropia. Era o femeie îmbrăcată în negru. Angelo o recunoscu. Era Maga…!

Capitolul LXVI Viaţă pentru viaţă.

Angelo se gândi că papei i-a sunat ceasul.

— N-are rost să mai strig este o bătrână săracă de prin împrejurimile satului.

Rosa Vanozzo venea încetişor spre ei. Când ajunse în dreptul papei se opri. Faţa îi era acoperită de un voal negru.

— Ce doreşti? întreabă Papa, aspru.

— Să vorbesc între patru ochi cu Rodrigue Borgia, răspunse ea încetişor ca să fie auzită numai de Papa. Apoi continuă:

— Simt că se pregăteşte o crimă. Ameninţarea pluteşte în aer. Viaţa dumneavoastră e în primejdie. Dacă nu mă ascultaţi, sunteţi pierdut… Alegeţi… Da, repede!

— Crezi că poţi să mă salvezi? bolborosi Papa, cu vocea stinsă.

— Da!… Numai eu pot. Trimiteţi-l pe omul ăsta, de aici!

Bătrânul nu ştia ce să facă. Stătu o clipă pe gânduri, nehotărât…

— Angelo! Zise, apoi, du-te înaintea mea…

— Să stea mai departe, dacă vrea, dar să nu audă ce vorbim.

— Auzi, Angelo! zise bucuros bătrânul… Îndepărtează-te puţin, dar nu părăsi plaja, să te pot vedea.

Abatele se îndepărtă vreo douăzeci de paşi.

— Vorbeşte, femeie! zise atunci Papa.

Rosa Vanozzo îşi descoperi faţa.

— Mă recunoşti, stăpâne?

— Maga!

— Poţi să mă arestezi dacă vrei… zise cu răceală Rosa; te previn că am venit până aici să te salvez.

Din nou, groaza puse stăpânire pe bătrânul Borgia.

— Vorbeşte!

— Mai întâi trebuie să aveţi încredere deplină în mine.

— Aştept să-mi spui cine îmi doreşte moartea şi de ce…!

— Asta n-am să v-o spun. Nu pot să vă spun…

— Atunci, ce vrei de la mine? se răsti la ea Papa.

— Să facem un schimb… Două vieţi sunt în primejdie… A voastră şi a nefericitei despre care vreau să vă vorbesc… Puteţi s-o salvaţi; dacă o salvaţi, sunteţi salvat! Dacă nu, veţi muri!

— Nu înţeleg… De cine vorbeşti… cine e?

— Contesa Beatrix, fata contesei Alma.

— Beatrix! exclamă Borgia, uluit. Şi zici că eu pot s-o salvez…?

— Ascultaţi-mă, i-aţi ucis mama… puteţi să o salvaţi pe fată… Beatrix a fost răpită, adusă aici şi închisă… Spuneţi un cuvânt şi Lucreţia nu se va împotrivi… Atunci Beatrix va fi liberă…

— Şi dacă Lucreţia nu vrea…?

— V-am spus: vă propun un schimb: viaţa dvs., pentru viaţa lui Beatrix… Viaţă pentru viaţă…!

Bătrânul Borgia tresări.

— O voi scăpa pe Beatrix!

— Juraţi?

— Pe sfânta cruce şi pe Evanghelie…

— Atunci, spuse Maga, sunteţi salvat… Dacă credeţi în Dumnezeu, mulţumiţi-i…

Papa vru s-o mai întrebe ceva, dar Maga plecase. Câteva minute rămase nemişcat, speriat, îl cheamă pe Angelo.

Acesta se grăbi să vină.

— Aveai dreptate. Era o biată bătrână care a venit aici să-mi ceară o favoare...

— Şi, Sanctitatea Sa, i-a acordat-o?

— Ţi-am spus Angelo: este o mare bucurie să ajuţi pe cineva şi să ierţi păcatele. Să ne întoarcem!

Porniră grăbiţi spre castel. Se întâlniră cu Lucreţia care era înconjurată de gărzi ce purtau torţe.

— Ah! Tată ce tare m-ai speriat... plecasem să te caut... am fost foarte îngrijorată...!

— Buna mea Lucreţia!... Vino, avem ceva de vorbit.

Papa, urmat de Lucreţia, intră în apartamentele sale. Abatele Angelo se furişă după ei...

Capitolul LXVII Deznădejde.

Rosa Vanozzo îi dăduse lui Ragastens vestea venirii lui Cezar. Cavalerul era disperat. Ştia ce vrea Lucreţia să facă, înţelegea că pregătea o răzbunare cumplită...

Pescarul îl scoase din letargie. Îi arătă o trapă prin care se cobora într-o pivniţă foarte frumos aranjată aproape luxos, cu trei paturi, o masă, un dulap plin de provizii. Era clar că aici era o ascunzătoare.

— Aici, sunteţi în siguranţă... Nu ieşiţi decât noaptea.

Ragastens şi Spadacappa se odihniră după călătoria pe mare. Scutierul adormi repede. El nu era îndrăgostit... Ragastens însă, urcă în cabană, unde pescarul îşi pregătea năvodul pentru a ieşi la pescuit în zori...

Ragastens ieşi din cabană şi porni spre castel. Noaptea era senină. Nu cunoştea locurile, dar instinctul îl dirijă către plajă. Se apropie de castel şi cercetă împrejurimile. Se întoarse la cabană cuprins de deznădejde. Spadacappa se sperie când îl văzu:

— Domnule, deznădejdea nu e bună la nimic... Credeţi-mă! Găsim noi o cale...

— De unde ai scos-o şi pe asta? Arăt eu disperat...?

— Se citeşte pe faţa dvs. domnule.

— Te înşeli mă gândeam la un plan de atac. Uite, am să ţi-l dezvălui şi ţie: ne ducem la castel astă seară şi spunem că suntem trimişi de Cezar. Avem un comision foarte important pentru Lucreţia… Or să ne deschidă… intrăm…!

— Dacă ne lasă să intrăm!

— Taci din gură! Intrăm, îţi spun eu!

— Bine şi după aceea…?

— Din două una: ori ne duc la Lucreţia şi atunci mă priveşte pe mine ori nu ne dau drumul şi atunci tu te vei lupta cu ei, cinci minute, chiar de-ar fi să mori, iar eu mă voi descurca. Ai înţeles Spadacappa?

— Domnule dacă e vorba să mă las ucis, puteţi conta pe mine. Nu mori decât o dată!… Aşa că sunt omul dvs, astă seară.

A doua zi, Ragastens nu mai zise nimic de planul său. Se odihni toată ziua. În ziua urmtăoare Maga şi cu Giacomo puneau la cale ceva. Ragastens auzi câteva frânturi din ce-şi spuneau.

— Tu te întorci la castel, spunea Maga? Aranjează să pot veni şi eu.

— V-aţi gândit bine, doamnă?

— Nici un cuvânt Giacomo!… Ce trebuie să se întâmple… se va întâmpla.

— Zici că Cezar soseşte?

— Mâine-n zori… Spre seară sau noaptea va fi aici.

Ragastens sări din pat şi se năpusti în cabană.

— Ce spuneţi? Cezar Borgia vine aici?

— Domnul de Ragastens!… se miră Giacomo.

— Cezar vine! zise Maga. Giacomo ştie.

— Ragastens se lăsă pe un scaun. Era la capătul puterii. Deodată, se sculă.

— Unde te duci? întrebă Maga.

— La castel! Şi-i omor pe toţi cei ce-mi vor ieşi în cale.

— Stai! ţipă Maga. Mă duc eu. Peste o oră vă spun ce e de făcut. Lăsaţi-mă, acum pe mine!

Şi Maga se ghemui pe scăunelul ei vu bărbia în palme.

Ora se scurse încet. Ragastens nu-şi mai găsea locui. Se-nvârtea ca o fiară prinsă în capcană. Spumega de furie.

Maga se hotărî! Se va duce seara la castel.

Îi spuse lui Giacomo să o ia înainte şi să-l anunţe pe bătrân că soseşte Cezar.

— Într-o oră va şti, doamnă! Asta-i tot…?

— Pentru moment, da. Ţine-mă la curent cu ce se întâmpla acolo.

Capitolul LXVIII Discuţie în familie.

Bătrânul Borgia intră în apartamentul său, însoţit de Lucreţia. Abatele se strecurase în camera vecină, hotărât să nu piardă nici un cuvânt.

Papa se uită la fiică-sa cu o privire iscoditoare, apoi zise!

— Nu mi-ai spus că faţa contelui Alma este prizoniera ta.

Lucreţia se obişnuise să-şi controleze mimica feţei. Nu schiţă nici o mişcare. Liniştită, răspunse:

— Nu ţi-am vorbit despre asta, pentru că şi aşa aveai destule necazuri pe cap. N-am vrut să te supăr. Este o treabă personală, pe care trebuie s-o rezolv eu. Vroiam să-ţi spun ce intenţionez atunci când va veni momentul…

— Şi încă n-a venit momentul?

— Nu, tată, încă nu.

Cineva, bătu la uşă. Lucreţia, bucuroasă că e întreruptă fugi să deschidă. Un valet anunţă că Giacomo, intendentul ei, vroia să-i vorbească, fără întârziere.

— Să vină! şopti Lucreţia şi trase uşa după ea ca Papa să nu vadă ce se întâmpla. Giacomo apăru.

— Doamnă, am trecut pe la palatul Riant, aşa cum mi-aţi ordonat. Palatul nu mai e. A fost ars de prostime.

— Alte veşti?

— Monseniorul duce de Valentinois e în drum spre Caprera.

— Eşti sigur?

— Da, doamnă!

— Bine, Giacomo. Du-te şi vei primi zece scuzi pentru vestea cea bună.

Lucreţia se întoarse la tatăl său.

— Ai primit veşti bune?

— Poate tată! Dar să continuăm discuţia…

— Ce ţi-a făcut faţă?

— Ea? Nimic! Acum pot să vă spun tot. Întotdeauna am avut de învăţat de la tine, tată. Dacă te-a deranjat contesa Alma, ai suprimat-o. Pe mine mă enervează fie-sa. O voi suprima.

— Şi dacă-ţi cer eu iertare, pentru ea?

— Vă refuz.

— Şi dacă ţi-aş cere s-o eliberezi, s-o laşi să plece în Italia?

— Râzi de mine, tată?

— Dar dacă ţi-aş spune că viaţa mea depinde de libertatea ei?

— Cum aşa?

— Ai auzit de Maga?

— Da, am auzit.

— Ei, bine, vrăjitoarea asta care m-a ajutat mult, în mai multe rânduri, m-a rugat,.

— Ţi-a vorbit ea?

— Chiar adineaori, pe plajă… Şi asta mi-a dat de gândit fata mea. Paza ta nu e chiar aşa de bună. Oricine se poate strecura pe insulă, vezi bine…

— Tată, nu trebuie s-o asculţi pe femeia asta. Nici un pericol nu te pândeşte aici.

Bătrânul clătină din cap, nemulţumit.

— Îţi cer să-i dai drumul acestei Beatrix. Îţi spun că de asta atârna viaţa mea şi tu stai pe gânduri…?

Lucreţia se ridică.

— Niciodată n-am să-mi sacrific eu interesele pentru prostiile unei nebune, oricât de credincioasă ţi-ar fi ea, ţie. Dar, trebuie să mă crezi că viaţa ta nu e în primejdie. Jur! Chiar dacă s-ar unelti împotriva noastră, în castelul meu nu poate intra nimeni. Este păzit straşnic. Aici eşti mai în siguranţă decât oriunde…

Bătrânul Borgia asculta cu sufletul la gură. Încet, încet, teama lui se risipea. Lucreţia avea dreptate. Castelul era inaccesibil. Nimeni nu se putea apropia de el…

Ca să-l convingă şi mai tare pe bătrân, Lucreţia îi spuse că Beatrix este iubita lui Ragastens.

— Am răpit-o pe Beatrix şi-am adus-o aici. Ragastens o va căuta şi atunci îl vor prinde şi pe el… Înţelegi, tată? Mai vrei să-i dau drumui?

— Nu. Chiar dacă risc să mor! Răzbunarea asta merită oricât.

— Domnul Ragastens nu trebuie să vină aici. I-o vom trimite noi pe iubita lui… dar după ce va fi amanta lui Cezar… Îi vom înapoia o zdreanţă în viaţă…!

— Ajunge, fiica mea… destul!… Eşti demnă de mine!

— Da! Mă mândresc că sunt o adevărată Borgia.

— Tatăl şi fiică se priviră în ochi. Acum se înţelegeau.

După ce terminală această discuţie, Lucreţia se retrase în cabinetul ei şi ceru să vină abatele Angelo. După câteva minute, îl primi.

— Ei, bine, dragă Angelo, ce facem? Mi se pare că vrăjitoarea dvs. nu prea se grăbeşte…!

— Aştept ordinele dvs.!

— Crezi că va face ce-a spus…?

— Da, signora…!

— Bine! Totuşi ar trebui să-i povesteşti ce-ai auzit acum…

— Ce, doamnă?

— Discuţia din cabinet. Hai, grăbeşte-te!

Capitolul LXIX Hotărâri decisive.

Giacomo ascultase şi el conversaţia. Se grăbi s-o înştiinţeze pe Maga. Era miezul nopţii când ajunse la cabana pescarului. Abatele Angelo era acolo. Maga nu se miră de venirea acestuia.

— A sosit momentul, zise el. Când vreţi să…

— Trebuie să mai aştept două zile, răspunse Maga. Nu sunt gata.

— Vreţi să vedeţi dacă bătrânul Borgia o eliberează pe tânăra contesă Alma?
— De unde ştii?
— Bătrânul v-a păcălit. Beatrix nu va fi eliberată. Va trebui să-şi suporte pedeapsa.
— Abatele îi povesti despre discuţia dintre Papă şi fiica sa.
După ce ascultă, Maga stătu un minut pe gânduri.
— Mâine! zise ea, la ce oră? Seara.
— Când vreţi să intraţi în castel?
— În noaptea asta. Poţi să mă ascunzi mâine, pe zi?
— Foarte uşor. Veniţi cu mine.
— Nu! Vin peste două ore. Mai am pregătiri de făcut. Să mă aştepţi la poarta castelului.
— Bine, voi fi acolo.
— Acum, du-te! Vreau să rămân singură. Abatele Angelo plecă.
Rosa era buimacă. Rodrigo o minţise. Încă o trădare! Coborî în pivniţă la Ragastens. Spadacappa îi făcu semn să nu facă zgomot că îl trezeşte pe cavaler. Maga îl trezi pe cavaler. În cabană însă intrase cineva. Era Giacomo. Nevăzând pe nimeni în cameră, Giacomo coborî şi el în pivniţă.
— Veşti proaste, zise el.
— Ştiu. Abatele a fost aici.
— Trebuie să-l prevenim pe cavaler.
Spadacappa îl scutură bine pe Ragastens.
— Domnule, vecina noastră vrea să vă vorbească. S-a întâmplat o nenorocire! zise Ragastens, îngălbenindu-se.
— Încă nu l Fiţi liniştit, nimic nu s-a întâmplat. Încă…
— Spuneţi-mi tot ce ştiţi…!
Maga îi povesti pe scurt, fără să uite nimic important din ce aflase.
— Vă mulţumesc, doamnă, supuse cavalerul şi o luă pe Maga în braţe. Aceasta se smulse din îmbrăţişare şi urcă scările în grabă, apoi ieşi din cabană şi se pierdu în întunericul nopţii.

Ragastens se-ntoarse spre Giacomo:

— Mâine voi forţa poarta castelului. La ce oră e paza mai slabă?

— Ascultaţi-mă… Aşa nu veţi reuşi. Veţi fi ucis înainte de a trece pragul…

— Tot ce se poate! Ai altă soluţie?

— Nu ştiu, încă…!

— Trebuie să intru înainte de venirea lui Cezar!

— Aoleu! Cezar soseşte în noaptea asta, pe la miezul nopţii… Ora zece, v-ar conveni?

— Da, ora zece!

Giacomo plecă şi el. Rămas singur, Ragastens nerăbdător exclamă:

— Încă o zi!

Îl văzu pe Spadacappa care aranja armele, le curăţa…

— Ce faci acolo?

— Pregătesc armele noastre pentru mâine. Nu ne batem mâine?

— La ce bun să te omori atât?

— Păi, dacă tot trebuie să dăm ortul popii, măcar să fim curaţi.

Capitolul LXX Navă la orizont.

După ce pleacă Giacomo, Ragastens, aşezat pe o stâncă de pe faleză, privea marea fără s-o vadă. Amintirile lui, una câte una, îi aminteau de Primevčre, îmbrăcată în alb…

Deodată, o voce îl trezi din visare:

— Priviţi corabia care apare la orizont?

Ragastens sări în picioare, îl privi pe cel care-i pusese întrebarea. Îl recunoscu pe pescar, gazda sa.

Ragastens îl prinse de braţ şi-l scutură cu violentă.

— Ce spui? Se vede o corabie? Este „el”, nu-i aşa? El este!

Pescarul, speriat. Se dădu înapoi şi privi spre mare.

— Vedeţi, vine la Caprera… Dracul să mă ia, dacă nu vine de la Ostia… Uitaţi-vă! Puteţi să-l vedeţi, acum.

Ragastens era înnebunit. Cezar venea!

— Este o corabie mare, zise liniştit pescarul.

— În cât timp va ajunge aici?

— Cred că pe la şase,. Dar nu ştiu, nu înţeleg de ce nu au întins toate pânzele… Poate vor să întârzie… Dacă vin aşa, de-abia la miezul nopţii vor ajunge aici.

Pescarul îl salută apoi pe Ragastens şi plecă.

— Domnule, e ora nouă! Vorbi Spadacappa lângă el.

Ragastens păru că se trezeşte dintr-un coşmar.

— Să mergem!

Când de pe corabia lui Cezar se văzu Caprera, acesta ordonă să se încetinească viteza. Nu voia să debarce înainte de venirea nopţii. Pe la ora zece, Cezar Borgia sărea pe nisipul plajei şi trimitea barca înapoi. Era singur. Porni în goană spre castel. Un sfert de oră mai târziu se afla cu Lucreţia.

— În sfârşit, iată-te…!

— Ea e aici?

— O s-o vezi, zise Lucreţia, vino!

— De ce tremuri?

Lucreţia îl luă pe Cezar de mână şi porniră spre aripa dreaptă a castelului străbătând mai multe coridoare. În faţa unei uşi se opri gâfâind şi zise

— E aici. Dacă opune rezistenţă, omoar-o. Dacă n-o omori tu, o omor eu! Du-te…!

Capitolul LXXI Cupa de aur şi cupa de argint.

În noaptea în care Maga se apropiase de castel, Angelo o aştepta şi punându-i pe umeri o pelerină îi spusese:

— Vino! Seniora Lucreţia vrea să-ţi vorbească…

Rosa porni după el. O conduse într-o cameră luminată slab, şi-i spuse să aştepte. Câteva minute mai târziu, Lucreţia îşi făcu apariţia.

— Sunteţi gata? întrebă ea.

— Sunt gata…

— Când vreţi să acţionaţi?

— Mai întâi vreau să-l văd… să-i vorbesc… Nu te teme: ştiu cum să ajung la el, fără să-i trezesc bănuielile.

— N-o să-l puteţi vedea decât mâine seară.

— Bine, atunci rămâne pentru mâine seară… Dar va trebui să intru mai întâi la el, fără să ştie.

— Simplu: în fiecare dimineaţă coboară în grădină. Veţi profita de această plimbare.

— Bine, atunci mâine dimineaţă.

Lucreţia făcu câţiva paşi, apoi se întoarse spre Rosa:

— Ce motiv ai să-l ucizi…?

Rosa îşi ridică privirile spre ea. Privirea ei scrutătoare o înspăimânta pe Lucreţia. Rosa răspunse:

— Dar dumneata?

Lucreţia plecă fără să mai scoată vreo vorbă. Toată noaptea nu închise ochii. Aştepta nerăbdătoare zorii… Răsări soarele… apoi urcă pe cerul senin… dar Papa nu coborî din apartament.

În dimineaţa aceea Papa se pregătea de plecare. Dăduse ordine să i se asigure îmbarcarea oricând ar pofti să plece. Spre asfinţitul soarelui, Papa îi spuse lui Angelo:

— Vreau să mai fac o ultimă plimbare prin grădină să culeg florile care-mi plac atât…

Tăcută şi răbdătoare, Rosa îşi petrecuse toată ziua în camera în care o lăsase Lucreţia. Nu se atinsese de mâncarea ce i se adusese. Seara, veni Lucreţia. Îi făcu semn s-o urmeze. Rosa porni după ea, până în camera papei.

— Sunteţi hotărâtă să-i vorbiţi? o întrebă Lucreţia.

— Trebuie!

— Răspundeţi?

— Da! Fii liniştită: tatăl vostru va muri… Bea ceva înainte de culcare?

— Da!… Un vin tonic… Închis aici…

Lucreţia arătă cu degetul spre o servantă.

— Poţi s-o descui nu-i aşa?

Lucreţia scoase din sân o cheie şl o deschise.

— Repede!

Dar Rosa nu se grăbea. Privea în interiorul dulapului. Erau acolo douăsprezece sticle cu vin vechi, din care bătrânul

bea în fiecare seară câte o cupă. Pe o etajeră erau două cupe: una de argint şi una de aur. Rosa luă cupa de argint.

— Grăbiţi-vă! o îndemnă Lucreţia.

Bătrâna ridică din umeri. Apoi scoase din sân o pătrăţică de papirus roşietică.

— Iată otrava. Este o otravă puternică. Nu are antidot.

Lucreţia clătină din cap.

— Dacă freci marginea cupei cu hârtia asta, continuă Maga, se depune pe argint o pulbere fină… Nimic nu-l mai poate salva…

Rosa tăcu. Un minut rămase pe gânduri. Apoi întinse cupa de argint Lucreţiei şi pătratul roşietic. Lucreţia se trase înapoi, îngrozită.

— Vreţi să fac eu asta?

— Ce, ţi-e frică, Lucreţia?

— Linişte nefericito…!

— Ia cupa de argint dacă nu vrei să ne audă cineva! Aşa! Acum otrava!… Bun! Freacă, acum!

Pe măsură ce Rosa vorbea, Lucreţia făcea totul ca o somnambulă.

Apoi Rosa luă cupa de argint.

— Ajunge, zise ea! Du-te acum!… Restul e treaba mea…

Lucreţia ieşi. Rosa Vanozzo, rămasă singură, împinse uşa servantei, fără s-o închidă de tot… Deodată auzi voci: cineva vorbea în camera lui Rodrigo Borgia… Ascultă…

Capitolul LXXII Îngerul bun al Papei Alexandru al VI-lea.

Într-adevăr, după ce-şi terminase plimbarea, Papa revenise în apartamentul său. Se simţea foarte bine şi era vesel. Spaimele i se risipiseră. Se gândise numai la plecarea sa la Roma. Scăpat de Ragastens va porni iar să cucerească lumea. Mai vorbi câteva minute cu Angelo apoi îl trimise la culcare. Rămas singur încuie uşa, puse zăvoarele… când se întoarse o văzu pe Rosa Vanozzo drept în mijlocul camerei. Se sperie atât de tare că nu putu nici să strige. De-abia reuşi, după câteva clipe, să bolborosească:

— Ce faci aici?

— Vă salvez, stăpâne! răspunse Rosa.
— Mă salvezi! strigă Papa. Dar cum ai intrat aici?
— Am intrat în castel spunând că vreau să-i arăt signorei Lucreţia nişte bijuterii. Ştiam că sunteţi în grădină. Atunci, m-am strecurat aici şi v-am aşteptat.
Papa se sperie. Un asasin ar fi putut să se strecoare la fel de uşor ca Maga.
— De ce n-ai venit în grădină?
— Pentru că m-ar fi putut vedea ucigaşul.
— Ucigaşul… este deci în acest castel? întrebă Papa alb de groază.
Maga dădu din umeri.
— N-aş fi aici, dacă primejdia ar fi departe.
— O să-i scol pe toţi! Să caut peste tot.
Se îndreptă spre uşă. Maga îl opri cu un gest.
— Nu mai strigaţi, ar veni chiar Moartea!
Se apropie de ea tulburat:
— Ce vrei să spui…?
— Am vrut să vă salvez şi de data asta, pentru că vroiam neapărat s-o salvez pe fata contesei Alma. Mi-aţi jurat că o veţi elibera… Singurul care putea s-o facă, aici…
Deodată, Maga îl luă pe Papă de mână şi-l conduse spre servanta care închidea în ea cupele.
— E deschis! Cine a deschis?
— Abatele Angelo.
— El!… Ar fi trebuit să-mi dau seama… Ah, şarpele!… Mi-a otrăvit vinul, nu-i aşa? Maga clătină din cap.
— Uitaţi-vă la cupe, stăpâne.
— Mi-a otrăvii cupa de aur! zise bătrânul tremurând… Ştiu unde am pus-o, nu e la locul ei… Cineva a umblat cu ea…
— A otrăvit cupa de aur ştiind că astă-seară veţi bea vin…
Papa se clătină pe picioare. Dinţii lui scrâşneau. Încet, puse pe masă o sticlă cm vin. Lângă ea aşează cupele.
Apoi se-ntoarse spre Maga. Începu să râdă cu un râs ameninţător.
— O să vezi! Ascunde-te în cabinet şi o să vezi totul.

Rosa se duse în cabinet iar Papa ceru valetului său să i-l trimită pe abatele Angelo. Câteva clipe mai târziu, acesta se înfăţişă înaintea papei.

— Angelo, copilul meu, te-am chemat să bei puţin din vinul ăsta, cu mine.

— Sfinte Părinte!… bâigui abatele prins de ameţeală.

— Ei, ce ai? Uite, vreau să beau în cinstea ta. Îţi voi lăsa cupa de aur, în semn de adâncă preţuire… Eu voi lua modesta cupă de argint.

— Iertare! ţipă popa, căzând în genunchi.

Borgia ridică cupă sa, apoi, încet, ca şi cum ar fi vrut să savureze vinul, o goli.

— Acum bea!

Angelo luă cupa de aur şi, închizând ochii, o bău…

Papa izbucni într-un râs drăcesc. Îi luă mâna abatelui.

— Ei bine Angelo! Ai reuşit să-ţi otrăveşti stăpânul! Eşti mulţumit că binefăcătorul tău este otrăvit?… Mori, mizerabile!

— Acest tânăr nu va muri!

Vocea care rostise ateste cuvinte era a Magăi. Papa se întoarse spre ea.

— Ce spui tu, vrăjitoarea Iadului?

— Spun că acest om nu va muri! Spun că tu vei muri Rodrigo, tu!… Cupa de aur este curată, neatinsă! Cupa ta, cupa de argint a fost cea otrăvită!

Două urlete răsunară în acelaşi timp. Urletul de bucurie al lui Angelo şi cel de groază al papei…

În acest moment se auziră zgomote puternice… Un fum înecăcios, foc… castelul Lucreţiei era în flăcări. Ardea.

Capitolul LXXIII O statuie vie pe o statuie de bronz.

Ragastens, trezit din reverie de Spadacappa, porni spre castel, până la zidul la care Giacomo îi dăduse întâlnire. Ajuns pe stâncă de la poalele zidului, dădu din cap.

— Nimeni, zise el. Bătrânul n-a reuşit să facă nimic… Va trebui să ne batem cu cei care străjuiesc poarta… Spadacappa, prietene, mai ai timp să dai înapoi…

— Mă insulţi, stăpâne. Sper să mor odată cu dvs.! Dar să mai stăm puţin… cine ştie

— Mai aşteptăm încă puţin…

Auziră în spatele lor un zgomot puternic… Spadacappa se întoarse într-acolo… scoase un ţipăt de bucurie. Apoi îi arătă lui Ragastens ceva care atârna spre ei…

— O frânghie!

Două minute mai târziu erau căţăraţi în vârful zidului. Văzură că zidul mărginea grădina castelului… Ragastens, privind jos, văzu ceva, o umbră…

— Repede, grăbiţi-vă! Era Giacomo.

— Coborâţi, domnule, cât ţin eu frânghia…

Ragastens coborî în câteva secunde, Sperdacappa sări.

— Repede! zise Giacomo speriat.

Alergară câteva minute. Giacomo se opri. Ajunseseră la castel, lângă piedestalul unei statui de bronz. Giacomo se uită în sus… O lumină palidă licărea la fereastră. Bătrânul le arăta lumina.

— Acolo, zise el.

— Cum naiba să ajungem?

— Ascultaţi! Borgia a şi sosit. E cu soru-sa… Nu puteţi ajunge acolo, pe scările palatului… Trebuie să intraţi pe fereastră… Hai, repede!… Grăbiţi-vă…

Giacomo dispăru. În culoarul pe care-l arătase celor doi deschise o uşă… care dădea spre o sală plină cu lemne uscate… Aprinse o torţă…

Ragastens, cercetă repede locul şi împrejurimile Fereastră era la etajul întâi. Ragastens îi luă mâna lui Spadacappa.

— Când eu voi ajunge sus, tu vei alerga şl te vei posta în faţa uşii… Când o să mă vezi, faci orice şi deschizi uşa.

— Am înţeles!

Cei doi se îmbrăţişară… Apoi Ragastens arătă spre statuie.

— Urcă, zise el!

Spadacappa se căţără pe piedestal, apoi pe statuie. Ragastens venea în urma lui.

— Am ajuns la braţ…

— Mai sus!
— Sunt pe umăr!
— Urcă-te pe capul statuii!
Spadacappa execută fără crâcnire. Pe capul statuii gigantice, se ţinea drept ţeapăn, cu braţele pe lângă corp… Ragastens ajunse şl el pe umărul statuii.
— Ţine-te!
— Mă ţin bine.
Atunci începu un urcuş fantastic… dură aproape un minut…
— Mâna!
Spadacappa îşi împreună mâinile, iar Ragastens puse un picior în căuşul palmelor sale… apoi se ridică la picioare pe umerii lui Spadacappa… Ridică braţele. cu vârful degetelor atingea pervazul ferestrei.
Spadacappa simţi un picior care se aşează pe capul lui… apoi greutatea lui Ragastens dispăruse… Coborî încetişor fugind spre uşa pe care i-o arătase Giacomo.
Îl văzu pe Ragastens agăţat de pervaz, cum se ridică încet, ca un efort supraomenesc!
Capitolul LXXIV Speranţa!
Din seara în care se plimbase o oră, prin grădina castelului, Primevčre nu mai primise vizita Lucreţiei. Camera ei fusese încuiată. Acum se resemnase… să moară… Planul ei era simplu. Păstrase pumnalul său: în el era toată apărarea ei. Când va apare Gezar, ea se va omorî…
Într-o seară, cum stătea la fereastră, i se păru că lângă statuia de bronz este cineva. Omul ridică capul spre ea şi-i spuse:
— Speranţă…!
— Speranţă! îşi zise ea. Mai poate fi pentru mine? Oh! De-ar fi cu putinţă!
Deodată, uşa se deschise la perete şi Cezar Borgia apăru…
Gândul lui Primevčre era atât de departe de Cezar încât un râs nebun o cuprinse. Îşi luă pumnalul şi se ridică…

Dintr-o săritură fulgerătoare, Cezar ajunse lângă ea, îi prinse mâinile… şi-i strânse încheieturile puternic… cuţitul căzu. Primevčre nu mai avea nici o scăpare. Era pierdută… Cezar nu scosese nici un cuvânt.

Faţa lui era foarte aproape de faţa ei. Cezar gâfâia.

— Ştiu că mă urăşti… dar eu, eu te iubesc! Eşti a mea! Îşi apropie şi mai mult faţa… Primevčre se lăsă pe spate şi Cezar furios îi dădu drumul… Cu toată puterea, Primevčre îl scuipase în ochi…!

Fata fugi spre fereastră… Avu impresia că o pierde… Se năpusti asupra ei.

— Eşti a mea!

Primevčre o ultimă încercare de a respinge fiară.

— Ragastens! Ragastens! Ajutor! Ragastens! urlă Primevčre.

— Iată-mă!

În aceiaşi timp, vitraliile zburară şi se prăbuşiră în ţăndări, fereastra se deschise brusc.

— Ragastens! mugi Cezar, care se dădea înapoi, în timp ce Primevčre leşină…

Cezar scoase cuţitul. Ragastens se apropia.

— O să mori! zise Cezar, Se încinse o bătaie pe viaţă şi pe moarte. În spatele lor se auzeau tot felul de zgomote ciudate, voci speriate, ţipete… Ragastens reuşi să-i smulgă cuţitul lui Cezar… Sângele ţâşnea acum împroşcându-i hainele, Borgia căzu…

Cavalerul se aplecă asupra fetei, o luă în braţe şi ieşi pe culoar… Aici, se opri… Un fum negru, înţepător umplea culoarul… În spatele scării flăcările jucăuşe făceau spirale roşietice…

Spadacappa, după ce coborâse de pe statuie, intrase pe uşa arătată de Giacomo. Avea în mâna pumnalul, gata de atac… O lumină orbitoare lumină culoarul. Apăru un bărbat. Era Giacomo…

— Dumneata?

Fără să-i răspundă Giacomo îi arătă sala din care ieşise – cuprinsă de flăcări. Apoi îl luă pe Spadacappa de mână.

— Veniţi să vedeţi! zise el.

— Dar, cavalerul?

— Focul va arde întâi faţada din spate. El va coborî… să se grăbească… Dar ea!… Ah! Orice-ar face, e moartă. Tot cuibul de vipere va arde!

Bătrânul începu să râdă în hohote nebune… Spadacappa se uita speriat pe unde trebuia să coboare Ragastens.

— Priviţi! zise Giacomo.

Din castel se auzeau ţipete, strigăte, chemări disperate, oameni înnebuniţi de groază alergau. Garda părăsi castelul…

Giacomo intră în pavilionul gărzii. Nişte chei erau agăţate într-un cui. Le luă… Câteva clipe mai târziu, poarta cea mare era deschisă…!

Ragastens se opri în fata flăcărilor numai o secundă. O strânse mai tare pe Primevčre la piept adună faldurile rochiei şi le strânse în jurul ei, apoi începu să coboare scara. Trecea printre flăcări… Ajunse jos cu sprâncenele pârlite, mâinile arse…

— Omorâţi-l… Înjunghiaţi-l!… Striviţi-l!

Lucreţia Borgia, cu părul despletit, urla ca o nebună de la fereastra ei.

Oamenii care rămăseseră în curte, o auziră şi-l înconjurară pe Ragastens…

— Faceţi loc! Faceţi loc! tună Ragastens.

— Ucideţi-l! urla Lucreţiea.

Trei pumnale scânteiară în lumina flăcărilor. Ragastens trecu printre ei…

— Faceţi loc!

În acelaşi timp, doi bărbaţi primiră două lovituri puternice în cap. Spadacappa rotea un buzdugan, luat de la gărzi…

— Înainte, stăpâne! strigă Spadacappa.

Ragastens ţâşni spre poartă. Trecu… Apoi veni Spadacappa urmat de Giacomo. Acesta închise poarta în

urma lor.

— Trebuia să facem semnul luminos – pentru „Stella”… zise Ragastens.

Spadacappa o luă înainte. Ragastens continua să alerge spre mare. O strângea în braţe pe iubita lui, care-şi odihnea capul la pieptul lui.

Jos în noapte, se aprinseseră trei focuri! Era semnalul făcut pentru „Stella” care-şi aştepta pasagerii…

— Înainte! zise Ragastens, la capătul puterilor, împleticindu-se.

— Suntem urmăriţi! răspunse Giacomo.

— Repede, repede, îmbarcarea! strigă cineva din barcă.

Ragastens se văzu pe mal… ca într-un vis, zări pe Spadacappa şi pe Giacomo în barcă, marinarii, vâslele ridicate… Lumini de torţe apărură în spatele lui…

Ragastens o ridică pe Primevčre, încăleca marginea bărcii, urca şi porniră în larg, în timp ce în urma lor răsunau blestemele şi ocările celor ce-i urmăriseră.

Ragaistens suspină lung şi leşină… Primevčre îşi reveni… Privi speriată în jur. Deodată văzu faţa palidă a lui Ragastens… Nu ţipă!… Credea că visează!… Şi… ca-n vis, luă capul acesta în mâinile ei şi, încet, îl sărută pe frunte…

Capitolul LXXV Ultimile cuvinte ale Rosei Vanozzo.

Abatele Angelo fugise, nebun de bucurie, în momentul în care Maga spunea:

— Acest popă n-o moară! Tu, Rodrigo, tu vei muri!… Pentru că ai băut din Cupa de argint… cupa otrăvită!

Angelo nu se mai gândi la nimic. Nu voia decât să fugă. Deodată, se ciocni de o uşă închisă. Se văzu acoperit de fum…

Încearcă să deschidă uşa… Îşi dădu seama, cu groază, că uşa fusese închisă pe dinafară. Se întoarse pe drumul pe care venise. Trebuia să treacă prin culoarul unde se află şi apartamentul papei… Abatele, îngrozit fugi într-acolo… văzu o uşă deschisă şi intră repede… O femeie în picioare, printr-o lucarnă făcută în zid, privea ceva deosebit, fără

îndoială… căci nu-l auzi pe Angelo… nu auzi nici zgomotul făcut de incendiu… Era Lucreţia.

Abatele o contemplă câteva minute… se temea de Lucreţia, mai ales acum că erau complici… Ocazia era bună… un cuţit implântat în spate. Îşi căuta pumnalul de care nu se despărţea niciodată. În clipa aceea Lucreţia se dădea înapoi, cu ochii plini de groază fixaţi pe ferestruica din zid de care nu-şi putea desprinde…

— Era mama mea!… Am ajutat-o pe mama mea să-l otrăvească pe tatăl meu…!

— Era mama mea Am ajutat-o pe mama mea.

Abatele, care stătuse neclintit, porni spre ea şi zise:

— Doamnă, castelul arde!… trebuie să fugim

— Castelul arde!

Lucreţia părea trezită dintr-un vis. Izbucni în hohote de râs. Deschise fereastra să vadă ce se întâmpla… Îl văzu pe Ragastens fugind cu Primevčre în braţe şi urlă de furie.

Ragastens ieşea pe poarta castelului.

Lucreţia ca o nebună porni spre camera lui Beatrix. Îl văzu pe Cezar întins pe jos, nemişcat, într-o baltă de sânge… Atunci vru să plece… Deodată – focul ce-l înconjura pe Angelo – care va muri – cuprinse uşa camerei. Lucreţia se învârtea ca o fiară prinsă în cursă. Cezar se mişcă.

— Trăieşte! Trăieşte! Dar ca să moară are…!

Deodată, scoase un ţipăt. Îl apucă pe Cezar de picioare, îl trase într-un colţ al camerei şi cu mâinile pipăi peretele… Un zgomot sec făcut de un resort se auzi… podeaua începu să coboare… tot pătratul din colţul în care-l dusese pe Cezar cobora, undeva în adâncurile castelului.

Castelul era plin de astfel de trape, de biblioteci ce mascau ziduri mobile, de ferestruici ascunse. Trapa pe care Lucreţia se aşezase şi pe care era ghemuit şi Cezar coborî în câteva secunde în pivniţele castelului. Ajunsă aici, îşi lăsă fratele întins pe nisip… Două minute mai târziu, în fruntea a treizeci de oameni fugea după Ragastens… Nu reuşi să-l

prindă! Ghemuită pe o stâncă urmări barca până ce acostă vasul „Stella”. Atunci un hohot de plâns se auzi în noapte…

— Cine vine?

O umbră se apropia de ea.

— Mamă! strigă încetişor. Mama…!

Rosa Vanezzo trecu pe lângă ea fără să o vadă.

Rosa cobora, cobora mereu… Ajunse pe nisipul fin al plajei… continuă să meargă spre mare, cu braţele întinse…

În momentul în care Rosa Vanezzo intrase în camera papei, abatele Angelo fugise. Rosa luă cupa otrăvită şi-o duse la buze.

— M-ai minţit, nu-i aşa? întrebă Papa, mort de frică.

Cupele nu erau otrăvite.

— S-a sfârşit, Rodrigo… Agonia ta va începe acum…

— Da şi tu ai băut din cupa mea… Minţi!

— Te înşeli, Rodrigo… Voi muri şi eu… Destinele noastre sunt nedespărţite.

— Minţi! Dacă eram otrăvit, simţeam…

Bătrânul Borgia care ridicase pumnii spre Maga căzu într-un fotoliu… Faţa lui se umplu de pete roşii… buzele se învineţiră…

— Oh, n-a minţit! Salvaţi-mă!… Lucreţia… Cezar!… Ajutor!

— Nebunule! izbucni Maga. Chemi pe Cezar şi pe Lucreţia… Ştii cine l-a trimis aici pe popă ca să te otrăvească?… Cezar! Ştii cine a otrăvit cupa? Lucreţia…

— Ucis de copiii mei!… Dar cine eşti tu, tu eşti complice cu ei…?

— Nu mă căuta printre victimele tale… Caută mai departe… În amintirea ta… Mergi spre tinereţea ta. Până în Spania… Mergi până la Jativa…

Papa aţinti asupra femeii nişte ochi măriţi de spaimă.

— Oh! zise el cu o voce spartă, Spania!… Jativa!… Te recunosc!… Eşti Rosa!

Îşi împreună mâinile, se lăsă să lunece din fotoliu şi căzu cu faţa pe parchet.

— Tu eşti Rosa. Mama copiilor mei! Iertare Rosa…!

— Îmi ceri iertare!… Nebunule! Ştii tu cât am suferit eu din cauza ta?

— Iertare! Milă! repeta Rodrigo dând cu capul de podea.

Vocea se stingea. Frigurile morţii îi prinseseră mâinile şi braţele.

— Iertare! Milă! mormăi Rosa Vanozzo. Îndrăzneşti să pronunţi aceste cuvinte!

— Blestamată!… Fii… blestemată!

— Mori blestemat! răspunse Rosa.

Bătrânul înţepeni după un ultim spasm. Alexandru al VI-lea îşi dăduse ultima suflare…!

Câteva clipe Rosa îl privi fix. Deodată, se ridică, dreaptă. Trecu printr-o cameră, străbătu un culoar, coborî scara ce ardea… mergea… spre mare. Ieşi din curtea castelului; porni spre faleză, coborî în mare cu braţele întinse… Îşi dădea seama că intrase în apă?

Rosa Vanozzo mergea tot înainte. Marea-i cuprinsese umerii… mergea înainte. Numai capul era deasupra valurilor… Mergea înainte… În depărtare două umbre înlănţuite la bordul „Stellei”! Ragastens şi Primevčre, beţi de fericire şi de dragoste… Aceasta fu ultima viziune a Rosei Vanozzo. Un val o luă, o răsuci, o duse cu el…

Şi ea dispăru pentru totdeauna…!

Epilog Grădinile de la Monteforte.

Trecuseră trei ani. Era într-o seară călduţă de vară. Ne aflăm la Monteforte, în marile şi frumoasele grădini ale palatului Alma.

Aici se adunaseră, în această frumoasă zi, stăpânii vechiului castel, în timp ce intendentul meşterul Giacomo, supraveghea servitorii care aduceau răcoritoare, iar seniorul Spadacappa, căpitanul gărzilor, îi privea cu mulţumire.

Pe o bancă, Primevčre şi Rosita stăteau de vorbă. La zece paşi de ele, Rafael îşi pusese şevaletul şi termina tabloul.

La picioarele lui Primevčre se juca un copil de un an: îl chema Manfred, în amintirea prinţului care-i dăduse

numele său prinţesei Primevčre; era fiul lui Ragastens şi al lui Beatrix.

Copilul se târa spre cei doi bărbaţi care stăteau de vorbă puţin mai departe. Aceştia nu erau alţii decât cavalerul Ragastens, conte de Alma şi prietenul său Machiavelli.

Machiavelli, visător, îşi depăna povestea.

— Aţi dat o lovitură cumplită papalităţii. De altfel, totul era distrus în lumea aceea bolnavă… Borgia au fost striviţi. Lucreţia, refugiată la Ferara încerca să se mărite cu un nobil sărac, încercând să-şi risipească averile furate de la cetăţenii Romei… Cezar se războieşte cu provinciile Italiei şi se stinge încet din cauza răni care se deschide la cel mai mic efort… Artele, filosofia, ştiinţa renasc. S-ar spune că lumea începe să respire! Că renaşte… Da, este cu adevărat o RENAŞTERE.

Ragastens nu mai asculta: o privea zâmbind pe Primevčre şi-l sorbea din ochi pe micuţul său fiu.

— Dar continuă Machiavelli, este un timp al învoirilor…

În acel moment, tânărul Manfred ajunse la tatăl său şi se agăţă de picior! Ragastens îl ridică în braţe şi murmură:

— Renaştere…!

SFÂRŞIT

Epilog Grădinile de la Monteforte – 197 –

[1] formarina - brutăriţă

[2] Maga - magiciană.

[3] il vampira.